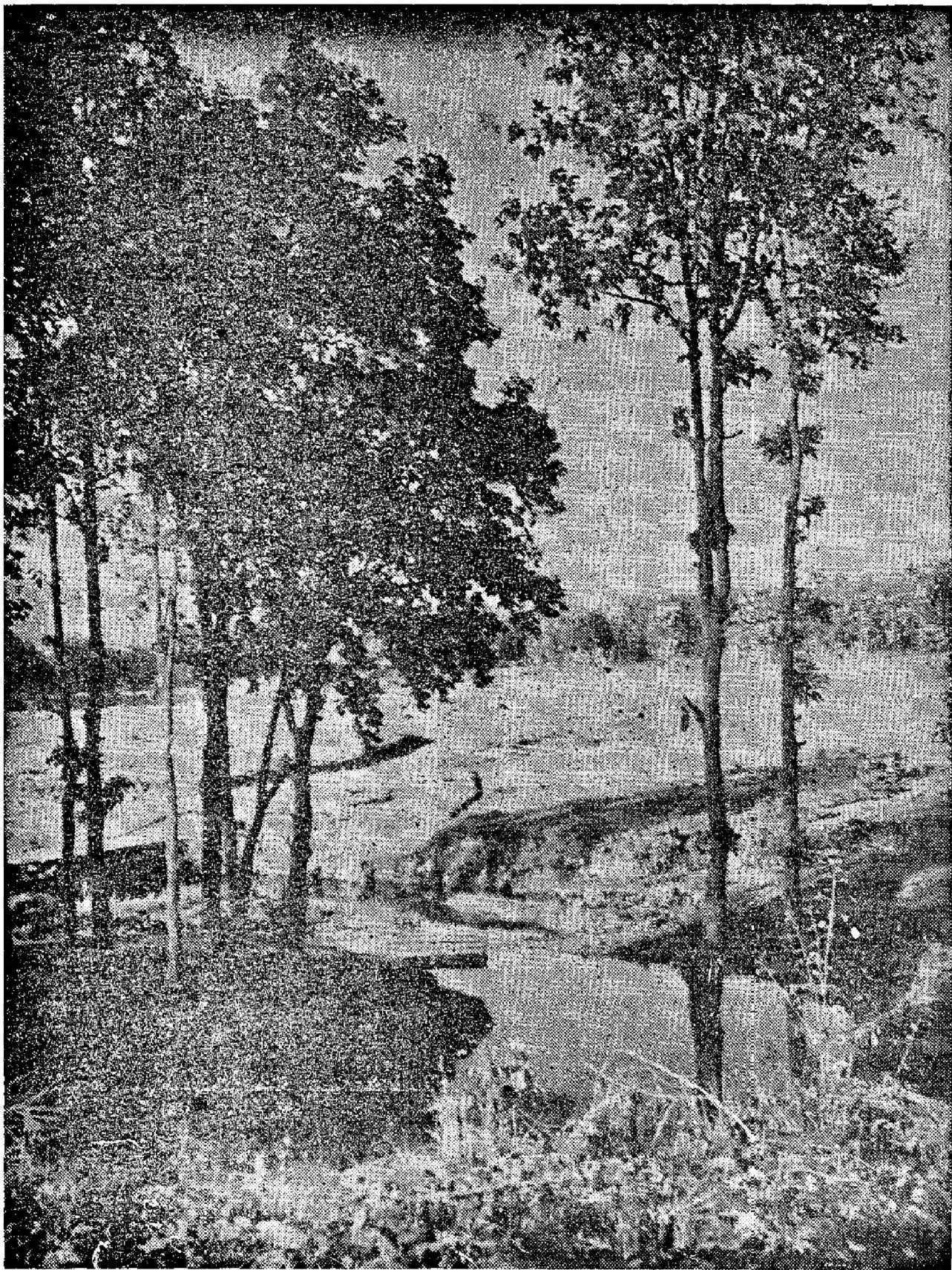

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

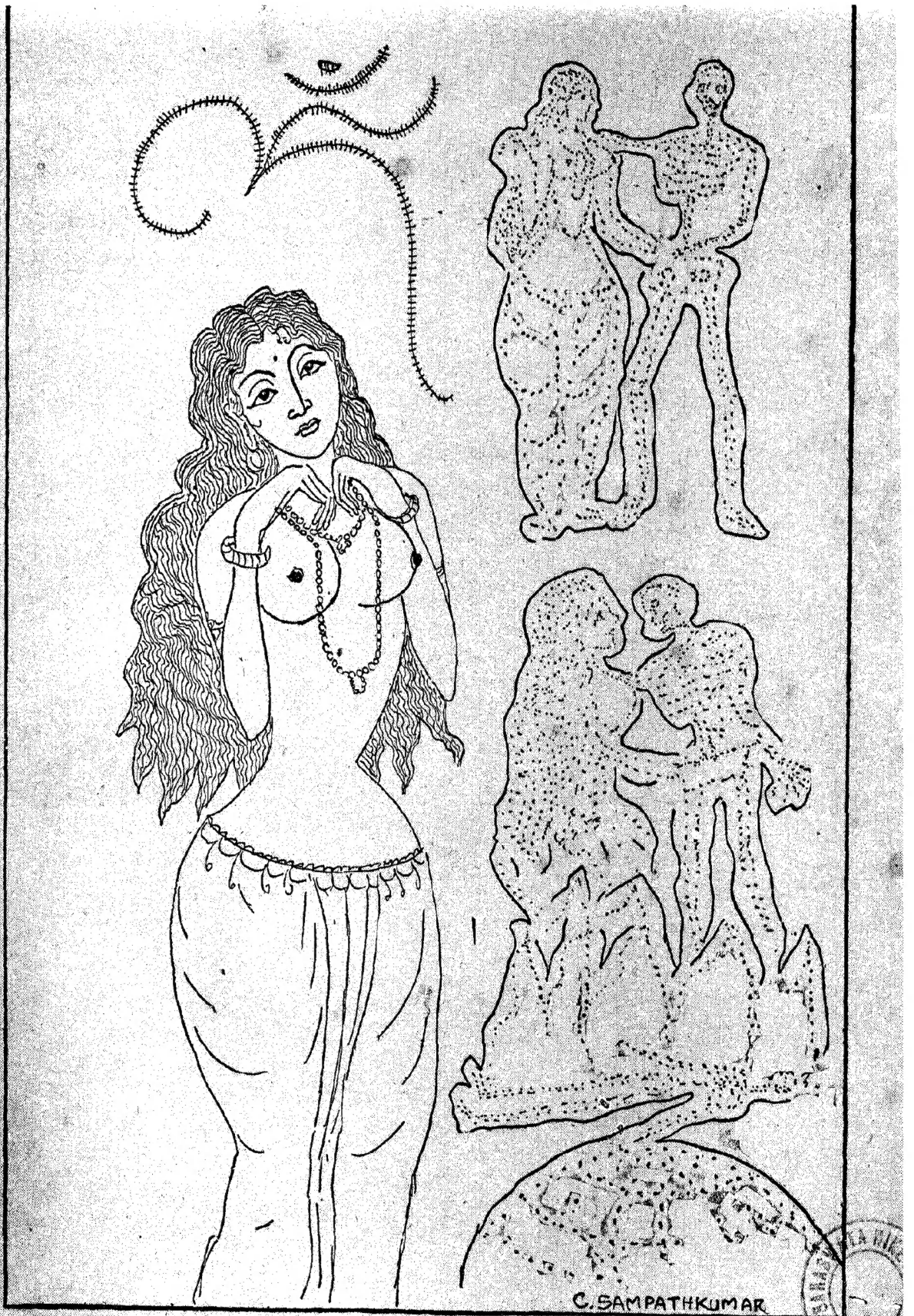
ANDHRA PATRIKA
ILLUSTRATED WEEKLY

25 నయాపైసలు
24-9-58

త కు

—భాగ : క. వి. కావ్యము—

న రు డు - నా రీ

—చిత్రం: సి. సంపత్ కుమార్, మద్రాసు

సంవత్సర చందా
రూ. 13-0-0
విడిపత్రిక 25న.పై.

ఆంధ్రపత్రిక

సంచిత్ర వారపత్రిక

సంపుటము 58
సంచిక 2
24-9-58

Founder : K. NAGESWARA RAO

విలంబ బాధ్యపద శుద్ధ ద్వాదశి బుధవారం

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం :	జీవనీల	— 14	అనరయ్యతాత	— 40
తిరుమలాచారి 'సమాజం'లో	మనిషిలో మనిషి	— 17	స్వామి నిర్ణయం	— 41
రాజసులోచన	అనూయ	— 21	కొండరు సభ్యులు	— 44
మృదాసు గెజిమెంటు	అహంభావం	— 24	పనిలేని మంగలి	— 45
కూచిపూడి నాట్యం	మహాభారతం	— 27	వనితాలోకం	— 48
విజయవాడ వింతలు	నాలుగుగోడ్ల కూడలిలో	— 29	హంపి సందర్శనం	— 49
చినబాబు పెళ్లిసంబరం	సంజీవరావు సంపాదం	— 32	వనితావాణి	— 53
విక్రమాద్కడి మార్కు సింహాసనం 11	నక్షత్రఫలితాలు	— 38	సినిమా	— 58
	బాలసాహితి	— 39		

వచ్చే సంచిక నుంచీ ప్రారంభం:

'బాలసాహితి' లో కొత్త శీర్షిక

“ఆంధ్రుల రాజధాని
హౌదరాబాదు”

శేఖరానికి సూరి వ్రాసిన తేఖల రూపంలో
మన రాజధాని గాథల వివరణ

మీ కాపీ ముందే రిజర్వు చేసుకోండి.

మద్రాస్ రెజిమెంట్

ద్వితీయ శతవార్షికోత్సవం

మద్రాసు రెజిమెంటు భారతీయ సైన్యంలోని అతిపురాతనమైన రెజిమెంటులలో ఒకటి. ఈ రెజిమెంటు ఊటి సమీపంలోని వెలింగ్టన్ లో సెప్టెంబరు 15 నుంచి 17 వరకు 200 వ వార్షికోత్సవాన్ని, పునర్నిర్మాణాన్ని జరుపుకుంటున్నది.

ఈ రెజిమెంటుకు కర్నల్ కమాండెంటు మాజీ సైనిక కాఖాధిపతి అయిన జనరలు క్రిస్టెన్. ఎమ్. క్రిస్టెన్ ఈ ఉత్సవాలలో ప్రధానాతిథి. వెలింగ్టన్ లోని యుద్ధస్మారక చిహ్నం వద్ద ముఖ్యోద్యోగుల సంస్మరణతో ఈ ఉత్సవాలు ప్రారంభమవుతున్నాయి. ఉత్సవాల సందర్భంలో క్రిష్ణలు, విశోధ ప్రదర్శనలు, సాంఘిక సమావేశాలు జరుపుతున్నారు. వృద్ధియోధులూ, కొత్తగా సైన్యంలో ప్రవేశించిన వారూ పరస్పరం కలుసుకొని, రెజిమెంటు గత చరిత్రను స్మరించుతుారు. మాజీ సైనికుడైన జనరల్ క్రిస్టెన్ ఇక్కడ జరిగే యోగ్యతా ప్రధాన కార్యక్రమాలలో సైనిక వందనం స్వీకరిస్తారు. రెజిమెంటులో చేరినవారి కిక్కిరింపు రీతియి యీ కార్యక్రమాలలో వారికి యోగ్యతా ప్రధానం జరుగుతుంది. కొత్తగా సమీకరించబడిన సైనికులు యీ కార్యక్రమాల సందర్భంలో రెజిమెంటుపట్ల తమ భక్తివిశ్వాసాలకు శ్రద్ధాగా ఒక బెండింగ్స్ లోంఁచి ఒక ఉప్పుగల తీసుకుంటారు. రాష్ట్రపతిపట్లా, జేతంపట్లా భక్తివిశ్వాసాలను ప్రకటిస్తూ ప్రమాణస్వీకారం చేస్తారు. ఈ కార్యక్రమాల అయిన ఆనంతరం కొత్తగా సమీకరించబడిన సైనికులను పూర్తి ప్రతిపత్తి పొందిన సైనికులుగా పరిగణించడం జరుగుతుంది. ఆ తర్వాత వారిని రెజిమెంటులోని ఆయా విభాగాలలో నియమించడమవుతుంది.

పూర్వ గాథ

ఫ్రెంచివారు 1758 లో కొరమాండల్ కోస్తాలో బ్రిటిషువారిపై దాడిజరిపి మదరాసు కోటపై ముట్టడిసాగించిన రోజుల్లో ఈ రెజిమెంటు ఆవతరించింది. అప్పుడు మద్రాసులోని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం మొదటి మద్రాసు పటాలాన్ని నిర్మించింది.

ఆ తర్వాత 70 ఏళ్ళలో ఇంకా అనేక

పటాలాలను నిర్మించడం జరిగింది. 1828 నాటికి వాటి సంఖ్య 52 కు పెరిగింది. మొదట ఈ రెజిమెంటును “మద్రాసు జేతవాళీ పదాతి దళం” అని పిలిచే వారు. 1885 లో మద్రాసు పదాతి దళం అనీ, 1908 లో కర్ణాటక పదాతి దళం అనీ 1922 లో కెన్ మద్రాసు రెజిమెంటు అనీ పిలిచి వ్యవహరణా వచ్చారు. ఆ తర్వాత రివిజ్మెంటు రెజిమెంటుకు ఉద్వాసన చెప్పడం జరిగింది. ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామ కాలంలో అసగా 1942 లో ఈ రెజిమెంటును పునర్నిర్మించారు. “మద్రాసు రెజిమెంటు” అనే పేరు దీనికి 1950 లో వచ్చింది.

దక్షిణాదిన బ్రిటిష్ వారికి ఫ్రెంచివారికి జరిగిన యుద్ధాలలో మద్రాసు జేతవాళీ పదాతి దళాన్ని బ్రిటిషువారు ఫ్రెంచి వారిపై ఉపయోగించారు : కర్ణాటక యుద్ధాలలో నేతాక హైదరాబాద్ పైన, టిప్పు సుల్తాన్ పైన జరిగిన హుసు మైనూరు యుద్ధాలలోనూ, మరాటి యుద్ధాలలోనుకూడా యీ దళాన్ని ప్రయోగించారు.

రాబర్ట్ క్లైవు, కర్నల్ వెల్లసీ ఈ రెజిమెంటుకు నాయకత్వం వహించారు. వాటి కొరకై సాహసాలను గురించి అనేక సందర్భాలలో ప్రశంసించారు. ఈ రెజిమెంటును గురించి కర్నల్ వెల్లసీ ఇలా వ్రాశారు:

“ఈ సైనికుల ప్రవర్తనం ఎంత ప్రశంసించినా అది అత్యుక్తకాబోదు. ఒక్క మనస్వంత దళాన్ని మనచోయి నే ఇండియాలో నేను చూసిన అన్ని దళాలలోకి ఇది శ్రేష్ఠమైనది. సైనికులు, ప్రతంస నీయంగా ప్రవర్తించారు. ఈ సిపాయిలను చూస్తే నాకు పరమాశ్చర్యం వేసింది.”

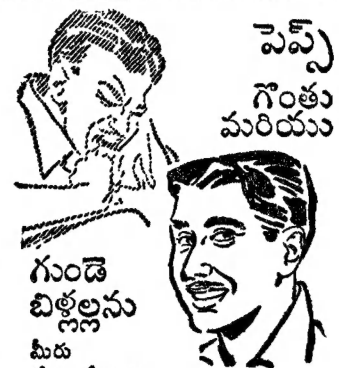
ఆడవులలో...

మొదటి రెండవ కర్మా యుద్ధాలలో మద్రాసు రెజిమెంటు ఆడవులలో కూడా పోరు సాగించింది. మూడవ కర్మా యుద్ధంలో కూడా పాల్గొన్నది. 1910 నాటికి మొత్తం 28 సైనిక సన్మానాలు పొందింది.

మైనా, సెన్, బర్మా, ఆఫ్ఘనిస్తాన్

బాగ్దాద్, మెసాపాటేమియా, పర్షియా, తూర్పు ఆఫ్రికా, కిలిమంజారు ఇత్యాది దూరదేశాలలో యుద్ధాలలో పాల్గొని మద్రాసు రెజిమెంటు అఖండ ఖ్యాతి సాధించింది.

రెజిమెంటు పునర్నిర్మాణం అయిన తర్వాత 1944 లో నాటి భారతీయ సర్వ సేవాని జనరల్ ఆకినెక్ రెజిమెంటులోని ఒకదళం తాలూకు కమాండింగు ఆఫీసురుకు ఇలా వ్రాశారు;

గుండె చిట్టలను మీరు

పేపిందేయడం

మీ దగ్గు త్వరితంగా పోవును

ఒక పెప్పెను చప్పరించి, నోవ్వి పోగొట్టుకొంటున్నావని ముప్పవది శుశును, దగ్గు లేక అలలును కలిగించే క్రిమలను వంపునట్టి చర్మము అరిగే అందరి శమనకర అనియన ఆస్వాదిం చండి, పెప్పె తక్షణ శమనమును శీఘ్రపా రణమే గలిగించును.

ఇండోల్ హానికర క్షిప్రము లేవే విల్లంతు సురక్షితంగా జన్యవచ్చును. రొమ్ము పడి శిములు గొంతు నొప్పి, పడి శిములు, అధిక కఫము జలుబులు, దగ్గులను త్వరితంగా నివారించును మందుల వ్యాపారందరివద్ద అమ్మబడుచున్నది సి.ఇ. ఫుల్ సార్వర్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

FPY-54 TEL

సోల్ ఏజెంట్లు : దాదా & కం పేన్, 88, సైన్స్ నాయకావధి, మద్రాసు-8

★ మద్రాస్ రెజిమెంట్ ★

“మద్రాసు రెజిమెంటు భక్తి విశ్వాసాలతో చిరకాలం సేవచేసి వేరు సంపాదించుకుంది. బర్మాలో ఈనాడు పోరాటం సాగి మళ్ళీ ఈ రెజిమెంటు 200 ఏళ్ళ క్రిందట ప్రదర్శించిన ధైర్య సాహసాలను తిరిగి ప్రదర్శించగలదని విశ్వసిస్తున్నాను.”

ఇటీవలిగాథ

స్వాతంత్ర్యప్రాప్తి అనంతరం మద్రాసు రెజిమెంటు ఢిల్లీ, బెంగాలు, బీహారులతో ఆల్లరులను అణచడంలో ఎంతోలో ధృవడింది. ఇందుకు ప్రధానమంత్రి నెహ్రూ, నాటి గవర్నరు జనరలు అడ్మిరలు లార్ లూయీ

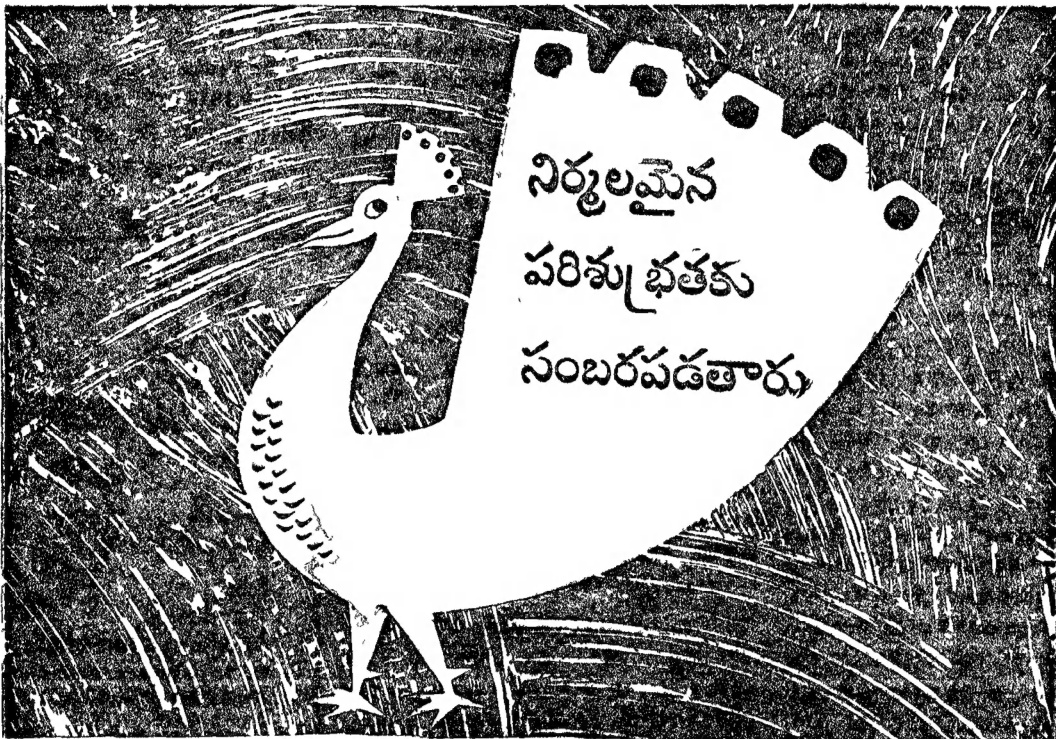
బూంట్ బాటెన్ ఈ రెజిమెంటును వేనోళ్ళ ప్రశంసించారు. ఈ రెజిమెంటు తాలూకు కొన్ని దళాలు జమ్ము - కాశ్మీర్ యుద్ధ ఖర్చులలో పాల్గొన్నాయి. అక్కడవారు ఒక మహావీర చక్రాన్ని, 8 వీరచక్రాలను సంపాదించుకున్నారు.

సంస్థాన సైన్యాలను పునర్వ్యవస్థీకరించడంలో తిరువాన్కూరుకు చెందిన రెండు దళాలు, మైసూరుకు చెందిన ఒక దళం, కొచ్చిన్ కు చెందిన ఒక దళం మద్రాసు రెజిమెంటులో విలీనమైనాయి,

కేంద్రంలో శిక్షణ

మదరాసు రెజిమెంటు కేంద్రంలో ఆంధ్ర, మైసూరు, కేంబ్రిడ్జ్ రాష్ట్రాలనుండి సమీకరించే సైనికులకు శిక్షణ ఇస్తారు. ఈ కేంద్రం ఉదకమండలానికి 10 మైళ్ళ దిగువన వెల్లింగ్టన్ బారక్ సులలో ఉంది. ఈ బారక్ సులను 1860 లో నిర్మించారు. శిక్షణ 44వారాల పాటు ఇస్తారు.

సమరులు, సుశిక్షితులు, సాహసవంతులు అయిన సైనికులను తయారు చేయడమే ఈ కేంద్రం లక్ష్యం. రెజిమెంటు తాలూకు కర్నూల్ కమాండెంటు అయిన జనరల్ ఎస్. ఎమ్. శ్రీ నగేశ్ చెప్పినట్లు మదరాస్ సేనికుడు సాహసవంతుడు. ఎన్ని కష్టాలు వచ్చినప్పటికీ ధైర్యంతో నిలబడగలవాడు.” ★

తారత దేశములో కెల్ల అశ్చర్యకరముగా శుభ్రము చేసే ప్రవ్రదమముగా తయారైన అద్భుత దెబ్ పాడి మీరు గర్వించవచ్చును. అది ఉప్పు నీటితోగాని. మంచినీటితోగాని నబ్బలకంటే ఎక్కువ దాగుగా మరియు త్వరగా శుభ్ర పరుస్తుంది. అది బట్టలను పొడైపోకుండా శుభ్రపరచడమేకాకుండా, దొంగలముఠాన్ని ఎక్కువ ప్రకాశవంతముగాను మరియు మెత్తగాను ఉంచుతుంది. నీరు, పింగాణి పామానులు, గాజు పామానులు, మురికినీరు చేరుచోటు, గోడలు. మరి ఏవైనా సరే, వాటిని శుభ్రపరచుటకు దెబ్ చాల మంచిది. దెబ్ నే ఎల్లప్పుడూ వాడండి.

దెబ్—అశ్చర్యకరముగా శుభ్రపరుచును.

స్వస్తిక్ ఆయిర్ మిర్చి లిమిటెడ్, బొంబాయి.

కూచిపూడి నాట్యం

రాష్ట్ర అకాడమి గుర్తుర బాధ్యత

అంతర్జాతీయ సంగీతసాహిత్య అకాడమీ రాష్ట్ర రాజధానిలో ప్రత్యేకంగా కూచిపూడి నాట్యపదస్సు జరపాలని నిర్ణయించటం సంగీతపరిషత్ విషయం. మన నాట్యానికి అరుగులకెరిం జరిగిన అన్యాయాన్ని సరిదిద్దటానికి మరి అరుగుల కెరిం వారి పూనుకొంటామని కార్యకర్తల ప్రకటిస్తున్నది. ఈ జాప్యానికి కారణం ఏదనా, కూచిపూడి నాట్యాన్ని అవరించేవున్న అయోమయ పరిస్థితులద్వారా, ఈ నృత్య సంప్రదాయ పూర్వ స్వరూపాన్ని తెలుసుకోవటానికి, ప్రస్తుత లోపాలు సవరించుకొని ఒక నిర్దిష్ట ప్రమాణం నిర్ణయించటానికి ఈ నృత్యధిని వినియోగిస్తే మన నాట్యకళకు లెస్సయిన మేలు కలుగుతుంది.

ఈ నాడు రాష్ట్ర అకాడమీ నిర్వహించబడిన బాధ్యత గుర్తురమేనది. వ్యక్తిగత, ప్రాంతీయభిమానం ఎలాంటి పద్ధతి కలిగించగలదో మనకు ఢిల్లీపదస్సు అనుభవాలవల్ల స్పష్టమైంది. ఇంతవరకు ఒకదారి తెన్నులేకుండా విశ్వంభలంగా విహారంచేస్తూ, పూర్వరూపాన్ని దాగొట్టుకుంటున్న కూచిపూడి నాట్యమునకు నిర్దిష్ట ప్రమాణములు నిర్ణయించాలనే జవాబుతో, సత్యాన్వేషణ పట్ల శ్రద్ధతో, రాష్ట్ర అకాడమీ కృషి చేయవలసివుంటుంది.

ఇటువంటి ఉదాత్తమైన నిర్మాణాత్మక కృషి ఒక ప్రత్యేకపదస్సు జరిపి కొందరు ప్రముఖులచేత ఉపన్యాసాలు చదివించటంతోనూ, కొందరు కళాకారులచేత ప్రయోగాలు చేయించటంతోనూ పూర్తిగాను, కొక బాగా, ప్రస్తుతం జేకంలో పలువురు పండితుల విశిష్ట విమర్శలకు గురికావుతున్న మన ప్రయోగాలలోని లోపాలే పునరావృత మయ్యే ప్రమాదం వున్నది.

కాగా, హైదరాబాదు లో కూచిపూడి నాట్యపదస్సు జరపటానికి పూర్వమే, కాస్త్రుపండిత పరిషత్తు ఒకటి జరిపి, నాట్యానికి సంబంధించిన విభిన్న విషయాలపై పండితామోదము పొందగల నిర్ణయాలతో కూచిపూడి నాట్యపదుగ్రన్థరూపాన్ని నిరారణచేసి జేకంలోని నాట్యచాదులకు, కళాకారులకు ఆ నిర్ణయాలను తెలియపరిచాలి. అకాడమీమండలిగా నిర్ణయించి, ప్రకటించే ప్రమాణములద్వారా నాట్య పదస్సును నిర్వహించాలి.

కూచిపూడి నాట్యస్వరూప నిర్ణయంలో

ఈ దిగుత తెలివైన విషయాలు పరిశీలిస్తే మంచి దీని నా అభిప్రాయం.

1. ప్రాచీనకాలంలో అనుసరించి ఆచరణలో పెట్టిన నాట్యస్వరూపం ఏమిటి? దీనిని కొలాసుగులంగా సంస్కరించి, మూలమునకు అనూతం కలుగకుండా ఎలా పరిపుష్టం చేయాలి?

2. అభినయంలో వీరు ఏమే వాస్తవములు, అంగహారములు, కారణాలు, లేచికలు అనుసరిస్తున్నారో నిరూపించాలి.

3. గానమునకు ప్రాధాన్యతగల కూచిపూడి నాట్యకళాకారులకు నేపథ్యగానము లేక సహకారగానము అలంబనంగా వినియోగించటం ఈ సంప్రదాయ విశిష్టతకు అనుగుణమైనది అవునో, కాదో తేల్చాలి.

4. ఆహార్యం ఈ నాట్య సంప్రదాయానికి ప్రత్యేకతను సంతరించుకున్నది. వీరు ఉపయోగించే కీరీటములు, కరాళములు, పరికములు, గండభేరుండ దిహారములు, భుజకీర్తలు, జడలు, కొయ్యతో చేసినవి, అనుసరించటంలోని ప్రత్యేకతను నిలుపుకోవలెను. స్త్రీ పాత్రలుధరించేవారు చీరలు (అధునా తనమైన అరుమూరలుగల రేషన్ చీరలుగాక) ఆయాపాత్రల స్వభావమును, ప్రయోగ సౌలభ్యమును, అనుసరించి పాత్రల సాందర్యమును పెంపుగావించునట్టి, దూష్యముగానట్టి ఆయాదుస్తులను నిర్దేశించాలి.

5. ఆలోచ్యములలో శబ్దపూర, వాయు పూర, తంత్రీవాద్యములు, తింబుర, పిలస గ్రోవి, మృదంగము, ముఖిమగల తాళములు, గజైలుమాత్రమే చెప్పబడినవి. సంగీత విజ్ఞానములచేత పరిగ్రహించి గౌరవించబడిన ఫిజేలో అనుసరించబడుతుంది. కాని పాశ్చాత్య వాద్యములు వినియోగించకుండా, ఈ సంప్రదాయమును ఆకర్షణీయంగా, విలక్షణంగా శ్రవణమేయంగాచేసే అవకాశము కల్పించాలి.

6. సాహిత్యంలో ఈ సంప్రదాయానికి విశిష్టతను కలిగించిన తరంగములు, అష్టపదులు, జలిస్వరములు, శబ్దములు, పదములు నిరూపించాలి.

7. నృత్యరూపకం-నాట్యం వీటి సారావృత్త, ప్రత్యేక ప్రయోజనాలు; సమగ్ర నాట్యస్వరూప నిరూపణలో చరమలక్ష్యం ఏది పరమావధి? చూడాలి.

నాట్యచాదులలోను, ప్రయోగించేవారిలోను ఈ నాడు బహుళంగా కనిపిస్తున్న వైవిధ్యాలకు, లోపాలకు కారణం

లక్షణాన్వితమైన లక్ష్యంలేక పోవటమే. దీనికితోడు దురదృష్టవశాత్తు మనం ఒక పెద్ద లోపాన్ని యెదుర్కొనవలసి వస్తుంది. ఇప్పుడుకూడా కాస్త్రుపండితంగా తెలిసిన పండితులు జేకంలో ఆక్కడక్కడ వున్న వృత్తికి, లక్ష్యానికి సరియైన ప్రమాణాన్ని ఇతరులకు విశదీకరించటానికి తగిన భాష పరిజ్ఞానం, ప్రయోగ కళలం చాలామందికి లేదు. ప్రయోగంలో కాలంగలవారిలో అనేకులకు లక్ష్యానికి ప్రమాణం నిరూపించగల కాస్త్రుపండితం లేడు. కొంచెమైన కాస్త్రుపండితం గలిగి ఒకనాడు నిర్దిష్ట కాస్త్రు విహిత ప్రయోగం చేయగలవారు కూడా ఈ నాడు వార్తకల్పంవల్ల ప్రయోగం చేయలేకుండా వున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మనకు నాట్యచాదులు ఉద్బుద్ధ మౌతున్నారు. వీరి వద్ద శిక్షణపొందే సాధకులు మిడిమిడి జ్ఞానంతో నాట్యకళా సంస్కృతిని అభివృద్ధిలోకి తీసుకొని రావలసిన దుస్థితి మన అలక్ష్యఫలితంగానే ఏర్పడింది. కాబట్టి, ఇప్పుడైనా రాష్ట్ర అకాడమీ ఈ బృహత్కార్య నిర్వహణకు పూనుకుని, కూచిపూడి నాట్య కళాకృత్తికి ఖుంటా పథములైన మార్గములు నిర్మిస్తే, ఒక మహత్తరమైన విజయాన్ని సాధించినట్లువుతుంది. హైదరాబాదులో కూచిపూడి సెమినార్ జరిపే నాటికి, ఈపండిత పరిషత్ నిర్ణయముల దృష్ట్యా కూచిపూడి నాట్య సంప్రదాయంలోని ప్రత్యేకాంశములనుగరించి ప్రముఖుల ఆంగ్ల వ్యాసములతో కూచిపూడి డాన్సు సెమినారియం రయారు చేయించి, మన కళాకారుల ప్రత్యేక భంగిమల తివర్త చిత్రితవుతో ముద్రించి, కేంద్ర అకాడమికి పంపినవలె మనకుగల ప్రత్యేక కార్తవ్యం ఢిల్లీవారికి నివేదించుకోవటానికి ఒక ఆధార మేర్పడుతుంది.

హైదరాబాద్ లో జరుగగల డాన్సు సెమినార్ ను రాష్ట్ర అకాడమీ నిర్ణయించే కాస్త్రు ప్రమాణముల దృష్టితో నిర్వహించిన యెవల జేకంలోని కళాకారులు ఒక లక్ష్యామును, లక్ష్యమునకు దృక్పథంలో నుండుకుని కృషిచేసి, కాలమును పెంపొందించుకొనగల అవకాశం చేకూరుతుంది.

—తుమ్మలపల్లి సీతారామారావు 7

విజయవాడ

వింతలు

విక్రీక్ (ప్రజాముఖం) నా ఈ కోడి
(సత్తులునే నీ తమవుకోకుండా ఏనమా
ధానం వసుంధ్రా అలా చించండి!

(ప్రజాశాస్త్రకాళి వున్నదన్న మాటనా
పేక కనపించని తెలుగు పట్టణమేదో చెప్ప
కోండి?

కోడమిడ నడుసుంటే నీనిమా పాటల
గోలతప్ప కార్, లారీల హానయినా దినిపిం
చని పట్టణమేదో చెప్పకోండి చూద్దాము?

మూడువంతులు ముగగు, ఒకవంతు నేల
గల పట్టణమేదో మీకు తెలుసా?

పండులకు రోజే నిత్య నివాసంగా వుండే
తెలుగు పట్టణమేదో తెలుసా?

కాలమునాడు చెద్యవిద్యలో చరక
మహా పాండిత్యన్ని పరీక్షించడానికి
అయినగురువుగారు "రెండు పెళ్ళులూగా
నా ద్వారానికిపనికిరాని మొక్క ఏదెనావుంటే
తీసుకురా" అన్నారట. చరకుడు రెండు
పెళ్ళులిరిగి తిరిగి రిక్త హస్తాలతో
వచ్చి నైద్యానికి పనికిరాని మొక్కంటూ
ఏదీలేదని గురువుకు బదులు చెప్పాడట.

మనవిజయవాడ మున్సిపాలిటీ చొన్న

త్యన్ని పరిశీలించటానికి మిషన్లుగా
పంది లేనిసంకు, మురుగులేని గొండ్లి చూపించ
గలరా అని ఎవరిని (ప్రశ్నించి నా
తెలిస్తే, బైనాక్యులర్ మొదలైన
భూతిదాలుపెట్టి వతికినా ఒక బజారుకూడా
వారికి కనబడదేమోనని నావి అనుమానం.

విజయవాడ వచ్చే కొలివారు పంకులు
చేసే చిలపిపనులుమానే (అవివారికే జరుగ
కుండావుంటేనే ముమండి!) తప్పకుండా
అశ్రుర్యపడతారు. మా అన్నయ్య ఏదోపని
మీద వెళూ ఒక చిన్న కొట్లో నన్ను
కూర్చోబెట్టి వెళ్ళాడు. ఆయనమీద వుండే
గొంతు కొద్ది కొట్లువాళ్ళు బజారులో కుర్చీ
వేసి కూర్చోమని మర్నాడచేశారు. ఇంతలో
ఎక్కడినుంచి వచ్చిందో ఒక అది వరా
హం భిక్షు నాచుట్టూ ప్రదక్షిణం
చేసున్నది.

ఏవరం అడుగుతుందోరా బాబూ అను
కుని నాగుండెలు చెట్టెక్కాయి. ప్రియు
రలి ఎడబాటు భరించలేక కాబోలుదాని
ప్రియును ఘోరంగా ఆఘ వేఘాలమీద
వచ్చి కాలవృధా పుచ్చుకుండా దానితో
సరసలాపాలు ప్రారంభించాడు. ఎలాగురా
బాబూ ఈభిక్షుల బారినండి తప్పించుకోవటం
అని ఆలోచిస్తుండగానే, గజేంద్రుణ్ణి
రక్షించటానికి వచ్చిన మహావిఘ్నవశే మా
అమ్మాయి రానేవచ్చాడు. వాడు నా గాభ
రామాచి "అలా కంఠాగు పడతావేరా
బాబూ, మనప్రాణ్ణి లేగదూడలు మనతో
ఎలా ఆడుకుంటాయో ఇక్కడ
పండులు ప్రజలతో అలా ఆడుకుంటాయి"
అన్నాడు.

బాబూ గాంధీనగరంలో మన స్నేహితు
లున్నార మానీ వద్దారారా అన్నాడు మా
అమ్మాయి. ఏమీ జరగకుండా వస్తే ఆకు
పూజ చేస్తానని భగవంతుణ్ణి
ప్రార్థించి మరీబయలుదేరాను.
ఇద్దరం ఒక సందులో ప్రవేశించాము. ఆ
సందులో అక్కడక్కడ గోమొదమంత
చోటు తప్ప, మిగతా ప్రదేశం అంతా
ఆవరించుకొని వున్నది మురుగు. ఆ సొర
భాన్ని భరించలేక ముక్కు దగ్గరకు జేబు
దుమలా చేర్చాను. ఆ సందులోని గృహ
స్తులు "ఎవడో కొత్తి జంతువు వచ్చినట్లు"

వన్నెల విసనకర్త!

—చిత్రకారుడు : వి. పూర్ణానందశర్మ.]

కొడుకు : (బస్ కండ్ క్టరుగా పనిచేస్తున్న తండ్రితో) 'నాన్నా 'రైట్' (Right)కు వ్యతిరేక పదమేమిటి?

తండ్రి : (తడుముకోకుండా) హోల్డ్స్.

క. భారతీదేవి. (భిలాము)

నానక చూడసాగాడు. ఇంతలో ఒక గంగా భాగీరథీసహసురాలు తన మనుమడితో ఇలా చెప్తున్నది. "మనకు 860 రోజులూ లేని వాసన ఈ కుర్రాడికి వస్తున్నదిరా! ఏంనాగరికంరా!"

అవిడ ఇలా అనటంతో తప్పులేదు; ఎందుకనంటే నేను ముక్కు మూసుకోవటం వారిని వెక్కిరించటానికేనని అవిడ అనుకుని వుండినట్లు! ఎలాగో మా మిత్రుల గది చేరాము. అక్కడ నుండుసేపూ ఎలారా భగవంతుడా మళ్ళిబోయేది అన్న అలోచన నేనాకు.

వచ్చేటప్పుడుపంచేంద్రియాలూ బంధించినడవడం మొదలుపెట్టా. (ముక్కు మూసుకుంటే అబజాదువాడు తింతలేమా అని భయంకరం!) ఆ కంకణాలలో జనిమిదతే అడుగు వేయరాడో దామిదే వేళ. కొలికి బూటేగనుక లేకపోతే, అంతవరకూ కోయించవలసి వచ్చేదేమోననిపించింది. మునిసిబిటీవారిని మనసులో తిట్టుకున్నా. నాకు తెలియకుండా ఆ తిట్లు నోటివెంట వచ్చేయి.

"నిలాగా వాళ్ళని చాలామంది తిట్టారు కాని ఆ తిట్లన్నీ వాళ్ళకు దీవెనలు నాయనా!" అన్నాడు ఓ గృహస్థుడు. అలాగా అని కళ్ళు తేల వేసి నోగుయూసుకుని తలవంచుకొని వదిలిపోయాను.

నాలుగు మెతుకులతిని రూము చేరుకుందామని వస్తుంటే, ఎక్కడిదో ఒక శునక రాజము మామిద మెరుపుదాడి ప్రారంభించింది. మేముకూడా ఎదురుదాడి ప్రారంభించేసరికి ఇద్దరు దంపతులువచ్చి "అది మాకుక్క. అలా అనవసరంగా కొట్టారేమిటి?" అని మమ్మల్ని మందలించారు.

"మీకుక్క అయితే ఇంట్లోకేటేను కోవాలి కాని రోడ్డుమీద వదులారా? అన్నాను.

"ఇది నీవు సంపాదించినకోడా!" అంది ఆ ఇలాలు కలకతాకాళి పోజుపెట్టి!

"అది మీకుక్కా, రోడ్డు మునిసి పాలిటిడి; శరీరాలు మాచికొవట్టి వాటిని రక్షించుకోవాలన్నదే మాతాపత్రయం" అని చల్లగా సమాధానం చెప్పి రూముకుచేరాము!

అరగంట అయిందో లేదో "అమెరి

కన్ గన్ హట్" సినిమాలో రెడీ ఇండియన్ అరువులు వివచ్యాయి. ఏమిటిదని లిండికెల్లీ విచారి నీ, ఒకకుక్క పక్కనున్న గుడిపెలోదురి మాంసం కూర భక్షించినట్లు!

ఆ అభాగ్యుడు ఆకోపం భరించలేక పలుకు పెట్టి దాన్ని పొడిచాడట. ఇది ఇందాకిట్లకుక్కయితే బాగుండుకదా అనిపించింది! ఆ కుక్కయజమాని ఆకుక్కను పొడిచినట్లు నిన్ను పొడుస్తామని వాణి బెదిరిస్తున్నాడు. "ఆకుక్కని లైవెస్సులేదు; అది నీకుక్క అనేవిమిటి?" అంటున్నాడు రెండోవ్యక్తి. ఈ రాత్రికి నిద్రపోయే అదృష్టం లేదనుకున్నాను. రూముకుచేరాము.

"భాయీ: విజయవాడకు ఒక్క నుగుణం వుంది" అన్నాను.

"ఏమిటి?" అన్నాడు అన్నాయి దోమల సంగీతం విన్నే అదృష్టం లేదన్నాను. వాడు పొట్ట చేత్తోపట్టుకుని నవ్వుకున్నాడు.

"ఏమిటిరా అలా కట్టుకవచ్చినట్లు నవ్వుతావు?" అన్నాను.

"నీవంతి పిచ్చి వాడి కేమిటి బాబూ, మనిద్దరికోసం మూడో అంతస్తుకు శ్రమపడి వచ్చే అంత తెలివి తిక్కుకని అనుకున్నావా విజయవాడ దోమల? కిందికి వెళ్లి రెండోగు మోగిస్తాయి!" అన్నాడు.

విజయవాడ దోమలబుద్ధి నూత్యులకు చాలా ఆకర్షణ పడదు!

రాత్రి 11 గంటలైనా, ఒక పక్కనిద్రపట్టి పట్టనట్లుండి నేను బాధపడుతుంటే, మరొక పక్కనుంచి "ఎన్ను ఏలికెన్నది" రమణయ్య మామ!" అంటు గొలగాపాట! ఇంకో వైపునుండి "వివాహభోజనంబు వింతైన కంటకంబు" అని పొటిగా పుల్ వాల్యుములోపాట! ఇవ్వాళిటికి నిద్రను ఇనుపపెటెలో పెట్టిపేరేరా భగవంతుడా అని నాఖర్చును కేసిం చిలే చి కూచున్నా.

"ఇక్కడ పదికే డిసెప్టెన్సు న్యూనెస్సు లాంటి రూల్స్ను లేనా ఏమిటి?" అని అన్నాయిని అడిగా. పుటానికి ఫ్రెల్స్లో అన్నీ వున్నాయరా! ఛైర్ మన్ గారి ఇంటి ముందు జరిగితేనే దిక్కు వుండదు! నీ గొడు ఆలోచించే వారెవరు? అన్నాడు.

ఈ ఒక్క రోజుకే ఇన్ని అనుభవాలు పొందానే, ఇంకా 4 రోజులంటే ఎలా అనుకుని బలవంతంగాకన్ను మూసుకున్నాను. కలకత్తా మెయిలు కే: తో మెలకువ వచ్చింది. శరీరం 108 డిగ్రీల జ్వరంలో మండుతున్నది. జ్వరం రచ్చిస్తుందుకు కొంచెం ంత్తవమే కలిగింది. ఎందుకంటే నాలుగు రోజులు దూములోపడి వుండవచ్చని. అందుకు విజయవాడ వివరాలను ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

అన్నికాలములలోను ప్రతిదినము

నే వించండి.
దీనిని సోదాలోగాని, చలని పాలులోగాని కలిపి తీసుకోవచ్చును.
మీ ఆరోగ్యమును, జీర్ణశక్తిని, బలమును పెంచు గుచికరమైన పానీయము.
కయారుచేయువారు:
ఇండియా క్యానింగ్ ఇండస్ట్రీస్, లి||
విజయవాడ.

"NVKR"

చిన బాబు పక్షి సంబరం

అది నిశ్చయము. గాఢాంధకారం పక్షి పాఠం లేకుండా నలువైపులా క్రమ్ముకుని భీతి గొల్పుతోంది. ఊరిచివర నున్న పూరిపాకలో దీపం మినుకు మినుకు మంటూ మధ్యమధ్య గారికి రెపరెప కొట్టుకుంటోంది.

నిద్రపట్టక కుక్కలు చం చం లో దొరుకుతూ గారి ఆ దీపపులుడిని తడకదప్పిస్తో చూస్తోంది. ఇంతలో గారికి యెగిరివచ్చిన పురుగొకటి ఆ దీపంమీద పడింది. దీపం ఆరిపోయింది. గారి తలగడ్డ కిందనున్న అగి పెట్టె తీసింది. అగిపుల్లగీసి మళ్ళీ దీపం వెలిగిస్తూ మాడి మ సి బోగు అయిన పురుగును చూచింది. 'ఎంతలో జీవితాన్ని సమాధి చేసుకుంది!' అనుకుని ఒక వేడి నీట్టాల్తు విడిచింది.

పొలాల్లో నక్కలు అరుస్తున్నాయి. ఇంటిచుట్టు కీచురాళ్ళు (శుభి తప్పకుండా నిక్రాంతిలేకుండా రాగాలాపన చేస్తూనే ఉన్నాయి. ఊరి చుట్టూ బ్యాండుమేళం నవ్వామేళం భయమలేగాక మధ్య మధ్య గుండె లదిరేట్లు ముందుపామాను కొఱుకున్న భయములు గారి హృదయాన్ని కలవర పెడుతున్నాయి.

ఆహ్వాయంగా అనుక్షణం పలకరించే అత్యున్నతాదు మారుమొగం పెట్టుకుని కూడు కాస్తా రెండుముడల్లోతని తనతో కూట్టాడకుండానే క్రెతీసికొని వెళ్ళిపోయాడు. రోజూమాదిరిగా గోసెపటాలోంచి పుగాకుముక్కతీసి యివ్వబోతే పుచ్చుకోకుండా వేరొక పుగాకు కొడతీసికొని వెళ్ళిపోయాడు. రోజూ తలుపువేసుకోవచ్చు అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ మాటైలా తండ్రినేటి వెంట క నుం ద ని యెదురుచూచిన గారికి నిశాకే మిగిలింది.

తన పరిస్థితిని తండ్రి అనుమానించినట్లు తోచింది గారికి. మనస్సులోని ఆవేదనను వెలిబుచ్చుకుని బాపురుమని యెడుదానును కన్నా అదరించే అమృత చిన్నప్పడే తనను ఆదరిపెట్టి వెళ్ళిపోయింది. తండ్రితో ఏమని

చెబుతుంది. ఏ ముఖం పెట్టుకుని చెబుతుంది.

రత్తియ్యకౌపుఅంటే కూటికి నీడయినా కులానికి నీడగాడని, బాంబంకల కౌపుఅని, మాట అననే అనడు, అన్నాడా ప్రాణాన్నయినా యిచ్చి నిలబెట్టుకుంటాడని ఆ ఊళ్లోనేకాకుండా చుట్టూప్రక్కల గ్రామాల్లోకూడా పేరు సంపాదించుకున్నాడు. అయినంటికొపని అందరూ బాగాజేనాడు.

ఈనాడు రత్తియ్యకౌపు గౌరవాన్ని కాస్తా గంగపాలచేసింది కూతురు గౌరి. అయితే యింతజలకు వస్తుందనుకోలేదు.

ఒకనాటి సంగతి. ఆనాడు కట్టుబడి

మల్లాది సత్యనారాయణ

తీసుకున్న చినబాబుగారి పొలంలో దుక్కి దున్నుతున్న తండ్రికి అన్నం దీసికొని బయలుదేరింది గౌరి. మృగలోనున్న చినబాబుగారి దూడలపాక దగ్గరకు వచ్చేసరికి పెద్దగాలి, వాన, వచ్చింది. చినబాబు చూచాడు. గౌరి తడిసిపోతాననే భయంతో దూడల పాకలోనికి వచ్చింది. చినబాబుని చూచి కొంచెం కంగారుపడింది. 'భయం లేదు గౌరి! వరం వెలికాక వెళ్ళు' అన్నాడు చినబాబు. ఇంతలో వెనుకనుంచి గౌరిని పొట్టలపు తరుముకొచ్చి కొమ్ములతో ఒక్క పొట్టు పొడిచింది. మాడలిపోయిన గౌరి అమాంతంగావచ్చి ఎదరఉన్న చినబాబు కళ్ళమీద పడింది. గౌరికి నుండలు దడదడ కొటుకుంటున్నాయి. మోకాలిమీద దెబ్బ తగిలింది. చినబాబు అవును దూరంగాతోలి గౌరిని లేవదీశాడు.

వయోవశంలో అడుగు పెడుతున్న గౌరికి చినబాబుచేతులు తగిలేసరికి సిగ్గుతో కిరింసుంతా కుంచుకుపోయింది. చెప్పరాని అనుభూతి హృదయంలో చెలరేగింది. చినబాబు కళ్ళలోకి చూచింది. ఆ కళ్ళు

రెప్పలు వాల్చకుండా కోరికలు లేక తిన్నా తన కళ్ళకంటే చూస్తున్నాయి. చూడతేక పోయింది గౌరి. రెండు చేతులతో కళ్ళు మూసుకుని చినబాబు చేతుల్లోంచి విడి లించుంచి వర్షంలా తడిసిపో సరే అనుకుని పరుగెత్తింది గౌరి. తడకదప్పిస్తో చూస్తున్నాడు చినబాబు. తానూ యెందుకో. తనకు తెలియకుండానే రెండుపారు వెనక్కు తిరిగిచూచింది. కనీసం వెళ్ళిపోవనేవా చినబాబుతో చెప్పకుండా వచ్చేకానే అని బాధపడుతే ఉంది గౌరి. తండ్రికి అన్నం యిచ్చి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు పాకవంక చూచింది. ఇండాకటిచోటే నిలుచుని ఉన్నాడు చినబాబు. చూడడానికి సిగ్గే సొంది గౌరికి. అయినా మళ్ళీ మళ్ళీ వెనక్కు తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళలేక పోయింది గౌరి.

ఆ రాత్రి గౌరికి నిద్రపట్టలేదు. అపు తరుముకురావడం తలుచుకుంటే భయం వేసేది. చినబాబుచేతులో ఉన్న విషయం తలుచుకుంటే సిగ్గువేసేది. కన్నుమూస్తే చాలు ఆ పు తరుముకొస్తున్నట్లుండేది. ఉరిక్కిపడి లేచేది. ఇంకా తాను చినబాబు చేతులోనే ఉన్నాననే అనుభూతి అనుక్షణం గౌరికి కలిగి ఆ రాత్రి తెల్లవారూ గౌరిని ముప్పతిప్పలూ పెట్టింది. ఎప్పుడు తెల్లవారుతుందో ఎప్పుడు చినబాబుని చూస్తానో అనే ఆరాటం గౌరి హృదయంలో మాత్రవంగా కలిగి ఊణుకొచ్చి వృద్ధిపెంది తెల్లవారేసరికి పూర్తిగా గౌరి యనస్సును పాడుచేసింది.

మరునాడు మామూలువేళకు కొంచెం ముందే తండ్రికి 'అన్నం తీసుకు బయలుదేరింది గౌరి. చినబాబు దూడపాకలో ఉంటాడా ఉండదా అనుకుంటూ నడుస్తోంది.

'ఉంటేచూత్రం నే నెందుకు వెళ్ళాలి అక్కడికి? ఎవరైనా చూస్తే?... అమృతయ్యా!... నే ననలు వెళ్ళనే వెళ్ళను.. వెళ్ళిపోతే చినబాబు యే ననుకు

టాడో?...చూడవట్టు తలవంచుకు వెళ్ళి పోతే సరి...తీరా చినబాబు పిలిస్తే?... వినబడవట్టు తల తిరుగుతూ వెళ్ళిపోతే సరి...

అని పరిపరి విధాల పోషించుకుంటూ వడుస్తోండేగాని చినబాబు పాకలోనుంచి తనను చూస్తున్నట్లు, చూచి నవ్వుకుంటున్నట్లు, నవ్వుకుని గోరి అని పిలచినట్లు తనలో తానే భావించుకుని ఆకస్మాత్తుగా చూపల పాకవంక తిరిగింది. ఎక్కడా కనబడలేదు చినబాబు. రెండుకళ్ళు పదికళ్ళు చేసుకుని వెతికింది. చినబాబు లేడు. చినబాబు లేకపోవడం యేదో బాధగానే ఉంది మనస్సుకు. అనుక్షణం తనను చినబాబు గోరి అని పిలుస్తున్నట్లుగానే భావించుకుని పాకవంక చూస్తోంది. తనకు తెలియకుండానే కాళ్ళు అప్రయత్నంగా పాకవద్దకు వెళ్ళుతూ తీసుకువెళ్ళాయి. పాకలోను లేడు చినబాబు. గోరి పాకలో అడుగు చెట్టేసరికి పొట్టలపు తనవంక బుసలు కొడుతూ చూస్తోంది. ముందు గోరి హడలి పోయిందిగాని ఆ అవును కట్టివేసి యినుప గొలుసును చూచాక కాస్త మనశ్శాంతి కలిగింది. పాకంతా కలిచుచూచింది.

చినబాబు కనబడలేదు. ఏదో నిరాశ బాధ పెడతూ నేవుంది గోరిని. తాను పాకలోనికి రావడం యెవరూ చూడలేదుకదా అని అనుమానంతో చి నలుప్రక్కలా చూచింది. ఎవ్వరూ కనుచూపుమేరలో కనబడలేదు. అమ్మయ్య అనుకుంది. కాస్తేపునిలుచుంది. పొట్టలపు తనవంక చూస్తూ ముట్టే పెకెత్తి బుస్సుమంటోంది. గోరి కూడా అవునంక చూచి ఒక అడుగు పైకెత్తి బుస్సుమంది. చినబాబుతో చెప్పి నీ పని పట్టినానుంకు అంది. ఆ అవడం కొంచెం గొప్పగానే అంది. మళ్ళీ ఎవరైనా నిన్నా రేమోనని భయం వేసి నలునపులా చూచింది. ఎవరూ లేరు. నిన్న అవు తలముక్కిచ్చినచోటు, చినబాబు కాళి మీద తాను పడ్డ చోటు చూచుకుంది. ఆ ఘటాన్ని మళ్ళీ భావనలోనికి తెచ్చుకుని ఆనందిస్తోంది గోరి. అప్రయత్నంగా కళ్ళు మూతలుపడ్డాయి. ఊణకొలం ఆనందపార వర్ణంలో మైమరచింది గోరి. ఉలిక్కి పడింది. వెనక్కు తిరిగింది. చినబాబు కనబడనందుకు కొంచెం కోపమే వచ్చింది ఇంకెప్పుడూ పాకదిగ్గంకు రాకూడదనుకుంది ఎక్కడోనా చినబాబు కనిపించి పలకరించినా చూడకూడదనుకుంది గోరి. చక్కనికొనాలు అడుగులు వేసింది. వెనకొల యెవరో జడపట్టుకు లాగినట్లయి వెనక్కు తిరిగింది గోరి. ఇంకెవరు?...చినబాబు. గోరి అన్నాడు. సిగ్గు ముంచుకొచ్చింది గోరికి. రెండుచేతులతో కళ్ళుమూసుకుంది. ఆ రెండుచేతులు తీసేకాదు చినబాబు. తలవంచుకుంది గోరి. తల పెకెత్తాడు చినబాబు. చినబాబుని చూడడానికి సిగ్గువేసింది గోరికి. సిగ్గుతోపాలు భయం అవరించింది. ఎవరైనా చూస్తున్నారేమోనని నలునైపులా

చూచింది. చినబాబు చెతుల్లోంచి బయట పడాలని ప్రయత్నిస్తోంది. వదులు చినబాబు అంటోంది. చూడలేకపోతున్నాడు చినబాబు, కాని గోరిని వదిలి వెళుడంలేదు. ఇద్దరికీ యెందుకో చేతులు వణుకుతున్నాయి. 'నిన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటాను గోరి' అంటున్నాడు కంగారుగా వణుకుతున్న పెదవులతో చినబాబు. 'అమ్మయ్యా! నన్నా? పెళ్ళా? నాకొద్దు బాబూ!' అంటూ గోరి చినబాబు చెతుల్లోంచి బయటకు రావడానికి వెనుకలాడుతోంది. వదిలి వెళుడంలేదు చినబాబు. మొదట్లో చినబాబును చూడడానికి గోరి ఎంత తిహితహలాడిందో ఇప్పుడు చినబాబు చెతుల్లోంచి బయటపడడానికి అంతకంగారు పడుతోంది. బయట వరం ప్రారంభించింది. తడిసిపోతావు గోరి అంటూ చినబాబు గోరిని ఏలాగయితేం పాకలోకి తీసుకు వెళ్ళాడు

బయట ఉలుములు మెలుపులతో వర్షం

ప్రారంభమైంది. భోగమని వీసోంది గారి. ఇదేదో ప్రళయానికి వారితీసుండేమా అనుకుంటున్నాడు దుక్కి దున్నుతున్న రత్తయ్య కాపు. తనకు భోజనం తెస్తూ తనబిడ్డ గోరి ఈవర్షంలో ఏంచెక్కుపడిందోనని బాధపడుతున్నాడు. వేళ తప్పిపోయింది. పాపం పాలుపడుతున్న రత్తయ్య కాపు ఆకలితో బాధపడుతున్నాడు. ఆ అన్నం కాస్తా మధ్యదారిలో చినబాబు పాకలో చిక్కు పడిందని. రత్తయ్య కాపున కేం తెలుసుంది. ఎదుగుచూస్తున్నాడు. ఆఖరికి గోరి ఆవరములో తనున్నానే అన్నం తెచ్చింది. తండ్రి ముఖం చూడడానికి భయంగావుంది గోరికి. పాపపంలంలో ములిగిన తన చేతులతో తండ్రికి అన్నం పెట్టడానికి జడుస్తోంది గోరి చెతులు వణుకుతున్నాయి.

'ఏం అమ్మా! అలా ఉన్నా వేం అన్నాడు రత్తయ్య కాపు వర్షంలో తడవడం మూలంగా జరవచ్చి నట్టుందయ్యా' అంది గోరిజడుస్తూ.

మిక్కిలీ ఆదాయకరం!

కుటుంబం మొత్తానికి ఒకే ఒక టాల్ హిడర్

ఉత్సాహాన్ని రేకెత్తించే సువాసన గల ప్రోటెక్స్ నాణ్యమైన, సర్వ విధోపయోగమైన టాయిలెట్ పౌడర్ పెద్ద డబ్బాలో తక్కువ ధరకు లభ్యమౌతున్నది! ఇప్పుడు సుందరమైన పవితో సహా దొరకును!

ప్రోటెక్స్ సర్వోపయోగమైన టాయిలెట్ పౌడర్

మరియు కౌన్సెల్ నాణ్యమైన రయారు

చినబాబు పెళ్ళినంబరం

ఏం చెయ్యనమ్మా, రక్కడిలేగాని జొక్కడడు. తల్లి లేని నిన్ను సుఖపెట్టడానికి బదులు యీ విధంగా కష్టపెడుతున్నావ్లే! అని కళ్ళిసిక్కు పెట్టాడు రత్తియ్య కాపు.

అది ఆనాటిసంగతి. దానికి ప్రతిఫలంగా గారి యానాడు మాతృమూర్తి కాబోతోంది. కూడోమాసం గర్భిణి ఏవని చెబుతుంది రండ్డికి.

ఈరోజు తండ్రి అనుమానించినట్లు పసి గట్టింది గారి. నిద్రపట్టడంలేదు. మాడిమసి బొగు అయిన పురుగును మరోపారిచూచింది. ఆ ప్రయత్నంగా గారికింటి వెంట నీటి బిందువులు బయలుదేరి ధారగా ఏర్పడ్డాయి. ఊరకొ బెల్లే వారే! లేరు. ఎంతో నేపు యేడ్చింది.

ఊరిమగ్గలో చినబాబు పెళ్ళి ఊరేగింపులో వాయించే వాయిద్యాల శబ్దాలు గారి హృదయంమీద సమ్మెలు చెప్పలులా తీరులు తున్నాయి. పలేలు పలేలు మని పేలేటపాకాయలశబ్దాలతో తనగుండె పగిలిపోతున్నట్లే భావించుకుంటోంది. తన పిక్కు యెవరో రెండు చేతులతో నసుకుతున్నట్లని పించింది గారికి. కంకారుగా మంచంమీద నుంచి లేచింది. నలుప్రక్కలా చూచింది. ఎవరూ లేరు.

నక్కల ఆరుపులు, కీమరాళ్ళ కూతలు గారికింగాడుకు మరింత దోహదం చేస్తున్నాయి. తలుపుతీసి చూచింది. గాఢాంధ్ర ధక్కరం చినబాబు పెళ్ళి తలూకు తారాజు వర్ణలు ఆకాశంలో పేలి రంగు రంగుల కొంతుల్ని వెదజలుతున్నాయి. ఆకాంతుల్ని చూడలేకపోయింది గారి. దభాలున తలుపు మూసేసింది. అప్రయత్నంగా గారిప్పిస్తే కూడిన పురుగుమీద మరోపారి పడింది.

వచ్చి మంచంమీద పడిపోయింది. వెక్కిరిస్తో యేడుస్తోంది. ఆమె ఆ వేదనను అర్థం చేసికొని అమెతోపాటు యేడుస్తాందా అన్నట్లు ఆ పూరిపాక ప్రక్క ఒక కుక్క ముయ్యాయిని మారవైకత్తి యేడుస్తోంది. అలా కుక్క యేడవడం అపశకున మనుకుని అదలిస్తున్న రత్తియ్య కాపు గొంతు గారి చెవులబడింది. నిద్రపోతున్నట్లు పరుంది. రత్తియ్య కాపు తలుపుతీసుకు లోనికి వచ్చాడు. దీపపు బుడిని కత్తోపట్టుకుని గారి మంచందగ్గరకు వచ్చాడు. గారి నిద్రపోతున్నట్లు పరుంది. పళ్ళు పట పట కారికాడు రత్తియ్య కాపు, వెంట్రుక తిరిగాడు. దీపం యథానానంలో ఉంచాడు. మారులో తీసి గొడ్డలిని ఒక చెత్తో లాగాడు. ఆగడ్డి దీపపు కాంతిలో ఆ గొడ్డలి మొన తిరుక్కున మెరిసింది. గారి మామూలే ఉంది. గుండెలు కొట్టుకుంటున్నాయి. రత్తియ్య కాపు

గారి మంచం దగ్గరకు వచ్చాడు. బలంగా గొడ్డలి వైకత్తాడు. కెప్పుమని కేకసి అయ్య అంటూ తండ్రి కాళ్ళపై పడింది గారి. రత్తియ్య కాపు హృదయం ద్రవించింది. గొడ్డలి పాశేతాడు. కూతురుదగ్గరకూలబడాడు రెండుచేతులతో తల బాదుకుని యేడుస్తున్నాడు రత్తియ్య కాపు. గారి యేడుసాంది.

ఎంతవని చెకోవమ్మా! నా గారవాన్ని కాస్తా గంగలో కలిపేశావా? అన్నాడు. అంతలోనే కోపంతో రత్తియ్య కాపు ఆపాద ముడకం వణికి పోయింది. రెండు చేతులతో గారి జుట్టురెండు ప్రక్కల పట్టుకొని తలవైకత్తాడు. ముఖంలో ముఖం వెట్టి గడ్డపర్వరంతో ఎవరైనా వింటారనే భయంతో నెమ్మదిగా నిజం చెప్పాడు. ఎవడు నిన్నిట్లా చెసింది. నా కొంపకు చిచ్చు పెట్టింది యెవడు? నిజం చెప్పా అంటూ రెండు చేతులతో గారి పిక్ పట్టుకున్నాడు.

చెప్పా. నిజం చెప్పా. చెప్పకపోతే పిక్ పిడికేస్తా. నిన్నీ కొంపలో కలేసి యీ కొంపకి నిప్పుంటేస్తా. నేను కూడా ఇందులో కడిచచ్చిపోతా. చెప్పా. నిజం చెప్పా! అని గారి పిక్ పిసుకుతున్నాడు రత్తియ్య కాపు.

ఆ రాక్షాకారాన్ని చూచిన గారి హావలిపోయింది. అప్రయత్నంగా 'చినబాబు' అంది.

తోక త్రొక్కిన త్రామలా లేచాడు రత్తియ్య కాపు. 'చినబాబా' అని అరిచాడు. అవునంది గారి.

గొడ్డలి తీసుకున్నాడు రత్తియ్య కాపు, ఆవేళంతో తలుపు లాగాడు. అంధకారంలోకి పరుగెత్తాడు. అయ్య అయ్య అంటున్న గారి మాటలు వినిపించుకోలేదు. తిన్నగా ఊరేగింపులోనికి వచ్చాడు.

వాయుడు గారి కున్న పలుకుబడి మూలంగా కొడుకు చినబాబు పెళ్ళికి ఊరిడి జనం ఊరేగింపులో పాల్గొన్నారు. రత్తియ్య కాపు గొడ్డలితో తిన్నగా పల్లకి దగ్గరకు వచ్చాడు.

మత్తాల పల్లకిలో ముచ్చటగా కూర్చున్నాడు చినబాబు. ఎదురుగా పెళ్ళికూతురు కూర్చుంది. పూర్వాచారం ప్రకారం తల వంచుకుని కూర్చోలేదు. మధ్య మధ్య వార గంటిని చినబాబుని చూస్తోంది. చినబాబు కూడా మందహాసం చిందుతున్న ముఖంతో పెళ్ళికూతురు వంక చూస్తున్నాడు. చూచాడు రత్తియ్య కాపు.

వాయుడుగారి పాలం చేస్తున్నాడు గనుక యెప్పుడూ వాయుడుగారి యింటి దగ్గరే ఉండేవాడు రత్తియ్య కాపు. చినబాబు తల్లి చిన్నతనంలోనే చచ్చిపోతే చినబాబుని తన బుజంమీద యెక్కించుకుని

త్రిప్పేవాడు. తన పిల్లమీద కూర్చోబెట్టుకుని గుర్రంలాగ నడిచేవాడు.

అకస్మాత్తుగా చినబాబు రత్తియ్య కాపు ముఖం వంకచూచి సిగ్గుపడి చిరునవ్వుతో తలవంచుకున్నాడు. చిరునవ్వు చిందులాడుతున్న చినబాబు ముఖం చూచేసరికి రత్తియ్య కాపు కోపం అంతా చలారింది. తన చేతులో చినబాబుని పెంచిన సంగతి జ్ఞప్తికి వచ్చింది. మానవ త్యాన్ని కూడా నశింపజేసిన తన ఆవేశాన్ని తానే నిందించుకున్నాడు. వారగంటిని భార్య చూపులో చూపుల్ని కలిపి మందహాసం ఒలికిస్తున్న చినబాబు ముఖం చూచే సరికి జాలి వేసింది.

జీవితాంతం చినబాబుతో సంసార ముఖం అనుభవించాలని వచ్చిన ఆ పెళ్ళికూతురు మెడలో మంగళనూత్రం కాస్తా తేంపాలనుకుని వచ్చిన తన ఆవేశానికి తానే సిగ్గుపడ్డాడు. ఆ నూతన దంపతుల్ని ముఖంగా ఉండమని మనస్సులో దీవించాడు. ఊరేగింపు ముంగురుపొగింది. నిలబడిపోయాడు రత్తియ్య కాపు, తీగ కాలం మానం. వెనక్కు తిరిగాడు. గుండె గుభేలమంది. ఊరి చివర ఆకాశం యెరుస మంటలేచింది. అది తన యింటి వేపేని గ్రహించాడు. ఇట్లు అంటుకున్నాయి అని ఊరేగింపులో కలవరం పుట్టింది. గుండెలు బాదుకుంటూ రత్తియ్య కాపు పరుగెత్తాడు. ఇంకేముంది తన యిల్లేలోపలే అంటుకుంది. గారి అని అరిచి లోనికి పరుగెత్తాడు. గారి చీర మీద కిరసనాయిలు పోసుకుని అంటించుకుంది. ఆవేశం ఆవేదన యేకమై అమ్మా అని వెళ్ళి గారిని కాగిలించుకుని బయటకు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నించాడు. నలుప్రక్కలా అంటుకున్న పూరిపాక కూలిపోయింది. గారితో పాటు రత్తియ్య కాపుకూడా కాలి పోయాడు. వారిరువురి ప్రాణ వాయువులు అసంతన వాయువులో కలిసి పోయాయి. పరుగెత్తుకు వచ్చిన జనం నీలికొంపంకంగారుపడే సరికి అగ్నిహోత్రుడు ఆరెండు ప్రాణాల్ని వారి గౌరవ రక్షణార్థం తాను భీతిం చికొంటించాడు.

చినబాబుచెసిన మోసం యెవరికి తెలుసుంది. రత్తియ్య కాపు గారవానికి ఆవం తెనా లోటురాలేదు. బ్రతికిన నాలుగు రోజులూ పొరువంకానే బ్రతికాడు రా అన్నాడు. పాపం ఆతండ్రి కూతుళ్ళకి యీ రూపేణా చావు రాసిపెట్టాడు భగవంతుడు అని కొందరన్నాడు. అంతే గాని అసలు సంగతి యెవరికి తెలుసుంది ఒక్క చినబాబుకి తప్ప. గారి పరిస్థితికి కన్నీరు కార్చే చెరు? అయితే హాయిగా, వివోదంగా, భార్యతో కేలినిలాసాలలో కొలంగడి పేట పుట్టినా చినబాబు హృదయంలో గారి జ్ఞప్తి రాకపోతుందా? వచ్చి హృదయాన్ని దహించుకుందా ఉంటుందా? కళ్ళు చెమ్మగిల్చుకుందా ఉంటాయా? ★

రాయడు, దిలుబాల్ కోకానీల వివాద గాధ మొదలుపెట్టేవరకు ఎగుగుగా గేలుదగ్గర కాలుజకటి ఆగింది. ద్వైవత ఇవరిలికివచ్చి గేటుతీసి, బండి తోలుకుని తోపలికి వస్తున్నాడు.

“లేవండివారే లేచి నిండును ఈసగిరెల్లు కలుసు బాజులో నిలబడింది చెప్పా” అన్నాడు రాయడు మాటలుగా లేచి నిలబడి. రాజుకి బుర్రపని చేసేలోగానే కిరీం కాయడి ఉత్తవస్తు ఆములు జరిపింది. అంతలోకి కొను బొత్తిలో ఆగింది, అందులోంచి వెల్లి గుండ్రటి కాల్గిరి, గుండారి ఓసారి సరిసరి చెడుకుని “అజ్ఞా ఇల్లయో?” అంది తెల్లగా వచ్చి:

రాయడు వెంటనే జవాబివ్వలేదు, “ఎవరు నుబ్బన్న గారా? లేదు, తెంకునూ రోగం” అన్నాడు ఎటోమాడు. రాజేదో అసహాయ రాయడు గిలగానే ఆగిపోయి, తెల బోయాడు. ఆవై వం చీకట్లో ప్రేక్షకులకు కొట్టాచ్చినట్లుకవడవందుల్ల, రాయడు పచ్చి అబద్ధాలు ఆడుతున్నట్లు పదిగట్టడానికి వీలులేక పోయింది.

ఆవచ్చిన పెద్దమనిషి నొచ్చుకున్నాడు. “అ...చో...చో...చున్నా కొండుని రానే వసిడి. నేటికి మోడలుని వేస్తా చెప్పి ఉంటే. పద్మకొండు గంటకు బండి తెస్తునికూడ చెప్పే. యేమి ఇది. నిండా అక్రమంగా ఉందే” అన్నాడు జనాంతి కంగారుగా.

రాయడు గొంతు సరిచేసుకున్నాడు.

“అనినండి. చెప్పారు. ఆరెండు పదిగా తెంగారు...” అన్నాడు. తిరవాతి “మారు రాజన గారు” అని ఆరోపించాడు. ఆయన సమీపిద్వరు పెద్ద హిట్టయిందని ఉద్ఘాటించాడు. దారుణమైన హిటు అని పువరుద్దాటించాడు. ఇప్పుడు కామ్యూను పిక్చరు

తీవరు అని వెల్లిడించాడు. ఇది గారంటి హిట్టపుతుందని హామీ ఇచ్చాడు భయ పడ్డని ఉద్ఘాటించాడు. ఆ తిరవాతి వీరు రాజుగారు. ప్రాధ్యునరు, చె పెచ్చు నుబ్బన్న గారికి ఆలుగు” అని పరిచయం చేశాడు రాజుని.

“రొంజసందోమం. అదిసరిదా...అప్పు తొంగ్ రోయార్.” అన్నాడు రాజున గారు ఆనందవర్ధనుడై.

రాయడు సీనుపడాడు. “ఝేనిటోమన్ని గురించి మనం చెప్పకొకూడనుగాని మనం కారక రాకరం, ఎలనంలెండి. రెండు మూడు హిట్ పిక్చర్ లో చిన్న వేమలుకూడా వేశాం” అన్నాడు.

మళ్ళీ * పాఠసమస్య వచ్చింది. రాజునకి. నుబ్బన్న గారు లేరుగాబట్టి ఎంచెయ్యాలి అని.

వారి అల్లిడిగారిది చాలా మంచిచెయ్యి అని వెల్లిడిచేశాడు రాయడు. రాజు తక్షణం సిగరెట్లు పారేసి చెతులు వెకదామ వున్నాడు. రాయడు బలవంతా వాటిని ముందరికిలాగి రాజున చెతులో పెట్టాడు. ఆనక, రాజు మాస్తవాసిపడి హిట్టయి ఉరుగున్న హింది, మలయాళి, తమిళ పిక్చర్ల వాటితో బిప్పురించాడు.

రాజున పరమానందభరితుడైపోయి, రాజుని కొగలించుకుని, “మారువచ్చిదా కొంలెవారో పిచ్చుకుమాసిదాకొవలె. మారు మీ పెప్పింకు ఇచ్చిదా కొవలె.” అని అతన్ని లాకుటలోయి కొరొ మాలో పెట్టి తిను ఎక్కాడు. ఆనక వీదో తోచి, పారో మారు కూడ వస్తురా” అంటూ వరండాలోకి మాసి అన్నాడు.

“నేను వచ్చిదా కొవలె. రాజు ఎక్కడ పారే అక్కడ ఉండిదా కొవలె”

అన్నాడు రాయడు కొరు సీటు అవతల యూలోంచి.

రాజున, ఈ మనుషుడవం మాసి ఆత్మర్థ్య పడి లేవడం మరిచిపోయి కుని పాటుపడ సాగాడు.

రాజుకి నోటమాట లేదు.

కొరు వేరు గా... మాడియోలో, ప్రిప్రూథియోర్ దగ్గర ఆగింది. అరు బనుట వుర్చిలువేసి ఉన్నాయి. ఇద్దరు వురాకు బీడి కొలుసున్నాడు. రాజున కొను దిగు తూనే రాజునీ, రాయణ్ మాస్పామరి, వురాశ్చరి ఎటో పంపి, తేపు మరో వేపు వెళ్ళాడు మాదాపుకిగా.

“ఏలిడింతా బడర్” అన్నాడు రాజు దగ్గరో ఎవరూ లేకుండా మాసి.

“మీకు తెలిదాండి ఇంకా తెలిలేదా?”

అన్నాడు రాయడు ఆత్మర్థ్యంగా.

“వెంవేమ రెయ్యక చెప్ప” అన్నాడు రాజు ముక్తిగా.

రాయడు జాలిపడ్డాడు.

“మారు లాభం లేదు పారే సిసిఫ్టరుకి... ఇవన్నీ తెలివోలే లేవ్వాడున్న పెద్ద ప్రాధ్యునరెలా అవుతారు?...ఇప్పుడు మన్ని తీసుకొచ్చాడే రాజున గారు. ఈయన బమిల్ ప్రాధ్యున సరక మాట ఈయన మొదటి పిచ్చురు తీసినపుడు, ఓ తమాష అయింది. అవాళ ఇలాగే మే 18 తారీకు రాత్రి పన్నెండింటికి రామా కాలంలేదు ఈయన పోవేసుకుంటున్నాడు ఇక్కడ అలా వేసారులే. డిప్రెస్సివూటయో, స్టాయో వాళివాళ్ళూ మాడదానికని. ఏం. అవాళ మీ మామగారు నుబ్బన్న గారు ఇక్కడే తిరుగుతున్నారు, ఎవరన్నా కొనులో లిఫ్టిచ్చి మాంబోలో దిగవెడతా లేమాసని. ఆయన కొను చెడిపోయింది. పక ఇంతలోకి రాజున ఆయన్ని పలకరించాడు

★ విక్రమార్కుడి మార్కు సంహాసనం ★

ఓ నాలుగు గంట లాగితే తన దిగ బెడతానన్నాడు. అప్పటికి వీళ్ళకి కొంచెం పరిచయం వుంది. సరే, సరేనన్నాడు మీ మానగారు. అయితే వచ్చి మా ఫీరించూడండి అని సిరివాడు రాజన్. ఫీరిం మొదలెడు తూండగా ఎలకోటి తెరదగ్గర్నూంచి పరిగెట్టి వెళ్ళింది. అప్పుడు మీమానగారు ఎగిరి గంటేసి, మీ పిచ్చుకు హిట్టవుతుంది రాజన్ గారూ. ఈ నుడియో ఎలక చాలా లక్ష్మి

ఎలకా, మీ వేసివవుతుగాని, రికార్డింగ్ ట్రెయిలోగాని ఇది కనిపిస్తే ఆ పిచ్చుడు మీమీనూ అని చెప్పాడు. రాజన్! ఆ సంగతి కొద్దిగా తెలుసు.

అయిన పొంగిపోయాడు ఆ సందంతో. నిజ మేనండీ జాస్తికామూ! మా పిచ్చుగు ఫుసు సొంగు రికార్డింగ్ ట్రెయిలోమాడా ఈ ఎలి దా వచ్చిందీ అని చెప్పాడు.

“అప్పుడు కుబ్బన్న గారు వచ్చి, ఈ ఎలక కాబాలని ఎంధరొత్తి వస్తున్న చేస్తారండీ రాజనుగారూ. మేకు పాడై వా సరే ఇది ఒక్కపారి కనిపిస్తే అక్కటా కుబ్బురిస్తారండీ బాబూ. మీరు గొప్ప అద్వైతవంతులు బాబోయ్! కాబట్టే వచ్చిందండీ అన్నాడు. అంతలోకి—”

* * *
అంతలోకి ఒక రాజవంతుడు అలా వెళ్ళు న్నాడు. ఎవరో ఎక్కడినించో ఓ మంగళ హారతి పల్లెపట్టుకు వచ్చారు. అతడు వార తిక్క కడుగుని, చూసుకుంటేలా తీసి ప్రసా దంపుచుకుని, కార్తెక్కి వెళ్ళిపోయాడు. అదిమిలన్నాడు కుబ్బన్నగారి చూస్తున్న రాజా.

“వాళ్ళో పిచ్చురు తీసున్నారే. ఇవాళ క్షమాపన తీశారు. అందులో నపుటి కోప్పడం అదీ ఉంటుంది. ఎందు కేనా మంచిది పూటింగు ముందరా, అయి పోయాకా రెండు పూజలు చేసి వారతిపుచ్చు కుమరి తిడతారులే... నీవు తెలివాళి తరవాతి ఈపిరిం డబ్బాల నెట్టు ఒకటి తిరప తి వెళ్ళుంది. అక్కడ స్వేచలు పూజా, వారతీ అయ్యాక నే పిచ్చురు రిలీజు చేస్తారు. జేవుడి తో గొడవగదా. వీళ్ళు తిటిసట్టు జేవుడు లేకపోతే ఫురవా లేదుగాని, ఉంటే ఫగబట్టి పిచ్చురు హిట్టవకుండా చెయ్యొచ్చుగదా. అంతే” అన్నాడు రాయుడు గంభీరంగా.

“హూరా” అన్నాడు రాజా.

‘హూరా లేదు కలకత్తా లేదు. నిశం డి సార. ఏం? చితరకి రాజన్ సంగతి ఏమైందో తెలుసా, ఆ పిచ్చురు పిల్వరు జూదిలిటు చేసుకుంది. అప్పట్నుంచి రాజ నకి ఆ నుడియో ఎలకన్నా, మీ మానగా రన్నా మహాగురి. ఆ పిచ్చురుకి మే 18-న అర్ధ రాత్రి పోయిచ్చారుగదా. అది హిట్టయింది. అందుకని ఈ పిచ్చురుకి మే 18 నే అర్ధరాత్రి ఇస్తాన్నాడు. అవాళ సుబ్బన్న గారు ఆ పిచ్చురు చూసి రాజన్ కారు లో పాపగల్పార్కుదాకా వెళ్ళారు. ఇవాళా అలా చెద్దామనే ఇరిమ ఇందాకా వచ్చాడు మీరు అయిన అల్లుడనీ, మీ హాండుకూడా లక్ష్మిదనీ చెప్పబట్టి మన్ని పిల్వాడనటా.” “మరి ఎలకా”

“ఎలక వస్తుంది. మీ మానగారూ లేదా లే, ఎలకా రాబోతే ఇవాళ మీ అరణ్య వెయ్యి రంతే..... చూలే? ఇప్పుడు రాజన్ గబ్బిల్లా వరిగత్తాడు. ఎందుకని?” అన్నాడు రాయుడు. “ఏనూ.”
“ఎట్టే లాధం లేదు. ఉలిపాయ పకోడీలు వర్తిలే ఎలక ఎక్కడున్నా వస్తుందని జాణునకి ఆకే. అందుకని పకోడీలు తెప్పించడానికే వరిగత్తాడు కుమాత్రం తెలివాళి” అన్నాడు రాయుడు హేళనగా.
“తెలిసు” అన్నాడు రాజా.
“అయితే మీరు లాధం లేదు.” ★
(కురివారం వచ్చే వరకే)

తరచుగా మూత్ర విసర్జన

తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనదిహ్మము. శరీరాన్ని గుర్తించేయ దమేకాకుండా యా వ్యాధి, తనవందంలో దిక్కిన వారిని ఆరోజాకారోజా మృత్యువుకు ఆనన్నుని చేయును. ప్రధమదశలో శారీరక మానసిక శ్రమ లకు యిచ్చగించవకుండుట, నడుములో వొప్పి దూవు మాంద్యము, కొడల్లో తిమ్మరి, నరముల ఐలహీనతతో యా వ్యాధి బొడచూపును. వై లక్షణములతోకూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన దిక్తిచ్చ చేయించుకున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు, నోరు యెండుట, దురదలు, కాళ్ళలో పగుళ్లు తూకంతగ్గడం, శరీరమంతా పోట్లు, కీళ్ళ నొప్పులు, కంటిపొరలు, క్షయ, గడ్డలు, రావ పుండ్లు, యిట్టి భయంకర వాదాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవించవచ్చును.

“వీనస్ ధారమ్” మాత్రం వాది, అనేక వేల మంది తమవాదల నుండివారణపొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి, “వీనస్ ధారమ్” కామ్రీయ వద్దకుంమీద, ప్రాచీన యూనానివైద్య విదానప్రకారం అమూల్య ఓషధుల, కాకవద్దార్థ ముల, ప్యాథావిక జ్వరముల పారముతో తయారై నవి. “అమిత దాహం తగ్గి.... వదుమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవసరము, 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము వివారణగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు వగానికిపైగా స్వస్థత చేకూరివెల్లవిపించును. “వీనస్ ధారమ్” కొద్ది వ్యయముతో, సుఖముగా, తేలికగా నేవించ వచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకవద్యము లేదు. విరాహార ముతో నుండే అవసరంలేదు. రోగులు వృద్ధికర మైన అహారము తినేందుకై రోగులు యిదివర కటికంటే యెక్కువరకాల అహారవద్దార్థములు తినకొనవచ్చును వివరములు గల ఇంగ్లీషు కర నెలకములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును దర: 50 మాత్రం సీపా డు. 6-75

• ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము.
• లిం చు న్న ల ము ;
Venus Research Laboratory (A.P.W)
P. O. Box No. 587, Calcutta.

దారుణమైన వెన్ను చట్ట నొప్పులను చిటికలో మటు మాయము చేసును

ఒక్కసారి మీ అంతట మీరు వాది చూడండి. ఎంత శీఘ్రంగా దారుణ మైన నొప్పులు పోకాయో మీకే తెలుస్తుంది. అననరానికి అనువుగా దగ్గర ఒక సీపా ఉండండి.

భారత తేజవంతరా స్థాపకులు వాదా

జీవనలీల

..మూలం....
మానిక్ బండ్యోపాధ్యాయ
..అనువాదం...
మద్దిపట్ల సూరి

4

[గతవారం తరువాయి]

ఈసారి పూజలు కార్తిక మాసంలో వచ్చాయి. నేనడిదీశిరం మీద మహాచిక్ర పాకులు బాగా పెన కనిపిస్తున్న రోజులోనే ఊళ్లో పూజా ఉత్సవాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ యేడు మామూలు ఉత్సవాలుకావు. ఊళ్లో జమిందారు శీతలబాబుగారింటివద్ద మాడురోజులు వరుసగా ఒకటే యక్షగానాలు, ఒకటే బొమ్మలాటలు... సాంత్ గ్రామపు ప్రధానశాల-ఇహ పూజలూ అదీ యేటూ ఉండనే ఉంటాయి. ఏదో నిద్రలో తున్నటుండే గ్రామీణ జీవితంలో మాత్రాగా పెద్ద సంచలనం ప్రారంభమైంది. ఒక్క శిశువ్రతమే నేనడిదీనిగరించిన ఆరుర్తాలో ఉన్నాడు.

భాగోతాలు సప్తమిరోజు రాత్రిమంచి మొదలు. భాగోతుల జ్వల వాళి అంతకుముందే ఊళ్లోకి వచ్చారు. శీతలబాబు బయటా ఇచ్చెప్పుడే వాళ్లి అధికారితో 'నిజజట్టులోని వారంతా ఒకటి రెండురోజులు ముందుగానే రావాలి. ఒకరోజులా హాయిగా నిద్రపోయి, ప్రయాణపు బడలిక తీర్చుకుని, తిర్వాతే ప్రారంభిద్దరుగాని ప్రదర్శనాలు, అని చెప్పాడు.

ఈ సారి బయటా యిచ్చిన యక్షగాన సమాజం ఈ ప్రాంతపుదికాదు. వినోదనీయక్షగాన సమాజం ప్రధాన కార్యాలయం కలకత్తాలో ఉంటుంది. వాజ్పేయిలోని మధురాసాహాయీ వ్యాపారంధిడ కలకత్తా తరపు వెళ్లి వసూంటారు. కొద్దిరోజుల క్రితం కొడుకు పెళ్లి సందర్భంలో ఈ సమాజంవాళ్లి నే వారు కలకత్తానుంచి పిలిపించి రప్పించారు. ఊళ్లో అందరూ ఆ సమాజాన్ని మెచ్చుకోవటం చూసి, శీతలబాబు అప్పుడేవారికి బయటా యిచ్చి ఉంచాడు.

నిన్న పాయంత్రమే వినోదనీ యక్షగానసమాజం ఊళ్లోకి వచ్చింది. పెద్దపార్టీ, జనం చాలామంది ఉన్నారు—వారివెంట బోలెడన్ని కొయ్యపెట్టెలనిండా ఎన్నో సామానులు. అవి అన్నీ చూసి ఊళ్లోని చాలా సరిబర పడ్డారు. ఆ జట్టు అధికారి ఓ.వి. షెం...యేలే యేం వారిజట్టులో ఇద్దరు ఓ.వి. ప్యూస

యిన వాళ్ళుకూడా ఉన్నారని విన్న దగ్గర్నుంచి అందరూ తన తన పడసాగారు.

"దామాలా? ఆ? "

"ఉహూం. యక్షగానాలు—వీధి భాగోతాలు..."

"బావుంది, బావుంది. అవి విలే నేవారంటాయి అసలు."

సాంత్ గ్రామంలోని కచేరీ చావడి బాగుచేయించి సమాజం వారికి విడిది ఏర్పాటుచేయించారు. జట్టులో వాళ్ళిందరికీ దోను తెరలేవు. ఒక్క కుముద్ కే వుంది. అతడు రాత్రింతా హాయిగా నిద్రకోయాడు. పొద్దున్నే లేచి శిశు కలుసుకుందామని వచ్చాడు శిశు తెల్లబొత్తా "నువ్వు? అరె నువ్వా కుముద్?" అన్నాడు.

కుముద్ నవ్వుతూ—"అహం నేను ప్రవీరుణ్ణి ఇవ్వడు."

శిశు కిసమిటో అర్థం కాలేదు సరిగ్గా. "ప్రవీరుడేమిటి ప్రియ రుడు?" అని అడిగాడు.

"ఊళ్ళోకి వినోదనీ యక్షగాన సమాజంవచ్చింది. ఎక్కడ చూసినా ఓ ఒకటే కోలాహలంగా ఉంది కదా. నీకు తెలియదా?"

"నువ్వు అసమాజంతో వచ్చావా కుముద్! యక్షగానా బాదు తున్నావా నువ్వు?"

అమాట విన్నవించటానికి వీలేసంత విస్మయం కలిగింది శిశు. కుముద్ మారిపోయాడు. ముఖంలో ఆ లేజస్సు లేదివ్వడు. ఏదో సరధ్యానంగా ఉంటున్నట్లు—ఇదివరకులాగాజులు రేగిలేడు. ఇంత ప్రాద్దున్నే వచ్చినా జుట్టు దువ్వుకుని, టాయ్లెట్ అయ్యే వచ్చాడు. ఏమయినా ఎంత మారిసా కుముద్ కుముద్. నిఘంటువు చూడకుండా తమకు ప్రధాన సాగసభాగమైన 'షెల్' కవిత్వాన్ని వ్యాఖ్యానించి చెప్పినవాడు కుముద్!

"అడకం? ప్రవీర్, లక్ష్మణ్, చంద్రకేతు, మొదలైన నేమి లెన్నో నేమాఉంటా. గొంతు చించుకుని, పొర్లన్ అప్పుచెప్పేస్తూ ఉంటాను. ఏడు మెడల్స్ వచ్చాయి, ఇప్పటికే నాకు."

శిశు తెల్లబొత్తా—"రా, లోపలికి రా, వచ్చిమాడ్చుని అన్నీ సవిస్తరంగా చెప్పు అసలు." అన్నాడు.

కుముదుణ్ణి శిశు తన గదిలోకి తీసుకువెళ్లాడు...గదిలోకి వచ్చి మాడ్చున్నాక—"ఎన్నాళ్ళ కెన్నాళ్ళికి వచ్చావ్ కుముద్! ఇన్నా

జీవనలీల

శ్రీ మల్లీ ఇప్పుడు కలుసుకున్నాం. ఆశ్చర్యంగానే ఉంది" అన్నాడు మల్లీ మరొకసారి శశి. అతడి పక్కమీదకూర్చుని, ఇలంతా పరిశీలనగాచూచా—“అంత ఆశ్చర్య పదార్థంజేముంది ఇంగులా! మూడేళ్లనుంచీ—మన వంగదేశంలోని ఎన్ని ఊళ్లు తిరిగామో లెక్కలేదు—ఈ సారి మీ ఊరు వచ్చాను” అన్నాడు.

“ఆ జట్టులో ఎందుకు చేరావ్?”

“అదంతా ఓ గాధలే శశి! ఇంట్లోంచి వెళ్ళొడిలే వెళ్ళి ఉద్యోగంలో పోయిచేరాను. ఆ ఉద్యోగంలోనుంచీ వెళ్ళొట్ట బడ్డాను. ఒక్కరోజులో ఉద్యోగం పోగొట్టుకున్నవాణ్ణి మల్లీ ఎవరికి పెట్టకుంటాడు? గాలికి తిరుగుతూ తిరుగుతూ బహుశం పూర్ లో వినోదినీ యక్షగానసమాజం ఉందని తెలియటంతో, అక్కడికివెళ్ళి వాళ్ళ అధికారితో స్నేహం చేసుకున్నాను. అతడు చాలా మంచివాడు. నన్ను పరీక్ష చేసి, డెల్టె రూపాయలు జీతం మీదం తన సమాజంలో చేర్చుకున్నాడు. రెండు మూడు సేనాధిపతిపేజీలు వెయ్యటంతో కంఠం జీరపోవటం తగింది. దిగ్గరగా ఆచేకంతో అరవటం చేద్దకున్నాను. ఒక సంవత్సరంలో ‘మానో యాక్టర్’ నయ్యాను. ఎనడె రూపాయలయింది జీతం. నెలకి ఎనిమిది ప్రదర్శనాలకంటే ఎక్కువ వేయల్సిన సే ఒక్కొక్కదానికి పది రూపాయలు అదనంగా యిస్తాడు. మా గ్రూప్ లో నాకంత చేరు ప్రఖ్యాతులనుకున్నావ్?” అని నవ్వుతూ “‘గ్రాండ్ సెన్సే’ చూడ. ఏమనుకున్నావ్?” అన్నాడు కుముద్.

శశి కూడా నవ్వాడు. “నువ్వు చివరికి యక్షగానాల్లోకి దిగి పోతావని నేను కల్లోకూడా అనుకోలేదు కుముద్!”

“నేనుమాత్రం అనుకున్నావా?”

అప్పు డేదా ఏం చూట మాట్లాడటానికి తోచక మాతాత్తుగా— “నువ్వు ఇవాళ ఇక్కడే భోంచేస్తువుగాని భాయీ! ఇవాళిల్లా ఇక్కడే ఉండువుగాని” అన్నాడు శశి.

“ఓ! అలాగే.”

శశిలోలోపల చాలా సంతోషించాడు—కుముద్ మల్లీ ఇన్నాళ్ళకన్నించాడుకదా అనికాదు ఆ సంతోషం. కుముద్ క్రిందికి దిగి వచ్చాడు కదా అని. కుముద్ లో ఇప్పుడా పరధ్యానం — ఆ బౌద్ధ త్యం లేవు. ‘నేను అందరికంటే చాలా స్వతంత్రుణ్ణి, చాలా గొప్ప వాణ్ణి’ అని అనుకోవటంమరిచిపోయాడతడు. శశి ఇది అతణ్ణి చూసిన వ్యక్తి గనుసించాడు. కుముదుడి ముందు తాను చాలా అల్పుణుని, హీనుణుని అనుకునే వాడిదివరకు శశి. కుముదుడి గాధంతా విన్న వ్యక్తినుంచీ ఇంత తెగింపు, ఇంత నిబ్బరం తనకి లేవుకదా అని అతడి మీద ఈ చతుగా ఈర్ష్యకూడా పడాడు. ఇలాంటి అసాధారణ మైన వ్యక్తిత్వం లేకపోవటంవల తన జీవితంవృధా అయిపోయింది : ఇప్పుడు కుముద్ లో కన్నించే రవంత అకాంతి, సమాజంగా ఉండా అని అతడు చేసే ప్రయత్నం యక్షగాన సమాజంలో చేరేంత అధః పతితుడు కావటం—చూసే అతడు శశికంటే కూడా క్రిందికి దిగ వారిపోయాడు. కుముదుడు గొప్పవాడు అన్న భావం కాస్తా కరిగి పోవటం మొదలెట్టింది.

“నీ యిల్లా—అది ముద్దుటగా ఉన్నాయి శశి, పల్లెటూలో ఉన్నా అడివిలా చేసుకోలేదు.” అంటూ కుముద్ మల్లీ కొంచెం నవ్వాడు, ఆ నవ్వులో భీరుత్వం, అపరాధిత్వం వ్యక్తమయాయి శశికి. “నే నెవరికీ కనా వెళ్ళి యెన్నాళ్ళ యిందనుకున్నావ్? కాలుగళ్ళయింది. సాంసారిక వాతావరణంముగ్ధుణ్ణి చేస్తోంది నన్ను, మ్లేచేస్తున్నావా?”

“లేదు”

“చేసుకోలేదు? మీ యిల్లాచూసే నీకుమెళ్ళి అయిఉంటుందని తోచింది. ఈ గది మరింత చక్కగా శుద్ధి పెట్టించెదనకి ఇల్లెలా?”

మెల్లలో కన్నించిందీ?”

“ఆ అమ్మాయి చెల్లెలుకాదు. మేనకోడలువుతుంది నాకు. నాకో చెల్లెలా ఉంది, కానీ చిన్నపిల్ల, ఎనిమిదేళ్లుంటాయి. పర్వటానికి బదులు అన్నీ చిందర వందంచేసి పోతుందది. నా మంచాన్ని అది బొమ్మలెలాగా చేసుకుంటుంది అటు చూడు, బొమ్మలన్నీ వరుసగా పడుకుని నిద్రోతున్నాయి. అది నచ్చే వేళ్ళవుతోంది. వీటికి ఇచా మెళుకువ వసుంది. కాస్త ప్రయత్నంచేస్తే చనువవుతుంది భత చలాకిగలది, తెలివైందికూడా వచ్చేయేడు నూల్లో చేర్పించాలి”

శశి ఆలోచనలోపడి, తల ఊగిచూ “చేర్పించాలి అన్నాను, కానీ అది సాగుతుందో లేదో భగవంతుడికి తెలియాలి. మా నాన్న కిలాంటివన్నీ గిట్టవు. కొడుకు చదువుకొని చెప్పినమాట విసని వాడిలా తయారయ్యాడుగా, ఇవా అదికూడా చదువుకుంటే ఎలా తయారవుతుందో నూల్లో గిలో చేర్పించవలసిన అవసరం లేదు లేదూ చేద్దకుంటే ఇంట్లోనే నేనుకుంటుందిలే. అని అనవచ్చు అయిన.” అన్నాడు.

కుముద్ శశిమఖంలోని భావాన్ని గమనిస్తూ “ఈరోజుల్లో ఆడపిల్లల్ని నూల్లోకి పంపించక విల్లేదని మీనామ్మకి నచ్చ చెప్ప” అన్నాడు.

“నచ్చచెప్పటమా? నాన్న కా? ఆయన పూర్వకాలపు మనిషి.”

శశి మాటచూర్చి—“గది ఎవరు సర్దారన్నావ్ కాదు? మనుషులకేం తక్కువ? ఇదీ వంగదేశం. సంపాదించేవాడొకడు. తినే వారుమాత్రం పదిమంది. ఇట్లా వాకిలీ పర్తి పెట్టేవాళ్ళు లేకపోలేదు. అయినా”—అంటూ “నాగది నేనే సర్దుకుంటాను.” అని మితుడికి కనుసెగలతో వ్యక్త పరిచాడు.

శశి యామినీకవిరాజ్ భార్యదగ్గరకి వెళ్ళాలి. ఈ కర్తవ్యాన్ని త్రోసిపుచ్చుకునే మార్గంలేదు. మితుడిచేత భోజనంచేయించి శశి వెళ్ళి పోయాడు.

ఊళ్ళో ‘వరదా’ పటింపు ఇప్పుడంతగాలేదు. అయితే అది ఈ ఊళ్ళోని ఎరిగిఉన్నవాళ్ళు ఎదులపడ్డప్పుడే. శశియింటో అడ వాళ్ళు ఒకచోటకూడి, జడలు వేసుకుంటూంటే కుముద్ వారికేనే చూస్తూ కూర్చున్నాడు కాసేపయేసరికల్లా ఓ కుర్రాడువచ్చి తలపు మూసివెళ్ళాడు. కుముద్ గతుక్కుమని—“నేను వాళ్ళని చూడటం లేడే? వాళ్ళు ఏంచేస్తున్నదీ చూస్తున్నాను. బ్రాడున్నే అందరూ కలిసి ఏంపనులు చేస్తున్నారా అని చూస్తున్నాను, అంతే—” అనుకున్నాడు తనలో...

నాక్కావేసుకుని, కుముద్ అలాతిరిగి వద్దామని బయటికి వెళ్ళాడు. వీధిలోకిరాగానే వారూఘోష్ యింటివెనుక తాటి తోపుకి అవతలవెపుగాఉన్న పెద్దదిబ్బ కన్నించిందతడికి, అతడు అటువైపునే నడక సాగించాడు.

తాళ్ళచెరువు ఒడ్డుకు వచ్చాక, మాతాతుగా తన కాలు వీడో రబ్బరులాంటి మె తటిదానిమీద పడ్డట్లు తోచింది అతడికి. రప్పపాలులో ఆ మె తటిదానితల మట్టిలోంచి పైకివచ్చి అతడి చీలమండదగ్గర చుట్టేసి కరిచింది. గోకవెపు అతడి పాదానికి చుట్టుకుపోయింది.

కుముద్ జీవితంలో చేసిన పాపం కాస్తా కూస్తాకాదు, కొద్దిగా చేసుకున్న పుణ్యానికి కొన్ని నిమిషాలపాలు లభించిన అసాధారణమైన గౌరవాంతరం ఇదీ ఇతడికి జరిగిన కానీ. కుముద్ దాన్ని తల దగ్గర పటకుని కాలినుంచి లాగేసేవాడు!

పాము! పాము!

ఆ శక విని ముందు మతివచ్చింది—తడి ఒంటిమీద పాడి చీరని ఎలాగో అలా చుట్టపెట్టుకుని...

కునును అలా రాలేకపోయింది. ఆమెరావటం కొద్దీ అలసట మైంది.

మరి పాముని చూడగానే—“అది బురదకొయ్యి. నీళ్ళల్లా ఉండేపాము. దానికి విషం ఉండదు” అన్నది.

కుముద్ ! మృత్యువంటి విషరీతిమైన భయం. కునును వచ్చి చెప్పేటంతవరకు కుముద్ కి మరిమాటమీద విశ్వాసం కలగలేదు. విశ్వసించాకమాత్రం సీలమండ పెళ్ళాగంటా శేబు గుమల గట్టిగా దిగించి కటి—“కళ్ళి ఒకసారి కబురుపంపు అమ్మాయి, చూస్తాడు. ఒక వేళ విషంఉంటే కళ్ళిని ఎరుగుదువుగా మోవిధిలోనే ఉంటాడు! దాకరు” అన్నాడు.

కునును మునిముసినొక్కటివచ్చి, “ఇదగో అమ్మాయ్ చినబాబుని పిలుచుకురా” అన్నది. ఆమెవల్ల కుముద్ కి నవ్వులేదు.

“చినబాబు ఏమవుతాడు?” శాంతం సేపయాక కునును అడిగిన ఈ ప్రశ్నకు కుముద్ ముక్తసరిగా “నామిత్రుడు” అన్నాడు.

“చినబాబు - చెప్పాలంటే మాకు చాలా కావలసినవారు రెండుపూటలా వస్తూంటారు.”

ఈమాట అన్నాకమాత్రం కునునుని అత్యీయరారీగా భావించేటట్లుగా లేదు కునునుడి మనస్థితి. “బురదకొయ్యికి విషం దొండుకుంపెదా?” అని అడిగాడు.

“అన్ని పాములకీ విషం ఉంటుందా? అది నీళ్ళల్లా ఉండేది. ఒకసారి నన్ను కరిచింది, బహుశా ఆపామే అయి ఉంటుంది. ఓనాడు చాలా చీకటిలో ఈచెరువులో స్నానం చేస్తున్నాను. పిక్కెరుగా వచ్చిన చినబాబూ గట్టుమీదనుంచుని చూడ్తున్నాడు. అప్పుడు సరిగా ఇక్కడే కరిచింది.” అంటూ ఆకరిచినోటు చూపించింది కునును. మానవులకీ హృదయం ఉండేవక్కడేనని ఆమె నాడేకీ మే ఉండొచ్చు. “పాము కరిచింది చినబాబూ! అని చెప్పాను వారితో. ఆమాట వినిగానే చినబాబు ముఖం అదోలా అయిపోయింది”

“ఏమయింది?” కుముద్ కి కుతూహలంలేగింది.

“నాడిపోయింది. బూడిదరంగుకి మారిపోయింది.”

“పాము కరిచినందువల్ల నీకేమీ కాలేదా?”

కుముద్, నీకు అని అనటంతో కునునుకోపం రెచ్చుకుని, “మీరు మర్యాదగా మాట్లాడటం నేర్చుకోలేదులా ఉంది. మళ్ళీ పెద్దమనుషులు” అన్నది.

దాంతో ఇక ఇద్దరు ఆగటంతో ఇంకేమాటలా రాలేదు. తాటిచెట్టు మానంగా అలా నిలబడి ఉన్నాయి. ఇంకెలా అకుముడి పట్టటాటి వచ్చి తాళ్ళ చెరువులో దగ్గిమనిపడింది.....

మధ్యాహ్నం మిత్రులతో మాట్లాడుతూ కూర్చుని, ప్రార్థన విటవారి పోతూంటే కుముద్ ఇక అక్కడి నుంచి లేచాడు.

“పెందరాళేనే ప్రారంభమవుతుంది ప్రదద్వనం...వస్తావా కళ్ళి?”

“ఎందుకురాను? రత్నకుండా వస్తా.” వాయా వాళ్ళ ఇంటి వెనుక నుంచి సాల్ గాడ్ తరహా అన్నీ వరి చేతే. తాళ్ళ చెరువు ప్రక్కనుంచి - చేలగట్ల వెంబజే కుముద్ సాల్ గాడ్ కి చేరి చావడికి చేరుకున్నాడు. తాళ్ళ చెరువు దగ్గర ముగిసినప్పుడంది ఆకీ పడ్డాడు. కాని ప్రదర్శనానికి వెళ్ళే ప్రయత్నంలో నాదా విడిగా ఉన్నమతికి రావటానికి తీరుబడికాలేదు. కునును వంట చేస్తోంది. సంకెపజే లోపుగానే అందరిభోజనాలూ అయి పోవారి. మరి ఇవారే మారుమాట్లాడకుండా ఆమెచేసిన కను అన్నీ చేసేస్తోంది.

పరాన్ ప్రతినివయంలోనూ అంటి పట్టపట్టుగానే ఉంటూ ఉంటాడు. సందే పడుతున్నకొద్దీ తన చెల్లెలు, భార్య ఎంత కంగారుపడ సాగారో అతడంత కుంగిపోటు పడసాగాడు. వంట యింట్లో కూర్చుని అతడు కునునుతో కాసేపు కబుర్లాడదామని చూశాడు. మాట్లాడే తీరుబడి లేకపోవటంతో కునును అత

డితో కబుర్లు పెంచలేను! ‘వసారాలోకపోయి కాసేపు మాక్కా తాగుతూ మాక్కాకాదా? అడవాళ్ళకొంగు పట్టుకు తిరిగే మగ వాళ్ళంటే నాకు మహామంట’ అన్నది.

కునును విడిలింపులంటే పరాన్ కి మొనల్తుంటే ఏవగింపే. ఆ ఏవగింపంతా కాసేపట్లో మనస్సుకి ఉదాసీనతగా, కిరిరానికీ బద్ధ కంగా మారిపోవటంతో కోపపడే అవకాశం సాధారణంగా గానే రావడిడికి. మధ్య మధ్య అతిడికి కునును మరి చిన్నపిల్ల అనే భావం కలుగుతూంటుంది. ఆమె పద్మాలుగో యేట తినే భార్య అయింది. ఇప్పటికి కునునుకి వయసు పెరిగినా బుద్ధిమాత్రం పెరగ లేదని అతిడి భావం.

మోక్షిదా చెంగానిబట్ట కట్టుకోవటం చూసి “నువ్వుకూడా వెడతావా అమ్మా భాగోతం చూడటానికి?” అని అడిగాడు పరాన్.

“ఉహూ.. ఇంక నాల్గుతు క్కీ తోడు భాగోతం లు కూడావా?”

గట్టిగరమృని బలవంతంచేస్తే మోక్షిదాకి రావటానికి అభ్యంతరం ఉండదు. కాని పిళ్ళెవరూ మాటవరసకే నారమ్మని అనరు. అసంగతి మొనల్తుంటే తెలుసు మోక్షిదాకి. అంచేత సాల్ గా వాళ్ళ ముసలమ్మతో ఆమె ముందుగానే చెప్పి ఉంచింది—తామిద్దరం భాగోతానికి వెడదామని...ఇంటికి వచ్చి మోక్షిదా తినే భాగోతం చూడాలనేకొంక్ష నిలబసరియినా లేదని చెప్పవచ్చు. ఏంచేయింది? మరొకవ్యక్తి తనని బలవంతంగా లాక్కుని వెలిపాతోంది!

“చెంగాని పంచకలుకుని ఎక్కడికి వెడుతున్నావయితే నువ్వు?” అని అడిగాడు పరాన్.

“సాల్ గా వాళ్ళయింటికి వెడతాను నాయనా! యదూ వాళ్ళిది ఓసారి రమ్మని కలువరంపింది.”

కునునురుఝాకమంటూ విచ్చింది.

“రేపువెళ్ళింది ఆర్తయ్య, రేపువెళ్ళింది. మేమిప్పుడే బయలు చేరుతున్నాం. మీరు సాల్ గా వాళ్ళయింటికి వెడితే—ఇక ఇంట్లో యెవరుంటారు?”

అది మోక్షిదాకేం తెలుసు? ఎవరిపం వాళ్ళిది.

“మీరెటూ భాగోతం చూడటానికి వెడతారు కనుక ఇంటి సంగతికూడా మీరే చూసుకోండి. నాకదంతా ఏం తెలుసు? నేను ముసలిదాన్ని ప్రతిదాంట్లోకీ నమ్ములాగటం కేనికి? నాగడ వలతో—నాయతెవలతోనే సతమమమవుతూంటే—”

కునునుకి కోపవచ్చి—“సంసారంలో యాతెవల చేవి అందరికీ ఉంటాయి నెతి నెక్కికూడా వేధించాలా? ఇంతిశ్రుత్యం కేనికి? చివరికేదో అవారింపవచ్చి పడుతుందని నాకు మొదట్నుంచీ తెలుసు” అన్నది.

మోక్షిదాకి కొంచెం సిగ్గేసివటుంది. ముసలిదేదో భాగోతం చూడటానికి బయలుదేరితే దానికింత హంగామాజాగటం భావ్యం కాదని ఆమెతోచి ఉండొచ్చుబహుశా. ఇంట్లో ఉండటానికి అంగీరించి ఆమె మెదిలకుండా ఉండుకుంది.

వంట చేసేసి, కునును ముందు ధర్మికి వెట్టి, తర్వాత అడవిదో పాటు కూర్చుంది తానుకూడా. పరాన్ కడుపు నిండా తిన్నాడు. కునును—మరి ఇద్దరూ ఎక్కడి వక్కడి వడిలేసి, ఎలాగో అలా భోంచేకామని అనిపించుకున్నాడు. చీకటి పడుతున్న కొద్దీ అక్కడ ప్రారంభమై పోయిందేమో అన్నభయం పట్టుకుంది. మరిచి వీర కట్టుకుని సిద్ధంగా ఉండమని చెప్పి, కునును వంట యిల్ల సరేనుకుంది. చెరువుకి వెళ్ళి వ్యవధి లేదనా. మెల్లలోనే ఒక వైపున ఉన్నమామిడి చెట్టుకింద కూర్చుని, అంట్ల గిన్నెలు రెండూ ఎలాగో పామేసింది—తొందర తొందరగా. ఈయేర్పాలు ఆమె సాయంత్రమే చేసి ఉంచుకుంది. ఇవారే రెండు భుజాలమీద రెండు దిండలు పెట్టుకుకుని, ఆమె ఎన్ని నీళ్ళు చేరేసి, గంగా కొలు, గాబులూ నిండాపోసిందో!

కీ నీ కూడా కొద్దీ సాయం చెయ్యనా వచ్చి? దప్వనయ

పోతుంది" అన్నది మతి.

"వద్దలే" మతి త్వర త్వరగా పనులుచెయ్యగలదనే నమ్మకం లేదు కుసుమకి. మామూలుగా అందరికీ ఒక నిమిషం పట్టే పని మతికి పది నిమిషాలు పడుతుంది.

"చెప్పిన పనేదో చెయ్యి చాలా. చీర సింగారించటానికే ఓ పూట పడుతుంది నీకు."

గోధూళి వేళలోపునే పసంతా ఎలా పూర్తి అవుతుంది!

చిన్నం చితుక ఏదోపని ఉంటూనే ఉంటుంది. ఆ పనులు చేసు కున్నా ఫరవాలేదు. చేసుకోకపోయినా ఫర్వాలేదు. కుసుమ తొందర పెట్టటంతో పరాన్—మతి ముస్తాబవటం పూర్తి చేసు కున్నారు. తానూ ముస్తాబు చేసుకోబోతూ వాళ్ళిద్దర్ని చూసి, ఇంత నేపటికీ ఓ చిరునవ్వు నవ్వింది. కుసుమ వర్తమాద ఉత్తరీయం కప్పు కోవటంతో పరాన్ చాలా పెద్ద మనిషిలా కనిపిస్తున్నాడు. డోర్నా చీర కట్టుకోవటంతో మతి అతిలోకసుందరి అయిపోయి నట్లుంది. మతి లేత శరీరాన్ని చూస్తే కుసుమకి ఈర్ష్యగా ఉంటూ ఉంటుంది. తనకింత పరిపూర్ణమైన ఆరోగ్యం లేకపోయినా బావుండేదని పిస్తూం టుంది. డోర్నాల చీర తనకి మాత్రం ఎందుకలేదు. కాని యిప్పుడు అలాంటి చీరలు కట్టుకోవాలంటే కుసుమకి ఎక్కడలేని సిగ్గు వేస్తూ ఉంటుంది.

వాళ్ళుపంధిరి దగ్గరికి వెళ్ళేసరికి ప్రదర్శనం ప్రారంభ మవ టానికింకా ఆలస్యం ఉంది. పరదాచాటున కూర్చునే చోటు కోసం అప్పుడే తగాదాల ప్రారంభమైాయి. అందరికీ పరదా దగ్గరగా కూర్చోవాలనే అభిలాష— పన్నెంజేళ్ళొచ్చిన —అ ప్పడే ఘోషాలోకి దిగిన పిల్లదగ్గర్నంచి—యాభై యేళ్ళు నిండిన వాళ్ళి అమృతమృలవరకూ అందరూ అక్కడ కూర్చోవాలని చూసే వాళ్ళే. ఇలాంటి సందర్భాల్లో కుసుమ చాలా గడసరి. అందర్ని త్రోసుకుంటూ వెళ్ళిపరదా ముందు మొదటి వరుసలో పోయి కూర్చుంది. అక్కడినుంచి ఇంక ఆమెని ఎవరూ కదల్చలేక పోయారు. మతి ఆమెవనకొలే నూడివెంట దారం లా వచ్చి కూర్చుంది. కుసుమ వీపుని ఆనుకుని. ఆమెయించుమించు చరణ దత్తుగారి భార్య ఒళ్ళొకే వచ్చి కూర్చుంది. చరణదత్తుగారి భార్య త్రోయటం మొదలెట్టగానే మతి కుసుమ నడుంగట్టిగా పట్టు కుంది.....

కుసుమ వెనక్కి తిరిగి, కళ్ళెరచేసి, చరణ దత్తుగారి చరణ దాసితో—“ఎందుకమ్మా అలా తొస్తావ్ పిల్లని? నాచేత తిట్లు తివాలని ఉందా? సర్దుకుపో— కాస్త చోటియ్యి. అందరూ

యెంకివేషంలో కుమారి ఏకుల జయశ్రీ..
నిశాంశ భీమునిపట్నం; చక్కగా నాట్యం చెప్పుంది.

కూర్చోవాలి, అందరూ చూడాలి. నీ ఒక్కదానికోసమే కాదు భాగోతం—!" అన్నది.

మతికి కుసుమ ఎంతోనచ్చిందివ్వుడు. ఆమెమీద మతికి క్కడలేని కృతజ్ఞతాభావం కలిగింది.

ప్రదర్శనం ప్రారంభమవబోతుండగా “అదుగో, చూడు మతి! చినబాబు” అన్నది కుసుమ,

“చూస్తున్నాను.”

ఇంతమంది జనం, ఇన్ని లైట్లు, ఇంత సందడి—మతికి మత్తెక్కినట్లుంది. పట్టుకాలువా పైన వేసుకోవటంతో శిశి పెద్ద జమీందారులా కనిపిస్తున్నాడు. పందిట్లోకి రాగానే మతి అతిశయి చూసింది. శీతల బాబు స్వయంగా ఆతిథిపిలిచి తన ప్రక్కన కూర్చోపెట్టుకోవటంతో, శిశికి జరిగిన గౌరవం తనకికూడా జరిగి నట్టే ఉంది మతికి.

పందిరి అంతానిండి, ఆరుబయట కూడా కూర్చున్నారు జనం. ఇద్దరు స్థూలకాయులమధ్య పడటంతో మతికి ఉక్కగా ఉంది. ఇంతలో ఇక్కడ వాద్య సంగీతం ప్రారంభమైంది, అది వింటూంటే అనుభవమోగ్యమైనదేదో అయిదు నిమిషాల్లో వచ్చి ఒళ్ళో పడుతుండేమీ అన్నంత ఆరాటంగా ఉంది. ఆ వాద్య సంగీతం ఆగగానే యక్షగాన ప్రదర్శనం ప్రారంభమయింది. పదహారుగురు సభులు వచ్చి నాట్యం చేయసాగారు, వాళ్ళిఘాగ్ రాలు ధరించి ఉన్నారు.

మతి కుసుమచెవిలో “మగవాళ్ళే ఆడ వేషాలు వేసినట్లు న్నారు కాదు వదినా?” అడిగింది.

సఖులు నాట్యంచేసి నిష్క్రమించగానే జనా, అగ్ని దేవ ప్రవేశించారు.

‘జనా’నిచూడగానే మతికి అనుమానం కలిగింది. “ఈ వేషం కట్టింది తప్పకుండా ఆడదే అయి ఉంటుంది కాదూ?”

“నీ తలకాయ నోరుమూసుకో. చూడనియ్.”

ప్రవీరుడి ప్రవేశం రెండో దృశ్యంలో. పుత్రపూతకు దైన ఆర్జునుడికి తగిన ప్రతీకారం చెప్పానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తూ గంగాచేరి కి జీ న్నంస్వగతం అయ్యాక ప్రవీరుణ్ణి చూడగానే ప్రేక్షకులంతా ము గ్గులే పోయారు. ఎంత అనుచైన దుస్తులు వేసుకున్నాడు! ఎంత మనో హరంగా ఉన్నాడు! భళి భళిలాడుతోంది. అతిడిచేతిలోని ఖండం. అతడు గొంతు ఎత్తిగానే సభికులకి శరీరంగనర్పిడి చించి. ఎంతో సంతృప్తి కలిగింది. ప్రవీరుడి పాత్రచాలా చక్కగా రాణించింది. ముఖంలో రాజరీని ఉట్టిపడుతున్నట్టే కంఠం కూడా కమ్మగా ఉంది. ప్రవీరుని ప్రియురాలు మదనమంజరి కూడా అక్కడే ఉంది. ఇంతమంది జనంలో ఏదో నిర్జన రాజోద్వాసంలో లాగా నిస్సంకోచంగా ఉద్వేగంతో ఆమెని ప్రేమించటం మొదలె ట్టాడు. రంగస్థలం మీదచేయి పట్టుకోవటం తప్ప మిగిలినస్పర్శాదు లన్నీ నిషిద్ధాలు. అది ప్రవీరునికి అంతరాయంగా ఉన్నట్టేం కనిపించటం లేదు. కేవలం మాటలో అభినయంలో తమ ఇద్దరిదీ శరీరాలు వేరేనా మనసు ఒకటేనన్న విశ్వాసాన్ని ప్రేక్షకు లందరికీ కలిగించాడు. మతి, కుసుమ విసుపోయారు.

“ఇదిగో ఆయనేగా ఈయన!” అన్నది కుసుమ.

“ఏం చక్కగా చేశాడు వదినా! యథార్థమేమో అనిపిం చాడు”

“నీతో నేచేసినట ఉంది, కదూ!” అన్నది కుసుమ నవ్వుతూ. మతి మాటాడలేదు. అతడి పాట వింటోంది.....

“శాపమా?”

కోపమేల తేలా

అభిమానమేలనాపై.....”

మతికి గుండెలు దడదడలాడాయి. కుసుమఇంక ఉండవటలేక తనలోతానే ‘చెప్పు దొర్నాగు, రాలా, కోపించుకోలేదని చెప్పి. నోరుతెరిచి ఆ మాట కాస్తా చెప్పలేవు నువ్వు? భలేదాని వేసే అనుకున్నది..

—ఇదికావుంది.]

మనవిశిష్టత

(నాటకం)

ప్రఖ్య శ్రీరామమూర్తి

(10వ తది విచిత్ర రహస్యం)

సరళ : ఏం పనిచేశావు రఘు!

గురవా : నలభైయేళ్ళ నుంచి నాటకం లేదున్నాను... నలభై యేళ్ళ నుంచి జన్మలో చూసి యెరగనిలాంటి అవకాశం! నాటకం మధ్యలోనే తెర దింపించడమా! నా పోర్ట్రయ ఇవ్వడంపై అందుకుంటుంది కూడానా.

సరళ : ఆదీయమ్మ -

గురవా : కుర్చీలు విరగ్గా

ఉత్తర - సేజిమిడికి రాకుండురుతారు... మరో మరో పూర్వజే మరచిపోయినదానకా యిటు టూనూటూలు కూడా విసురుతారు.

సరళ : డబ్బులు రిఫండ్ ఇచ్చేయ్యి కంటాకేమా?

గురవా : అరనైజరు కనిపించకపోతే అప్పుడుంటుంది మనపని!

సరళ : ఏమాత్రం కేఖరం ఇప్పుడు?

కేఖర : (భగవంతుడికి తెలియాలి అన్నట్లు ప్రతిచూపుతాడు).

గురవా : హం... బల్లారి రాఘవ దగ్గర నుంచి నేకరిసి యాక్ చెయ్యని యాక్టరు లేడు! ఎన్నడూ - ఎక్కడా ఇలాంటి చిత్రం - ఇంత అవకాశం ఎక్కడా పొందలేదు! అరలే - బోలుడుమంది నావిశ్రులు, నాపిలులు, పెళ్ళిం ముందువరసలో కూర్చుని చూస్తున్నారే! కొత్త బాలెంట్ కావాలి కావాలి అని సరిమరిమాకున్న డైరెక్టర్ (ప్రొడ్యూసరుగా రొక డొచ్చాడు నన్ను చూట్టానికి! తెర దింపేశాడు - తెర! ఇవ్వాలే చెయ్యాలా నాయనా నవ్వి ఘన కార్యం?

[ఉమేష్ - మేకప్ నగం తీసేసుకున్నాడు - బుకలతో మొహం తుడుచుకుంటూ వస్తాడు.]

ఉమేష్ : ఏమిటా - ఏమిటి గొడవ? గురవా : ఏమిటా? రఘుపతి రావుగారు తప్ప తాగి నోగు మరిచిపోయి నాటకం నాశనం చేశారు! నాటకం మధ్యలోనే తెర దింపించేశారు!

ఉమేష్ : మైగాడ్!

గురవా : నా పెద్ద ప్రిచీ అసలు (పారంభించలేదు కూడాను) నేనింకా!

[సరళ కొంచెం ముందుకొచ్చి (ఉమేష్ మాత్రమే) అంతర్యక్షనిక చిరునవ్వు చూపిస్తాడు! చూస్తున్నట్లు నటిస్తుంది.]

సరళ : పాపం - అంతా మ్యూసిషియన్లై కలిసిపోతున్నారే!

గురవా : (నెత్తిమీది విగ్ తీసి రఘువేపు పూపుతూ) ఇదుగో అబ్బాయ్ - చిన్నవాడివి కనక చెప్తున్నాను - ఇలాగే ఇంకో సారి చెయ్యి - నీ కరీర్ కోక్! ఫీన్! బాలెంటూ ప్రజా వుంటేసర్ - పబ్లిక్ అంటే కాస్త మర్యాద, గౌరవం కూడా వుండాలి!

ఉమేష్ : ఇదుగో - ఎందుకట్లా కాట్లాడతారు!

గురవా : కాట్లాటా? ఎ హా సి యే డన్ క్రికటిరివిపోయి ప్రేక్షకులకు తీమాపణ చెప్పకోకుండా ఇక్కడనుంచుని కూచుని నేమిటో చలాయించబోతావేమిటయ్యా?

కేఖర : (మళ్ళీ చిరునవ్వు చూపుతూ సరళతో) ఏం జరుగుతోందక్కడ?

సరళ : పాపం - పిచ్చి మాటలు కాలు - మాట్లాడకుండా ఖాళీచేస్తున్నారు హేలు... కాస్త స్టవలయినట్లే కనిపిస్తున్నారగాని - నిజంగా చెయ్యి తి దణ్ణం పెట్టాలి - జేపుకు!

కేఖర : పాపం!

గురవా : నా స్నేహితులంతా ఏమనుకుంటారు - ఆ ప్రొడ్యూసర్ డైరెక్టరును కంటాడు - ఆ? హం...! నలభైయేళ్ళ - నలభై యేళ్ళ నా నాటకరంగా నుభవంలో ఎన్నడూ - ఎన్నడూ కూడా ఇలాంటి సంఘటన ఎరగనే!

కేఖర : అవును - అన్నట్లు మీ అనుభవంలో ప్రేక్షకులే తెరవేయిస్తారామా!

గురవా : చాలే. ఆ పంతుట్యో. మరి పెద్దా చిన్నా లేకుండా పోతోంది. నిన్ను గాక మెన్న ఉబుసుబాక నాటకాల్లో అడుగుపెట్టినవాళ్ళ మీరు - నలభైయేళ్ళ ముట్టి నా జట్టు ఇందులోనే నెరిసిపోయింది తెలుసా? ఆ బల్లారి రాఘవుడే ఈ పూట ఇక్కడుంటే -

కేఖర : ఏరాగురవా! ఇంకా అరిచి గొంతు చించుకుంటూనే వున్నావా? అని అడిగేవాడు - పాపం నేనం సరేంది దొరక్కపోయిందిగానీ!

[సుజాత పరుగెత్తుకుంటూ వస్తుంది.]

సుజాత : బగే ఇది విజయవస్త్తునాట? ఏమిటా ఇది? పిచ్చెక్కడా మోకందరికి!

గురవా : మాకెందుకు పిచ్చి? అడుగో ఆ మహాసభాపుడి కెక్కింది పిచ్చి తెత్తమురై పూ అన్నీ నూ.

[తనవిగ్, గొడుగు, సంచి పోగుజేసుకుని ఒళ్ళో పెట్టుకుని ఓ మూల పోఫాలో కూర్చుంటాడు.]

సుజాత : ఏమిటా - ఏ మొదనలు?

కేఖర : ఏ ముందీ - కొంచెం ముందుమీరున్నాడు మనిషి.

సుజాత : ఫన్ ఆక్ బాగానే లాగాడుగా!

కేఖర : రాను రాను నకం తప్పివట్టుంది, ఎందుకూ - వాడు ఈ అంకంలో తల్లికొంది.

శ్రీమద్భగవద్గీత

కం ఆపేసి తెరదించిచాను. దిగిన తెర దిగి నట్లే వుట్టియింది. మర్నీ ఆనాటకం జోలికి పోకండి. అది నాటకం కాదు— అది జీవితానికి దర్శనం కాదు. అదంతా బూటకం! మోసం! ఆ రచయిత ప్రపంచ మంటే యేమిటో తెలిసినవాడైతే జీవితంలో ఎన్నడైనా ఇలాంటి అనుభవం పొందిన వాడైతే వాడికి తెలిసివుండేది మీనాక్షి తిరిగిరాదని! మీనాక్షి తిరిగిరాదు. రాదు! వచ్చినా మొహంచేలంత చేసుకుని చేతులు బారజాచుకుని దానికి నేను పూర్వగమిస్తా ననుకుంటున్నారా? దాన్ని...దాన్ని... దాని గొంతుపట్టుకుని...గొంతుపట్టుకుని... [మూలమీద కూలబడి రెండు చేతులా మొహం కట్టుకుంటాడు. ఒక్కక్షణం శంభూర్తి నిశ్శబ్దం.]

సఖి: (లేచి అతనికేసివెళ్ళి) లోపలకు తారగమ. మేకప్ తీసేసుకుండువుగాని.

[మర్నీ నిశ్శబ్దం]

మహాత్మి: (అందర్నీ ఇవతలకు వచ్చేయ్యమని పూజచేస్తూ నెమ్మదిగా) కాస్తేసల వంటరిగా వదిలేయ్యండి అతన్ని.

[శేఖర తప్ప అంతా నెమ్మదిగా వెళ్ళి పోతారు.]

శేఖర: లే రమూ పోదాం. ఇంటికి పోయి కాస్తేపు పడుకుని విశ్రాంతి తీసు కుండువుగాని-లే.

రఘు: ఇంటికి!...ఎందు కింటికి? అది నాయితే వొంగబెట్టించేమిటి? ఇది నాయితేకాక వొంగించనిదేముంది! ఇక్కడ నాటకం-అక్కడ జీవితం! నా పాత్ర ఇక్కడా అక్కడా కూడా ఒక్కటే శేఖర! ఇక్కడైతేనేం అక్కడైతేనేం- ఇక్కడే విశ్రాంతి తీసుకుంటాను..... (కట్టలు తెరచుకుంటున్న ఆకళిం అనుచు కుంటూ) ఉరేయ్-కాస్తేపు నన్నీక్కడ వదిలేయరా-నీకు పుణ్యముంటుంది.

శేఖర: పరే నీ యిష్టం.....

శేఖర: పరే నీ యిష్టం. తెలారితే మర్నీ నీకు 'రాలు గాయ పెళ్ళాం' పిక్కర్ కూటింగ్ వుంది జా పకం వుంచుకో. అందులో నీ వేదం కాస్త వెర్రివెంగళాయి వేదం కూడానూ. రాత్రంతా నిద్రపోయి కాస్త మాడ్చి తెచ్చుకో దానికి ప్రయత్నించు.

[వెళ్ళాడు]

రఘు: వెంగళాయి! అవును - వెర్రివెంగళాయి! చూడండి-బాగ్ లిగా చూడండి? మీరు చూస్తున్నది నన్ను-వెర్రివెంగళాయిని! నవ్వుపోలు నాగమ్మని! ఇంతకంటే వెర్రి నాగమ్మ ఇంకెవరుండగలదు? నా పెళ్ళాం నన్నో దేవయ్యనిచేసి కూర్చో పెట్టింది. దానికో ప్రియుడున్నాడు... చాలాలోనా అన్నంచీ వున్నాడు. అందరికీ తెలుసు - ఈ

వెర్రివెంగళా తప్ప జేతంలో అందరికీ తెలుసు చాలా తమాషాగావుండకదా? అన్నిటి కంటే మించిన తమాషాయేమిటంటే - ఆ తిరుగుబాటు పెళ్ళాం లేచిపోయినందుకు ఈ వెర్రివెంగళా ఏడుస్తూ కూర్చుంటాడు. బాధ పడతాడు. అవును - చిత్రహింస అనుభ విస్తాడు. అది మరి వెర్రితనంకదా? వాణ్ణి చూసి లోకం నవ్వుతుంది - చాలా చెక్క లయ్యేట్టు నవ్వుతుంది-పరిచానీసుంది-ఎంత లి చేస్తుంది. అవును - ప్రేమమీద ప్రపంచాని కంత నవ్వుకంటే ఉంది! చాలా తెలివగలదేకదా లోకం!

[ప్రత్యేక లెక్క దగ్గరకొచ్చి వాటి మీద ఒక కాలపెట్టుకుంచుని-]

మీ కర్తవ్యం దనుకోను. నా భార్య అందరు భార్యలాంటిది కాదు - అది లేచి పోవడం అందరూ లేచిపోయినట్టు కాదు. భార్యలు లేచిపోయిన భర్తలు చాలామంది వుండొచ్చు. వారంతా జీవితంలో రాజీపడ గలరేమో. మరో పెళ్ళి చేసుకుని ముఖపడగల రేమో. కాని అది నావల్ల కాదు. నాకుకలిగిన దుర్బలన నాకు కలగడం ఇదే మొదలు. నాక్కొవాల్సిన భార్య నన్ను వదిలిపెట్టడం ఇదే మొదలు. లోకంలో ఒక్కటే మీనాక్షి వుంది. నాకదేకొవాలి. నాయితా వాకిలి నా వొళ్ళూ మనమా అంతా అదే! అదిలే: పోతే నా కిల్లులేదు-వాకిలిలేదు. వొళ్ళులేదు- మనసులేదు.

[రఘు చూడకుండా ముఖ్యగుమ్మంలోంచి మీనాక్షి ప్రతేకించి గుమ్మంవారే నిలబడు తుంది. ఆమెచేతిలో అడవాళ్ళ చేతిరుమా లొకటి వుంటుంది.]

ఎందుకు - ఎందుకని వెళ్ళి పోయా వు మీనాక్షి నవ్వు? నవ్వు వెళ్ళిపోయి నా చేతులు విరగొట్టావ్! నా మనస్సు వికలం చేశావ్! ఏదో కోపం లో ఆశేకాను మీనాక్షి-నవ్వు మరీ వస్తే నన్ను చంపేస్తా నని ఆశేకానుగాని అదినిజం కాదు మీనాక్షి. నవ్వు చెప్పారేగాని-ఎంత ఘోరా బద్ధ మైనా సరే నయ్యతాను. ఒక్క అబద్ధం ఆడు-నమ్మేస్తాను. నవ్వేం చెప్పినా నమ్ము తాను. (మనసు మెలికలు తిరిగిపోతూ) నన్ను ప్రేమించని మనిషినిగా మారిపోవడం కంటే దారుణమైన అబద్ధం యింకేం వుంది మీనాక్షి?...నవ్వేం చెప్పినా నమ్ముతాను. అసలు నన్నొదిలేసి వెళ్ళిపోలేదుగదా! నవ్వాడిందంతా నాటకం కదా!

[మీనాక్షి వెక్కిరిస్తూ నవ్వును దుఃఖం ఆవుకుంటూ కళ్ళనీళ్ళు ఒత్తుకుని గజగజా వచ్చి రఘు కాళ్ళమీద పడుకుంది.]

మీనాక్షి: అవును-నాటకమే. నేను నిజంగా లేచిపోలేదు. నన్ను తీమించండి. రఘు: మీనాక్షి!...నవ్వు...! [ఆమె భుజాల పట్టుకుని లేవదీసి ఆమె

ముఖంలోకి ఆమె కళ్ళలోకి చూస్తూ—] నిజంగా-నిజంగా నవ్వేవా మీనాక్షి...? మీనాక్షి: నేనని చెప్పకోదానిక్కుడా నీకుగా వుంది. నన్ను తీమించాననండి - నన్ను తీమించాననండి.

రఘు: కాని...కాని...ఎందుకు ఎందు కని మీనాక్షి? నేనేం చేశానని? ఎందుకు నన్నీలా వంటరిగాళ్ళి చేసి వెళ్ళిపోయావ్? నేన్నీకేం అపకారం చేశానని—? (మీనాక్షి అతని భుజంమీదపడి ఏడు న్నూంటుంది...రఘు ఆమె చేతిలో ని రుమాలుతో ఆమె కళ్ళు తుడుచు బోతూ గళ్ళాల్నా దాన్ని గురిస్తాడు—)

ఇదేనా—దీని మూలంగానేనా నవ్వు వదిలిపెట్టి వెళ్ళిపోయింది?...చెప్పమీనా. మీనాక్షి: (అవునని తలవ్రాపుతుంది.)

రఘు: ఈ చేతి రుమాలు గురించి ఇంట్లోంచి లేచి పోయావా నవ్వు!

మీనాక్షి: నేను నిజంగా పోలేదండి. వూరికే పోయినట్టు నటించానంటే! నన్ను నమ్మండి.

రఘు: నటించావా?...నటన! జీవితం! జీవితంలో నటన...నటనలో జీవితం... (మాత్రంగా) కాని—ఆ రుమాలు సంగ తంతా నేను చెప్పానుగా మీనాక్షి నీకు!

మీనాక్షి: అది మీ కేబుల్ చూడం గానే నన్ని నుమానపికాదం ఆవరించింది. ఈర్ష్య అక్కోలేక—

రఘు: ఈ పెద్ద రుమాలు గురించి—? మీనాక్షి: నేనేం చెయ్యను చెప్పండి- అనుమానం పెనుభూతమై చెప్పరానిపనులు చేయించింది నా చేత.

రఘు: ఇవ్వారంతా తప్పతాగాను— నాటకం అభానుచేసి చూలో తెరవే యించాను—.

మీనాక్షి: అవును— మీ మనసుకన్న పెట్టాను—మిమ్మల్ని దారుణవేదన పాలు జేకాను—యమయాతన పెట్టాను—నన్ను తీమించాననండి—తీమించాననండి—.

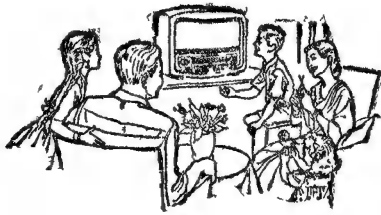
(గర్జన చేత చూడండి)

గ్రామ కరణముల భూమి శిస్తు నయాపైస జంత్రి

1. 2. 3 భాగములు పే. 200, రు. 4.

భూమికిస్తు-లాండు నెన్ను-ఎన్నుకేతున్ నెన్ను ఫసిరిజాత్తి, తీరునజాత్తి - నీటి తీరునలు వర్షాధిక్యం కలన కలుగు కలా వరి ముజరాలు - వడిలేక్కలు నెలసరి జీతములు - పెంటు - ఎకరములకు సయా నెసలేక్కలతో తెలుపు గొప్ప జంత్రి. వాలవరస్వతి జుక్ దిపో, కర్నూలు.

మద్రాసు - 1.

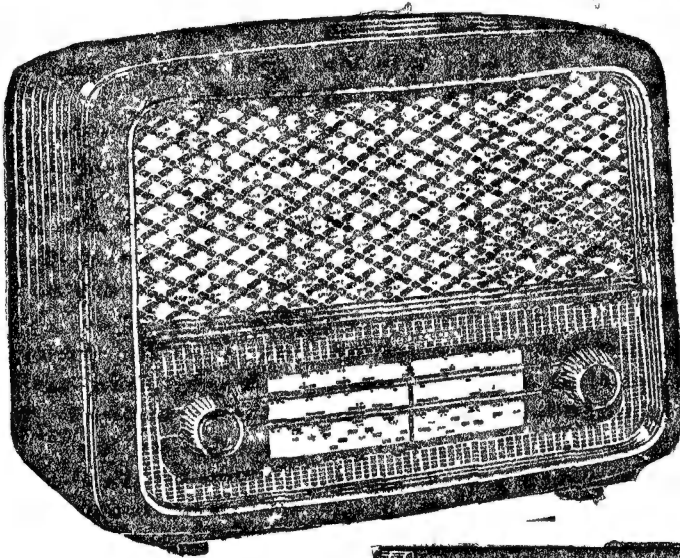

నాటిలేని శ్రేష్ఠతకు అద్భుతమైన పనితీరునమునకు

రెండు దివ్యమైన **నేషనల్-ఎక్స్** మోడలులు

ఇవిగో, మీరు రేడియో ప్రసారములను దివ్యముగా విని ఆనందించుటకు చక్కగా పనిచేసే అత్యంత శ్రేష్ఠమైన రెండు నేషనల్-ఎక్స్ మోడలులు! అవి 'మాన్-హుమన్' చేయబడినవి మరియు వాటితో ఒక సంవత్సరము గ్యారంటీ యివ్వబడుతుంది. మీ దగ్గరలోనున్న నేషనల్-ఎక్స్ వ్యాపారిని వాటిని తెలుసుచి నేడే విసందీ!

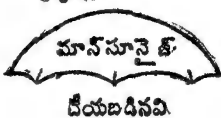

మోడలు 717: బంగారు రంగు కాపరముంతో, మరున్ రంగు ప్లాస్టిక్ క్యాబినెట్. మోడలు యు-717: రవాణ్యలు, కి క్యాండులు: 230 వోల్టల కరెంటు మీద పనిచేసే ఎస్/డిసి పెట్. మోడలు డి-717: 4 వాణ్యలు, కి క్యాండులు: రై క్యాండు పెట్. రు. 250/-

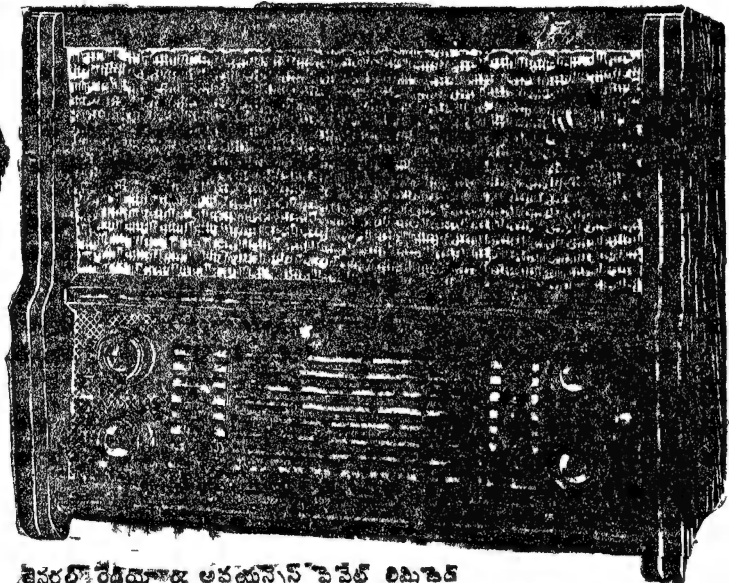
అన్ని థరలా-నెట్.
స్థానిక వమ్మలు అదనము

మోడలు 187: కి వాణ్యలు, కి క్యాండులు. అందమైన కల్ల క్యాబినెట్. మోడలు ఎ-187 ఎస్ పెట్, మోడలు యు-187 ఎస్/డిసి పెట్ రు. 475/-

నేషనల్-ఎక్స్ రేడియోలు
శ్రేష్ఠమైనవి - అవి

చేయబడినవి.

GERA 6328

జెనరల్ రేడియో అండ్ టెలిఫోన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
జి.పి.హౌస్, కొంబాయి పోస్ట్, కలకత్తా 13 • 1/18 బోంబే రోడ్, మద్రాసు
88/79, ఇల్వర్-బాద్, పార్లె-రోడ్, నెలెంగుళా • బోస్టియాన్, బ్రాసి, బాంబే హాక్, రిద్
ప్రెజర్ రోడ్డు, పాట్నా.

అనన్తరము

రాత్రి పదికొండుగంటలు కొట్టారు. కేంద్ర చిత్తవార్తలోని రోగులందరూ ఇంచుమించు విక్రాంతి తీసుకుంటున్నారు. వార్తలోని పెద్ద దీపాలన్నీ ఆర్పేశారు. చిరంజీవికి అపరీక్షణ అయి అప్పటికి నాలుగైదు రోజులు అయింది. అంతకుముందు పది, పదిహేను రోజులనుంచి నిత్యం ఆస్పత్రిలో రాత్రి పగలూ అనే వివక్షితరీతి గంటలతరబడి ఉండడం చేత, ఇంచుమించు ఆ వార్త వర్తన అందరితోనూ నాకు పరిచయమైంది. పెద్ద వాక్కుదారుని ముంచే బాగా ముట్టచెప్పడం చేత, చిరంజీవి విషయంలో ప్రత్యేకమైన ఏర్పాట్లు చేయించారు. మిగిలిన వర్తనలందరి మాట ఎలా ఉన్నా, అనన్తరము మాత్రం తన పనులు చాలా ఓర్పుతోనూ, శేర్పుతోనూ చేసుకుపోయేది. రాత్రి ఎవరు ఎన్నిసార్లు కిరిచివా, వినుకొక్కకుండా సపర్యలు చేసేది. అసలు మొదటిరోజున అనన్తరము చూచిన కొద్దీనేపటికే ఆ మెలో మాట్లాడుదామని సింపించింది. ఇదేమంత కష్టమైన పని కాక పోవటే, మూడు నాలుగు రోజులలో కొద్ది పరిచయం ఏర్పడింది. దానికొడు, శేను కాలక్షేపానికి తీసుకువెళ్ళే ప్రతికూల, పుస్తకాలు ఆమెను ఆకర్షించేవి. అడిగి తీసుకుని తీరిక సమయాలలో చదువుకు సేది.

ఎంత ప్రయత్నం చినా నిద్రరాకపోవడం వల్ల ఏదో ప్రతీక తిరగజేస్తూ చిరంజీవి మంచానికి కొద్దిగా దూరంగా వరండాలో బల్లమీద కూర్చున్నా.

“ఏమండీ ఇంకా నిద్ర పోలేదా?” అంటూ అనన్తరము వచ్చి మరొక బల్లలాక్కుని నాకు దగ్గరగా కూర్చుంది.

“చిరంజీవిగారు మీకు ఏమాత్రం?” అన్నదామె.

“మా మేనత్తగారు?”

“ఈయన ఏం చేస్తున్నారు?”

“రాజమండ్రి బ్రూక్ బాండ్ కంపెనీలో ఎక్జిక్యూటివ్.”

“మరి మీరేం చేస్తున్నారు?”

“మొన్న మార్చిలో ఇంటర్ పరీక్షకు వెళ్ళా.”

“ఈయనకు వివాహమయిందా?”

“లేదు.”

“తీసుకొని మీకు ఏమాత్రం?”

“చిరంజీవి తమ్ముడు. మేం ఇద్దరంకలసి మా పివతండ్రిగారింట్లో చదువుకుంటున్నాం. నాదూ నాతో బాటే ఇంటర్ పరీక్షలకు కూర్చున్నాడు.”

ఇంకా ఏమేమో ప్రశ్నలడిగింది, అన్నిటికీ నవాబులు చెప్పా. రెండుమూడు దినాల నుంచి, ఆ మెగురించి వివరాలు తెలుసుకుందామనే కుతూహలం ఉండడంచేత ఈ అనకాళం వదలుకోవడావసరమి, “ఏమండీ మీదేవురు?” అన్నాను.

“బర్సారీ?”

“మీరు ఈ వనిలో అభిలాషఉందేలేదేరా?”

“లేదండీ. కేవలం పరిస్థితుల ఒత్తిడివల్లే చేరవలసివచ్చింది.”

“ఎంతకాలమైందండీ మీరు చేరి?”

“రెండునెలలు.”

“మీకు తెలిసినవాళ్ళు ఎవరైనా ఈ ఊళ్ళో ఉన్నారా?”

వి. నరసింగరావు

“లేదండీ. కనీసం మీఅంతదయగా మాట్లాడినవాళ్ళా ఎవరూ లేరు.”

“ఎలాఉండిందీ మీ పని?”

“ఏడు పాస్తులందండీ. కాని ఏం చెయ్యడం?”

“అసలు మీరు అంతదూరంనుంచినచ్చి వచ్చగా ఎందుకు చేరవలసివచ్చింది? వక్కగా ఎవరైనా తగినవాణి చూసుకుని వెళ్ళిచేసుకోలేక పోయారా?”

ఆమె నిరుత్సాహంగా తన కథ చెప్పకు పోయింది. తాను ఒక సామాన్య కుటుంబానికి చెందింది. తండ్రి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఉన్న తోవోగించేస్తూ హఠాత్తుగా మరణించడంచేత ఇతరత్రా ఆస్తిపాములుగాని, చేరదీసే దగ్గర బంధువులుగాని లేకపోవడంచేత తనూ, తల్లి ఫిల్లఫారం చదువుతున్న తమ్ముడూ దిక్కులేనివాళ్ళయ్యారట. తగిన సంబంధం కొవాలంటే, కనీసం రెండు మూడు నేల రూపాయలైనా ఖర్చు చెయ్యాలి. తన తండ్రి తాలూకు ప్రావిడెంటుఫండు నుమారు నాలుగు నేల రూపాయల వరకూ వచ్చినా ఈ సామ్య ఖర్చుచేసి తాను వివాహం చేసుకుంటే, తన తల్లి, తమ్ముని భవిష్యకు ఏం కావాలి? అంచేత, అప్పటికే స్కూలు ఫైనల్ ప్యాస్ ఉండడంచేత ఏదైనా ఉద్యోగంలో చేరి, తమ్ముణ్ణి కనీసం స్కూలు ఫైనల్ వరకైనా చదివించాలని పట్టుబట్టి తల్లిని ఒప్పించి,

ఆ ప్రయత్నం చెయ్యకుండానే లభించింది కదా అని స్వస్థలానికి దూరమైనా వచ్చి వచ్చగా చేరేసి చెప్పింది. తెల్లవారు ఝామున ఇంచుమించు విరుగుంటలదాకా మాట్లాడుతూనే ఉన్నాం. మధ్యలోమాత్రం రెండు మూడుసార్లు ఎవరో రోగులు పిలవడంచేత ఆమె వెళ్లి వాళ్ళకు సపర్యలుచేసి తిరిగి వచ్చింది. విరుగుంటలయిన తిరువారూ పిలువచ్చారు. జంబుఖానా, తలగదా చుట్టుకుని ఇంటికి బయలు దేరా.

* * *
రాత్రుల్లా నిద్రలేక పోవడం నుంచి ఇంటికి రాగానే ముఖం కడుక్కని, కాఫీ తాగి నిద్రపోయా. బహుశా పన్నెండు గంటల ప్రాంతంలో మా పివతండ్రిగారి కూతురు “అన్నా! అమ్మా అన్నా వికి రమ్మంటోంది” అని లేపింది. స్నానంచేసి భోజనానికి కూర్చున్నా. మా పివతండ్రిగారి భార్య, సాయంత్రం మెయిలులో తాను, పిల్లలు బరంపురం ఫుట్టింటికి వెళ్ళి దలచినట్లు, మా పివతండ్రి గారికి, కేలపు దొరకవంతులన, నేను సాయం రాక తప్పదని అన్నాను. ఎలాగూ కేలపులవడంచేత, మరేమీ పనిలేకపోవటే ‘సరే’ అన్నా. అదివం బరంపురం వెళ్ళాం. తిరుగు రైలో వచ్చేదామనుకున్నా. కాని చాలా రోజుల నుంచి వెళ్ళక పోవడంచేత, మూడు నాలుగు రోజులు ఉండడం వదిలేయకాదు. ఇంకా నాలుగు రోజులు ఉండమని బలవంతం చేస్తున్నా వెళ్ళాపోలే చిరంజీవికి ఆస్పత్రిలో ఇబ్బంది జోతుందనిచెప్పి తిరిగి వచ్చేశా. ఇంటికి వచ్చేసరికి శివ ఇంకా భోజనం చెయ్యకపోవడంచేత ఇద్దరం కలిసి భోజనంచేసి మా గదిలో పక్కలు పరుచుకున్నాం. “చిరంజీవి ఎలా ఉన్నాడని” శివని అడిగా.

“పూర్తిగా కోలుకొన్నాడు. బహుశా మరో నాలుగైదు రోజులలో ఇంటికి వెళ్ళడానికి అనుమతి ఇస్తారు” అన్నాడు.

“ఇంకేమైనా వికేమలున్నాయా?” అన్నా.

“నీ కోసం అనన్తరముమాత్రం రైగ కలన రిపోండిరా భాయ్! నవ్వు వెళ్ళిన తరువాత నీ గురించి రోజుకు వందసార్లుగా అడుగు తోంది; అవిడగారి అనుమతి తీసుకోంజీ నీవు వెళ్ళ వని అందిరా” అన్నాడు నవ్వుతూ.

అనసూయ

“ఇది నురి బాగుంది” అన్న.
 “బాగుండడం ఏమిటి, కథ నడుపు
 తున్నావ్, కానీ” అన్నాడు.

ఇంతలో మా గదిలోకి ఎవరో రావడం
 నుంచి ఆ ప్రసక్తి కట్టివేశాం.

పాపం! నాలుగంటలకు స్నానం
 చేసి బటలు వేసుకుని ఆసుపత్రికి వెళ్ళా.
 చిరంతనతో కొంతసేపు బరంపురం కుబ్బ
 వగైరాలు మాట్లాడిన తరువాత, “అభినాయ
 ఏమైంది” అని అడిగా. నాలుగు గంటలతో
 ద్యూటి అయిపోవడంవల్ల బహుశా క్వార్టర్స్
 కు వెళ్ళిపోయి ఉంటుందని చెప్పాడు.
 “రాత్రి పడుకోవడానికి వచ్చేదా?” అని
 అడిగా. “లేదు; అవసరంలేదు. ఆసలు
 రెండు మూడు రోజుల క్రితమే కీనుతో
 ఎవరూ రానట్లు రేదని చెప్పా. ఇప్పుడు
 మామూలుగా లేచి తిరగలను కొబ్బటి బాధ
 లేదు. ఎవరూ రానట్లు లేదు,” అన్నాడు.
 “సరే కచ్చె వస్తానని” చెప్పి బయలుదేరా.

అదివరకే రెండుమూడుసార్లు అనసూయ
 క్వార్టర్స్ కు రమ్మపడంచేతి పోసి ఒకసారి
 చూద్దామనుకుని క్వార్టర్స్ కు వెళ్ళా. ఆమె
 తన గది నంబరు, వగైరాలు తెలియజేసినా
 అదే మొదటిసారి కొవడంనుంచి, ఇద్దరు
 ముగ్గురు నర్సులను అడగడం ఆమెగది తెరి
 పిందికాదు. ఎలాగయితే వేం ఆమె గదికి
 చేరుకున్నా. నన్ను చూచి లోనికి
 రమ్మని ఆహ్వానించింది. “ఎమండీ! బరం
 పురంనుంచి, ఈ దినమే వచ్చారా?”
 అంది. “ఔనుండీ” అన్నా. కొంతసేపయిన
 తరువాత, “ఎమండీ, అలా బీచిపోయి
 కాస్తేపు కూర్చుందామా?” అంది. ఆమెతో
 ఒంటరిగా కలిసి వెళ్ళడానికి ధయపడినా,
 ముహూటంచేత, ఆ మాట అనలేక
 “వండీ వెళ్దాం” అన్నా.

బీచి బయలుదేరాం, అన్నమాటేగాని,
 అంతవరకూ ఎన్నడూ పరాయి అడవాళ్ళ
 తోనూ అందులో వయస్సులో ఉన్న
 అమ్మాయిలతోనూ తిరగడం అలవాటు లేక
 పోవడంచేత, దీనికితోడు, ఏ తెలిసిన
 వాళ్ళయినా మమ్మల్ని చూసి, ఈ విషయం
 మా పినతండ్రుగారికి చెప్పేరంటే చీనాట్లు
 చెప్పవచ్చులు తప్పవనే ధయతోనూ పర
 ధ్యాసంగా ఆమెతో నడుచున్నా. అద్భుత
 నకాత్తూ త్రోవలో తెలిసిన వాళ్ళెవరూకన
 పడిలేదు. బీచిలో దూరంగా, ఎవ్వరూలేని
 ప్రదేశంలో కూర్చున్నాం బహుశా ఆరు
 గంటలై వుంటుంది. మానంగా కొద్ది నిమ
 నాలు గడిచాయి.

“ఎమండీ, అదోలా ఉన్నారా?” అంది.
 “అర్సే, ఏమీలేదండీ” అన్నా లేనివల్ల

తెచ్చుకుని.

కొద్దిసేపు, అకబుర్లు, ఈ కబుర్లు
 అయ్యాయి.

అంతకు రెండుమూడు దినములక్రిందటే
 జీవరత్నం అన్ననర్సు ఆత్మహత్య చేసుకుని
 మరణించిందన్న విషయం జ్ఞాపకంరాగా
 ఆవిషయం ఆమెను అడిగా.

చెప్పకపోయింది. జీవరత్నానికి తనకు
 ఏమీ పరిచయం లేకపోయినా, తన రూమ్
 మేటి కారవలన వివరాలు తనకు తెలిశా
 యట. జీవరత్నానికి, రాజారాం అనే మేల్

నర్సుతో గుమారు ఒక సంవత్సరంగా నుంచి
 స్నేహమట, అతనితో తరచు, పినిమాలకు,
 బీచికిపోయేదట. అతను, తాను నుంచి స్థితి
 పరుడనని, ఆమెను తప్పక వివాహం చేసు
 కుంటానని చెప్పి ఆమెకు రేరిపోని ఆశల
 కల్పించి, విదూపది ఆమె కింద ఖర్చు
 పెడుతూ వశిష్టకున్నాడుట. తత్ఫలితంగా
 ఆమెకు గర్భం కలిగిందట. గర్భవిచ్ఛిత్తికి
 చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించక పోగా, ఈ
 విషయం, ఆస్పత్రి అధికారులకు తెలిసి
 ఆమెను పనినుండి తొలగించారుట. ఎన్ని
 విధాల ప్రాధేయపడ్డారాజారాం చేరనీయక
 పోవడంతో, జీవితంమీద విరక్తితో ఆత్మ
 హత్య చేసుకుందిట. రాజారాం విషయం

తరు[ణి] చ్చాయ!

—చిత్రకారుడు: వి. పూర్ణానందశర్మ

మాత్రం ఆమె బయట పెట్టలేదు. కేవలం జీవితంమీద విరక్తితో, ఆత్మకృత్య చేసుకున్నానని, దీనికి తన తెలివితేటలవలనం తప్ప, మరెవరూ బాధ్యులుకొరనిమాత్రం బాబులు రానీ, పోలీసు నూపర్నంటుకు, ఆస్పత్రి అధికారులకు పాస్ట్ చేసింది.

అంత ఓసినా విని ఒక్క నిట్టూర్పు విడచా.

“మాకారా, అందుకే వయస్సులోవున్న అడపిలూ, అందులో నలుగురు మొగళ్ళతో కలిసి పని చెయ్యవలసిన వాళ్ళూ, చాలా జాగ్రత్తగానూ, తెలివిలేటంతానూ మెలగాలి. వ్యామోహంలోపడి ఏమాత్రం తప్పుటకుగ వేసినా జీవితం సర్వవారసమౌంది” అన్నా.

ఆమె అజీవిధంగా నన్ను చూసి మానంగా ఊరుకుంది.

అనగాయకు బహుశా పదిహేడుసంవత్సరాలంటే మెచ్చు ఉండవేమో. చామన ఛాయ కిరీంత్ సహజంగాచక్కగాఉండే ఆమె, అదినం, తలకు స్నానంచేసి, వేసుకున్న నల్లజాకెట్టు, నలుబీరంగుచీరలో ఎంతో ఆకర్షణీయంగా కనపడుతుంది. విశాలమైనకళ్ళు, తీరైన పళ్ళెనరుస, పొడవైన నడక, చిరు నవ్వులుచిందే ఆమె ప్రకారం మనముఖాన్ని చూస్తూ ఏదో ఆలోచిస్తున్నా.

ఏమండీ, అంతదీక్షగా చూస్తున్నారా? అంది నవ్వుతూ.

“నేను ఒక్కమాట అంటా. మీకుకోపం రాదుకదా? అన్నా.

“లేదు. భయంలేదు చెప్పండి” అంది.

“నిజానికి మీదక్కడనం, ముఖంలోని బొజ్జనం చూస్తూఉంటే మీలో ఉత్తమ ఇలాలుఅయే లక్షణాలు కనపడుతున్నాయి. ఆభగవంతుడు మీకు ఎందుకు ఈజ్జాలు పెట్టడో? మీరు ‘నరుగు’ పనిచెయ్యడం మాత్రం నాకు బోర్తిగా ఇష్టంలేదు” అన్నా.

“అదృష్టానికి నోచుకోనపుడూ, యావ నలలోఉండే నుఖానుభూతులకు దూరమైనవవును రోగగ్రస్తులైన తొటిమానవులకు నేన చెయ్యడంకంటే ఏంకావాలండీ?” అంది.

“రోగగ్రస్తులకు నేనచెయ్యడంకంటే ఉత్తమమైనది లేద నేటిభిప్రాయంతో నేనూ

ఏకీభవిస్తా. కానీ కేవలం రోగులకు నేన చెయ్యడమే, మీ భరమావధిగా పెట్టుకొని విచారసౌఖ్యాలకోసం, ప్రాప్తులొడక పోయినా, ఈ ఆస్పత్రి వారావరణంలో వయస్సులోయన్న మిలాంటి సౌందర్య వతులను చూస్తే ఓర్వలేనివాళ్ళెందరో ఉన్నారని. మీకు తెలియకుండానే మిమ్మల్ని తప్పుత్రోవలు త్రొక్కించి వాళ్ళి అవసరాలను తీర్చుకుంటారు” అన్నా.

ఆమె అంత ఓసినావిని, టైము చూచి “అబ్బ ఎనిమిదిగంటలయింది. ఇక వెళ్తామా” అంది. సతేనని ఆమెను నర్సుల క్వార్టర్ల దాకా దిగజెటి ఇంటికి వచ్చా.

* * *

అదినం చిరంజీవి డిస్పార్చి అయ్యేరోజు. ఎండరగిసతరువారే, నాలుగుగంటలవేళకు ఒక టాక్సీకుటాడుకుని, నేనూ నీనూ కలిసి ఆస్పత్రికివెళ్ళాం. ఆస్పత్రికి చెల్లించవలసిన పెకం చెల్లించి దాకరుగారివద్ద కేలపుతీనుకున్నాం. చిరంజీవి, పరిధానమున్న నర్సులకు, హాస్ సర్వీసుకు ధన్యవాదాలు అర్పించి, కారులో కూర్చున్నాడు. అనగాయ, ఆ సమయానికిలేదు. చిరంజీవి, తనకుబదులుగా నన్ను ఆమెకు ధన్యవాదాలు తెలియజెయ్యమన్నాడు. మీరు కారులో ఇంటికివెళ్ళండి, నేను ఆతరువాత వస్తా”నని చెప్పి తిన్నగా నర్సుల క్వార్టర్లకు బయలుదేరా.

మిగిలిన నర్సులకు ద్యూటిఉండడంచేత అనగాయ ఒక్కలేఉంది. నన్ను చూడగానే “రండి కూర్చోండి” అంది. నేను మంచం మీద కూర్చున్నా. ఎదురుగా ఆమె స్థూలు మీద కూర్చుంది.

“ఏమండీ నుంచి నీళ్ళు తాగుతారా” అంది.

“ఇవ్వండి,” అన్నా. కుర్చుగా కడగిన గాజ్గాసులో, నూజాలాని నల్లటినీళ్ళు పోసి ఇచ్చింది.

“ఏమండీ చిరంజీవిగారు ఇంటికి వెళ్లి పోయారా” అంది.

“అ, ఇప్పుడే కారుఎక్కించి ఇలా వచ్చా. మీకు తన ధన్యవాదాలు తెలియ జెయ్యమన్నాడు. అవకాశం చిక్కిలే రాజమండ్రి వెళ్ళేలోగా మిమ్మల్ని కలుస్తానని చెప్పమన్నాడు” అన్నా.

“అయితే మీకు జనుపత్రి ద్యూటీ ఈ దినంతో అయిపోయిందన్నమాట,” అంది.

“అ, భగవంతుని దయవలన ఈ నాధవది రింది, ఇక ఈ ఆసుపత్రిముఖం చూడక్కరలేదు” అన్నా.

కోడినిముసాలు మానంగాగడిచాయి.

ఆమెకళ్ళంట నీళ్ళుతీరుతున్నాయ్. ఆశ్చర్యపోయా, ఏం, మాట్లాడడానికి తోడక “ఏమండీ అలాఉన్నారా?” అన్నా.

“అట్లే ఏమీలేదండీ” అంది కళ్ళుతూచుకుంటూ.

“ఏమండీ మిమ్మల్ని ఎవరైనా ఏమైనా అన్నారా?”

ఆమె మాట్లాడలేదు.

“అసలు సంగతేమిటండీ” అని గట్టిగా అడిగా.

“మధ్యాహ్నంనుంచీ నా మనస్సుఏమీ కాగులేదండీ” అంది.

“కారణం చెప్పండి” అని ప్రాశ్నయ పూర్వకంగా అడిగా.

“చిరంజీవిగారు వెళ్లి పోయాక మీరు ఆసుపత్రికి రావలసిన అవసరంలేదుకదా?” రెండునిమిషాలు ఆలోచించి. “లేదండీ మిమ్మల్ని చూడడానికి అప్పుడవును వస్తానండీ” అన్నా.

“మిమ్మల్ని చూసిన వెళానికేమమేమిటో గానీ, మీతో పరిధయమే ఇరవరోజులే అయినా, మీతో ఎంతో పన్నిమేతత్వం ఏర్పడింది. చిరంజీవిగారు ఇంటికి వెళ్లి పోయిన తరువాత మీరు రావలసిన అవసరం లేదు, ఇక మీరు రారేమోనన్న ఆలోచన వచ్చి నా మనస్సంతా పొడైంది. ఈ ఉదయం భోజనంకూడా సరిగ్గా చెయ్యలేక పోయా” అంది దినంగా.

ఆమెపరిస్థితిచూస్తే ఎంతో జాలివేసింది.

“నిజంగా చెపున్నా. ఎలాగూ కేలపులే కాబట్టి, తరచువచ్చి మిమ్మల్ని చూసి పోతుంటా. ధైర్యంగా ఉండండి” అన్నా.

అప్పటికి ఆమెకు కొంత నమ్మకం, ధైర్యంకలాయి. నువ్వు ఆరు గంటలు కావడంనుంచి.

“ఇకవెళ్ళినండీ” అన్నా.

“మీరేమీ అనుకోకపోతే చిన్నపనిచేసి పెట్టాలి,” అంది.

“ఫరవాలేదు చెప్పండి” అన్నా.

“నూ అమ్మకు రాసిన, ఈ జ్జాలు పాస్ట్ చెయ్యాలి. తరువాత మీరు మళ్ళీ వచ్చేటప్పుడు రెండు కవరులు కొని రేవారి” అని డబ్బులు ఇవ్వబోయింది.

అలాగే అని, డబ్బులు పుచ్చుకోకుండా, కవరుమాత్రం తీసుకుని ఇంటికివచ్చా.

రాత్రి భోజనంచేసిన తరువాత నీనుతో నిద్రయమంతాచెప్పా.

వాడు నవ్వుతూ “ఇంకం నీ రొట్టెనిరిగి నేతిలోపడింది,” అన్నాడు.

* * *

మరోవారంకోజాలకు చిరంజీవి రాజమండ్రి వెళ్ళిపోయాడు. వెళ్ళిపోయేముందు మాత్రం అవకాశం చూసి యేం ఇద్దరమీ ఉంటున్నపుడు. “ఒకే ఆననూయితో న్నీహం తప్పని అననుకొని, చాలా జాగ్ర (54-వ పేజీ చూడండి)

అధైర్యపడవద్దు
కాస్తీయమైన, నిజమైన SEX—
ADVICE పొందవచ్చును. మీకు
ఉండుకోన్న లక్షణములు వ్రాయుచూ,
యింకొ రికరాలకు కవరు పంపేది.
డాక్టర్ రత్నంనన్స్, (Estd 1904)
మలకపేట బిల్డింగు, హైదరాబాద్ - 2.
(దక్కన్)

అహంభావం

అకుండి నారాయణమూర్తి

నట్టింటిలో పదిమంది అమ్మలక్కలు అప్పుడా లా తుతూ కూర్చోనుంటే, పాచిత్రమ్మ ఇవతలి వరందాలో ఈజ్జెర్ తాడరాగా కూర్చోంది. తమలపాకులు వములుతూ!...

నట్టింటి గుమ్మం దగ్గర కూర్చోని పిండి పినుకుతూతిన్న నరసమ్మకు చాలా కష్టమనిపించింది; ఆ కొత్త గుమాస్తా పెళ్లాం రాధ, పెళ్లి పనులలో సహాయం చేసేటందుకు తహసీల్దారుగారింటికీరాకపోవడం!! ఆ కొత్త గుమాస్తా పెళ్లానికి కబురెట్టలేదా? అనడిగింది నరసమ్మ.

“కబురెట్టేం?!”-పొద్దున్నే మాబంట్రో త్వని పంపించేను. ‘నంట్రో బాగులేదని తిరిగి కబురెట్టింది.” అని సమాధానమిచ్చింది తాహసీల్దారుగారి భార్య పాచిత్రమ్మ.

“ఏదిలేటిటి?!”-నంట్రో బాగులేదని కబురెట్టిందా?...బాగుంది బాగుంది!!... నేను మీయింటికి వస్తూ, అలా ఓమారు ‘ఎ.సి.టి.ఓ’ గారింటికి వెళ్ళేను. అతిని పెళ్లాం, ఈ రాధ కలసి అదేదో కొత్తరకం పిండినంటుకనిపెట్టేరుట; అది చేసున్నారక్కడ!! నేనెళ్లెసరికి ముఖాలదోలా పెట్టేరు. ఉలుమాలేదు; పలుమా లేదు!! అక్కడుండడం అసహ్యమనిపించి, ఒక్కక్షణమే నా కూర్చోకుండా నంటునే లేచిపోయి నేను!-నంట్రో బాగులేకపోలే మరి ఎ.సి.టి.ఓ గారింటికిలా వచ్చింది అని?!” విషయాన్ని రగిల్చింది నరసమ్మ.

“అబ్బో!-అవిడకు చాలా గర్వం!- నేను మీయింటికి వస్తూ, వాళ్ళింటికెళ్ళి... ‘మీరు కూడా వస్తారా తహసీల్దారుగారింటికికప్పుడా లా తిడాని? అనడిగేను. - ‘ఏం కూలాళ్ళను పెట్టి చేయించేయ కూడదా?...లేదా బాబులలో కొనేయ కూడదా? డబ్బేమీ లేనివాళ్ళా ఏదిటి? - ఎవరింటిదగ్గర వారికే పనులుంటాయి! - ఎవరి పనులు మానుకొని ఎవరోప్రాలు? అని అన్నాడంది. పెళ్ళికొన్ని ఇల్లునంటి కుభకార్యాల నందర్బంబో ఒకరి కొకరం

సహాయం చేసుకొకపోతే ఎలా చెప్పండి?” విషయానికి పదునుపెట్టిందో అమ్మలక్క.

“ఏమయినా సరే!”...ఆ వెలిపాయిస గుమస్తా పెళ్లాం లక్ష్మి ఎంతో మంచావిడ నుమండీ!” అంది మరో అవిడ.

“అలా-అవిడతో ఈవిడకు సాయపడ మేదిటి? - అవిడ కింత విషయనా గర్వం లేదు!” అంది ఇంకో అవిడ.

“ఆ లక్ష్మి నన్నంతో గౌరవించేది! - నే నెంత అర్థరాత్రిపడుకలురెట్టివా వచ్చే నేది. ఎంతో భయభక్తులతో విషయ విధేయతలతో ఉండేది!” ఆ లక్ష్మిలో గల మంచితనానికి అదొక్కటే తగిన ఉదాహరణనే భావంతో ఆమె నలా అందరి యెదుటా పోగిడింది తహసీల్దారుభార్య తన కన్నా తక్కువ అంతస్తులోనున్నవారిని ఆమె సాధారణంగా పొగడదు!-అవిడ అలా పోగిడిందంటే, గొప్ప విశేషమే! - ఆ పాత గుమాస్తా పెళ్ళాన్ని అలా పొగడడంలో గల ఉద్దేశ్యం, ఈ కొత్త గుమాస్తా పెళ్ళాన్ని దూషించడానికి నిందించడానికి నలుగురికి అవకాశమేర్పడుతుండకదా అని!

“ఓ గంట, రెండుగంటలసేపా కూర్చుని ఇన్ని అప్పుడాలా తిడానికి ఏంతెలులాచ్చిందీవిడకు!- ఇల్లునంటి పెదింటివారింటి పెళ్ళి సందర్భంలో ఈమాత్రం సహాయం చెయ్యక పోతే ఎలా?!”-తెప్పారున వాళ్ళింట్రో వీడయినా కుభకార్యం జరుగుతే ఎవరి సహాయం కొరవడా తనే పసంతా చేసేనుకుంటుంది కాబోలు!” అని ముందుమాపుగల ఓ ఇల్లాలందుకుంది.

“గొడాలింట్రో కుభకార్యం లేం జరుగు తాయిలేండి?!” అని-పకపకమని నవ్వసిందో పదిమంది పిల్లల తల్లి.

“ఇల్లునంటి బుద్ధులుంటే పిల్లలెలా వ్రుడ తారులేండి!” అంది నరసమ్మ. తానీటురింటికి అప్పుడా లా తిడానికి రాకపోడంవంటి బుద్ధితక్కువ పనులు చెయ్యడంగల్లే ఆమె కింకా పిల్లలు వ్రుటలేదని నరసమ్మ వమ్మకం. ఇంతకీ ఈ రాధ-మొరదొటి బ్ల భాజనానం భజగోవింద గాడిలాగున్నాడు! - ఏమీ నెడరూ ఉన్నవాడయితే ఇలా వూరుకుంటాడూ?” అని అంది; తననంటి పత్తివత

కొట్టిన చాకి చెయ్యడానికి తమ్మని కలు రెట్టలేదు!- ఈవిడగా రొక్కరి సాయం చెయ్యనంత మాత్రంలా మా యింట్రో పెళ్ళో అగిపోదు!” అంది పాచిత్రమ్మ కోపంతో గట్టిగా తమలపాకులు నమిలేస్తూ.

“ఆరాధ మొగుడు బాబుగా రాఫీసులోనే గుమస్తా కడందమ్మగారూ?!” అని అడిగిందాకావిడ మహా తేలివట్లు.

“ఓహూ!”

“అమ్మగారు ఈ విషయాన్ని బాబుగారికి చెప్పివట్టులే...” నరసమ్మ ఏగె లానే ఆసేసింది చెప్పదల్చుకున్న విషయాన్ని!-

“బాబుగారే తల్లుకుంటే ఎంతసేపు?!” అందొకావిడ. తన ఉమాను రాధ మొగుడి ఉద్యోగం మీదికి పోవచ్చి.

“ఆ ఎ. సి. టి. ఓ గారి పెళ్లానికి కూడా బుది లేదు నుమండీ!-తనో అఫీసరు పెళ్లా మయిందీ కూడా, ఈగుమస్తాగారి పెళ్ళాన్ని తనతో సమానంగా చూస్తూ గౌరవించడం, దానికి విలువనివ్వడం చాలా అసందర్భమైన విషయం!-అలా చనువియ్యడం చేత అంతకంతకూ అవిడ నెత్తెక్కి చిందులు త్రొక్కి బట్టుంది. వాళ్ళే పోలాలలోనూ, మంచాల మీదా కూర్చోని కుమ్మేస్తూండడం, లేదీయూ తనే నేస్తూండడం, ఒకటేవిటి ఆయింట్రో అది సర్వ విధాలా స్వతంత్రం చేసున్నాడీ!- మాడగా మాడగా అసలావిడను పక్కకు నెట్టేసి, ఆ ఎ. సి. టి. ఓ. గారి ప్రక్కకు ఈ రాధే స్థానాన్ని ఆక్రమించేటటుంది!” అప్పుడాలముద్ద పెడుతూ అంది నరసమ్మ.

“ఆక్రమించేటట్లుం జేదిటి?!”... ఆక్రమించేసింది!-ఈవిడ గారింటే అతగాడికీ గొప్ప అభిమానం!-సిగూ లజ్జా కుండా ఆ ఎ. సి. టి. ఓ. తో ఎంత దేవుడు గా మాట్లాడుకుం దినుకున్నాడు! - మాడతల సిండే; ఆ పకపకలా, వికవికలాను!... భజగోవింద గాడిలాగున్నాడు! - ఏమీ నెడరూ ఉన్నవాడయితే ఇలా వూరుకుంటాడూ?” అని అంది; తననంటి పత్తివత

మోక్షమందే భావంలానున్న అవకాశం
కాదున్నది.

“ఎంత చదువున్నదయినా అంత విరగ
బాటుండకూడదు!” అని నెలవిచ్చిందో
చదువురాని ముత్యమే!

“ఇంతకీ ఎంతవరకూ చదువుకున్నాది?”
అని అడిగింది తనాసీలుదారు భార్య.

“అలా... ఎంతోలేదు. స్కూలు ఫైనలు
పాసయింది!” అని సమాధాన మిచ్చింది
వరసమ్మ.

“ఈమాత్రం చదువుకేనా యింత విరగ
బాటు?!” కట్టిపాను తెనులు!” అంది సావి
త్రమ్మ. తను పామాస్యమైన స్త్రీ కాదు.
భను కొను తనాసీలుదారు భార్య! అంతే
లేని అంతిము ఏమంత పామాస్య మయినది
కొద్దన్నమాట! తనిలా బంట్రోతుగాడిచే
కబురం చేసరికి మిగతా సుమాస్తాల పెళ్లాలం
దయా వచ్చినేదు. ఆ విధిలోనున్న కొంద
రాడవాళ్లు కబురెట్ట పోయినా... విషయం
తెలుసుకొని వాళ్ళంతట వాళ్ళే ఎంతో భయ
భక్తులతో వచ్చేరు. కబురెట్ట నప్పటికీ కొద్ది
సుమాస్తా పెళ్లాల రాకపోవడం తమింద
దానికి నీలులేనంతటి తప్ప! ఏమయినా సరే
ఆ రాధ వరువు వలుగునుధ్య తేనేసి అంద
రమ్మలక్కల చేతా ఫి అనిపించేసి ఆమె
నవనూన పరచాలనే నిర్భయూని కొచ్చేసింది
సావిత్రమ్మ. ముమ్మం చే విధంగా ఆమె నవ
నూన పరచాలో ఆ పద్ధతులకు సంబంధించిన
పథకాన్ని వరసమ్మతో కలిసి ఆలోచించి

నూరి అనుబంధం లనుకుంది!!!

అప్పుడో లాల్లదాని! వెళ్ళిపోయినం
దుకు, తానీల్లారు గారి భార్య తనమీద
కొరాయి మిరియాలూ నూరుకున్నట్లు
కాకు తెలిసింది. అవిదా, వరసమ్మ కలిసి
తనమీద లేనిపోనివన్నీ కల్పించి తనను అవ
మాన పరచే ప్రయత్నంలో ఉన్నట్లు కూడా
తెలిసింది.

ఇంతకీ తనచేసిన తప్పుమిటి మహా!—
ఈ విషయమై ఎ.సి.టి.సి. గారి భార్యతో
ముచ్చటసున్న సందర్భంలో వరసమ్మ
అక్కడకు వచ్చింది. ఆమె ను
మా చే సరికి ఒక్క ముండ్లి పోయింది
రాకు. రక్తవాహిని ఉప్పుంగేయి!—
కళ్ళు చింతింపులులా తయారయ్యాయి!—
“ఏం కండ్లి వరసమ్మ గారూ!—అదా
అప్పుడో లాల్లదాని! నేను రాలేదని ఆ
తనాసీలుదారు పెళ్లం, నా నుండి చాలా
అసందర్భంగా మాట్లాడిందట!... అవిద
తో పాటు ఆమె వెనకాల కుక్కలాగ తిరిగే
అమ్మలక్కలు కొందరు తెగ మొగ్గేరుట!”
చాలా తీక్షణంగా ఆ మాటలంది రాక.

“అచ్చే!... ఎంత మా తెలిమాట!—
అవిద వసుకుంటే కలుపాతాయి. మీ నుండి
చాదితేమీ అవలేదే!” అంది వరసమ్మ.

“ఎందుకు చాచుతారు చెప్పండి?”—
నాకంతా తెలిసింది!... అవిద తనాసీలార్
పెళ్ళయితే ఎంత తెప్పవ?—అన్యాయం
బాగుంది అవిద మొగుడు తనాసీలార్

అయ్యో! అంతమాత్రంలో ఆ విరగబా
టుండుకు?—అవిద మొగుడు అట్టినులో
సుమాస్తాలమీద అధికారం చెలాయించున్నట్లు,
ఈ విధంగా సుమాస్తాల పెళ్లాలమీద అధి
కారం చెలాయించాలనుకుంటున్నా
డేనిటి!—అలాంటి ప్రాయమున్న
ట్లయితే త్వరగా మార్పుకోమని చెప్పండి!”
“అచ్చే!... అవిద కలాంటి భి
ప్రాయం లేదే!”

“మరి వెనకేనుకు రాకండి!— అవిదలో
ఎంత అనాంభావం కీరించుకుపోయిందో
నాకు తెలుసు!—ఆ మర్దన పీ రెండు మూడు
దఫాలు వాళ్ళంటికి వెళ్ళి కే మాళ్ళను కేనా
చెప్పలేదు. నైగా తను ఈజిప్తలో పడు
కొని వన్ను అలా నిలబెట్టే మాట్లాడింది!—
అలాంటి మనిషింటికి వెనకే తాయలేం ది.
సిగూలబా లేని కుక్కబుద్ధిగల వాడవ లెవరో
వెళ్ళారీ!—అవిద సక్యమయినమనిషే అయితే
సహాయం చెయ్యడానికి తప్పకుండా వచ్చి
ఉండేదాన్నే! అవసరం వచ్చినప్పుడు ఇత
రులకు సహాయం చెయ్యడానికి నేనెప్పుడూ
వెనుదిశ్యును. కానీ ఇలాంటి గర్వంకల
వాళ్ళని మా సీమాతరం నాకొకటి ముట్ట!—
ఏంకండి నాకు తెలికడుకుతానా? మిరింత
పుంది అవిదకీ పెళ్లిసందర్భంలో పనిపాట్ల
విషయంలో సహాయపడుతున్నారకదా,
రేపొద్దున్న మీ ఇళ్లలో ఎవరింటివిగ
రయినా సుధికార్యం జరుగుతే ఈ తానా
సీలారు పెళ్ళాం పనిపాట్లలో సహాయం చేసే
టందుకొస్తుందా అని?—అప్పుడాలాల్దం,

అ హం భా వం

చక్కలూ చెయ్యడం ఇటువంటివనూ చేయండా అని! - సాంతిల్లో సాంతపనే చేసుకోలేనంతటి మునువారి! - అమ్మ, వరసమ్మగారూ! - నీలీ అమ్మ నవీ అమ్మ గారితో చెప్పండి. మొగుడుతో తావివయం చెప్పి మా ఆయనగా దుదొంగం పీకించేయ నుండి! - చూద్దాం ఆ తమాషాకూడాను!"

"బాగుంది బాగుంది!... నీలీ చక్కదనం లక్కదా, అక్కడనూ లక్కదా చెప్పకు తిరిగే మనిషివనుకున్నా రమిటి? - కొంచెం ముర్యాడగా మాట్లాడడం చేద్దొండి!" కొనాన్ని దిగమింగుకుంటూ అంది వర సమ్మ.

"మీ శలవో ప్రకారం మున్నగు చు నేర్చుకుంటూనే ఉంది! - అమ్మలు ఉద్యం, వీధిలలోని ఓరుచ్చురాలు నామీద చాలానీడ మయిన అపవాదును సృష్టించి ప్రచారం చేస్తున్నావని విన్నాను. 'ఎ. సి. టి. ఓ.'కు నాకు ఏదో అసందర్భపు సంబంధమున్నా వని ప్రచారం చేస్తున్నాడట!... 'ఎ. సి. టి. ఓ.', మా దొడ్డమ్మ కొడుకు! - నాకు అన్నయ్య అవుతాడు. తెలుసా? - 'ఎ. సి. టి. ఓ.'కి, మాకు ఇంతదగ్గర సంబంధ మున్నాడని చెప్పకొని, 'లేనిపోని గొప్ప తనాన్ని అంటగట్టకొడం ఇష్టంలేక ఇంత వరకూ మాకుమాకు గల సంబంధాన్ని మేం ఎవ్వరితోనూ చెప్పలేదు' తమ వాళ్ళ వ రయినా కొస్తా పెద్ద ఉద్యోగంలో ఉంటే, ఇంక ఆదేవనిగా తమకూ ఆ పెద్ద ఉద్యో గంలో నున్న వ్యక్తికి గల బంధుత్వాన్ని, ఒకవేళ దూరపు బంధుత్వమయితే ఏదో ఓలా వానికంటే బలవంతం సన్నిహితం చేసేసుకొని టాప్ టాప్ కొలుకుంటూ ఆ మూలకంగా ఒకరపు చవకబాదు పలుకు బడిని సంపాదించుకొనే మనుషులకూడా

లేకపోలేదు! - కానీ మే మలాంటి మను షులముకాము! - అంటే 'ఎ. సి. టి. ఓ.'కి మాకు గల సంబంధం మీ కింతవరకూ చెప్ప లేదు. తెలుసా!"

"అమ్మ! - వరసమ్మగారూ మా రాధ! కోపమొనే మనిషి కాదు!... మీరేమి అను కోకండి!" అంది 'ఎ. సి. టి. ఓ.' భార్య.

"అమ్మే! నీ నేమీ అనుకోలేదీ!... వస్తా వస్తా పనుండి!" అని చల్ల చల్లగా నారుకుంది వరసమ్మ.

"ఏమోయే వేణునాథం!... నీతో చెప్పిన పనెంతవరకూ అయింది?" అని అడి గేడు తనానీలూరు.

"ఏ పని సారీ?" కృత్యన్ మార్కలూ మొఖం పెట్టేడు వేణునాథం.

"హూ! - ఇంత మతిమూపు మనిషి వేమి లోయ్ నువ్వు? రెండుడబ్బాల నెయ్యి 'నెహ్యూర్' చెయ్యమన్నాను మ ర చి పోయేవా ఆ సంగతి?"

"మరచిపోలేదుసారీ! - తమరు డబ్బి నే తెప్పిస్తాను."

"ఏదీవట్టుంది! - అసలు నీకు గ్రహింపు కికి కూవ్వండి! - ఇవి జమాబందీ రోజులు కడుటోయ్!... సమర్థులైన నలుగురైనా గురు నుస్తాలతో చెప్పివట్టుతే ఓకాలమీద వరిపిస్తాను నెయ్యి."

"ఓహో! - ఆ పద్ధతిలోనా? -... నాకు చాతకాదు సారీ!"

"దాను చాతకాదులే!... పాపం, ఈ ఊరికి ఈ మధ్యనే కదూ నీకు బదిలీ అయింది. బహుశా నా సంగతి నీకింకా బోధపడడం లేదులే! - అసలు నీకు ఆఫీసు పనాకటి చాతకయి ఏడినేకదా! - మోపు ఇన్ ఎఫ్ షెంట్!"

"ఎంచేత సారీ 'ఇన్ షెంట్'కి మీ యింట్లో పెళ్ళికొవలసిన నెయ్యి ఉల్కగా సంపాదించలేకపోడంచేతా?"

"అధిక ప్రశంస! - దయ చెయ్యి ఇక్కడనుంచి!... ఇప్పుడు నాకుతుర్ని ఎవ రికిసున్నానో తెలుసా?... 'ఆర్. డి. ఓ.' గారి కుమారుడికి! - అంటే నాపై అధికారి తో వియ్యంమెందు తున్నా నన్ను మాట! ఈ విషయం గుర్తుంచుకో!"

"మీ అమ్మాయి పెళ్ళి సందర్భంలో కావ లసిన నెయ్యి నేను 'నెహ్యూర్' చెయ్యక పోడం ఓ పెద్దనేరంగా తమరు భావించి, తమ వియ్యంకులుగారికి. అంటే 'ఆర్. డి. ఓ.' గారికి ఈ విషయమై ఫీర్యాదుచేసి నా ఉద్యోగం ఉడకపీకించేవారన్నమాట! తమ ఉదార స్వభావానికి నా ధన్య వాదాలు. నెలక!" అని అంటూ విను గు గా వరిపో

యేడు వేణునాథం.

"అబ్బ!... ఎంత తలవిరుకు!... ఈ పెళ్ళిలో అయిపోయేక నీడివని పదితాను. నాతడాకా చూచెనా!... చూడు చెయ్య వల నీళ్ళూ తాగిస్తాను!" అని లోలోక గొణుక్కున్నాడు తనానీలూరు.

"పెళ్ళి పందిట్లో 'వేణునాథం' అతని భార్య 'రాధ' రావడంచూసి ఆ కృత్య పోయేరు తనానీలూరుగారి భార్య, వర సమ్మను!

"పిలవని కేరంబుకం ఇదేటిటి!" అంది వరసమ్మ సావిత్రమ్మతో రాధకు వివబజే టంత గట్టిగా.

"నీగూ లజా వుంటేగా!... అందయా ది నేనేక ఆ మిగిలే ఎంగిరి మెతుకులు పడే నే తి నేనేపోదాని కొచ్చినట్లున్నాను!" అంది సావిత్రమ్మ అదోలా నవ్వుతూ.

"ఇంతకీ బాబుగారోక వేళ వాళ్ళని పిల వుచ్చింది వరసమ్మ.

"ఏమో! - కనుక్కుంటాను." అని ధర్మ దగ్గరకెళ్ళి ఆ విషయమై కనుక్కుంది!

"లేదే! - నీగూ లజా లేకుండా ఎందు కొచ్చేరు? - బంట్లో తు గాడి చేత గంటించేస్తాను!" అని తనానీలూరుగారు అని, వెంటనే బంట్లో తుగాడిని పిలచి వాడికి చెయ్యకలసిన పనిని తెలియజేసేడు.

"ఏకనండ్లోయే బాబు గారూ! - మీ ఇద్దర్నీ తనానీలూరుగారు వెళ్ళిపోమ్మన్నార!... అసలు తను పికమీద చెయ్యేసి గంటే ను మన్నార! తమకాడ కానీ వరకాతిన్నట్లు వడంచేత నా చేతులు రాలేదు గంటేయ దానికి!" అన్నాడు బంట్లో తు వేణు నాథంతో.

అంతలో కక్కడికి ఆర్. డి. నో., అతని భార్య, పెళ్ళికొడుకు, మిగతా అతని పిల్ల లూ వచ్చారు. "ఏదిరా వేణూ!... ముందు బయలుదేరిన కారులో రాధా, నువ్వు ఇక్కడి కొచ్చి సే రన్నమాట. భేష్! - మీ కొసం మేం వెతుక్కున్నాం! అమ్మలు చెప్పింది నువ్వు రాధా సత్యాలూ పిల్లలూ వెళ్ళిపోయినట్లు!" అని అంటూ వేణునాథం భుజంమీద చెయ్యి వేసి "ఏడుమచ్చిన్నాన్న కొడుకు!" అని తనకూ వేణునాథానికి గల సంబంధాన్ని తనానీలూరుకు, తెలియజేసేడు ఆర్. డి. ఓ.

తనానీలూరుకు కాళ్ళుచేతులూ చల్ల బడ్డంత పయింది!

"నాలో టి కొడల!" అని రాధకు తన కూగల సంబంధాన్ని సావిత్రమ్మకు తెలియ జేసింది. ఆర్. డి. ఓ. భార్య.

సావిత్రమ్మ ముఖం నల్లగా కూడి పోయింది!

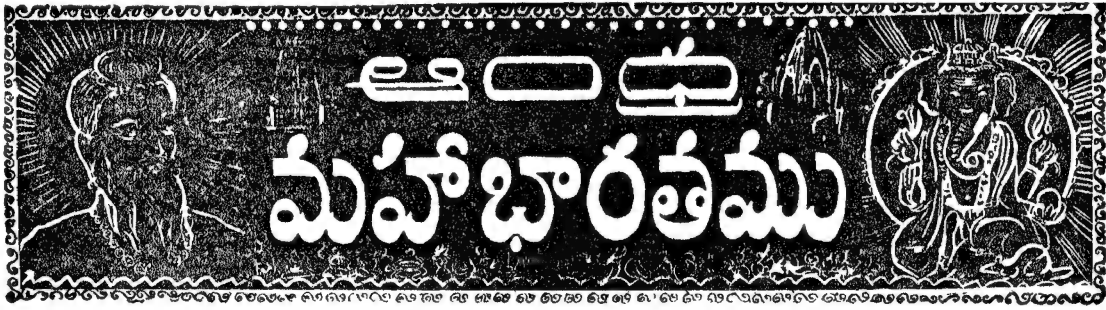
తెల్లపోయింది వరసమ్మ!!

Ravi Ink

రవి ఇంక్
కొన్ని బహుమతు లతో అన్ని క్యాంటీ టి నెన్నులకు ఉప యోగమైనవి.
పోర్ ఎషెంట్లు :
న్యూస్పాకర్ డికో;
మల్ బాగు-21.

SWASTIK

[ఆ ది వ ర్ష ము — తృ తీ యా శ్వా స ము]

- క. నీపుణ్యతనువువలనన, యీపుత్రకుఁ దుదృఢిల్లి యెంతయు నొప్పున్
దీపంబువలన నొండొక, దీపము పుట్టించినట్లు తేజం బెనఁగన్.
- మ. వివరీత ప్రతిభామ్ లేమిటికి నురీనాథ యీపుత్రుగా
త్రవరివ్వంగనుఖంబు సేకొనుము ముక్తాహారకర్పూరసాం
ద్రవరాగప్రసరంబుఁ జందనముఁ జంద్రజ్యోత్స్నయుం బుత్తగా
త్రవరివ్వంగమునట్లు జీవులకు హృద్యంబే కడుఁగ శీతమే.
- క. లనఘుఁడు వంశకరుండై, పెనుపున నీనుతుఁడు వాజపేయంబులు నూ
తొనరించు నని నరన్వతి, వినిచె మునులు వినఁగ నాకు వినువీధిదెసన్.
- క. భూరిగుఱు నిట్టికులని, స్థారకు దారకు నుదార ధర్మపీయ ని
ష్కారణమ తప్పఁజూడఁగ, సారమతి చనునె నాఁటినత్యము గలుగన్.
- చ. నుతజలపూరితంబు లగు నూతులు నూటిటికంటె సూన్యత
వ్రత యొక బావి మేలు మఱి బావులు నూటిటికంటె నొక్కన
త్కృతు వది మేలు తత్కృతుశతంబునకంటె సుతుండు మేలు త
త్సుతశతకంబుకంటె నొక సూన్యతవాక్యము మేలు సూడఁగన్.
- క. వెలయంగ నశ్వమేధంబులు వేయును నొక్కనత్యమును నిరుగడలం
దుల నిడితూఁపఁగ నత్యము, వలనన ములు సూపు గౌరవంబున పేర్చిన్.
- తే. సర్వతీర్థాభిగమనంబు సర్వవేద, సమధిగమము సత్యంబుతో సరియుఁగావ
యెఱుఁగు మెల్లధర్మంబుల కెందుఁబెద్ద, యెందు నత్యంబు ధర్మజ్ఞు లైనమునులు.
- క. కాపున సత్యము మిక్కిలి, గా విమల ప్రతిభఁ దలఁచి కణ్వశ్రమనం
భావితసమయస్థితి దయఁ, గావింపుము కొడుకుఁ జూడు కరుణాదృష్టిన్.
- క. శ్రుత్రివరుఁడై నవిశ్వా, మిత్త్రునకుఁ బవిత్రయైన మేనకకుఁగ న
త్సుత్రి నయి బొంకు వలుకఁగ, ధాత్రితలనాథ యింత ధర్మేతరనే.
- వ. అనిన శకుంతలవలుకులు సేకొన నొల్లక దుష్కంఠం దిట్లనియె.
- క. ఏనెట నిపెట సుతుఁడెట, యే నెన్నఁడుఁ దొల్లి చూచి యెఱుఁగను నిన్నున్
మానిను లనత్యవచనలు, నా నిట్లు లనత్యభాషణం బుచితంబే.
- క. పొడవునఁ బ్రాయంబునఁ గడు, గడిఁదిబలంబునను జూడఁగా ననదృశు నీ
కొడుకని యీతని నెంతయు, నెడమడుగుగఁ జూపఁదెత్తె యిందఱునఁగన్.
- వ. ఇట్టి లోకవిరుద్ధంబుల కేమోదుదు మయుక్తంబులయినవలుకులు వలుకక నీయాశ్రమంబునకుం బొమ్మనిన శకుంతల
యత్యంతసంతాపితాంతఃకరణ యై.
- మధ్యాక్కర. తడయక పుట్టిననాఁడ తల్లిచేఁ దండ్రిచే విడువఁ
బడితి నిప్పుడు పతిచేతను విడువఁ బడియెదనొక్క
నుడువులు వేయు నిం కేల యిచ్చాటి నోములు దొల్లి
కడఁగి నోఁచితిని గా కేమి యనుచును గండె యందమున.

- వ. ఇట్లు దద్దయు దుఃఖించి విగతాశయై బోరనఁ దొరఁగువాష్యలంబు లందంద యొత్తికొనుచు నింక దైవంబొని యొందు కరణంబులే దని యప్పరమవతివ్రత తనయుం దోడ్కొని క్రమ్ముతే పోవ నున్న యవనరంబున.
- చ. గొనకొని పీడు నీకును శకుంతలకుం బ్రియనందనుండు నే
కొని భరియింపు మీలని శకుంతల సత్యము వల్కె సాధ్యి న
ద్వినుత మహాపతివ్రత వివేకముతో నని దివ్యవాణి చా
వినిచె ధరాధినాథునకు విన్నయ మందఁగఁ దత్సభానదుల్,
- వ. ఇట్లెల్లవారలకు సతిహర్షంబుగా శకుంతల పతివ్రతాత్వంబును సత్యంబును భరతోత్పత్తియుఁ బ్రకంపించు వేలుపుల పలుకు లతివ్యక్తంబు లయి యాకాశంబువలన పీతెంచిన విని దుష్యంతుండు సభానదులు విన నిట్లనియె.
- తే. ఏను నీయింతియును గాని యెఱుంగరన్యు, లగ్ధిఁగణ్యమహాముని యాశ్రమంబు
నందు గాంధర్వవిధి వివాహమునఁ గరము, నమ్మిఁ జేసితి దీనిఁ బాణిగ్రహణము.
- తే. అన్యు లెఱుంగమిఁ జేసి లోకాపవాదభీతి నఱిగియు నిత్రనిన్వఁ బ్రీతి దప్పి
యెఱుంగ నంటిని నిందల కిప్పు డెఱుంగఁ జెప్పెనాకాశవాణి యచ్చెరువుగాఁగ.
- వ. అని మహానురాగంబునం గొడుకు నెత్తికొని హర్ష పులక లెనఁగ నాలింగనంబు సేసి శకుంతలామహాదేవి సతి వ్రణయగౌరవంబున సంభావించి యౌవరాజ్యంబునకు భరతు నభిషిక్తుం జేసి పెద్దకొలంబు రాజ్యమఖంబు అనుభ వించి తనరాజ్యభారం బంతయు భరతుం బూన్చి దుష్యంతుండు దబోవనంబున కరిగిన,
- చ. భరతుఁ డశేషభూభువన భారధురంధరుఁ డై వసుంధరం
బరఁగి యనేక యాగములఁ బాయక భాస్కరజహ్ను కన్యకా
సురుచిరతీర దేశముల స్మృతతుఁ డై యొనరించి భూరిభూ
సురులకు నిచ్చె దక్షిణలు శుద్ధసువర్ణ గవాశ్వహస్తలన్.
- వ. మఱియు సతీతానాగతు లైన విజవంశంబునరాజుల కెల్ల వంశకర్తయయ్యె వట్టి భరతునకుఁ గైకేయియైన మనందకు భుమన్యుండు పుట్టె వానికి దాశార్హపుత్రియైనవిజయకు సుహౌతుండు పుట్టె వానికి విజ్వకుకన్య యైన సువర్ణకు హస్తి పుట్టె సతవిషేరం గౌరవ్యరాజుడని యైననగరంబు హస్తిపురంబు నాఁ బరఁగె వట్టిహస్తికిం దిగర్తరాజపుత్రి ఐన యశోధరకు వికుంఠనుండు పుట్టె వానికి దాశార్హపుత్రియైనవసుదేవకు నజమీడుండుపుట్టె నయ్యజమీడునకుఁ గైకే యియు గాంధారియు ఋక్షయు వసు మువ్వరు ప్రిలకు.
- క. బలయుతులు నూటయిరువది, నలుపురు సుతు లుద్యునిల్లి నానాదేశం
ఋలకుఁ బతు లైరి మఱి వా,రలలో సంవరణుఁ డఖిల రాజ్యోన్నతుఁ డై.
- క. అలఘుఁడు పౌరవకులవర్ధనుఁ డద్దిననాథతనయఁ దపతి వివాహం
బానరంగ నరయ్యె నిరుపుర,కును వంశకరుండు పుట్టెఁ గురుఁ డున్నతుఁ డై
- వ. వానిషేరం గురుక్షేత్రంబునాఁ బరఁగె వట్టికుడునకు (దాశార్హియైన కుభాంగికిని విదురకుండు పుట్టె వానికి మాధవి యయిన సంప్రియకు వసకుండు పుట్టె నయ్యనకునకు) మాగధియైన యమృతకుం బరీక్షితుండుపుట్టె వానికిబహ దానసుతయయిన సుయశకు భీమసేనుండుపుట్టె వానికిం గైకేయి యైనకుమారికిఁ బ్రతిశ్రవసుండు పుట్టె వానికిఁ బ్రతీ పుండు పుట్టెఁ బ్రతిపునకు శిబిపుత్రి యైనసునందకు దేవాపి శంతను బాహ్నికు లనఁగా మువ్వరు పుట్టి రందు దేవాపి బాల్యంబునంద తపోవనంబున కరిగిన శంతనుండు రా జయ్యె వానికి గంగాదేవికి దేవవ్రతుండైన భీష్ముండు పుట్టె మఱి యాశంతనునకు యోజనగంధియైన సత్యవతికిం జిత్రాంగద విచిత్రవీర్యు లనంగా నిద్దఱు గొడుకులు పుట్టిరందుఁ జిత్రాంగదుండు బాల్యంబున గంధర్వనిహతుం డయిన వానికిం గొండుక నని విచిత్రవీర్యు రాజ్యాభిషిక్తుం జేసి భీష్ముండు కాశీరాజుదహితల సంభితాంబాలికలను వారి నిద్దఱ విచిత్రవీర్యునకు వివాహంబు సేసిన.
- చ. అతిశయరూపయాశావనగుణాధికసుందరమైనయాసతీ
ద్విత్రయమునందు సంతతరతికా వివశుం డయి రాజకృత్యముల్
మతి వొకనాఁడుఁ జేయ కహిమద్యుతితేజుఁడు రాజయత్కృపా
ధితుఁ డయి దేవలోకనుగతిప్రియుఁ డయ్యె విచిత్రవీర్యుఁడున్.

నాలుగు రోడ్ల కూడలిలో

క్రింద నాలుగు రోడ్లు కలుస్తాయి. ముఖ్యమైన నెలదు-పట్టణానికి. బస్సుకోసం పడిగావులు పడివుండాలి. తది నిమిషాలకి ఒక బస్సు వస్తూనే వుంటుంది.

పోతూనే వుంటుంది.

జీవితాన్ని అమృతమని ఆఫీసులో పని చేస్తూండేవాడు వోక్స్ కోసం తోనుకుంటుంటారు. ఇండ్రస్ ముందుగాపోవాలని ఎంతసేపైనా నిలబడాలి.

నాకు ఇంటిలోందర ఏమీలేదు. పోనీలే పాపం, బిడారు మైక్రినుంచి పొద్దున్నప్పుడో ఎనిమిదింటికి బయలుదేరి వచ్చివుంటారుకదా అని వాళ్ళంటే నాకు జాలి. ఇంటిదగ్గర వాళ్ళ పాపలు ఎదురుచూస్తుంటారు. వీళ్ళు వెళ్ళి హాయిగా విశ్రమించటానికి వీలులేదు కదా-మళ్ళీ మార్కెట్ కు పోవాలి. లేక పోయినా, ఏదో పని వుంటుంది. నాలాగా కుర్చీలో కూర్చుని వోక్స్ సిగరెట్ కాల్పుకుని ఈ జండ్యాలునుండా తుణుకుతేనా నుకవిపోవటానికి వీలుండదుకదా అని నేను వాళ్ళను చూసి జాలిపడుతుంటాను. యాభై యేళ్ళ ముసలాయనదగడనుంచి పాకికెళ్ళి కుట్టాడినవరకు బస్సు క్లబ్ బాని కంతగా ఎందుకు తహతహలాడుతారో నాకు అర్థం కాని విషయమైపోయింది. ఇది రోజూ వుండే కార్యక్రమమే నాయే. ఇవారే ఏమైనా క్రొత్త పంకత ఇదికి అయినా వాళ్ళు అలానే రోజూ త్రోసుకుని, తొక్కుకుని నానా ఇదవుతారు. నేనుమాత్రం నిర్లిప్తుడిలా నిల్చుని ఆకాశం లోకి చూస్తూ బిడారు బస్సులు పోయేవరకూ కాలం గడిచేస్తాను. తరువాతి ఎప్పుడో వీలు చూసుకుని రూమ్ చేసుకుంటాను.

ఇది నా అలవాటు;

దీనికి భంగంలేదు,

వాళ్ళకలె తొందరపడవలసిన అవసరమూ నాకు లేదు.

వాళ్ళవన్న అదృష్టాలలో ఒక్కటి నాకు లేదు.

నాకోసం ఇంటివద్ద ఎదురుచూసేవాళ్ళు ఎవరూ లేరు.

నా అలవా పాలనా ఎవరూ పట్టించుకోరు.

నా రూమ్ మేటు కంకరంమాత్రం పొద్దు పోయి రూమ్ చేరుకుంటే, సినిమాకు పోయినావా? అని యెదుపుముఖం పెట్టి అడుగుతాడు. నా జేడుపు వాడిది!

అంతేగాని తిండికోసమైనా నాకోసం కాదుకుని వుండదు. ఆ పనివీల లేచి క్యాబ్ రియర్ ను రెండు పెట్టి బాగించి ముందుగా తినే సాడు. ఎప్పుడో నేను పోయి, ఆ చలారీపోయిన పదార్థాలని రుచి చూడాల్సివుంటుంది. అప్పుడప్పుడు నాకు కోప మొస్తుంటుంది. దిగులుచేస్తుంది. ఎవరికోసమని ఇంతక్రమ పడాలి! ఎవరికోసం బ్రతికాలి? ఎందుకీలా రోజూలు గడిచిపోతున్నాయి అని ప్రశ్నించుకుంటాను.

“మంజుశ్రీ”

సకలమరి ఎవరి కెలా రాసిపెట్టివుండో అలానే జరుగుతుందిమరి అని కుష్కవేదాంతాన్ని మననం చేసుకుని సరిపెట్టుకుంటుంటాను.

ఇలానే గడచిపోతున్నది జీవితం.

ఒక రోజు ఆ నాలుగు రోడ్ల కూడలిలో బస్సుకోసం అక్కడ చేరిన పదిమందిలో నేనూ వోకగా నిల్చున్నాను. ఆర్ధర్యం, నాబాల్య స్నేహితుడు రామాకాపుకన్పించాడు. నాకు కొండంత సందరమైంది.

నాజీబరబరా ఈడ్చుకొని కాఫీకిలాక్కు పోదామని ప్రయత్నించాను. నాడు ఏనుపు ముఖం పెట్టి ‘బస్సుపోతుంది’ అని గునికాడు. అయినా వాణ్ణి నేను వదిలిపెట్ట దలచలేదు. బాల్యస్నేహితుడాయరి. ఎన్నో నాశితరవాత కనపడ్తాడు. నాకు ప్రాణం లేచివచ్చినట్లయింది.

కాఫీతాగుతూ వోక్స్ క్లబ్ విషయం అడిగి కనుక్కుంటున్నాను. అప్పటికే నాలుగుబస్సులు పోయినయ్యే. కాఫీతాగే చోటునుంచి బస్ పొందు కనపడుతూనే వుంటుంది, టైమ్ మూసి ‘ఆరా!’ అని గాథరాపడ్తాడు.

“ఏం అంత, ఏం యుంచుకు పోయి దోయ్! సినిమాకు వెళదాం ఇవారే!” అన్నాను.

వాడు విచారంగా ముఖంపెట్టు మళ్ళీ “నేనిక్కడే వుంటాను గదరా! ఇవా రోజూ కలుసుకోవచ్చును. మరెప్పుడైనా పోదాంలే” అన్నాడు.

“ఏమిటోయ్ విశేషం?” అన్నాను.

“నా అవిడ ఎదురుచూస్తుంటుంది. నేను ఆలస్యంగాపోతే బిక్కిమొహం వేసుకుని వుంటుంది పాపం” అన్నాడు.

నాకు అమాంతం హుమరువచ్చి వాడి వీపుమీద గట్టిగా వోక్స్ చదువు చదచి ‘చెప్పావుకావు!’ అని సంతోషం ప్రకటించబోయాను. ఇంకా సంతోషం యెక్కువై హాయ్! హాయ్! అందామనిగూడా అనుకున్నాను. కాని వాడిముఖం గొప్ప కేదాంతముఖంలా మారిపోతే టంతో కాస్త తగ్గి వివరించమన్నట్లుగా చూశాను.

“నిన్ను చూస్తే నాకు ఈస్యంగా వుందిరా” అన్నాడు మొట్టమొదట.

“హరిహర! తాదూ బాంకర మూలేకుండా నెయ్యేళ్ళు ధనంతో వర్ణలేనా

తేనెరికుటిరం పెవేడ్ లిమిటెడ్ రాయపేడి, మద్రాసు-16

అంధ్రప్రదేశ్ విజయవాడ : మెనర్స్ సీతారామేశ్వరర్ స్టోర్స్ ఏజెన్సీస్ విజయవాడ, సికిందరాబాదు.

★ నాలుగో డ్ర కూడలిలో ★

కోటి వాటి మానసిక కేంద్రకరాయాత్మకం అన్నాడు.

"నీకు దిగులా చింతలేదు. సంపాదించు

కుంటావు. సంపాదించుకుంది నీ భాగం కరకా (కలిదండ్రుల భాగం వదిలేసి) నీ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చు పెట్టుకుంటావు. నీని

కంచి దేవాలయ దృశ్యం
—డా. జి. నరసింహం—

మాకు పోరాటం రమ్మని ఎంత నిర్విచారంగా వమ్మని అవ్వనించానో చూడు! నానివ్వడం అలాకాదే! అలాగే ఆలయమంది చేసు వీతో నీనిమాకు పై—నాయనా! నీకు నేనొక సలహా ఇస్తున్నాను విను. ఇప్పుడిప్పుడే ఈ రొంపిలో దిగు చూయగా, నిర్విచారంగావుండు. ఎందుకొచ్చిన చెడద ఇది! అబ్బ ఎంత కష్టపడుతున్నావో చెప్పలేను" అన్నాడు.

బమ్మనచ్చి అగింది ఒక్కభాగమే వుందట. వాణికొస్తూ ఎక్కించి నేను అలాగనలాపడాను.

నాకు ఈ మధ్య ప్రతివాళ్ళూ ఇదే సలహా ఇస్తున్నారు. "అరే యా మేరీడే!" అని అడిగి, నేను లేదని తలపాపిలే, వమ్మని తెగ మెచ్చుకుంటున్నారు. ఎందుకా నాకు అరం కావటం లేదు. అంతేకాదు పరంపర, లతో కూడుకొని వుంటుంది కామారు కవాహిక జీవితం! ఆఖరుకు మా అమ్మ కూడా "అలా దిడా లేనివాడివి, నీకందుకు రామనోవ్యధ?" అని పాడటం నాకేటి రెండుసార్లు దిన్నాను. అలా బిడ్డలా వుంటే మనోవ్యధ వుంటుందా? ఛీఛీ ఇతేం పాట.

రామారావు కేం కష్టం వచ్చింది?

నెక్కియం తర్వాత పొలంలా బలికాడు. అయినా, ప్రతివాళ్ళకూ ఇదే నోక ఫ్యాషన్ నెపోయింది! ఫలాని పరీక్ష ప్యాపెనవాళ్ళు రొమ్ము దిరుచుకుని అబ్బ ఆ పరీక్ష ఎంత కష్టం అని వర్తిపారు. అంతేకాని "ధరే నులధిం, చాలా లేరిక మవుకూడా కూర్చో పరీక్షకు" అని సలహా ఇవ్వడంకా! ఈ పెండ్లిళ్ళు అయినవాళ్ళు కూడా అంతే. అందరికీ అలాంటి సలహాలు ఇస్తే కానివాళ్ళకు నో రకమైన తృప్తి వుండదు కాబోలె!

అయినా నా కిదంతా ఎందుకు?

ఊరికే రామారావు చెప్పిపోయిన వాని గొంధ ఇన్ని ఊహకరంగాలు లేచియ్య.

అలస్యం ఎలాగూ అయిందికా అని అలాగే నీనిమాకు పోయాను. అక్కడ ఎంత మంది ఎంతకా చిరునవ్వులు చిందించు కుంటూ అలా-మగలా నీనిమాకు రచ్చా రమకున్నావో అందులో తృప్తిలేవలేనా? ఏమో!

నాకు వాళ్ళకుమానీ ఏమిటోలా అని పించింది. యావ్ చెడుకునేవరికే రొమ్ము తెంది.

చెడ ఒక్కగాజుంది. వాకే యంలా? పోయి మరొకరికింది కేరీరాన్ని చేరి నీ చల్లటి నీళ్ళు చారగా కేరీరాన్ని తడుపుకుంటే చరికే వణికిపోయాను.

అప్పుడు నా కినిపించింది. రామారావు సర్వచ్చాకు. చక్కగా కట్టిళ్ళు పొనుకులవుంటాను

వాడు. వా భౌతిక విపులమిది వుంటుంది. ఎదురుగా కూచుని అన్నం పెట్టి వుంటుంది. ఫలాని వనల్లో నాయకివలె ఇంకాస్త తిన మని బ్రతివిలాడి వుంటుంది. నాకు నవ్వొచ్చింది. వాడు చెప్పిన వేదాంతానికి. నా క్యారియర్ భోజనసంబంధమిది కాదు వాడి ఆవిరే.

నేను రోజూ బస్సుదగ్గర వాడికోసం చూస్తూనే వున్నాను. అయితే అఫీసు వదల గానే వురుకులు పరుగులమీద వచ్చి తొక్కుకుని యుద్ధంచేసి బస్సులో వెళ్లిపో తున్నాడటా వుంది.

తరువాత నాలుగు రోజులకు కనిపించాడు తురగాత్తుడికి మల్లే. నే నేమో అడక్క ముందే “మాడుబస్సులు వెళ్లిపోయాయి” అన్నాడు పెద్దవిచారంతో.

నాకు తిమావ చెయ్య బుద్ధేసింది.

“ఒరే నేను ఇవాలి వో పెల్ల సంబంధం చూసినవచ్చాను. పిల్ల బాగానే వుంది,” అన్నాను.

వాడు మాటిగా ప్రశ్నించాడు:

“నీ తీర మెంతి?”

“ఎంతైతరూ,” అన్నాను.

“నాయనా నే చెప్పేది వివరా. నువు కూడా ఈ గొంపిలో దిగకు. నా హృదయ పూర్వకమైన ఫలహా ఇది. ఎందుకు ఇరు క్కుంటావు? ఇంకా నాలుగేళ్ళు పోనీ—

విను—విను” అని మొరపెట్టుకున్నాడు. వాణ్ణిదూసి నాకు జాలింది. “అంతా తమాషారా” అన్నాను బస్సు వచ్చింది. వాణ్ణి లోపలికి నెట్టటా నికి నేనూ శ్రమ పడాల్సి వచ్చింది. నాకేం తొందరలేదు. నే నెప్పడు వెళ్లి నా ఫరవా లేదు. రామారావు వద్దంచినట్లుగా నాకు రొంపిలేదుగా మరి.

తరువాత నాలుగు రోజులకు రామారావు మళ్ళీ కనిపించాడు. తిరిగి అలానే విచారంగా ముఖం పెట్టి:

“మాడు బస్సులు వెళ్లి పోయాయి” అన్నాడు. ఈసారి వాడంటే నాకు సాను భూతిలేదు. కారణం? చెబుతాను! వాడి చేతిలో అరిటాకు దొప్పతో సంపెంగ పూలున్నాయి. మంచివానన పక్క నున్న నాకే మత్తు కలుగచేసున్నాయి. ఆ చేతిలో రెండో రెండు చుక్కెరలున్నాయి. నన్ను చూశాడు కదా? ఒక్కటేనా నాకిస్తేనేం— పోనీ మాటవరసకు సంపెంగపూలూ— చుక్కెరలూ నా కెందుకు? నేనేం చేసుకుంటాను? చంకలో అందమైన అమ్మాయి ముఖ చిత్రంతో వారపత్రిక వుంది. వాళ్ళు దాన్ని చదువుకుంటారు గామోను.

నన్నుచూసి నవ్వి “భలేకథలు రాసు న్నావుగాని, ఆ కృంగారమంతా కథలోనే రా నాయనా, సంసారమంటే రొంపి. మరే

మనుకున్నావో. దీనిలోనూ నీకథ వుందిరా, వుంది. చూ ఆవిడకు చెప్పానులే. నీ కృతలేదంటే ఆశ్చర్యపోయింది”

వాడు తెగవచ్చుతున్నాడు. నాకు చిన్న తనమైంది. అయినా నేనూ నవ్వాను. ఒక్క సంపెంగ పువ్వు అడుగుజాడు ను కున్నాను.

అయినా నా కెందుకు—?

నాకు వాడు సంసారం రొంపి రొంపి అనటం మహాకోపం తెప్పించింది. ఏమిటో విడి వుద్దేశం. గట్టిగా అడిగి తెల్పుకుండా మనుకున్నాను.

ఇంతలో బస్సు వచ్చింది. మహా ఆగ్రహద్దాడు బస్సులో జోర బడటానికి.

ఆ రొంపి లోకి పోవటానికి ఎందుకో ఇంత ఆరాటం. ఒక్క ఊణం మా యిగా బయట వుండకూడదు?

వాడు బస్సులో వెళ్లి పోయాడు. తరువాత నేనూ ఒక బస్సులో పోయాను.

బస్సులో వున్నంతసేపూ నేను ఆలోచించాను. ఇంకా సంపెంగపూల వాణేన నన్ను వెన్నాడుతూనేవుంది. రామారావు నాకు నిజం చెప్పటంలేదా? ఇండులో విదోరహస్యముంది. వాడు నన్ను తెలిసి గిన్నాడు. వాడి తీరమూ ఎంతైతరూ రూపాయలే!

కార్పొరేషన్ యూనివర్సలు వారి ఉత్పత్తి పరికరములు (Bonded Abrasives) సానరాట్లు; పదునుపెట్టురాట్లు; అరుగదీయు రాట్లు. మెయిగు పెట్టు రాట్లు; గ్రైన్డింగు కాంపౌండు మొదలగునవి.

కార్పొరేషన్ యూనివర్సల్ లిమిటెడ్.

హెడ్ ఆఫీసు: “స్వాస్తిక హౌస్” 106, అప్పినియన్ స్ట్రీట్, తెలిహిస్, 2941 (4 రైలులు) కర్ణాటక; తిరువత్తియూర్, మద్రాసు

మెన్సర్స్ విలియం జాక్స్ అండ్ కో, లిమిటెడ్.

కలకత్తా-1. బొంబాయి-1. మద్రాసు-1. న్యూఢిల్లీ. బెంగళూరు-1. కాన్పూర్.

మెన్సర్స్ స్కాట్ అండ్ పిక్స్టాక్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్.

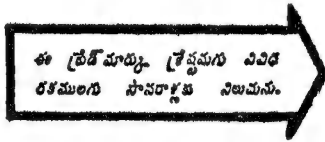
కలకత్తా-1. బొంబాయి-1. మద్రాసు-1. బెంగళూరు. కాన్పూర్. హైదరాబాద్-(దక్కన్)

మెన్సర్స్ ఎచ్. ఎస్. జాక్స్ అండ్ కో, ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

24, రామ్పార్ట్ రోడ్, బొంబాయి. (వర్తేక రకాలకు మాత్రమే)

మీరు రామునిపై ఆధారపడవచ్చును

ఏమన—ఒక చిన్న వస్తువునుండి పెద్ద బ్రాహ్మదవరకు క్రొత్తవానివలె అగువరునట్లు చేయును. మంచి పరికరములవలన మంచివి రాకట్టుగల మని రామునికి తెలియును. కాబట్టి అతను సానెట్టుటకు మరియు మెయిగు పెట్టుటకు కార్పొరేషన్ యూనివర్సలు వారి ఉత్పత్తి చేయబడిన సానరాట్లనే ప్రత్యేకముగా వాడును. ఇవి ప్రపంచమందలి మంచి రకములకు సాటియై యున్నవి.

CUZ-33 76

క్రచ్చేడినంచి కచ్చి పడక కుర్చీలో కూలి
బడగానే ఒక పక్కకి ఒరిగి పోయే దు
సంజీవరావు.

కులకనుచం కలలోనుంచి సగంలేచి
'ఇంత కుతిమరుపు మనసులు ఆ ఆఫీసులో
ఎలా పనిచేస్తున్నారో తెప్పించి నట్లు
పారినదని తెప్పించుచున్నాడని పొద్దున్న
గదా కంకున మొట్టేడు' అంది ఉమాబాయి.

ఆ మాటలలో తన మీద ప్రేమ కంటే
కొడుకు మీద వాత్సల్యమే ఎక్కువగా
ధృవించినందుకు సంజీవరావులో ఈర్ష్య
లేగింది. వొళ్ళు మండింది. ఆఫీసులో తిన్న
చివాట్లన్నీ చక్రవర్తిలో సహా ఇల్లాలు తెలి
మీద వదిలెళ్ళి వానలాగ కురిపించి వేదానా
అనుకున్నాడు. కాని వెంటనే ఆమె మొగం
చూసి కొంతించేడు. వేరు! ఉమాబాయి
అయినా ఆమె పులిడి పొమ్మ. దీనికి తోడు
ముగ్గురు పిల్లల తల్లి అయి పొందిన నిండు
తనంతో, పనులూ, మానెజిడ్డూ మున్నగు

నది అంటుకుని
వింతలగు రీతు
తున్న మానెజి
చీరతో, నడుం
కట్టుతో, పి
టూతో పేను
పేయావిక పో
యినా చిరు

నవ్వుల బొట్టిలోగలిచిన వారిని సైతం
నక్కిరించేటంతటి తెల్లని నవ్వుతో
ఆమె తన యెదుట నిలబడేసరికిదారి
పొడుగునా తన పక్క చూపులు
విసరగా కనిపించిన వాయిత్, హాస్యం,
నీళానుచీరల అమృతంల నందినీ మరచి
పోయేడు సంజీవరావు. అంతేగాదు; సం
ధ్యాకాలం, పనిపాటూలేని కవులూ, చిత్ర
కాలంలా తనని చూపులలో మింగే
మాంపే, సిగ్గుపడిపోయి తన చీటి కొంపలో
బడగదాని! కాలేదు గదా—అనుకునేటం
తటి భావుకత్వాన్ని పొందేడు.
పక్కంటి అనంతరావు పంతులు కబురు
పంపించేడు. గబుక్కున లేచి గుండీలు లేచి
పేంటు ముందుకోకిని పరిగా వాపుకుంటూ
'ఇదగో, మడత మంచం ఉదలు ఉడలాగి
వుంచు' అని చెప్పి వెళ్ళేడు సంజీవరావు.

సంజీవరావు

పరాభట నరసింగ.

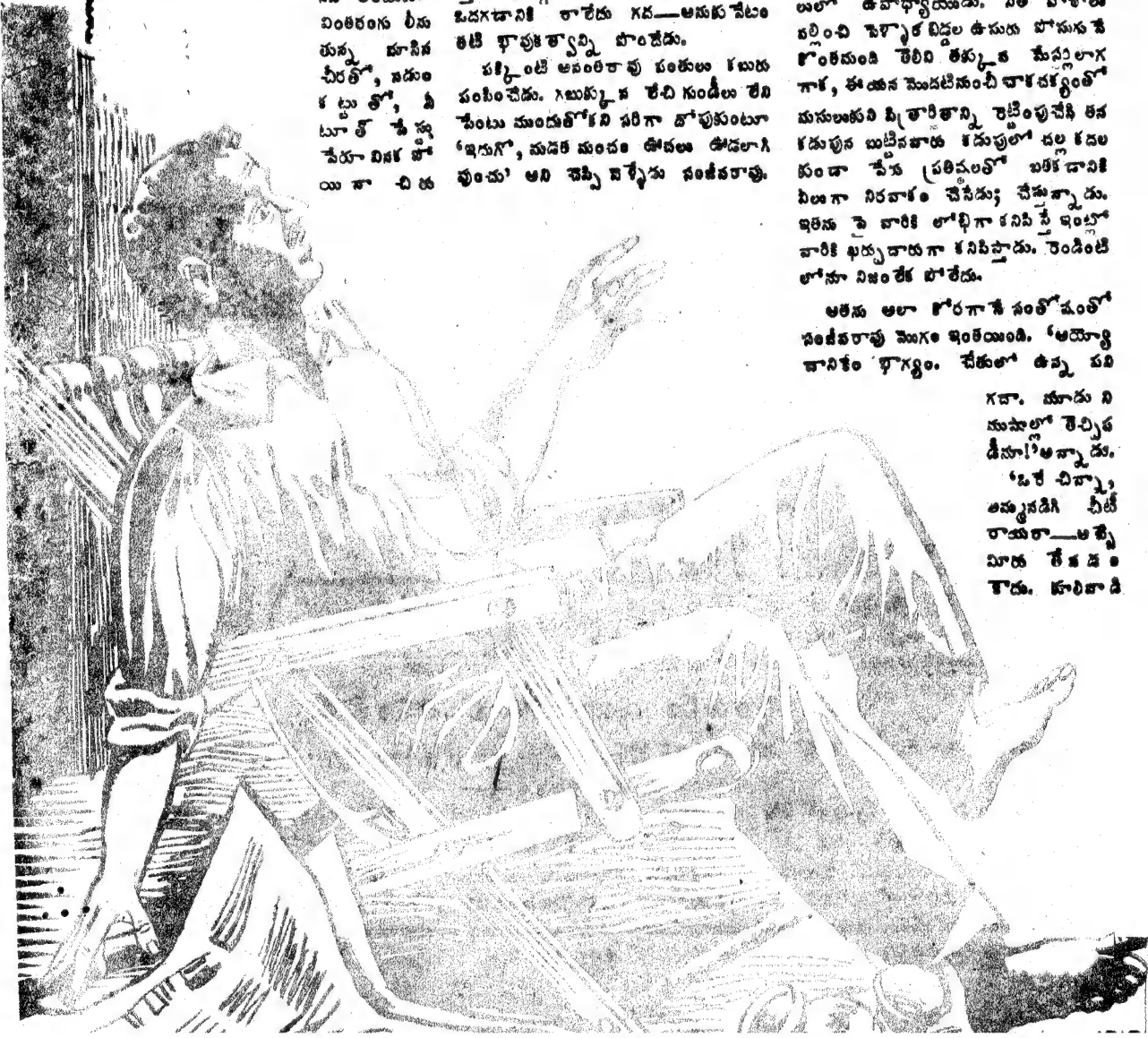
అనంతరావు వికలమైన పడక కుర్చీలో
పెద్ద పరుపు చుట్టలాగ చిగురుగా పట్టి
కూర్చున్నాడు.

'ఆ చిన్న పనుడి పిలిపించేను సంజీవ
రావుగారు. మా బంట్లోకు పెళ్ళకలు
రాలేదు. కానీ బాగు పామానై తెప్పించి
పెట్టాలో' అన్నాడు. అనంతరావు తన
హోదాకి తక్కువ తనం కలగనంతవరకూ
ప్రతిమాలే భోంజిలో.

అనంతరావు ముగిసిపలు పామాన్
లలో ఉపాధ్యాయుడు. నీతి పాతాలు
వల్లించి పెళ్ళాక విడల ఉసురు పొనుననే
కొంతమంది తెలిసి తక్కువ మేస్తలలాగ
గాక, ఈయన మొదటినుంచి చాకచక్యంతో
మనులకుపి పితృతాన్ని రెట్టించేసే తన
కడుపున బుట్టినవాడు కడుపులో చలకవల
కుండా పేనె ప్రతివంతో బరికదానికి
పిలుగా నిరవాకం చేసేడు; చేసున్నాడు.
ఇతను పె వారికి లోభిగా కనిపిస్తే ఇంట్లో
వారికి ఖర్చుదారుగా కనిపిస్తాడు. రెండింటి
లోనూ విజంలేక పోలేడు.

అతను అలా కొరగానే సంతోషంతో
సంజీవరావు మొగం ఇంతయింది. 'అయ్యో
కానికం భాగ్యం. చేతులో ఉన్న పని

గదా. మూడు ని
మూలలో తెచ్చిప
డిమా! అన్నాడు.
'ఒక చిన్నా,
అమ్మనడిగి చీటి
రాయరా—అక్క
మీద లేకడం
కాదు. కూరివాడి

సంసారం

శుక్ర

తరించండి... అలా 'మా పిల్లగాడలా చదువుకున్నాడు?' అని అడిగేడు అవంతరావు.

'అరిగిపోయింది ధర్మగా చదువుకోడు.' అలా అని పొడిచివెయ్యి గరిగేడు సంజీవరావు.

'నిజమే అవుతోంది. కానీ వాడు మాటలు పోగొట్టి మా పెద్దవాడిని చూసేయా? నేనెలాగ కనిపిస్తాడుగాని నిజంగా జీవిస్తాను. కాక నీల రంజిత వాడై పోతాడు... ఏం అయ్యిపో?' అని ఆ కే వేసేడు.

ఆ యిల్లాల లాపలినుంచి జవాబిచ్చింది: 'అంతానే మరీ... అయిదు నెలల పంపదార రావితోరా?'

'ఇదేమో, ఒకటో కాళ్ళు ఇంకా పది కోలాశే తుంది. కొంచెం కొంచెం తయారయి... అప్పుడేలాగా మొత్తమీద తిప్పుకోవాలి' అని భార్యకు నవ్వు చెప్పేడు అవంతరావు.

'అమ్మో! ఒకటో కాళ్ళు ఇంకా పది కోలాశాని! అయితే మరొక పాదం రాయలా చిన్నగా. నయం, వారకే అడుగుంటున్నాడు. కాక నుండ ఎంత రాత్రానంటే... ఇదే చిట్టే ఆ కాళ్ళుండ దిద్దా ఇలా... అలా... అలా ఇంకా రెండు కోలాశుంది. అయితే రాయలా పద్దులంటే అదే పరిష్కారం...! అని ఆమె చెప్తాంది.

పంజీవరావు కొన్ని కుదాలు అవంతరావు వెళ్ళగొడిచి మార్చి నిలిచి 'అయితే పంజీవరావుగా అది అయితే మృత్యు లాగా ఇంకా' అని అడిగేడు.

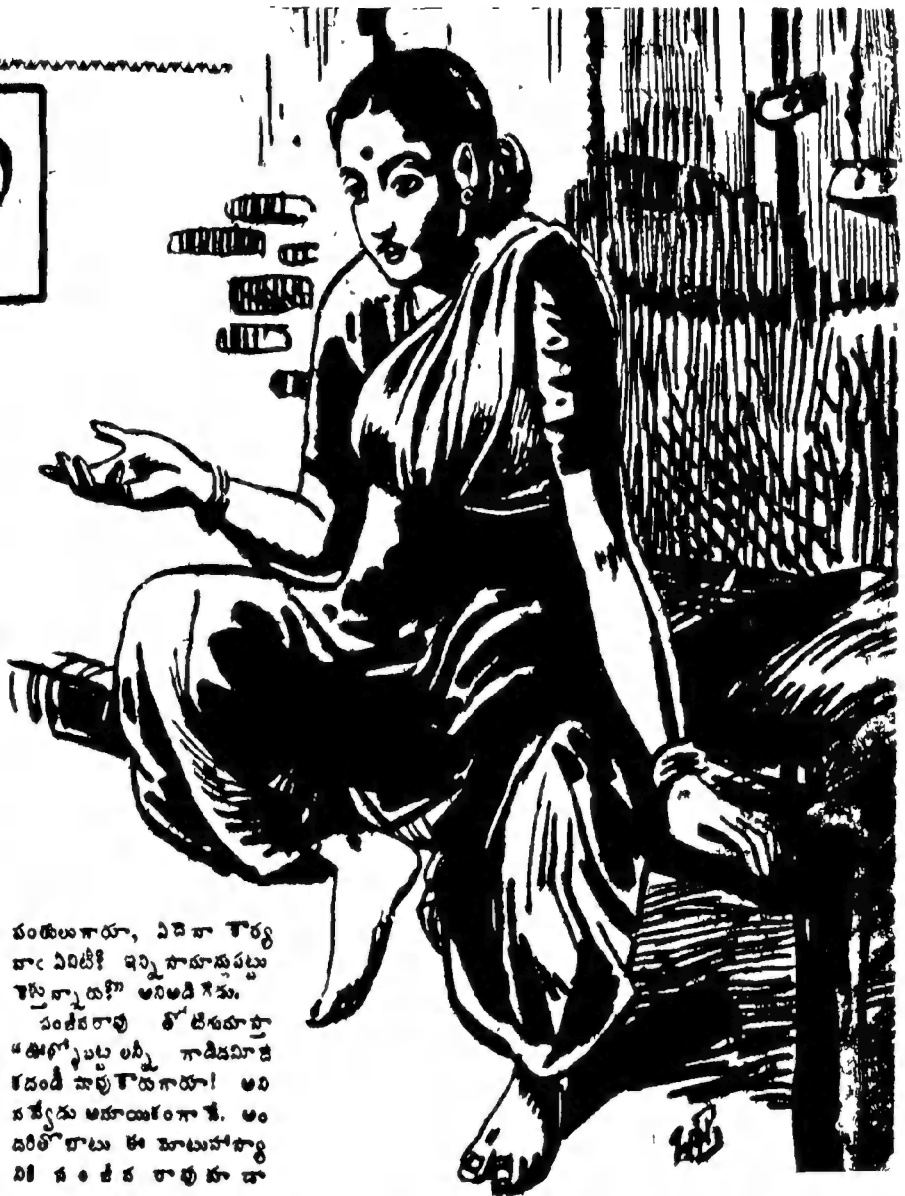
ఇంకా తీసుకుంటే చూడాలి."

అలాటి మాటలే పొంగిపోయేడు సంజీవరావు.

ఇంతలో మిత్రాడు చిట్టే పట్టుకుని వచ్చి అడిగితే అంతా చెప్పారు. మేమరుగాడు రెండు పదికోలాశులు పోయి, మూడు పాదాలు మాత్రం 'పదికోలాశాలి' అంటూ బండ్లుగా మార్చి ఇంకా చివరలో ఈ మూడు పాదాలు అంటాడు. ఇది మూడు మార్పులతో చూడండి" అన్నాడు.

పంజీవరావు మాట మాట్లాడి కే దబ్బులు తిప్పుకుని వెళ్ళుతూ వెళ్ళుతూ. "దబ్బు తిప్పుకోవడంలేదు!" అనే అవంతరావు పాదపు రింజితం...! అంటూనే బయలుదేరెడు.

అలాగే కొంత సమయంలో వెళ్ళుతూ మిత్రాడు అడిగితే, ఆ మిత్రాడు 'ఏంటి

పంజీవరావు, ఏదైనా కొర్రు వాం ఏదీలే ఇన్ని సామాన్యపట్టు తెలుస్తాయా? అని అడిగేడు.

సంజీవరావు తోటిసమానా "అమ్మో! అమ్మో గాడిదమీద కదంబే మార్చుకోవాలి! అని వేస్తేడు అయితే అంతా. అందరితోనూ ఈ మాటలుపోయాయి. నీ సంజీవరావు మాటా

వద్దినా అరిగి మరకన్ను చివుట్టుతుంది. ఈ ప్రపంచంలోని అవంతరావు అవంతరావుగా మార్చుకుని తెచ్చిపెట్టుకుని వాగేమరుమృత్యు స్వర్ణం కట్టి... అయితే మన్నాడు.

మరొకాడెడమ వారకేడు. కాక ఎక్కువని బయటగా నడిచి "సంజీవరావు సంజీవరావు అయ్యేరా!" అడుగుంటూ ఇల్లు చేరుకున్నాడు.

"అనేదింటే అమ్మోటి సామాన్య!" అడిగింది అయితే సంజీవరావు మగ్గడి బయట దింపుతూ.

'తేవు మన పెళ్ళి నాలుగోవారి కొర్రులం బయటపడవంటి. ఆ అందరి లోని యిల్లు" అన్నాడు సంజీవరావు వద్ద తెచ్చుకుని.

ధర్మ! అందరినందిస్తూ "జాడతారెంటి కొంపదీసి?" అన్నది.

'కొట్టుకుంటే. చాలా గరిగేకపోయినా నిలర్ని అంటున్నాను'.

'ధా! మనకే పదిమంది ఉన్నారని అలా

మాటలు! పోగొందలేకపోయినా నన్ను కట్టుకున్నందుకు మారకేమియ్యాలి?"

'మరో నలుగురినీ నా నేతి తెచ్చి రావాలి!"

అయితే అమ్మోటి పట్టుకుంది.

'మగ్గడి! అమ్మోటి మాటా అమ్మోటి మాటా తెలియ. మూడు బయట కే వేకు వచ్చి పోవాలి కొర్రుంటే. అంతేగాని నిలర్ని అవంతరావు! తర్వాత అమ్మోటి మాట తెలుసేమో.

సంజీవరావు నిల్చున్న అందరూ, సామాన్యంగా పట్టుకుని అవంతరావుగారి యిల్లం కట్టి వెళ్ళేడు.

'అరే! మారే పట్టు కొర్రురా సంజీవరావుగాయో! అన్నాడు అవంతరావుగారిం దెవని.

'భర్తావేడు రెండి. ఎవరైతే అంతా అన్నాడు సంజీవరావు మాటలించుకుంటూ.

'మరొకాడి తెలియమన్నాడు. 'ఎవరూ వారకేమి'.

సంజీవరావు సంసారం

‘బోనెండి...అమాడు పావలాటా మా రేయో?’

‘లేదండీ, బజారంతా కార్మిగేలాగ తిరిగేను. ఒక్కడూ మొగ్గందే! అంటూ ఆయన చిల్లర నివ్వసాగేడు.

‘అన్నింటికీ విల్లులు రాయించుకు వచ్చేరా?’

‘అయ్యో! అది మరిచి పోయావా?’ అని విల్లులని అందించేడు.

‘అర ఈ తమలపాకులకట్ట ఎలాగిడి?’

‘మూడలాండ్ల.’

‘అర! కిందటివారం లేదా ముక్కానీకే తెచ్చేతే మా బంట్రోతు’

సంజీవరావు సిగ్గుపడిపోయేడు. ఇ! ఏం మనుషులు! ఏంటోకం! కానీ కోసం సాటి పెద్దమనిషిని నిర్భాగమాటంగా అనుమానించడం ఎలా సాధ్యం అవుతుంది చెప్పావీళ్ళో! ‘ఈ వారం కొంచెం ప్రియమై ఉంటా యండీ.’ అన్నాడు—మాటలకిఎన్ని రంగులు పులకాలో ఇంకా తెలియని సంజీవరావు.

అనంతరావు పంతులు ఇలాగే ప్రతీదానికి లెక్క అడిగి చివరికి సంజీవరావు చేసిన తేలిక విషయంలో చిన్న అసంతృప్తిని వెలిబుచ్చాడు.

‘అర చూడండి. మా సంసారంకంద రాబడికి రెట్టింపవుతోంది ఖర్చు. అంచేత నేను తమ వాళ్ళం చెయ్యడంలోనూ, తేరవాడల్లోనూ వర్తకుడికీ టాక్ నేపీటంతటిగట్టి వాడి నయోను’

‘అంతవరకూ ఎందుకూ? రాత్రి నీనీమాకి వెళ్ళేం. నాలుగు బాక్సు టిక్కెట్లకీ, కూల్ డ్రింక్కుకీ, ఏదో పిల్లలు తినడానికి అన్నిటికీ కలుపుకుని పదిరూపాయలెందనుకొండి.’

ఇక నీనీమా అయేక అంతా పీర్ కెక్టలోనే ఎక్కేసేం. మనం ఏవింటో అనుకుంటాం గానీండి ఈ బళ్ళవార్షికందయా వర్తబోళా జాడలంటే నవ్వుండి. మనం ఇట్టే కనిపెట్టేస్తాం రెండి. దానన్న పేటి బోనీమంటే నన్నే చారి అడిగేడు. అర వీడిది ఈ వూరు కాదురా అని గ్రహించేసేను. ఇంటికి రాగానే ఎంతివ్వచ్చావన్నాను. మీదయన్నాడు.

కాదు చెప్ప మన్నాను. పావలా ఇప్పించండి. అన్నాడు. మూడలా ఇచ్చాను తీసుకోమని చెప్పి పంపించేసేను. అసలు అకోక నుంచి ఇక్కడికి కొంతని అడగలేం? అర్థ రూపాయి చవట పెద్దమ్మరేటు! అదీ అలా వుండాలి లేదనుంటే!

‘అర అన్నట్టు మీరేనో పనితోందరో ఉన్నట్టున్నాను. కూర్చోబెట్టి నందుకు ఏమీ అనుకోకండి. అర వీటి మాటేం చెప్పేయి?’ అన్నాడు అనంతరావు ఊచలని చూపిస్తూ.

ఇంతసేపూ సంజీవరావు ఆ రిక్తవాడి కథ కి రూపకల్పన చేసుకుంటున్నాడు. పువ్వకూసపు ఎముకలు కొరికే చలిగాలిలో దోమల బాధలో ఆ కుటుంబాన్ని పెద్ద చెరువుగట్టు మీదుగా, అయ్యకో నేరుగట్టు మీదుగా కీకంచన లేకుండా లాగి యజమాని యిచ్చే మూడలాల డబ్బులని కళ్ళకద్దుకు బొతున్న ఆ రిక్తవాడెవడో కానీ సంజీవరావు సుంజేసి కదిలించేసేడు.

అనంతరావు చివరిమాట విని ఇప్పటికే నా సొంత గొడవ వదలి తన విషయం ఎల్లనందుకు సంతోషించేడు సంజీవరావు. ‘రూపాయిన్నరకీ ఇచ్చేద్దా వేనుకుంటున్నావండీ’ అని చెప్పేడు అతను.

‘రూపాయిన్నరే!’ ఆశ్చర్య పోతూ ‘పాతవి గడండి’ అన్నాడు అనంతరావు.

‘అయ్యో కొత్తవండీ. రెండు నెలలే అయింది కొని.’ నివాసికి నెలలకీ కిందపే మూడు రూపాయలు పెట్టి కొన్నాడు.

అనంతరావు ఆలోచించి ‘కొత్తవై మీ రెండుకు అమ్మేస్తాడు చెప్పండి’ అన్నాడు ఏదో మూలనున్న లాపాయంటు లాగిన నీకీలులాగ.

‘అర! నిజంగా ఇది కొత్తవే పంతులు గారూ. మా ఆవిడ పురిటికి నా నులకమంచం ఇచ్చీసేను. కింద పడుకోలేక అటకమీద పున్న మడతమంచం తీయించి దాని కీవూచలు వేయించేను. ఇప్పుడు మా కడసారి పిలవాడికి తల్లిదగ్గర పాలులేక పాలడబ్బా కొన తలసాచ్చి యిది అమ్మేస్తున్నాను’ అంటూ జరితానీల సంజీవరావు ఆ వూచల చరిత్ర చెప్పుకు వచ్చేడు.

‘సరేలేండి. మా ఇంటో ఉన్న మంచా అనే అవరించినాళ్ళు లేకపోయినా ఏదో మీ అవసరానికి అడుగున్నట్టుగా ఉంటుందని పుచ్చుకోడం గానీ—మీ రన్నదీ గాదు, నేనన్నదీ గాదు. రూపాయి తీసుకోండి’ అంటూ చిల్లర తీసి నాలుగు పావలాలు లెక్కపెట్టి కొంచెం తలపటాయించి అతని కిచ్చేడు అనంతరావు.

సంజీవరావు చేతిలో పడిన కేడో చాలనుకునే రకం. కిక్కురుమనకుండా పుచ్చుకుని లెక్కయినా చూడకుండా జేబులో వేసుకుని లేచేడు ‘మరి. వస్తానండీ’ అంటూ.

‘అర. కొంచెం ఆ మంచానికి గుడ్డ ఎక్కించండి’ అని ఒక మూల పున్న మంచాన్నీ, కొత్తగుడ్డని చూపించేడు అనంతరావు పంతులు.

‘అలాగే’ అని నిమగ్నం కిందటివరకూ తనవే అయిన వూచలతో ఆ పరాయి మంచానికి గుడ్డ ఎక్కించసాగేడు సంజీవరావు.

పగలలా ఆఫీసులో పనిచేసి అలసి చూస మైపోయిన ఒడలిని రెండు నెలలుగా ఏ మంచంమీద కుదెసి స్వరసుఖంలాటి నిద్ర ననుభవించేడో, ఆ మంచంలా ఒక భాగాన్ని యితే ఆ ముక్కుకుంటూంటే కాలు లెగోటుకుంటున్నట్టుగా వుండి అతికి. ఎక్కేటప్పుడు వూచలచేసే కీమకిమ స్వని అతనికి ‘నెలవోయి మా స్వామి నెలవోయి నెలవోయి!’ అనే వీడ్కోలు పాటలా వినిపించి బాధపడ్డాడు.

ఆ పని పూర్తియై ఇవతల బజేటప్పటికి దీపాలు పెట్టేరు. నలకో మటి కొట్టికీ కార్మిచ్చుకుని వెళ్ళి ‘గొల్లభాను మాల్గు పాలడబ్బా లున్నా యోయి నెట్టి?’ అపడిగేడు.

‘అ ఉన్నాయి రూపాయి పావలా— ఇంద కిర్నవాయిలు’ అన్నాడు కోమటి ఇంకో లేరం చూస్తూ.

‘డబ్బా చూపించవోయ్!’

‘దమ్మిడీ తగ్గదు. ఒకే నీన్నీ గొల్లభాను పాలడబ్బా అందుకో— లేదా కానీ యియ్యి.’

సంజీవరావు డబ్బాచూస్తూ తేరవాణ్యాల మీద అనంతరావు యిచ్చిన ఉపశ్వాసాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు. ఆలోచించి ఆలోచించి ‘దావ్యపరయుగం వోస్తున్న కలియుగం ధర చెపున్నా వేటిటోయి నెట్టి?’ అన్నాడు తనేమో మహా తెలివిగా ప్రారంభించినట్టు మునిసిపోతూ.

‘ఇప్పుడు బటాణీ లివ్వరు. ఇక్కడి కొచ్చీ గుంటలందరూ ఇది మరిగేరు— అలాటి తిరకానేవీ ఉండదండీ. ఇప్పుడే వేకేజపెటె లిప్పి తీసినవి. ఇవ్వవైతే పుచ్చుకోండి, లేకపోతే వాడలిండి’

‘అరి మండకొడకా! వ్యాపారి మోసరులో మర్యాదగా మాట్లాడేం కూడా వీడికి తెలిదు కాబోలు!’ అనుకుంటూ ఇంకా మాట్లాడితే ఏమంటాడో అని భయించేసి ఊచలమిక్కు డబ్బులూ, తన జేబులో అది వరకే ఉన్న ఒక పావలా కలిపి త్రాసులో వేసేడు.

కోమటి ఒక మాట లెక్క మాత్రం

సంజీవరావు సంసారం

జ్వరేన్

సికల జ్వరములను తద్వితముగా నివారించును.

కామలాక్షి ఉదయము

బీ.ఎం.ఎస్.యస్.టి.టి. కె.ఎస్.ఎస్. మదరాసు-౧.

గ్రాంచీలు: పూదరాబాదు డి విజయవాడ.

చూసుకుని గబుక్కున పడే సుగున్నాడు చెట్టెలా.

ఇంతలా పదిరూపాయల చిలరెమ్మంటూ పక్కనన్న కిటి కొట్టువాడు వచ్చేడు. 'కెటి పెట్టె తెరచి లెక్కపెట్టి యిస్తాండాగా సంజీవరావు ఇంటి మొగం పట్టేడు.

ఇంటికి వచ్చిరాగానే అతనిని భార్య అడిగిన ప్రశ్న 'పాలడబ్బా తెచ్చేరా?' అని.

'లేకపోతే నువ్వు ఇంటి గడప తొక్క నిస్తావు?' అని విసుగున్నాడు సంజీవరావు.

ఉమాబాయి నవ్వింది. 'మిత్రులత్నం అచ్చం మీ పోలికే. పాల కేళి దాటిందని గుక్కబిడవకుండు ఏడుస్తున్నాడు. అలాటి సుకుమారుడే లేని కొంపలో పడడమెందుకో! అన్నది.

భర్త బయటినుంచి వస్తూనే ఇంటినిండా వ్యాపింపజేసే సుబ్బులని తను మాటల గాలితో పారదోలి నవ్వు వెన్నెలని కాయించడం నేర్చిన కొద్దిమంది ఆడవాళ్ళలో ఉమాబాయి తల మానికం లాటిది. ఇక ఈ వాతావరణంలో కరిగిపోని మొద్దు గుండెవాడికి కారడ రాత్రిలో కూడా విశేషం కనిపించదు.

సంజీవరావు చటుక్కున ఆమె గదాన్ని పుచ్చుకుని 'ఏం నీలాటి సుకుమారి ఏరి కొరికా కొంపలో పడగా లేనిది వాడిక్కడ పుడిలే తప్పా?' అనురాగం ఉట్టిపడేలాగ అడిగెడు.

'పోదురూ!' అని పాలడబ్బా తీసుకుని వంటింట్లోనికి వెళిపోయింది ఉమాబాయి - మగడికి కనబడకుండా ముసీ ముసీ నవ్వులు వివ్వుతూ.

* ఆరాతి సంజీవరావుకి ఎంతసేపటికీ కుసుకు పటలేదు.

ఉమాబాయి మంచినీళ్ళకని లేచి 'ఏవండీ, అటూ ఇటూ దొరుతున్నారా? నిద్రరావడం లేదా?' అనడిగింది.

'ఎలా వస్తుంది? పక్క ఒక మంచంగుడ. నేల హిమాలయ కేంద్ర గదాకి కొంతసేపటికి ఏ తేలవచ్చి పాములులేని లోటుని తీర్చే ఎలాగా ఉమాపతి నే కాబట్టి మడక దమనుడిని కూడా అవుతాను. మంచి సంయమనం అలవడుతుంది.

ఇలా కొన్నాళ్లు పడుకుంటే మున్నుండు దెకానికీ మనకీకూడా ఉపకారం చేసిన వాడినవుతాను.' అన్నాడు సంజీవరావు.

'ఏమిటో వెళ్లి మాటలాడతాడు వాళ్ళొక్కటి ఆరవై ఏడవదు.' అంది ఉమాబాయి అమాంకితంగా.

'ఎలా అందవుతుందో? మీ ఆడవాళ్ళకి ఒకలేని మనిషిని చెప్పి కొన్నాళ్లు బాలెంత రాలని చెప్పి మరి కొన్నాళ్లు ఎవ్వడూ ఏదో భోగం జరుగుతూనే వుంటుందిగదా?'

అని నవ్వేడు సంజీవరావు.

'పోనీ ఆ ఒకలేనితనం; బాలెంత తనం మీరే తీసుకుని ఆ భోగాలేవో మీరే అనుభవించ కూడదో?'

'దంపినేవు! ముందా మంచినీళ్ళెందుకో?'

* * * *

మరునాటి పొడున్న మామూలాగా అనంతరావుగారి రెండో కొడుక్కి ప్రయివేటు చెప్పడానికి వెళ్ళేడు సంజీవరావు.

ఇంట్లో ఏదో గోల జరుగుతూంది. పిల్లల కార్యక్రమం కాబోలు నమకుని చాపమీద కూర్చున్నాడు. కాని మొదట ఆ గోల అడవి పక్షుల కలకలాదం లాగ ఉండి క్రమంగా పోరుగాలి రొదల లాగ నూ,

నముద్రపు హోరు లాగ నూ, బ్రిడ్జిమీద మెయిలుబండి చప్పుడలాగనూ, జలపాతపు ధ్వనిలాగనూ, చివరికి రేకులపైకుమీద నడగళ్ళ వానలాగనూ వినిపించింది సంజీవరావుకి. వెంటనే తన భావుకత్వానికి ఒక్క శ్లోకం పాటు అబ్బురపడకుండా ఉండలేక పోయేడు. పలుకులవెలది అలక సేవనూన్న పుడు తనని బ్రహ్మ స్పృశించియుండబోలు. తననుగుట ఆ చిరాకులో 'అంధబాగుార'ని (వాయబోయి, 'అఫీసుకుమాస్తా' అని (వాని యుండబోలు... ఇలా దొర్లుతున్న అతని ఊహాప్రకం అనంతరావు అడుగులడంవో (57-వ పేజీ చూడండి)

అందానికి సువాసనకు

రెమి టాయిలెట్ సోపు

495 T9

"ఇవై విదండు" - ప్రతి కుక్కవారము రేడియో సిలోన్ 41.72 మీటర్ల మీద పాయంతం 6-80 నుండి 6-45 వరకు విని అనందించండి.

నక్షత్ర ఫలితాలు

[24-9-58 మొదలు 30-9-58 వరకు]

శు	క	మ	ర
శే24డికన్యలోరాహువు మీనములో శేతువు ప్రవేశించును.			
శే25డికన్యలోబుధుడు ప్రవేశించును.			
శే 26 దీని కన్యలో కుత్రుడు ప్రవేశించును మకర, కుంభ, మీన, మేషములలో వండుదురు			
శు	క	మ	ర

* అశ్విని [చూ, చే, చో, లా] *

ఈ వారం ఆశించినదానికంటే ఆదాయం పెరుగుతుంది. యత్న కార్యములు ఫలిస్తాయి. మార్గప్రయాణం చేయవలసివస్తుంది. శుభ కార్యాలలో చన చేస్తారు. సాంఘిక కార్యాలలో కీర్తి, బంధుమిత్రులతో విందు కలుసు. విద్యార్థులకు అనుకూలము. వర్తకులకు విలువ గల వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో లాభం. కవులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు యోగ కాలం. 27 వ ప్రయాణము. 28, 29 ధన లాభం, కార్యసిద్ధి. 30 అధిక ఖర్చులు.

* భరణి [రీ, లూ, రే, రో] *

ఈ వారం కార్యభారం ఎక్కువ. ధన లాభం, ప్రయాణం వుంటాయి. ఆకాల భోజనంవల్ల వేడిచేసి అవారోగ్యనూదన కాగానే జీవధిసేవనం మంచిది. ఉద్యోగములకు అధికారుల వత్తిడిగాని, బదిలీఅవుట గాని ఉండవచ్చును. విద్యార్థులకు బద్ధకము. 27 కార్యభారం, 28, 29 ధనలాభం. 30 రాజకీయంగా అలజడి.

* కృత్తిక [ఆ, ఈ, ఊ, ఏ] *

ఈ వారం అనవసరంగా కార్యనిలంబనం అవుతుంది. ఏ పని చేసేందుకు మనస్సునూ భావం కుదరదు. చికాకు, ఆరాధంకం కలుగు తది. ఉద్యోగములకు వనపర్యవహారాలకు బదిలీ కావచ్చును. వర్తకులకు లాభం తక్కువ. 27 ఆటంకములు. 28, 29 మనశ్శాంతిచల్యం 30 విదేశీయులతో పరిచయం, విచిత్రవస్తుసంపాదన, కార్యసిద్ధి.

* రోహిణి [ట, వా, వీ, వూ] *

ఈ వారం ధనాభావం ఎక్కువ. ఎవరి సహాయంతో కార్యసాధన యత్నిస్తారో వారివలనే ఆటంకములు కలుగుతవి. అయినా ఆధ్యాత్మిక చింతకల కష్టములు గడిచి కార్య సిద్ధి పొందుతారు. ఇంట్రావారి ఆరోగ్యము చికాకు కలిగిస్తుంది. ఉద్యోగములకు ఒత్తిడి, వ్యాపారములకు మొదట్లో నిరాశ, వారంతంలో లాభం. విద్యార్థులకు చదువు సరిగా పొగడు. 27 వ్యర్థ ప్రయత్నం, 28, 29 ఆటంకములు. 30 నష్ట ప్రదర్శనలాభం.

* మృగశిర [వే, వో, కా, కీ] *

ఈ వారం కొద్దివ్యవహారాలు కొంత అనుకూలీస్తాయి ఆశించిన దమ్ము చేతికి అందక ఆకాంతి కలుగుతుంది. బంధువుల రాకమూలంగా ఖర్చులు కూడా అధిక మౌతాయి. పరోపకారం చేయబోయి

బి. నరసింగరావు

నిందలపాలవుతారు. ఉద్యోగములకు కొత్త సమస్యలతో కార్యభారము ఎక్కువ. వర్తకులకు వ్యవహారంపట్ల చేటిలు. 27 కార్య భారం, 28, 29 స్వల్ప అనుకూలం.

* ఆరుద్ర [కూ, ఖ, జ, ఛ] *

ఈ వారం ఎన్ని ఆటంకాలు కలిగినా పట్టుదలతో ప్రయత్నించడంవల్ల కార్యసిద్ధి పొందుతారు. ఖర్చులకు అనవసరపడిన సామ్య సమయానికికాక వారంతంలో అందు తుంది. చెబ్బలు తగిలే ప్రమాదం జాగ్రత్త వల తప్పవచ్చును. రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులకు, రంగులు, లోహపు సామాన్య వ్యాపారములకు కష్టమతో కూడిన లాభం. యంత్రములు నడుపువారికి, ఇంజనీరింగు శాస్త్రాలో ఉద్యో గులకు మేలుకాలం. 27, ఆటంకములు, 28, 29, సాధనసహాయం, కార్యలాభం.

* పునర్వసు [కే, కో, హో, హీ] *

అధికారుల సహాయంచేతన, మియ్యం చేతన గత రెండు వారములనుండి కలుగు తున్న ఇబ్బందులు గడిచి కార్యసిద్ధి పొందు తారు. ధనాదాయం వృద్ధి అవుతుంది. ఈ శాస్త్రసిద్ధిమొనరించి శుభవార్త వింటారు.

కవులకు, చిత్రకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలం. డాక్టర్లకు, గణిత శాస్త్రజ్ఞు లకు, విద్యార్థులకు మేలుగా వుంటుంది. కవులు నూతనరచన సాగిస్తారు. 27 తొట్రు పాటు, ఆపైన బంధుదర్శనము, అధికారుల ఆదరణ, ధనలాభం.

* పుష్యమి [హూ, హే, హో, హీ] *

ఈ వారం మిగు యోగ వా య కం గా వుంటుంది. అనుకున్న సామ్య చేతికివచ్చి ఇబ్బందులు తీరుతవి. కొద్దివ్యవహారాలలో జయంకలుగుతుంది. నూతన కార్యారంభం చేస్తారు. పండితులతో గోష్ఠివల్ల నూత్నం కాలు తెలుసుకుంటారు. విద్యలనుభవంతో మె లకై చేసే ప్రయత్నాలు ఫలిస్తవి. ఉపాధ్యాయులకు, పండితులకు, వ్యాయాసా న వుద్యోగులకు వారముతా మేలుకాలము.

* ఆశ్లేష [డి, డూ, డే, డో] *

ఈ వారం ధన యోగం కలుగుతుంది. అయినా కొంత మానసికాందోళన కూడా వుంటుంది. బంధుమిత్రులతో కలిసి విశోదాలలో పాల్గొంటారు. దూరస్థులైన ఆవుల క్షేమవార్త తెలుస్తుంది. జలప్రయాణం చేయవలసివస్తుంది. ప్రత్తి, దూది, నూలు, బలలు, వియ్యం వెండివగల వ్యాపారములకు లాభయోగము. కవులకు, గాయకులకు, నటీ నటులకు మేలుకాలం. 27 మానసికాం దోళన, 28, 29 ధనలాభం, కార్యసిద్ధి 30 విందు విశోదములు.

* మఖ [మా, మీ, మూ, మే] *

ఈ వారం మిగు యోగప్రదంగా వుం టుంది. అదాయం అనుకున్నదానికంటే ఎక్కువవుతుంది. శుభ కార్యాలలో చన చేస్తారు. నూతన కార్యములు ప్రారంభిస్తారు. విద్యార్థులు ఉత్సాహంగా చదువుకుంటారు. ఉద్యోగములకు గౌరవహోదాలు పెరుగుతవి విలువగల వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో వర్తకులకు అధికలాభం చేకూరుతుంది. 28, 29 ధనలాభం. కార్యసిద్ధి, 30 అధిక ఖర్చులు.

* పూర్వఫల్గుణి (పుబ్బ) *

మో, టూ, టీ, టూ

ఈ వారం కార్యభారం ఎక్కువ. అందు వల్ల తీరికవుండదు. యత్న కార్యములకు ఆటంకములు కలుగును. ఆర్థికస్థితి సరిగా వుండనందున గృహోపసరములు తీరవు. వేళ తప్పిన నిద్రాహారాలవల్ల ఆరోగ్యం బాగుం డకపోవచ్చును; జాగ్రత్తగా వుండడం మంచిది. వర్తకులకు ఎక్కువక్రమ; ఉద్యో గములకు వత్తిడివున్నా అధికారుల నున్నవ పొందుతారు. రాజకీయ వాడు లకు మేలు. 27 కార్య భారం, 28, 29 ఇబ్బంది, 30 పిత్త వర్ధన సహాయం.

ధరలు:

నూలు, వస్త్రములు: మందముగా వుండును.

తెలుము, పంచదార, చింతపండు : చురుకగును.

అపరధాన్యములు: మందముగా వుండును.

నూనె దినుసులు: మార్పులేదు.

పప్పు దినుసులు: మలభముగా వుండును.

వెండి, బంగారము: మందమగును.

దేశమంతటా సుఖితముగా వర్షించును.

* * *

జన్మనక్షత్రమును బట్టిగాని, జన్మనక్షత్రము నెరుగనివారు నామనక్షత్రము (వారి వారి పేర్ల ననుసరించి పేరు మొదటి యక్షరము)ను బట్టిగాని ఫలితాలు తెలుసుకొనునది. కృష్ణాక్షరము పేరునకు మృగశిరా నక్షత్రమును, హృష్ణాక్షరము పేరునకు స్వాతియు, శ్రీధరక్షరము పేరునకు చిత్తియును, క్షేత్రపాలకుడను పేరునకు హస్తయును, భీముడు, భైరవుడు అనే పేర్లకు పూర్వాషాఢయును చూచుకొనునది.

*** ఉత్తరఫలణి (ఉత్తర) *
[బే, బో, పా, పీ]**

ఈ వారం మీకు మిత్రమయోగం. మొదటోనిరాగావున్నా మిత్రసహాయంవలన క్రమంగా లాభంపొందుతారు. ఉద్యోగస్థులకు మంచిరోజులు కౌతు. వర్తకులకు నూద్యం. విద్యార్థులకు అశ్రద్ధ హేమ్య. వారంలో అవయోగములున్నా, మిత్ర సహాయం, కార్యసిద్ధి, విదేశీయుల పరిచయం, విచిత్ర వస్తుసంపాదనవంటి శుభయోగములు కూడా కలుగుతవి.

*** హస్త [పూ, ప, ణ, త] ***

ఈవారం మీకు విమంతిబాగుండదు. తల పెట్టినపనులకు ఆటంకములు కలుగుతవి. ధనాభావం, బంధువులరాక, అధిక ఖర్చులు మూలంగా మనోవ్యథ కలుగుతుంది. అయినా సాధుసాంగత్యం, ఆధ్యాత్మికచింత వల్ల కొంతపూర్వ కలుగుతుంది. ఉద్యోగస్థులు శ్రమపడినమీదట మేలుపొందుతారు. వర్తకులకు ఆకస్మిక ధనలాభం కలుగుతుంది. 27 అధిక ఖర్చులు, 28, 29, సాధుసాంగత్యం, ఆత్మవికాసం.

*** చిత్ర [పే, పో, రా, రీ] ***

ఈవారం మీకు ఆర్థిక ఇబ్బంది ఎక్కువ. కార్యభారంకూడా వుంటుంది. పరోపకారమునకు పూనుకొని మాటపడవలసి వస్తుంది. భార్యఆరోగ్యము సరిగావుండదు. కొద్ది వ్యవరాహాలు అనుకూలమవుతవి. ఉప్పు, మినుములు, నువ్వులు, నూనె, అపరదినసులు

వ్యాపారస్థులకు మేలుగా వుంటుంది. విద్యార్థులకు చదువుపాగదు. వారంలో అవయోగములున్నా ధనలాభము, కార్యానుకూలతవంటి శుభయోగములు కూడా కలుగుతవి.

*** స్వాతి [రూ, రే, రో, రా] ***

ఈవారం యత్న కార్యములకు ఆటంకములుకలిగినా పట్టుదలతో ప్రయత్నించి కార్యలాభము పొందుతారు. రాబడికి మించిన ఖర్చులు పెరుగుతవి. ప్రమాదములు జరిగే నూచనవుంది కాబట్టి జాగ్రత్తపడడం మంచిది. సోదరసహాయం కలుగుతుంది. వుద్యోగస్థులకు అధికారవల్ల మనోవ్యథ. భూస్వాములకు, గనుల యజమానులకు శ్రమతో కూడిన లాభము. పోలీసుకాని ఉద్యోగులకు మేలుకాలము. 27 ధనలోపము. 28, 29 ఆటంకములు, మనోవ్యథ. 30 సోదర సహాయం, కార్యానుకూలత.

*** విశాఖ [తీ, తూ, తే, తో] ***

ఈ వారం మీ ఆర్థికస్థితి బాగుంటుంది. పలుకుబడివల్ల కార్య సిద్ధి పొందుతారు. నూతన మిత్రలాభం వుంటుంది. ఉద్యోగస్థులకు అధికాలరు ఆదరణ వుంటుంది. గణిత శాస్త్రజ్ఞులకు, డాక్టర్లకు, కవులకు, కల్యాణకు, నటీనటులకు యోగకాలం. వస్త్రములు, ఇల్లిడి, కంతుకర్తకులకు లాభిస్తుంది. 27 28, 29 ధనయోగం. కార్యానుకూలత 30 అమిత ఖర్చులు.

*** అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే] ***

ఈ వారం యోగదాయకమైంది. పుణ్యక్షేత్ర సంచారం, పుణ్యకార్యధరణ, ధనలాభం పుత్రప్రాప్తివంటి శుభయోగములు కలుగును. వైద్య శోధిత్వశాస్త్ర ప్రసంగములు జరుపుతారు. శుభకార్యలోచనలు చేసారు. విద్యార్థులు ఉత్సాహంగావుండి కొత్తసంగతులు తెలుసుకుంటారు. ఉపాధ్యాయులకు, పండితులకు, న్యాయవాదులకు, న్యాయస్థానములో వుద్యోగులకు యోగకాలం.

*** జ్యేష్ఠ [నో, యా, యీ, యూ] ***

ఈ వారం మీరు తలపెట్టిన కార్యములలో జయం కలుగుతుంది. వినోదములలో పాల్గొంటారు. దిధి, క్షీర, మధురపదార్థయు కృత్రిమం వెండిపాత్రలలో చేయుట, జలప్రయాణము, తెల్లనివస్తువులు కొనుట వంటి శుభయోగములు కలుగును. విద్యార్థులకు మేలుగా వుంటుంది. ప్రతి, దూడి, నూలు, తెల్లనివస్త్రములు, వెండి, బియ్యం, ద్రవపదార్థంవంటి క్రయవిక్రయములలో వర్తకులకు లాభము, కవులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. వారమంతా శుభయోగములున్నా 27, 30 తేదీలలో ఆందోళన వుంటుంది.

*** మూల [యే, యో, బా, బీ] ***

ఈ వారము ఇష్టవస్తులాభం, కృషి, పుణ్య

కలంగా లాభం కలుగును. వివాహాది శుభకార్యాలలోచన చేసారు. పశుసంపద, ధనధాన్యవృద్ధి, పరోపకారకీ రికవంటి యోగములు కలుగుతవి. విలువైన వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో వర్తకులకు లాభయోగము. విద్యార్థులకు మేలుగావుంటుంది. కవులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు యోగకాలం. వారమంతా యోగదాయకమైనా వారంతంలో కొంచెం చికాకు కలుగుతుంది.

*** పూర్వాషాఢ [బూ, ధ, భా, డా] ***

ఈ వారం రాబడి తక్కువ, కార్యభారంతోబాటు ఖర్చులు ఎక్కువ, గృహత సరములు తీరక కలతలు వస్తాయి. అనారోగ్య నూచనలు కనబడగానే రివికి కాంతి చేయించుట, ఔషధ చికిత్స పొందుట మేలు. ఉద్యోగస్థులకు కొత్త సమస్యలు వస్తాయి. వర్తకులకు ఆందోళన. విద్యార్థులకు మంచికాలంకాదు. 27 ఆటంకములు, కార్యభారం 28, 29 పితృవర్గంనుండి సహాయం. 30 కార్యలాభం.

*** ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ] ***

ఈ వారం నిలకడలేని ఆలోచనలతో ఏపని చేయలేకపోతారు. ఆర్థికంగా ఇబ్బంది ఎక్కువ. శ్రమపడినప్పటికీ మాట దాక్కదు. ఆకస్మికంగా కలిసిన మిత్రుని సహాయంవల్ల చిక్కులు తొలగుతవి. వర్తకులకు ప్రయాణం వల లాభం. ఉద్యోగస్థులకు బదిలీఅయే నూచనలున్నవి. 27 అనిశ్చితస్థితి. 28 29, 30 మిత్రసహాయం, కార్యలాభం.

*** శ్రవణము [జూ, జే, జో, ఘా] ***

ఈ వారం మీకు మిత్రమయోగం, ఆకించిన సహాయం లభించదు. అనుకున్నటుగా పనులు జరగవు. ఆర్థిక ఇబ్బంది మూలంగా అవసరములు తీరక ఆందోళన కలుగుతుంది. దైవచింతతో ప్రయత్నించి కార్యసిద్ధి పొందుతారు. వర్తకులకు నిలచి పోయిన బాకీలు వసూలవుతవి. ఉద్యోగస్థులకు బదిలీనూచన లున్నవి. 27 ధనలోపము, ఆటంకములు. 28, 29 పుణ్య పురుష సాంగత్యం 30 కార్యసిద్ధి.

*** ధనిష్ఠ [గా, గీ, గూ, గే] ***

ఈ వారం కొత్తచిక్కులు తెరతృతాయి. కార్యభారమువల్ల శ్రమ ఎక్కువ. పరోపకారప్రయత్నంలో ఫలించక మాటపడి వలసి వస్తుంది. కొద్ది వ్యవహారాలు మీ పరంగా తీర్చి అవుతాయి. భార్య ఆరోగ్యం ఆందోళన కలుగజేస్తుంది. ఉద్యోగులకు బదిలీ నూచనలున్నవి. ఔషులు తగితే ప్రమాదం జాగ్రత్తవల్ల తప్పవచ్చును. 27 కార్యభంగం. 29, 30 సోదర సహాయం, కార్యానుకూలత. అపర దినుసులు, నువ్వులు, నూనె, మినుములు వ్యాపారస్థులకు లాభ

ఎంత అందమైన యువతి...

ముట్టుకొంటే కందిపోయే ఆమె లావణ్యము
ఎమని చెప్పడం

ఆమె వాడేవి పూల నరిమకముగం యు-డి-కోలోన్
మరియు ఆమె యవ్వన కోరికకు రక్షణనిచ్చే నహా
మానెంట్ కూడిన ఉద్దమైవ యు-డి-కోలోన్ నమ్మి.

తాతావారి

యు-డి-కోలోన్ మరియు

యు-డి-కోలోన్ సబ్బు

ది తాతా అయర్ మర్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

98 7144

నక్షత్ర ఫలితాలు

యోగం.

*** శతభిషం [గో, సా, సీ, సూ] ***

ఈవారం ఎంత ప్రయత్నించినా కార్య
పాధనలో ఆటంకాలు కలుగుతవి. అయినా
నిరాశ చెందకుండా పట్టదలచో
ప్రయత్నించడంవల చిక్కులు నిష్పక్వని
మేలు పొందుతారు. పొడర సహాయంవల్ల
ఒడిదుడుకులు సర్దుకుంటాయి. చెబ్బలు తగిలే
ప్రమాదం ఉంది. జాగ్రత్తగా వుండడం
నుంచిది. 27 కార్యభంగం 28, 29, 30
పొడర సహాయం, కార్యపాధన.

*** పూర్వాభాద్ర [నే, సో, దా, దీ] ***

ఈవారం మీకు యోగ ప్రదంగా
వుంటుంది. యత్ని కార్యములు యుక్తిగా
పాగిస్తారు. జాతులవల్ల ధనసహాయం పొందు
తారు. అధికారులవల కార్యసహాయం
అవుతుంది. కొత్తివారితో పరిచయం కలుగు
తుంది. ఈకాన్యదిక్కునుంచి షేనువార్త
తెలుస్తుంది. విద్యార్థులకు అనుకూలంగా
వుంటుంది. గణిత, జ్యోతిష శాస్త్రజ్ఞులకు
దాకర్లకు, కవులకు శిల్పిలకు, నటీనటులకు
యోగకాలం. 27 త్రోట్రుపాటు. 28, 29, 30
అధికారుల సహాయం, ధనలాభం.

*** ఉత్తరాభాద్ర [దూ, శం, ఛా, ధా] ***

గతవారం అసంపూర్తిగా నిలిచిపోయిన
కార్యములు ఈవారం జయప్రదంగా
ముగుస్తవి. హోదాతోపాటు ధనాదాయం
కూడా పెరుగుతుంది. విరుదులుపొందుట,
సన్మానము కలుగుట, పండితగోష్ఠి, గ్రంథ
పఠనంవంటి రాజయోగములు కలుగుతవి. ఉపా
ధ్యాయులకు, పండితులకు, శాస్త్రయవాదు
లకు వారమంతా యోగకాలము. 28, 29 ధన
లాభం, కార్యానుకూలత. 30 నిలకడలేనిస్థితి.

*** రేవతి [దే, దో, చా, చీ] ***

ఈవారం అన్ని రంగములలో మీరు చేసే
ప్రయత్నిములు అనుకూలంగా కొనసాగు
తవి. ఆదాయాభివృద్ధి అవుతుంది. ఇంట్లో
వారి ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. దక్షిణ
దిక్కునుంచి షేనువార్త తెలుస్తుంది. కవితా
గోష్ఠి, గానసభలువంటి విశోదములలో
పాల్గొంటారు. జలప్రయాణం చేయార్హి
వుంటుంది. విద్యార్థులకు మేలుగావుంటుంది.
దధిక్షిరమధురపదార్థయు క్రమోజనం చేస్తారు.
వియ్యం, పెండి, నూలువర్తకులకు లాభము.
28, 29 ధనలాభం, కార్యసిద్ధి. 30 విందు
విశోదములు. కవులకు, గాయకులకు, నటీ
నటులకు యోగకాలము.

బాలసాహిత్యం

వ ర్ణ నా ని మ ర్త్యం

క్రోనేటి పురములో
కామయ్య అనియెడి
కర్నకుం డొకడుండె
కడు బీదవాడు.

కష్టించి పనిచేసి
కాలంబు గడుపుచూ
నిష్కతో దేవుని
నిర్యంబు పూజించు.

వాని భక్తికి మెచ్చి
వాసుదేవుం డంత
“మెచ్చితిని ఒకవరము
ఇచ్చితిని కొ”మ్మనెను.

“ఏది కోరిన గాని
కాదనక నే నిత్తు
వరతోక్క టున్నాడి
చక్కగా విను మనెను:

“నీవుకోరిన వరము
నీకే గాకుండ
వకలజనులకు కూడ
నమముగా వర్తించు”.

భార్యతో యోజించె
తాగుగా కామయ్య.
అక్షయంబగు ధనము
అమరునట్లుగ కోరె.

కామయ్య కోర్కెను
కరుణతో మన్నించి
అంతర్ధానం బయ్యె
అదిదేవుండు.

ఇంటినిండా ధనము,
వంటినిండా నగలు;
కామయ్య భార్యతో
కలసి నంతోపించె.

మరునాడు కామయ్య
ముందుగా మేల్కొంచి
పుట్టముల కొనగోరి
పట్టణంబుకు పోయె.

ఎచ్చోటి కేగినా
ఎవ్వరిని అడిగినా
యావ్వంబులకు నేమి
లభ్యంబు కావయ్యె.

“ధన మెవ్వరికి వలయు
దండిగా నున్నాడి.
వరివిత్తులను తెచ్చి
వలయునని కొ”మ్మనిరి.

కారణం చేమని
కామయ్య యోచించె.
ఎట్టి కేలకు తెలిసె
ఇట్టే కారణము:

ధనమంతో మొందాయె,
ధాన్యంబు కరవాయె,
తాను పొందిన వరమె
తనకు పామైగరచె.

అని యిట్లు చింతించి
అత్మలో కామయ్య
దేవదేవుని గూర్చి
భ్యావంబు నలిపె.

“నీవరము నాకొద్దు
ఈ ధనము నాకొద్దు
నీవు ఇచ్చినదెల్ల
నీవే గైకొనుము”.

అని మదిలో ప్రార్థించి
అనాటినుండియు
కష్టించి కామయ్య
కాలంబు గడిపె.

(రాజాజీ నీతిధన అనుపదం)

ద్వీ వే దు అ వి కా లా క్తి

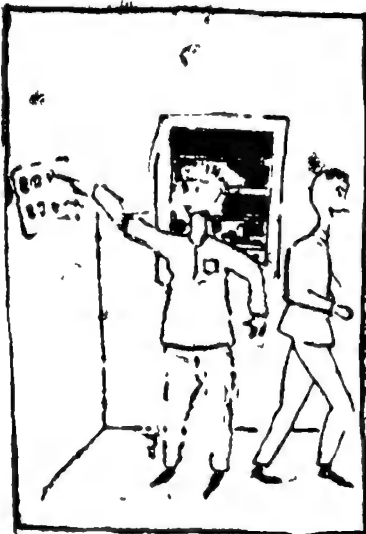

అమరయ్యతాత

“క్రోవ మన్నమాటలేదు తాతా నీ దగ్గర” అన్నాడు ఒకతడు ఏదో మాటల సందర్భంలో అమరయ్య తాతతో.

“కానా అబ్బాయి - చాలా రోజులయ్యింది నిపోయి; తెప్పించు కొందామంటే నడక మేలేదు; బాబ్బాయి! ఈతడవ నువ్వు బస్తీ కట్టేటప్పుడు, కొంచెం చెప్పేశావా నీవ్వున్నాడు ఒక చావలాది తెడ్డుపు గాని” అన్నాడు తాత తన సహజ జాన్యభారంతో. అక్కడున్నవా క్లంతా తాత మాటలకి నవ్వలేక నోళ్ళల్లో గుడ్డ తెట్టుకొన్నారంటే అశ్చర్యం ఏముంది?

ఎంతటి విచారంలో మునిగి వున్నావరే తాత సమీపాన వున్న వాడి ముహూర్తానికి చూసలేక పొడవవుతుంటా వుండడు. చాన్య

“భలేవాదిది భాయీ! పోయిన తెట్టు తెప్పించాక!”

భాషణకాక, తాత కిలో చెప్పకొ దగిన కత్తికూడా వుంది: అవసరమై నప్పుడు తాత కుంటిగా, గుడ్డిగా, చెవిటిగాకూడా ఎంతో సహజంగా నటించి తన వసుల్ని నెరవేర్చు కొంటా వుంటాడు.

ఒకసారి అమరయ్య తాత అర్జెంటి నా వూరికి వెళ్లాలిపాచ్చింది. బస్సులు నడిచేరోడ్డు మా వూరికి సమీపంలోవున్న కైకలూరుగుండా పోతుంది. ఆ రోజున ఎందుచేతనో

రాచబత్తుల వీరరావువయ్య

గాని బస్సుల్లో నియమిత ప్రయాణీ కులకంటే ఎక్కువ ఎక్కించుకో వడంలేదు తాత బస్ స్టాండ్ దగ్గరకు చేరేటప్పటికి, బస్సు కటి బయలుదేరడానికి సిద్ధంగా వుంది.

బయటవున్న వాళ్ళిందరూ బస్సుకుక్కుతున్నారు. అమరయ్య తాతకూడా ఎక్కాడు గబగబా. అందరూ ఎక్కిన మీదట కండక్టరు వచ్చాడు ఎక్కడినుంచో బస్సు దగ్గరకు ‘చాలామంది ఎక్కినట్టున్నారే’ అనుకొంటూ.

“టికెట్టులేనివాళ్ళందరూ దిగండి” అని ఒక కేకపెట్టాడు కండక్టరు.

“ఒక్కణ్ణేనండి - గుడివాడవరకు” అన్నాడు టికెట్టు లేకుండా బస్సు క్కిన ఒక ప్రయాణీకుడు.

“కాళీలేదు - ముందు దిగండి” అన్నాడు కండక్టరు టికెట్టు లేనివా క్ళందరూ దిగారు. కాని అమరయ్య

తాతమాత్రం టికెట్టు లేకపోయినా దిగకుండా ఒక సీట్లో ఒదిగి కూచు న్నాడు.

కండక్టరు ‘రైట్’ చెప్పడంతో బస్సు బయలుదేరింది. బస్సుబయలు దేరిన కొంతసేపటికి కండక్టరు టికెట్టు పుస్తకంలోని టికెట్టును లెక్క చూసుకొని ప్రయాణీకుల్ని లెక్క పెట్టిడు. పుస్తకం మళ్ళీ ఒకసారి చూశాడు.

ఎన్ని పర్యాటకులు లెక్క పెట్టినా బస్సులోని ప్రయాణీకులకు, పుస్తకంలో రాసిన లెక్కకు ఒకటి తేడా వస్తోంది.

“టికెట్టు రాయించనివాళ్ళైన రెన్నాడిన్నారా బస్సులో?” ప్రయాణీకులను ద్వేషించి అడిగాడు కండక్టరు. ఎవరూ ప్రత్యుత్తర మియ్యలేదు. మొహాలవంకచూస్తూ ‘మీ లెక్క దకు?’ ‘మీ లెక్కకెక్కాదు?’ అని అడగడం సాగించాడు కండక్టరు. తన సమాధానం చెబుతున్నార ప్రయాణీకులు:

“మీరు టికెట్టు రీసికొన్నారా?” అమరయ్య తాతనొక అడుమా నంగా చూస్తూ అడిగాడు కండక్టరు.

“కైకలూరులో ఎక్కాడు” చెప్పుడు నటిస్తూ అమరయ్య తాత అన్నాడు.

“కైకలూరులో ఎక్కారు నరే - టికెట్టు రీసికొన్నారా అని అడుగు తున్నాను.” అన్నాడు కండక్టరు తిరిగి.

(47వ పేజీ చూడండి)

న్యాయ నిర్ణయం

బ్రహ్మచారి అనే గ్రామంలో రామశర్మగారు అనే పేరుగల పండితుడుండేవాడు. ఆయనకు అన్ని భాషల్లోనూ పండిత్యం వున్నా, తను గొప్ప పండితుడనే గర్వం మాత్రం వుండేదిగాదు. పెద్దలుంచి పోయిన నాలుగకరాల భూమివల్లా వచ్చే భాగ్యపు గింజల్ని తింటూ ఓ పదిమంది విద్యార్థులకు విద్య చెప్పకుంటూ - ఆ లు బిడ్డలతో ముఖంగా సంసారం సాగిస్తూ వచ్చాడు.

రామశర్మగారు-అతీతమైన తెలివి తేటలు గలవాడనీ, సూక్ష్మబుద్ధిగల వాడనీ ప్రతీతి. అంతేకాకుండా - న్యాయ నిర్ణయంలో గూడా మంచి నేర్పరి అని ఆ పూరు వారందరికీ తెలుసు. ఆ గ్రామంలో పంచాయతీ వున్నా, న్యాయ నిర్ణయ స్థానమున్నా, వ్యవహార పరిష్కారం కోసం అందరూ రామశర్మగారి దగ్గరకు వచ్చేవారు. అందుకు ముఖ్యమైన కారణం : వ్యవహారం చిన్నదైనా, పెద్దదైనా - ఆయన పరిష్కరించే తీరులో న్యాయం ఏ విధంగానూ కుంటుపడకుండా వుంటుంది. ఆ విషయం ఆ గ్రామంలోనే కాకుండా ఆ చుట్టు ప్రక్కల వున్న కొందరు పెద్ద మనుషులకి కూడా తెలుసు. కాబట్టి, వాళ్లు తమ దగ్గరి కొచ్చిన వ్యవహారాలను కూడా

రామశర్మగారి వద్దకే న్యాయపరిష్కారం కోసం పంపించడం రివాజు.

ఒక రోజు సాయంకాలం మునసబుగారు పిలుస్తున్నట్టు కబురువస్తే రామశర్మగారు పంచాయతీకి వెళ్ళాడు. అక్కడ మునసబుగారు, కరణంగారు, ఇంకా కొంతమంది గ్రామపెద్దలు వున్నారు. వారితో బాటు రంగయ్య, సోమయ్య అనే మరో ఇద్దరు వ్యక్తులు కూడా వున్నారు.

గ్రామ పెద్దలందరికీ నమస్కరించి ఒక చోట కూర్చున్నాడు రామశర్మగారు.

సి. డి. యస్. రామయ్య

గ్రామ మునసబు అన్నాడు : “రామశర్మగారూ! ఈ రోజు మా వద్దకు చిక్కు వ్యవహారం ఒకటి న్యాయ నిర్ణయం కోసం వచ్చింది. ఆ వ్యవహారపు వాదప్రతివాదులు అదిగో ఆ నిల్పున్న రంగయ్య, సోమయ్యలు ... ఆ వ్యవహారాన్ని తగువిధంగా విచారించి తీర్పు చేయడానికి మాకు సాధ్యం కాకుండా వుంది. మీరీ వ్యవహారాన్ని పరిష్కరించి, న్యాయ నిర్ణయం చేయాలని కోరుతున్నాం...”

తనవల్ల సాధ్యమైనంత మటుకు విచారిస్తానని చెప్పి రామశర్మ విచారణ ప్రారంభించాడు :

మొదట రంగయ్యను విచారించాడు.

రంగయ్య ఇలా చెప్పాడు : “నేనూ సోమయ్యాచిన్ననాటిన్నే హీతులం. అన్ని వ్యవహారాలలోనూ కొంతకాలం వాటు ఒకరి నొకరం అనుసరించే తిరిగాము. నాలుగు సంవత్సరాలకుపూర్వం నాకు వివాహమయింది. అత్తగారిచ్చిన రెండేకరాల భూమిని సాగుచేసుకొని నేను జీవిస్తున్నాను. కాని, నేను చీకూచింతా లేకుండా జీవించడం సోమయ్యకు గిట్టలేదు. అదీకాకుండా, మునుపటిలాగా అతనితో నేను కలిసిమెలిసి వుండలేక పోతున్నానని అతని బాధ. అందుకు కారణం నేను

గృహస్థునియ్యానని అతడు తెలుసుకోలేకపోయాడు. ఇలా వుండగా, ఆ రైల్వే క్రితం ఒకరోజు సోమయ్య మా ఇంటికి వచ్చి, తనేదో వ్యాపారం చేయదలచాననీ, దాని పెట్టుబడికి నూరు రూపాయలు అప్పుగా ఇవ్వవలసిందనీ, ఆ అప్పును త్వరలోనే తీర్చివేస్తాననీ చెప్పాడు. నేను హీతుడన్న అభిమానం కొద్దీ, మా ఇంట్లో వున్న నగలూ, అవి అమ్మి అతడికి వంద రూపాయలూ ఇచ్చాను. దేనికైనా మంచిదని అతడు నా దగ్గర వందరూపాయలు అప్పతిసుకున్నట్లు ఓ పత్రం వ్రాయించి తీసుకున్నాను కూడా.

★ న్యాయ నిర్ణయం ★

కాని కోర్టు కృతరచ్యుత సోమయ్య
వ్యాపారంలో వట్టపోయి, డబ్బు
పోగొట్టుకున్నాడని విన్నాను. కాని
నా డబ్బును (అప్పుగా ఇచ్చిన ఆ
పందాయ పాతలను) నేనెలా
కాబట్టుకోగలను? అందుకని అప్పు
దక్కుతూ అతడిని నా కివ్వవలసిన
డబ్బు కోసం హెచ్చరిస్తూండేవాడిని.
అతడూ త్వరలో ఇచ్చేస్తాననే
తెలుసుకోవచ్చును.....ట వారం
రోజుల్లోనే సోమయ్య మా
ఇంటికి వచ్చాడు. అతడిని కూర్చో
పెట్టి కబుర్లు చెప్పకుంటుండగా,
బాబాజీ మంచి నీళ్లు అడిగాడు.
నేను లోపలికి వెళ్లి నీళ్లు తీసుకొచ్చే
లోపం, అతడు మా ఇంట్లోంచి
వెళ్ళిపోయాడు. అతడలా నాతో
చెప్పకుండా వెళ్ళిపోవడానికి కారణం
మేము వ్రుంటుందా అని ఆలోచిం
చాడు. నాకు సందేహం కలిగింది.
కాబట్టింది పెట్టే తెరిచి చూశాను.
అందులో నేను దాని వ్రుందిన—

అతడు అప్పు తీసుకొని వ్రాసి
ఇచ్చిన-వ్రతం కనిపించలేదు. దాన్ని
అతనే తీసుకువెళ్ళాడని నిశ్చయం
చుకున్నాను. అప్పుడే అతని దగ్గ
రికి వెళ్ళి అడిగి చూశాను.....
“ఎవరు నువ్వు? నీ దగ్గర ఎప్పుడు
డబ్బు అప్పు తీసుకున్నాను?—అసలు
నిన్ను ఇంతకు ముందు ఎప్పుడూ
చూడనేలేదు ... అలాంటప్పుడు నీ
దగ్గర అప్పు ఎలా తీసుకుంటా
ను?..హా, బయటికి! వీలయితే
ఎక్కడికయినా వెళ్ళి—నిర్భయ
చేసుకో” అని నన్నింటకు ముందు
యెరగనివాడిలా ఆసక్తిపడ్డాడు. నా
ఇంటినుంచి వ్రతం దొంగిలించిన
తర్వాత—సోమయ్య అలా నాకు
యెదురు తిరిగాడని అనుకుని—
న్యాయ నిర్ణయం కోసం—గ్రామపెద్ద
లకు విన్నవించుకున్నాను...” అని
ముగించాడు రంగయ్య.

రామకర్మ సోమయ్యను కూడా
విచారించాడు. రంగయ్య ఎవరో

తనేమీ యెరగననీ, అతడు చెప్ప
కున్నదల్లా వట్టి బూటకమనీ,
అతడు తన్ను కన్నుగప్పి డబ్బు
కాశేయాలని చూస్తున్నాడనీ
సోమయ్య చెప్పాడు.

రామకర్మకు సోమయ్య
మాటల్లో అవసరమైన మేర్పడింది.
అతడే అవరాధి అని ఊహించాడు.
కాని అతనే అవరాధి అని అతని
చేత ఒప్పించాలికదా! అందుకు
ప్రపాయం ఆలోచించాడు.

ఆఖరికి రంగయ్య ను పిలిచి
“నువ్వు సోమయ్యకు డబ్బు ఇస్తుం
డగా ఎవరైనా చూశారా?” అని
అడిగాడు.

“ఎవరూ చూడలేదు” అన్నాడు
రంగయ్య.

“నువ్వు వ్రతం రాసి తీసుకుంటున్నప్పుడు
నా ఎవరైనా చూశారా?”

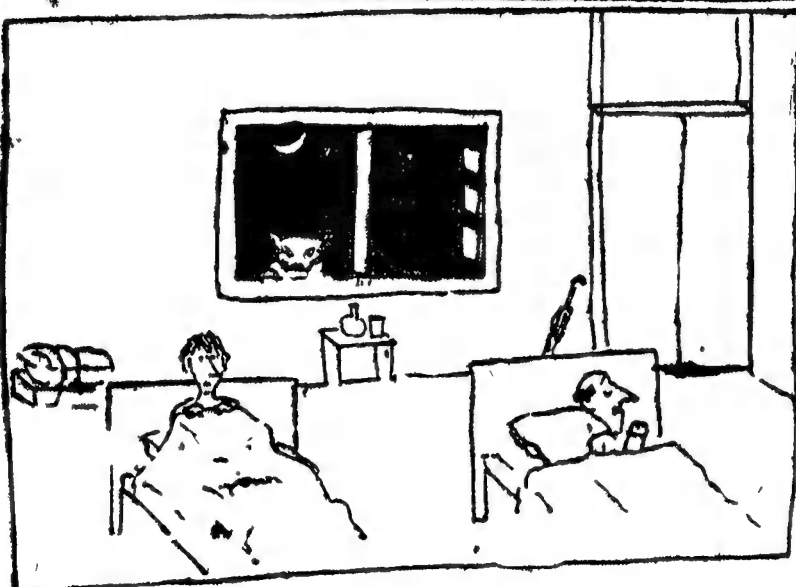
“లేదు; ఆ విషయం—నాకూ, అత
నికీ తప్ప మరెవరికీ తెలియదు.”

“నువ్వు డబ్బు ఇస్తున్నప్పుడు
గానీ, వ్రతం తీసుకుంటున్నప్పుడు
గానీ మీ దృష్టిలో, అంటే—మీ
ఇంట్లో ఏవీ వస్తువులు దగ్గిత
వున్నాయి?”

రంగయ్య ఆలోచించి చెప్పాడు:
“ఆ వాకిట్లో ఒక పెట్టె, నేవ్యువుని
ముట్టా, ఒక బెడీ, కలం వగై
రాలున్నాయి.”

“అయితే, నువ్వు మీ ఇంటికి
వెళ్లి, నే చెప్పి వట్టు—ఒక పని
చెయ్యి!” అని, రంగయ్యకు తన
కగ్గరికి పిలిచి అతని చెవిలో యేదో
రహస్యంగా చెప్పాడు రామకర్మ.
“వరే”నని తలవ్రాపి రంగయ్య వెళ్లి
పోయాడు.

చదివేనునిమిషాలు గడిచింది...

“వరుకో, పడుకో! నీం భయంలేదు—ఆ అరిచేది పెద్ద వ్రుతికే!”

ఇంటికి వెళ్ళిన రంగయ్య తిరిగి రాలేదు. పంచాయతీ పెద్దలూ, రామశర్మ, మిగతావారూ అతని రాకకోసం ఎదురు చూస్తూ కూర్చున్నారు. అర్థగంట గడిచింది..

ముసనబుగారికి వినుగతి—
“అబ్బ! ఈ రంగయ్యగారు ఇంకా తిరిగి రాలేదేమిటి?” అని రామ శర్మని ప్రశ్నించాడు.

రామశర్మ పెదవి విరిచి—“అబ్బ! నాకేం తెలుసు? — ఒకవేళ-అతని ఇల్లు చాలా దూరం కాబోలు; తిరిగి రావడానికి ఆలస్యం కాదూ మరి!” అన్నాడు—విచిత్రంగా సోమయ్య కేసి చూస్తూ.

సోమయ్య చురచూరలాడుతూ—
“అయినా, ఇదిగో ఉన్న రెండో వీధికి వెళ్ళిరావడానికి ఇంతసేపు ఎందు కవుతుందండీ?—నే చెప్పాలి! రంగయ్య పచ్చి మోసగాడు! ఎవ రైనానానరే, మోసం చెయ్యాలని చూస్తాడు...” అన్నాడు.

రామశర్మ చిరునవ్వు నవ్వుతూ
“నువ్వు చెప్పటం గూడా వాస్తవం గానే కనిపిస్తోంది సోమయ్యా! దేనికి కొంతసేపు వేచిచూద్దాం!” అన్నాడు.

సోమయ్య ముఖంలో ఆనంద రేఖలు అల్లుకోసాగాయి...తనకు అనుకూలంగానే వ్యవహార పరిష్కారం కాబోతున్నదని అతడి ఉత్సాహం!

ఓ అయిదు నిమిషాలు గడిచే సరికి ఒక రైతు అక్కడికి వచ్చాడు: “రంగయ్య నన్ను పంపించాడండీ!” అన్నాడు.

“ఏం? రంగయ్య రాలేడే?”

అని ప్రశ్నించాడు రామశర్మ.

“అతని ఒక్కగా నొక్క కొడుకు ఇప్పుడే చచ్చిపోయాడండీ! ఆ విష

యం తమతో చెప్పి రావడానికే నన్ను పంపించాడండీ!” అన్నాడైతే.

సోమయ్య కూర్చున్న చోటు నుంచి చురుమని లేచాడు...“రామ శర్మగారూ! — రంగయ్యకొడుకు చచ్చిపోయాడన్నది పచ్చి అబద్ధపు కూత! అతనికి కొడుకు అంటూ ఎవరూ లేరు! పెండ్లయి నాలుగు సంవత్సరాలైనా, అతని కింకా విడ్డంగటూ వుట్టనేలేదు! — రంగయ్య మాటల్ని నమ్మబోకండీ!” అని అరిచాడు.

రామశర్మ మందహాసం చేశాడు: “సోమయ్యా! నీ మాటల్లో దావరికం లేదని నా కిప్పటికీ నమ్మకం కుదిరింది...ఈ వ్యవహారంలో నువ్వు ఇంతగా నిజం పలికినందుకు చాలా సంతోషిస్తున్నాను.” అన్నాడు.

సోమయ్య ముఖం సంతోషంతో విప్పిరింది.

రామశర్మ అన్నాడు: “కాబట్టి- సోమయ్యా! ఈ వ్యవహార పరిష్కారంలోని నిజాన్ని నువ్వే ఒప్పుకున్నావు! అందువల్ల-నువ్వే అపరా

ధిని. కాబట్టి, అప్పుగా తీసుకున్న పైకాన్ని మళ్ళీ రంగయ్యకు ఇచ్చి వేయాలి. ఇదే నా తీర్పు!”

సోమయ్యముఖం ఆక్షణంలోనే వెల వెలపోయి, వెంటనే ఆ వేశంకమ్మి వేసింది: “ఏమిటి! నేను నిజాన్ని ఒప్పుకున్నానా? ఎప్పుడు ఒప్పుకున్నాను? — వీలేదు — మీ తీర్పును నేను అంగీకరించను. రంగయ్యకు డబ్బు ఇవ్వలేను — ఇవ్వను కూడా!” అన్నాడు.

రామశర్మ శాంతంగా - నవ్వి రంగా చెప్పాడు: “సోమయ్యా! ఆ వేశపడకు! నీ తప్పును నువ్వేలా ఒప్పుకున్నావో చెపుతున్నా — విను! మొదట నువ్వు అసలు రంగయ్యనే ఎరగననీ, అతని ఇల్లెక్కడో తెలియదనీ చెప్పావు. కాని ఉపాయంతో రంగయ్యచేత నే నాడించిన నాటకంలో రంగయ్య ఇల్లు రెండో వీధిలో వున్నట్లు నువ్వే - నీ నోటితోనే చెప్పావు. ఆ తర్వాత విడ్డ చనిపోయాడని వార్త తెచ్చినప్పుడు, రంగయ్యకు పెళ్లయి నాలుగు సంవ

(47 వ పేజీ చూడండి)

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదన్నీ, నీ సరియైన ధర్మశుశురించిన్నీ నీవు తెలుసుకొనగోరవలయులే ఒక పోగుకొరకు నీకు యిష్టమును ఒక పుష్పము పేరున్నూ, నీవు వ్రాయలేదీ, నీ వివరములున్నూ, నీ సరియైన చిరుకామయన్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపుము.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కార్తవ్యాసిన తేదిలగాయకు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, వి వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగునో, నీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, ఎరదేశగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీగుణము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్యవ్యధాభయము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్కరహము లేవయి వాపున్న యెడల కొంతిచ్చయ విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై పంపబడును. మేము పంపిన భోగలూ మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పైకము వాపము చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మీ ఆడగు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj lyotishi (WP-13) Jullundur City.

★ కొందరు సభ్యుల పేర్లు ★

[అంద్ర సచివ్రవారపత్రికవారిలంకంపంలో
వ్యక్తులుగా చేరినవారిలో మరికొందరి పేర్లను
ఇక్కడ ప్రచురిస్తున్నాము.]

1. ముటుమారు భువనేశ్వరీదేవి (నలవర్గ
గుంటూరు జిల్లా) 2. శ్రీ వత్సవాయి
వెంకట సీతారామ చంద్రవర్మ (పెద్దాపురం,
తూ. గో. జిల్లా) 3. వి. రాధాకృష్ణన్
తాత (కరీం నగర్) 4. శ్రీ గిరి రాజు
వగరాల లక్ష్మీ కుమారి (నర్సారావుపేట,
గుంటూరు జిల్లా) 5. వెజవాడ నిర్మల
(కొవలి పెద్దూరు జిల్లా) 6. తెదా వెంకట
శాసర ఆంజనేయ వరప్రసాదరావు (విజయ
వాడ) 7. చంద్ర గురునాథ ప్రసాద్
(రామానగరం కృష్ణా జిల్లా) 8. కలవ
శెర్ల రఘురాం (చింతలపాడు కృష్ణాజిల్లా)
9. మాగంటి శ్రీహరి (కడగుంట ప. గో.
జిల్లా) 10. ప్రధీల అమరాధ (న్యూఢిల్లీ)
11. మార్యదేవర కృష్ణ ప్రసాద్ (పెను
గంచి బోలు కృష్ణాజిల్లా) 12. దేవర
కొండ చంద్రలేఖాదేవి (రెణుకు ప. గో.
జిల్లా) 13. దేవరకొండ ముబహూర్ణం
(రెణుకు ప. గో. జిల్లా) 14. గుంటూరు
శేషారావు (విశాఖపట్నం) 15. పాటి
బండ జనార్దనరావు (బందారుపల్లి వారి
పాలెం (గుంటూరు జిల్లా) 16. మట్టిపల్లి
పురుషోత్తం (పాలకొల్లు ప. గో. జిల్లా)
17. వాపులూరు విఘ్నేశ్వరరావు (దావు
లూరు కృష్ణాజిల్లా) 18. జానకి గణపతి
రావు (కోల్హాట ప. గో. జిల్లా) 19.
మిమ్మిరి గణపతిరావు పట్నాయక్ (యానాం
పేట శ్రీకాకుళంజిల్లా) 20. పాలూరి హర
హనుమంతరావు (గుంటూరు).

21. తలశిల లక్ష్మీరాజ్యం (నాగాయ
అంక, కృష్ణాజిల్లా) 22. ఎదునూతల రామ
వరసింహప్రసాద్ (మధిర, ఖమ్మం జిల్లా)
23. వినపాటి నాగరాజ్యలక్ష్మి (బంగ
టూరు, గుంటూరుజిల్లా) 24. గూడవలి
అజిత్ రాయ్ (గుంటూరు) 25. పర్వతం
అప్పారావు (కోనాల, ప. గో. జిల్లా) 26.

ఎస్. వేణుగోపాలాచార్యులు (పెంగరగుంట,
చిత్తూరుజిల్లా) 27. జి. వెంకయ్య (వల్ల
గొండ) 28. గాదిరాజు వెంకటవిశ్వనాథ
కర్మ (నిడుబ్రోలు, గుంటూరుజిల్లా) 29.
ఎ. కొటిశ్వరరావు (పార్వతీపురం, శ్రీకా
కుళం జిల్లా) 30. పాలెటి జయలక్ష్మి
(కొత్తూరి నగర్, నిజామాబాద్ జిల్లా) 31.
గండికొట కామేశ్వరరావు (రామచంద్ర
పురం, తూ. గో. జిల్లా) 32. ముళ్ళపూడి
సాయి నువ్వరసరావు (కోమరశోలు,
కర్నూలుజిల్లా) 33. శ్రీరామగిరి విద్యా
సాగర్ (వరంగలు) 34. నుదువూరి జ్యోతి
స్వయాంబిక (న్యూఢిల్లీ) 35. రాజావాసిరెడ్డి
ప్రభావతి (గుంటూరు) 36. జో న్యూల
గోపాలకృష్ణ (ఖడ్గపూరి) 37. మేలనా
తూరు వెంకట ముబహూర్ణం (మైదాను)
38. వల్లభజ్యోన్మల దుర్గ (విజయవాడ)
39. వల్లభజ్యోన్మల సీలారెడ్డి (విజయవాడ)
40. కె. విజయకుమారి (మైదానాడు).

41. అయ్యగారి ముప్పలక్ష్మి (హుబ్లీ,
మైసూరు) 42. చల్లా ముప్పారావు (కొక
నాడ) 43. బి. చెల్లాయి (కొకనాడ,
44. అల్లంరాజు సత్యవతి (ఉప్పాడ),
తూ. గో. జిల్లా) 45. ప్రసాద, వెంకట
పార్థసారథి (కొత్తూరి, శ్రీకాకుళంజిల్లా)
46. కింగరాజు రాజగోపాలరావు
(నెలూరు) 47. జోక్యల కాంప్రసాద్
(ఖడ్గపూరి) 48. పాలకెట్టి రంగనాథరావు
(నూడాల, తూ. గో. జిల్లా) 49. హరి
ప్రభాకర మురళీధరకామ్రావు (విశాఖపట్నం)
50. ఆదింగి సరస్వతి (బూరుగ, శ్రీకాకుళం
జిల్లా) 51. భమిడిపాటి వెంకటేశ్వరకర్మ
(కోరుమిల్లి, తూ. గో. జిల్లా) 52. రాయ
బోలు అన్నపూర్ణి (కొకనాడ) 53. సి.
తారాదేవి (హస్తేట, బళ్లారిజిల్లా) 54.
వెలమల సత్యవతిదేవి (తిరుదాం, శ్రీకా
కుళంజిల్లా) 55. జి. చంద్రకాంత్ (పకాన్
(మైదానాడు) 56. యర్రమిరి ముప్పా
రావు (తూ. గో. జిల్లా) 57. ఈశ్వరమ్
ప్రసాద్ (మైదానాడు) 58. ధనరాజ్
కుంతలాదేవి (కొకనాడ) 59. బొజ్జా హరి
ప్రసాద్ (అనాథవరం, తూ. గో. జిల్లా)
60. జి. పర్వతీవర్ధన్ (విశాఖపట్నం)

61. మాడపూడి సర్వేపతిదేవి (గుం
టూరు) 62. బండరు వెంకటరమణ (గోల
పాడు, తూ. గో. జిల్లా) 63. కొడ పురు
షారెం (చెన్నై గ్రామం, శ్రీకాకుళంజిల్లా)
64. మడిపల్లి విజయప్రకాశ్ (రాజమండ్రి

65. కడవ రి బదరీనారాయణ (రాజమండ్రి
66. భూతిమాపురం పద్మనాభరావు (పొద్దు
టూరు) 67. శేషకాయల రామసీతావిజయ
లక్ష్మి (ధనిశేష్వరం, తూ. గో. జిల్లా) 68.
పురాణపండ్ కామేశ్వరరావు (అలమూరు,
తూ. గో. జిల్లా) 69. సుదాల చాలయోగి
(అజ్జరం, ప. గో. జిల్లా) 70. జి. శేష
రావు పట్నాయక్ (రాజమండ్రి) 71.
గుండా అయ్యపుకెట్టి (అనకాపల్లి) 72.
తల్లాప్రగడ ముప్పలక్ష్మీరాజ్యం (హంపేట,
శ్రీకాకుళం జిల్లా) 73. నాగికెట్టి ప్రకాశ్
రావు (నూర్కాపురం, కర్నూలు జిల్లా)
74. వనంధరావు లక్ష్మీబాయి (విశాఖపట్నం)
75. ఆర్. బాలకృష్ణమనాయకుడు (కృష్ణ
పురం, చిత్తూరు జిల్లా) 76. తుమ్మలపల్లి
సీతారామరావు (నడివాడ) 77. సి. జయ
రామిరెడ్డి (బుద్ధవపల్లి, కడప జిల్లా) 78.
గోపరాజు దుర్గాదేవి (నిడుబ్రోలు, గుంటూరు
జిల్లా) 79. చల్లా సత్యవెంకట శేఖరమూ
లక్ష్మి (ఇరగవరం, ప. గో. జిల్లా) 80. పర
కాశి పద్మిని (గుంటూరు)

81. చోడవరపు వెంకటేశ్వర రావు
(కోలపెన్ను కృష్ణాజిల్లా) 82. ఫిల్మాన
కృష్ణరామ (జామి. విశాఖపట్నం జిల్లా)
83. పసుమర్తి సీత (మచిలీపట్నం) 84.
దేవలపల్లి నూర్య ముబహూర్ణంరామ కామ
రామ్రావు (కొదులూరు, తూర్పు గో. జిల్లా)
85. సిరి మారారెడ్డి (కుతుకులూరు. తూ.
గో.దావరిజిల్లా) 86. ఓగిరాల మణి ప్రభ
(వినపాడు, గుంటూరు జిల్లా) 87. కిద్దం
హనుమంతరావు (నందిగామ, కృష్ణా జిల్లా)
88. తాడినాడ లక్ష్మీరాజ్యం (నడివాడ)
89. మోడర్ల చినబాపీరాజు (యెలూరు)
90. కొప్పర్తి శారతి (నిడదవోలు, ప. గో.
జిల్లా) 91. వదవరతి ముబహూర్ణేశ్వరరావు
(నేమండ, కృష్ణాజిల్లా) 92. రాయబోలు
దమయంతి (విజయవాడ) 93. కొన్నాజో
న్మల విశ్వేశ్వరరావు (మచిలీపట్నం) 94.
వాకవర్ల రామమణి కృష్ణరావు (ఏలూరు)
95. మేడసాని సురేష్ (గుంటూరు) 96.
తాడి నాగేశ్వరమ్మ (పెరిగిడుగులంక వ
కృష్ణాజిల్లా) 97. ఉప్పలూరి నాగకీ చంద్ర
భాను (విజయవాడ) 98. ఎస్. శ్రీరామ
మూర్తి (రాకాతి పు, తూ. గో. జిల్లా)
99. దళివరామమోహనరావు (విజయనగరం)
100. తలవ రి సత్యనూర్యనారాయణమూర్తి
పల్లిపాలెం, (తూ. గో. జిల్లా) ★

శ్రీకాంత్
దగ్గర, ముప్పలమలను
చివరే పుటము
(ప్రచురించు కృషికి అనుబంధం, ముద్రాకరణ 30)

పని తని మంగలి

పూర్వం వీరాస్వామి అనే మంగలికి ఒక రోజున ఏమీ పని దొరికిందికాదు. తెల్లవారు జామునే లేచి కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని, స్నానం చేసి మంచి బట్టలువేసుకుని శుభ్రంగా పొది చంకనెట్టుకుని బయలుదేరిన మనిషి, జాము పొద్దెక్కేదాకా నాలుగు బజల్లా తెగ తిరిగాడు. తిరిగి తిరిగి కాళ్లు నొప్పలు పుట్టాయేగాని, ఒక్క క్రాపుగాని గడ్డం గాని అతనికి దొరికిన పాపానపోలేదు.

“ఛీ! వెధవ బ్రతుకు! ఇవ్వాలి ఎవరి ముఖం చూసి బయల్దేరేనో గాని బోజీ తగలేదు” అని తిట్టుకున్నాడు. కడుపులో కాల్తుంటే, తిన్నగా ఇంటికి పోయాడు. ఇల్లు సమీపిస్తుంటే, అతడికి ఒక తెల్ల పిల్లి ఎదురైంది. అతనికి గుర్తొచ్చింది: ప్రొద్దున తాను పొదిచంకనెట్టుకుని రెండడుగులు వేశాడో లేదో, ఈ పాడు పిల్లే ప్రత్యక్షమయింది. పాడు పిల్లి! కాస్తేపు ఎక్కడన్నా చావకూడదూ? తనకే ఎదురుపడాలా? నాలుగు గడ్డాలు గీతేనేగాని తనకి ఇంట్లో గడ్డవదే? ఈ రోజు తన ఇంట్లో అంతా ఉపోవ్వం ఉండల్సిందేగా?

ఇలా అనుకుంటూ, ఉగూరు మంటా కొంపలో జొరబడ్డాడు వీరాస్వామి, పొది క్రింద పడేసి గోడకి జేరబడి కూచున్నాడు.

అతని కొక వింత ఊహ తట్టింది. ఆ శకున పిల్లి తలే గొరుగుతే?...

వెంటనే వీరాస్వామి లేచాడు. శకునపిల్లి కోసం నాలుగు వైపులా చూచాడు. అది ఎక్కడా కనబడలేదు. కాని చివరికి తన వంట యింట్లో పొయ్యిలో ముడుచుకు వదుకుని కనిపించింది. దాన్ని కుతిక పట్టుకుని పైకి లేవదీసి పట్టుకొచ్చారు. పెరట్లో దాన్ని కూలేసి, ఉదయమే తాను మెత్తగా నూరిన కత్తి తీశాడు, ఆ పిల్లి బుర్ర గొరుగుదామనే వీరాస్వామి ఉద్దేశ్యము.

తెలివిగల ఆ శకున పిల్లి వీరాస్వామి ఉద్దేశ్యము గ్రహించింది. కాని అతణ్ణి వారించి లాభంలేదు. వీరాస్వామి కోపంగా ఉన్నాడు. తన పాపిష్టిముఖం చూడ్డంవల్ల,

చావలి సాంబశివరావు

ఇవ్వాలి అతడికి ఏమీ ‘బోజీ’ తగిలిందికాదు. అందుకని తన బుర్ర గొరిగి తీరాలని అతడు పట్టుదలగా ఉన్నాడు. ఇలా ఆలోచించి ఆ శకున పిల్లి అంది: “మంగలి, నా మీద కోపంచేత నా బుర్ర గొరుగుతానంటున్నావు. బాగానే ఉంది. కాని నాకు బోడిగుండువద్దు. ఆ డాబా ఇంట్లో వారి అబ్బాయికి ఉన్నట్లు చిన్న క్రాపు చేయి నీకు పుణ్యముంటుంది” అని ప్రతిమాలుకుంది.

మంగలికి కాస్త జాలి కలిగింది పిల్లి మీద. సరే అన్నాడు. నెమ్మదిగా పిల్లికి క్రాపు చేశాడు. పిల్లి అద్దంలో క్రాపు చూసుకుంది. “ఛీ! ఇదేమిటి? బాగా లేదు. ఆ డాబా

వాళ్ళబ్బాయి క్రాపు నల్లగా ఉంటుంది. మరి నా క్రాపు తెల్లగా ఉండేం?” అని ప్రశ్న వేసింది.

“అయితే ఇంతకీ నీ క్రాపు కూడా నల్లగా ఉండాలంటావ్?” అన్నాడు మంగలి.

“అవునవును. కాని ఎట్లా?” అంది పిల్లి.

“ఎట్లాగో నే చేస్తాగా!” అంటూ మంగలి లోపలి కల్లి తన చదుపుకునే కుర్రాడు ఉపయోగించే రంగుల పెట్టె తీసుకొచ్చి, కుంచెతో నలుపురంగు తీసి పిల్లి క్రాపుకు అందంగా వేశాడు.

శకున పిల్లి అద్దంలో తన నల్ల క్రాపు చూసుకుని మురిసిపోయింది.

వెంటనే డాబా యింట్లోకి పరుగెత్తింది. దొంగచాటుగా వంటింట్లో దూరి, ఒక గిన్నె మూత పడగొట్టి ఒక రొట్టె ముక్క దొంగిలించి, అది పట్టుకొచ్చి మంగలికి సమర్పించుకుంది.

మంగలి వీరాస్వామి ఆకలికొద్దీ ఆ రొట్టెముక్క ఆ ప్రియంగా తింటున్నాడు. ఇంతలోకి ఎవరో పాలేరు కుర్రాడు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి, “ఏమయ్యాయ్! వీరాస్వామి, పావుకారు రంగయ్యగారు అర్జంటుగా ఊరి కెళ్ళాలంట, అందుకని నిన్ను అర్జంటుగా పిలుచుకు రమ్మన్నారు. వారికి గడ్డంగియ్యాలి!” అన్నాడు. “ఆ! అట్లాగే బాబూ. వత్తుండా పద.” అంటూ హుమారుగా బయల్దేరాడు వీరాస్వామి పొది చంకను బెట్టుకుని. ★

మేనేజర్ కు తెలుసును ...

ఎక్కువసేపు కాను షెడ్యూల్ కవర్లు తయారుచేయించి అయినకా తెలుసుచు. కని పట్ట చాల అందంగా కవర్లు తయారుచే కాకుండా, వేగలంకా కుట్రింగ్ ఉండటం కూడా, అయినకా ప్రధానం. అందువల్లనే, దుస్తులు చాల ముఖ్యమైన విషయమని అనుకునే అనేక ఇతరమంది మాదిరిగా, అయిన చిన్నవారి వర్కింగ్ కొంటాడు. చిన్నవారి వర్కింగ్ గుర్త చెక్కుచెదరక, కుట్రింగ్ కవర్లు తయారుచేయించి.

మాస్కట్ . ఓవర్ . పెల్లా . గోర్ట్ స్టాండర్డ్

ది బింగళూర్ ఫులిస్, కాటన్ & నిల్క్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్,
మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు : లిన్న్ & కో (మద్రాసు) లిమిటెడ్, మద్రాసు.

BY 258

న్యాయ నిర్ణయం

(43-వ పేజీ తరువాయి)

త్సరాలయినా, ఒక బిడ్డకూడా కలగ లేదని నువ్వే చెప్పావు. అతడిని ఎరగంజీ - అతడి నివాసము, అతని జీవిత రహస్యాలు ఎలా తెలుస్తాయి? ఆ నిజాన్ని నువ్వే బిస్వకున్నావు. ఎప్పుడైనా నరే, న్యాయ పరిష్కారం ముక్కుకు నూటిగా సాగదు. ఉపాయాలతో, తంత్రాలతో చర్చిస్తే గాని వ్యవహారంలోని సత్యం బయటపడదు. అలా చేయడంవల్లే నీనేరాన్ని నువ్వే స్వయంగా బయట పెట్టుకున్నావు. కాబట్టి న్యాయపరిష్కారం ప్రకారం, చట్ట ప్రకారం-రంగయ్యవద్ద నువ్వు తీసుకున్న వైకాన్ని రెండు వారాల లోగా అతని కిచ్చేయ్!" అని చెప్పి రామశర్మ లేచాడు.

సోమయ్య కేం చెప్పడానికీ తోచక తన నేరాన్ని బిస్వకున్నాడు.

రామశర్మచెప్పిన తీర్పును పాటించమని సోమయ్యను హెచ్చరించాడు మునసబు.

ఆ వ్యవహారంలో తెలివిగా న్యాయపరిష్కారంచేసి తీర్పు ఇచ్చినందుకు పంచాయతీ పెద్దలూ, గ్రామ ప్రజలూ రామశర్మను మెచ్చుకున్నారు. ★

అమరయ్య తాత

[40 వ పేజీ తరువాయి]

"గుడివాడ వరకండి" అన్నాడు తాత సమాధానంగా.

తాతకు చెవుడుగామాలు అనుకొని కండక్టరు మీ టిక్కెట్టేదండి" అన్నాడు బిగ్గరగా.

"మీరు నాకు టిక్కెట్టవ్వండి"

జిల్లా - వారపత్రిక

అన్నాడు తాత చిన్నగా నవ్వి డబ్బివ్వబోతూ.

"బలే పనిచేశారు - టిక్కెట్టులేని వాళ్ళని దిగిపొమ్మనలా?" కనురుకున్నాడు కండక్టరు డబ్బందుకోకుండానే.

"డబ్బు తీసికోవడం లేదేమిటివ్వడు ప్రయాణీకుల దగ్గర" అదో విధమైన హాస్యధోరణిలో అన్నాడు తాత డబ్బివ్వడానికి చాచిన వస్త్రం లట్టే వుంచుతూ.

"దిగండి బాబూ ముందు - మా ప్రాణాల మీదికి తెస్తారు" విసుక్కున్నాడు కండక్టరు. 'హోల్డన్' అని బస్సు నాపబోతున్నాడు.

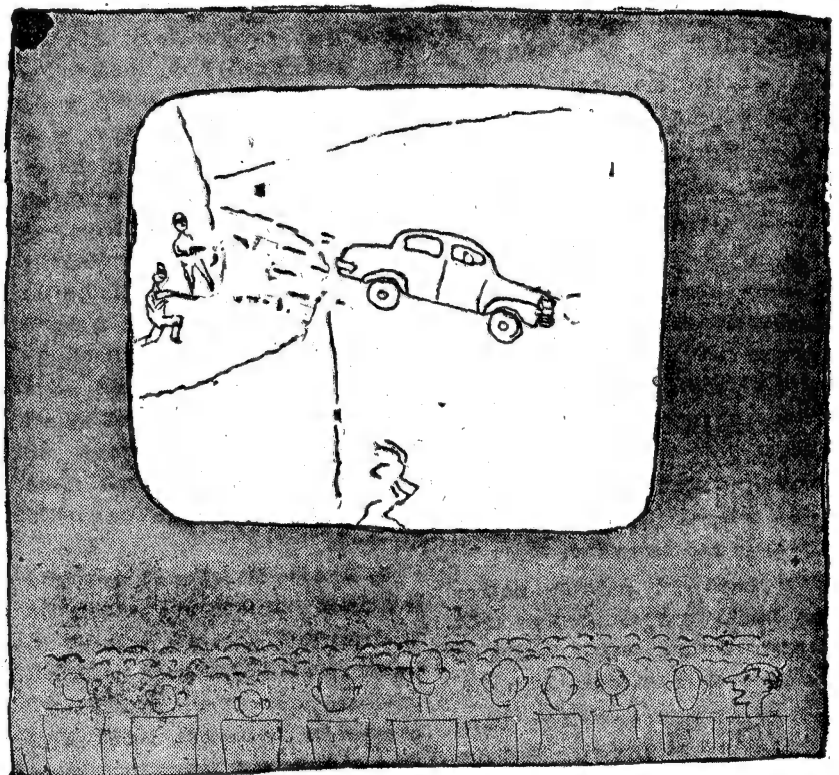
"ఇంకా యివ్వడం దింపుతారు లెండి ఆ ముసలాయన్ని - ఆయన పొరపాటుకూడా లేదుగదా-చెవుడు గామాలు పాపం! మీరు టిక్కెట్టు

తీసికోని వాళ్ళని దిగమనడం ఆయనకు వినిపించివుండదు.

మండల్లి సమీపిస్తున్నాంగా - అక్కడ నేను దిగుతాను. అక్కడ నుంచి ఆయనకు టిక్కెట్టు రాయొచ్చులే" అన్నాడు ఒక ప్రయాణీకుడు తాతపట్ల సానుభూతిచూపిస్తూ బస్సులోని ప్రయాణీకు లింకా కొంతమందికూడా ఆయన్ని బలవరచారు.

"అట్లాగేలెండి" అనక తప్పింది కాదు చివరకు కండక్టరుకు.

ఈ విధంగా అమరయ్య తాత తనకీ చెవుడులేకపోయినా, అచ్చం చెవిటివాడిగా నటిస్తూ బస్సువాళ్ళకి బురిడీ యిచ్చి తన ప్రయాణం కొనసాగించాడు. ★

"హహ్! ఇది కొత్త సంవత్సరపు కారు!"

సమాజంలో ప్రతి ఒక్కరూ బాధ్యతలను గుర్తించి వాటిని సక్రమంగా నెరవేర్చటం చాలా అవసరం. ముఖ్యంగా సంసారంలో ఎవరి బాధ్యతలు వారు సక్రమంగా నెరవేర్చుకోవడే కడుగుడుతులు తప్పవు. ఈ విషయంలో సంసారం అనే రథానికి భార్యభర్త లిరువురినీ రెండు చక్రాలుగా మనం పోల్చవచ్చు. ఈ రెండు చక్రాలలో ఏవో చక్రం తన విధిని నిర్వహించకపోయినా రథం సాగవచ్చే. బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తించే కుటుంబాన్ని వంశంలో పోల్చవచ్చు. ఉదాహరణకి:- నే నెరిగిన ఒక కుటుంబం భార్యభర్త లిరువురూ అన్యోన్యంగా ఉండరు. ఎప్పుడూ వకొక్కరూ సాధించుకుంటూనో, చెప్పకుంటూనో వుండేవారు. ఇంటి సామాన్లు తినుపదార్థాలికి డబ్బుడిగితే, ఇప్పుడు వా దగ్గరక్కడుందీ అని తప్పుకునేందుకు చూస్తాడు భర్త. ఇక తప్పుదురా భగవంతుడా! అనుకుంటే మహాభావపడ్తూ చాలీచాలకుండా ఇచ్చేవాడు. ఇక ఆ ఇల్లాలు ఆయనకి తగ్గ భార్య. ఏదో, ఆ ఇచ్చినదాంట్లోనే కాస్త మిగిలి, ప్రతివారం కనీసం రెండు సార్లయినా నీనులకి వెళ్తూండేది. అటు ఆయనమటుకు ఆయనా కొడుకీ కనీసం ఆరు సార్లయినా హోటల్ కి వెళ్తూండేవాడు. టైముప్రకారం వానొచ్చినా, వందొచ్చినా హోటల్ దర్బాసం చేసుకోనిదే తోచేది కాదు.

ఈ విధంగా ఎవరి అవసరాలు వారు తీర్చుకునేవారానీ ఇంటి అవసరాలు ఇద్దరూ వట్టిండుకునేవారాకాదు.

పిల్లల పెంతుకంలో వారిద్దరూ వంతులు పోయి చివరకు వాళ్ళును ఎందుకూ పనికి రాకుండా చేశారు. వాళ్ళ అవసరాలకి వచ్చే డబ్బు ఇంటి విషయం, పిల్లల విషయంలో మాత్రం ఇద్దరిదిగరా వైసా లేనట్లు చూట్టాడేవారు. ఈ విధంగా ఇద్దరూ వంతులు పోవడంతో ఆ సినీ, పిల్లలనీగూడా పొడుచుకున్న వాళ్ళయినారు. వారిద్దరూ

అన్యోన్యంగా ఎవరి బాధ్యతలు వారు నెరవేరినై, ఆ కుటుంబం ఎంత అభివృద్ధిలోకి వచ్చేదో, అన్న విషయం గుర్తించుకోవచ్చు. చాలా బాధగా ఉంటుంది.

* * *
అవకాశగా పున్నయ్యగారని ఒక మౌనూలు టీదరు ఉండేవారు. వారబ్బాయి కనీసం రి సారేవా మెట్రిక్ లో దండయాత్రలు చేశాడు. స్కూల్లో పున్నయ్యగారు బాగా చెప్పారనిపే. కానీ ఆయన తన కొడుకు చదువునుగురించి వినిపిస్తే క్రద్ద తీసుకునేవాడుకాదు. పరీక్షకి ఫీజు మాత్రం కడ్డూండేవాడు. అంతవరకే తన బాధ్యత అన్నట్లు. కొడుకు చదువును గురించి ఏ విధమైన ఆతురత చూపించని పున్నయ్యగారు అతని పెళ్ళిగురించి మహా తొందరపడేవారు. ఆ మూడు ముళ్ళూ వేయించేస్తే తర్వాతి వాళ్ళ బాధ వాళ్ళపడ్డారు అంటూ వుండేవారు. మెట్రిక్ అయినా ప్యాసవనతనికి ఏవుద్యోగం వస్తుంది, సంసారం ఎలా నిర్వహిస్తాడు? అని ఒక్కసారిగూడా ఆయన ఆలోచించేవారాకాదు. కొడుకుని ఒక యింటి వాడిని చెయ్యటంవరకే తన బాధ్యత అని ఆయన తలంపు పెళ్ళియిన తర్వాతి ఆయన కొడుకు అనుభవించిన బాధలు భగవంతుడికి తెలియాలి.

ఈ విధంగా బాధ్యతలు నిర్వహించటం అనే పేరుతో మనుష్యుల్ని యమయాతన పెట్టాంటారు కొందరు. మా బంధువులలోనే వెంకటయ్యగారని వకావిడవుంది బాగా ఆ సి పాసులున్నాయి. పిల్లలు లేకపోవడంతో వకపిల్లవాడిని పెంచుకుంది. అతనికి కాస్త

వయస్సు రాగానే, తాను పూర్వం తమ్ముడికి వాగానం చేసినట్లుగా. తనమేడకోడల్ని పెళ్ళి చేసుకోమని అతనికి చెప్పింది. కానీ అతను యింకా చదవాలన్న ఉద్దేశ్యంతో పెళ్ళి కివ్వడలేదు. అవిడ తమ్ముడు పిల్లకి త్వరలో పెళ్ళిచేయాలని పట్టుపట్టాడు. కొడుకు పెళ్ళికి ఇవ్వడలేదన్న సెఫంలో ఇక ఆతన్ని సాధించటం మొదలుపెట్టింది. తనమాట నిలబెట్టుకోవటం తన బాధ్యత. అది నిర్వహించటంలో అతను కలిసి రాలేదని. ఇక తనకీ, అతనికి ఏ విధమైన సంబంధం లేనట్లు చూట్టాడేది ప్రతివాళ్ళతో "నేను వాడికి తల్లినిగాను, వాడు వాకు కొడుకు కాదు. వాడికి వాకు ఏ వాడో ఋణం తీరిపోయింది. ఎరువుసామ్య సొంత సామ్యలా అవుతుందీ" అని అంటూ ఉండేది. తన మాట నిలబెట్టుకోవటం తన బాధ్యత అనేది ఆలోచించిందిగానీ, ఇవ్వం లేని పెళ్ళిచేసి వాళ్ళు అన్యోన్యంగా లేకపోతే బాధపడేది తనేగదా అని ఆలోచించేదికాదు. చివరికి అతను వినుగెత్తిన తల్లితో "నన్ను పెంపుడు ఎందుకు ఇచ్చావమ్మా! ఏవో వున్నదాంట్లో కల్యాణంకోపానీ నన్ను పెంచలేకపోయినావా?" అని భోనున ఏడ్చాడు. అతని మృదయం ఎంత బాధపడ్డదో మేములలోనే అర్థమవుతోంది. ఈ విధంగా బాధ్యత అన్న పేరుతో వకళ్ళని బాధించటం కన్నా వేరే నరకం ఏముంటుంది? తనమాట నెగించుకోవటం వరకే తన బాధ్యత అయినప్పుడు, అందులో నుంచీ, చెదూ ఆలోచించే బాధ్యత మాత్రం వాళ్ళకి వుండవక్కరలేదా?

ఈ సై చెప్పిన ప్రకారంగా అందరూ చేస్తున్నారని వా ఉద్దేశ్యం కాదు. కానీ ఉన్న కొందరూ సక్రమ మార్గంలో తమ బాధ్యతలు నెరవేరినై చాలా బాగుంటుంది. ఒక పనిని బాధ్యతతో నిర్వహించినపుడు దాని పర్యవసానం మనం చేసినదాన్ని బట్టే ఉంటుంది గనుక దాన్ని భరించాల్సింది మన బాధ్యతే, అనే విషయం అందరూ తెలుసుకున్నప్పుడు "గృహమే కదా స్వర్గ సీమ" అన్న పదం సార్థకమవుతుంది. ★

వారణాసి హైమవతి

మూహలపిల్లనిదండ్రునం

హుస్సీ పేరువినని ఆంధ్రుడు ఉండవంటే అతిశయోక్తి కాదనుకొంటాను. హంపి, హాసపేట లేక హాస్ పేట అనే ఊరుకు ఏడుమైళ్ళ దూరంలో ఉంది. అనంతపురం నుండి పది పదిహేను కుటుంబాల వాళ్ళు ప్రత్యేకమైన బస్సు ఏర్పాటు చేసుకొని బయలుదేరేము. కనివారం ప్రాద్దున్నే బయలుదేరి బళ్ళారిమీదుగా ఒంటికంటకు హాస్ పేట్ చేరుకొన్నాము. ఆనాడు అక్కడేవుండి తుంగభద్రా డామ్ అవీ చూసి, మర్నాడు ప్రాద్దున్నే టిఫిన్ తీసుకొని ఏడుగంట య్యేసరికి హంపి చేరేము.

వాలుగువందల యేండ్లక్రితం అన్న బళ్ళి ర్యాలతో తులతూగుతూ పలుపురు విదేశీయులచే కీర్తింపబడిన ప్రాచీనాంధ్ర రాజధాని ఈనాడు కూలిన శిలామంటపాలతోను, దేవాలయాలతోనూ ముక్కు మూతీ విరిగి వికృతిగా వున్న పెద పెదవిగవలతోనూ ధూళి దూసరాలతో బొగులు బొగులు మంటూ ప్రత్యేకమైంది. బస్సులోనుండి దిగుతూవుండగానే కొట గోడలు కనిపించాయి మాకు. మేము మొట్టమొదట రాణుల స్నానాలమందిరము చూసేము. మధ్యనొక రాతి చెరువు, దానికి మెట్లూ, తుంగభద్ర నీటిని యీ చెరువులోనికి తీసుకొనివచ్చే రాతికాలువా, మురికినీటిని అడుగునుండి తొలగించే తూమూ, ఈ చెరుకు చుట్టూ వెడల్పుయిన భరండావంటికట్టడమూ ఉన్నాయి. ఈ కట్టడములో ఆర్యీలవంటి నిర్మాణము మహమ్మదీయుల వాస్తుశిల్ప సంప్రదాయానికి చెందినవట. కనుక దీనిని 'ఇండ్లో కార్నలిక్ అంటారు.

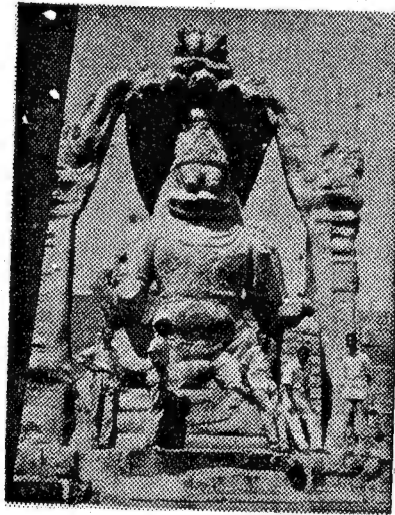
ఆకాలంలో సిమ్యంటువంటివి లేకపోవడంవల్ల నేమో నీటిసౌకర్యానికి రాతి నేదొలిచి ఉపయోగించారు హంపి నగరవాసులు. చాలాచోట నిలబెడిన రాతి స్తంభాలూ, వానిపైన నీటిని సరఫరాచేసే రాతితూములూ కనిపిస్తాయి తుదకు గుట్టలకు నీళ్ళుపట్టే తొట్టెవంటిది కూడా రాతిదే.

తెర్రాకో మహర్షివమోదిబ్బ. దీన్నే ససరాదిబ్బ అని కూడా అంటారు. రాయలు మహర్షివమో ఉత్సవాలు బ్రహ్మాండంగా జరిపించేవాడనీ, అటువంటి సమయాల్లో ఇక్కడ కొలువుదీరి, దీనికెదురుగా ఉన్న పెద్ద మైదానంలో సైక్కుల చాతురీ ప్రదర్శనాన్ని పరిక్షించే వాడనీ అంటారు. పియాస్ అనే

విదేశీ యాత్రికుడు ఇదీ 'విజయ భవనము'ని పేర్కొన్నాడు. 1518 లో కళింగ ప్రభువు ప్రతాపరుద్ర గజపతిని ఓడించి ఆ విజయానికి చిహ్నంగా యీ విజయ భవనాన్ని నిర్మించాడట రాయలు. ఇది 80 చదరపు

శ్రీపాదగాయత్రీ (అనంతపురం)

అడుగుల చైత్యం. గట్ట ఎత్తు 22 అడుగులు. పైకి ఎక్కడానికి మెట్లున్నాయి. దీనిపై నిర్మించిన భవనాల శిల్పం మెచ్చదగినది. ఈనాటికీ అద్దంలాగ నిగనిగలాడేటట్లు నునుపుచేసిన పార్శ్వపు గోడలపైని శీవం

ఉగ్రనరసింహస్వామి

ఉట్టిపడేటట్లు చిన్న చిన్న పరిమాణాల్లో కుక్కలూ, పక్షులూ, వేటదృక్పాలూ, నాట్య సుందరీమణులూ, గుత్తాలూ, ఏనుగులూ నక్కలూ ఇవి చూస్తే హోయసాల రాజుల చేయూరు, హళేబిడ్డ శిల్పం జ్ఞాపకమొస్తుంది. విజయనగర శిల్పంలో ఏనుగులు ప్రత్యేకం చెప్పదగినవి. అవి పరిగడుతున్నట్లూ, ఒక కాలు ఎత్తుకొని పరిగెత్తుతున్నట్లుగా ఉన్నట్లూ, గొలుసులతో బంధింపబడినట్లూ, తీవ్రగా నిలుచున్నట్లూ రక రకాలుగా చిన్నవిగా ఈ ఏనుగులు చెక్కబడ్డాయి. విదేశీయులను నూదిగా ఉండే ఫ్లయన్ బొప్పిలతోనూ, గడ్డాల మా చిత్రించారు.

దీని తెర్రాకో మంత్రులు రహస్యాలోచన

జరిపే భూగర్భ మందిరం చూసేము. తిమ్మరసు వంటి మహామూర్తులు మంత్రాలోచన జరగనిది ఎలాగ వున్నదో చూడాలనిపించి దీగేము కాని ఎవరూ శివతీసుకొనందువల్ల గట్టలాలకంపు తప్ప ఇంకేమీ లేవక్కడ.

తెర్రాకో ఉట్టి ప్లాట్ పారమ్ లాగ మిగిలిన రాజ సభామందిరాన్ని చూసేము.

దీని కదురుగా 41½ అ|| పొడవు, 8 అ|| వెడల్పు, 2½ అ|| దళిపరిగల రాతి నీళ్ళ తొట్టె ఒకటి ఉంది. ఇందులోనే గుత్తాలకు నీళ్ళుపెట్టేవారట.

తెర్రాకో జనావామందిరము. పెద్ద సింహ ద్వారంవంటి కట్టడంలోనుండి లోపలికి ప్రవేశించాము. చుట్టూ చాలా ఎత్తుగా ప్రహరీగోడ. ఆ ఆవరణలోని కట్టడాలన్నీ అంతఃపురానికి సంబంధించినవే. అందులో చుట్టూరా గోడవామకొని నలుప్రక్కలా వాలుగుపురాలు ఉన్నాయి. వానిలో రెండే ప్రస్తుతం విరిగిపోకుండా ఉన్నవి. రాణులు ఉత్సవాలూ అవీ ఇక్కడనుండి చూసేవారట. మేము ప్రవేశించిన సింహ ద్వారానికి కొద్దిదూరంలో అదే గోడవామకొని స్త్రీ రక్షకధటులకొకొక ప్రత్యేక కట్టడం ఉంది. ఆ ఆవరణలో రాణుల ప్రాసాదపు శిథిలశేషంగా ఒక అగుగువంటి కట్టడమూ, ఒక చెరువు ఉన్నాయి. ఈ అంతఃపుర కళాఖండాలన్నింటిలోకీ అందమైనది పద్మమహల్. ఇందులో ఆర్యీలవలకు మహమ్మదీయపద్ధతిలోను, దానిపైని గోపురాలవంటి నిర్మాణం భారతీయపద్ధతిలోనూ ఉంటుంది. ఇక్కడ గచ్చు, సున్నమూ, ఇసుక కలిపిన గారవంటి దానితో చేయబడినప్పటికీ ఈనాటికికూడో నున్నగా నిగనిగలాడుతూ ఏమాత్రం అజాగ్రత్తగాఉన్నా జారీ క్రిందపడేటట్లున్నది. ఆ నున్నటి చల్లని గోడమీద చెయ్యిపెట్టిగానే ఆ గోడలు శీవంతో నాతో ఏదో అన్నట్లయింది... "అలనాడు రాయల ముద్దుల రాణులు చిన్నచూబ, తిరుమలాంబ వనించే ఈ మందిరంలో, నన్ను చూసేవాటి భాగ్యం కూడా తిమ్మరసువంటి మహామూర్తులకు తప్ప మరెవరికీ లభించేదికాదు. అటువంటి సుకుమారులపాదాలు పోకిననన్ను మీబూటు కాళ్ళతో నిర్వాక్షిణ్యంగా ప్రోక్షిస్తున్నారే—" అన్నట్లయింది. ఇంకొకా జాగ్రత్తగా విన్నాను... "ఇంకొనయం. ఈనాడు ఓణం తీరికలేనిమాసపుడు హంపి అంతా ఒక్కతూటలో చూసేయాలనివచ్చి

మా హంపీసందర్శనం

నన్ను ప్రేమించే మానవాళిలో, మొదటిలో, 'హంపీ' అన్నట్లుంది... అంటే, 'రండి. రండి ఇంకా మాడవలసింది చాలా ఉన్నాయి' అంటున్న మానవాళిలో, 'నోరు లేకపోయినా నీవు చెప్పే కథలు విశేషాలు వినబడినా నీవు లేదనిపించుకుంటున్నా' అంటున్నా ఆ గోడను నిమిరి బయటకు వచ్చాను.

తర్వాత ఏనుగులకల వరుసగా పడకొండు గదులవరకు నన్ను రాతి కట్టమిడి, తక్కిన గదులకు భిన్నంగా ఉన్న శిఖరం కల మధ్య గదిలో పట్టపెనుగులు ఉంచేవారట, దీని దగ్గరే మానవాళి కోసం నిర్మించబడిన కట్టడం ఉంది. ప్రస్తుతం దీనిలో పురావస్తు పరిశోధక శాఖవారు మాంపిలో ఆక్కిడోడ దొరికిన విగ్రహాలన్నింటిని ఒక మ్యూజియంలాగా అమర్చి పెట్టేట విధానం రాతిలో మలచబడిన అరటాకు దానియటూ బొమ్మలూ, ఇద్దరు ముగ్గురు విసిరే పెద్ద తిరగలి, కృష్ణరావుల రాతివిగ్రహమూ, సతీ శిలలూ, వీరగలలూ, 'రెండు జైన్ విగ్రహాలూ చూడవలసివది. వీరగలలు Hero stones లనేది యుద్ధంలో మరణించిన వీరుని గౌరవార్థం వేసిన చిహ్నాలన్నమాట ఈ రాతి మీద ఆవిరుని కైలాసప్రాప్తి చెక్కబడి పుంటుంది సతీశిలలు సతీ మరణానంతరం సహాగమనం చేసిన వనితల గౌరవార్థం వేయబడినవి.

ఈ ఏనుగులకల దగ్గరలోనే 10 అ|| ఎత్తు, 8 అ|| వెడల్పు కి అంచుల దిగి సరికల పెద్దరాతి తలుపు ఉండటం కానీ మేము చూడలేదు దాన్ని.

ఇక్కడనుండి మాజారా రామాలయానికి వెళ్ళాము. దరిత్ర ప్రస్తకాలో సాధారణంగా దీనిపొమ్మ, వడ్డమహల్, విరూపాక్ష

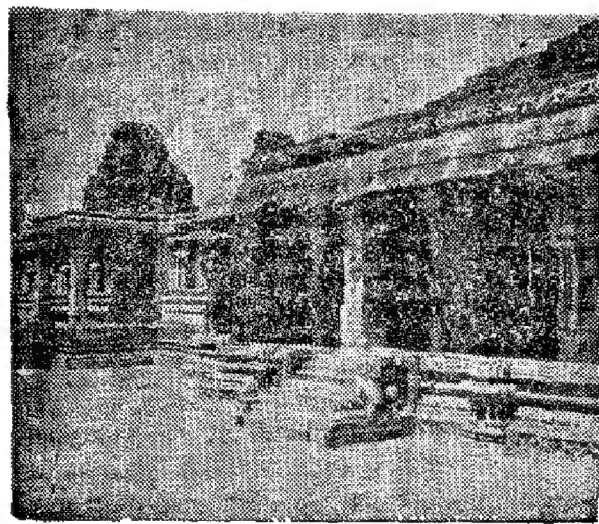
లయాల మామూలే ఉంటాయి కానీ ఆవరించుకుని మొదటి శిఖరం చూడగానే మేము ఎన్నో బట్టో ఎరిగి ఉన్నట్లుగా కనబడింది. ఇది 1518 లో నిర్మించబడింది. ప్రాకారం బయటిగోడమీద ఏనుగులూ, గుట్టలూ, తొట్టలమూ, నాట్యం చేస్తున్న స్త్రీలూ వరుసలు తరుసలుగా చెక్కబడ్డాయి. దీనిచూసే ఆశోక్కులు ఊరేగింపులు ఇలాగ ఉండేవేమో అనిపిస్తుంది ఇక్కడ కూడా ఏనుగుల భంగిమలు మహద్దూరినట్లు మిడి ఏనుగులను నుదుకు తెచ్చాయి. కానీ ఆ మన్నవం లేదక్కడ ప్రాకారం లోపల నుడిగోడలమీద రామాయణ ఘట్టాలన్నీ చెక్కబడ్డాయి. అక్కడక్కడ కృష్ణరీలలూ ఉన్నాయి విజయనగర శిల్పాలు ఒక చతురపుటను పరిమాణంలో చిన్న విగ్రహాలను దక్కని కనుముక్తరీయ, అంగసామ వాలతో మలచడంలో ఎంతో నేర్పరితనం చూపేరు. అంతేకాక వాలు గుత్తాళ మంటపమీద బుర్రులపై నంటి కప్ప-లేళ్ళ శిఖరంలాగ తీర్చియున్నాడ విజయనగర శిల్ప ప్రత్యేకత అని అంటారు హిందూ పారాలోక ఘట్టాలేకా మాజారా రామాలయ గోడలమీద అలంకారంగా జైన్ భిక్షువుల విగ్రహాలు కనబడడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది.

దీని తర్వాత భూగర్భాలయం చూసేము. గర్భగుడి వగైరాలన్నీ నీటిలో చూరిగి ఉన్నాయి. శివలింగంకూడా నీటిలో చూరిగి ఉండేటట్లు అయిపోయింది. కానీ కాలువారితే నీళ్ళలో ఏ తేటట్లున్నా కూడా లోపలికి వెళ్ళి తొంగిచూసేము. చీకటి, గట్టిబలకంపు తప్ప మరేమీ కనబడలేదు. కానీ గర్భగుడి వెలుపల నీటిలో సగంవరకూ మునిగి పున్న నది ఉంది. ప్రసన్న విరూపాక్షాలయమనే గుడి ఇదేనట!

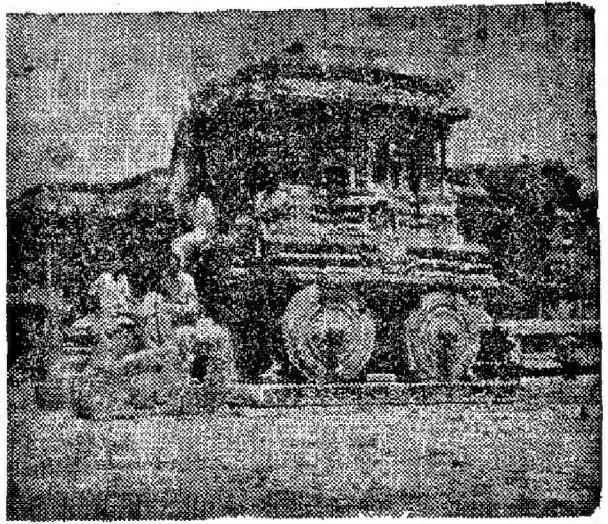
తర్వాత బస్సెక్కి కమలాపురం దారిలో వున్న 'బడివిలింగము' వద్ద ఆపి, తిగేము. ఇది

పది అడుగుల యెత్తు కి అ|| వెడల్పుగల పెద్ద శివలింగము. సగంవరకూ నీటిలో మునిగి వున్నది. దీని దగ్గరే ఉగ్రవారసింహమూ రి విగ్రహమున్నది. ఇది ఒకే రాతిలో 22 అ|| యెత్తున చెక్కబడినది ఈ ప్రహ్వంధమైన విగ్రహం నిజంగానే ఉగ్రంగా మనవైపు చూస్తూ ప్రాన్నదేశిస్తుంది కానీ యీ విగ్రహాన్ని చూస్తూ ఆశ్చర్యంతో నోరు తెరచుకొనిపోతే పాటు వెంటనే ఆయో అయ్యయ్యో అనే వాక్యాలు అప్రమత్తంగా మన నోటినుండి వెలువడుతాయి. ఏమంటే ఈ విగ్రహం చేతులూ కాళ్ళూ పీల్చే సంతకర కూతురకల చేతులూ నిర్వాహిణంగా ముక్కులుగా కొట్టబడి వికృతంగా ఉన్నాయి ఇది ఇంత ఘోరంగా వికృతం చేసినా దీని ప్రక్కనే ఉన్న బడివిలింగము చెక్కని నీటిలో ఉండవచ్చు వైపులకు దివ్యపులకు గల స్పృహను చూచిస్తోందని దరిత్ర కొరుల పూహ రాయలు గజపతి కూతురును పెండ్లాడిన తర్వాత పెద్దపుల కెక్కుత రాజాదరితల భింకడము వైపులకు కన్నెరగా ఉంటే ఏటా అట్టి కడిమ ముచ్చులో ఉండకొన రాజాధికారం మంటగలననవ్వదు విగ్రహాలను నాశనం చేసే తురకలకు వీరు సహాయం చేసి ఉంటారని వీరి ఊహ ఎక్కడో రుంగ భింద ఒడును ఉన్న కొండెరామప్పావి ఆలయంలో తిప్ప తక్కిన దేవాలయాలన్నీంటిలో విగ్రహాలు నాశనం కావడమూ, విరూపాక్ష వీరభద్ర దాలయాల చెక్కని నీటిలో ఉండడమూ వీరి కారణమట.

మళ్ళీ బస్సు ఎక్కేము కొల ద్వారం వంటి పెద్ద కట్టడంలోనుండి బస్సు యుద్ధ దృశ్యం పోయింది. మధ్యలో బాలకృష్ణాలయం, ఉద్దాన వీరభద్ర దాలయమూ చూపేం. బస్సు పోతూఉండగానే ప్రహ్వంధమైన గజేశ విగ్రహం ఒక మండపంనుండి కనబడింది. ఆగి విగ్రహాసేమ చూచి ప్రక్కనే

వికల్ దేవాలయము

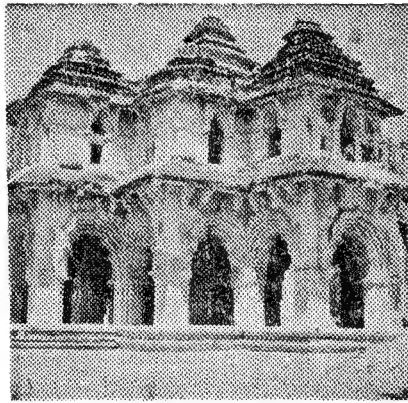
రాతి శతము

మరొకగుడి. అందులోనూ అంతే పెద్ద గణపతి విగ్రహం పూజా పుస్తకాలు లేక పడి ఉంది. ఈ రెండు విగ్రహాలూ 10 అడుగులకు మించిన ఎత్తులో ఉంటాయి. కాని దీనిని వ్యంగ్యంగా 'కడలెకల్ గణేశ' అంటారు. అంటే సెనగిం జంతి గణేశులని. ఇవి చూసి కొద్దిదూరం నడచి పాముకూట పర్వతం చేరేం. దీని నిండా పీఠమిడల ఆకారంలో మెట్లు మెట్లుగా అమర్చబడిన గొప్ప రాలు గల జైనాలయాలన్నాయి. వీని ప్రక్కనే శివాలయం కూడా వుంది.

వీనికి దగ్గరగానే విరూపాక్షాలయము కనబడుతుంది.

విరూపాక్షాలయము హంపిలోని ముఖ్యమైన ఆలయాలలో ఒకటి. దీనికి పాగాజికమైన ప్రాముఖ్యం కూడా ఉంది. రామలక్ష్మణులే చేవుని కొలిచేరట. ఒకనాడు రాముడు తన ఉంగరం స్వామి పానకం మీద మంచినీయ వచ్చాడట. అది తీసికొని రావడానికి చెరిగిన లక్ష్మణునికి అలాంటి ఉంగరాలు ఆ పానకంమీద లక్షలు లక్షలుగా కనబడాయట. వానిలో తన అన్న ఉంగరమేదో బాల్కుతోలేక వచ్చి వేసిన అతనికి రాముడు ఆ ఉంగరాలు ఆ చేవుని కొలిచిన తీరతరాల ప్రజలను నూచిస్తున్నాయని సమాధానం చెప్పెడట. ఈ కథ లెలా ఉన్నప్పటికీ ఈ గుడి 7 శతాబ్దానికి ఉన్నట్లు చారిత్రక సాక్ష్యమున్నది. వ్యాసుని స్కందపురాణములో సప్తముఖులు కాశీ విశ్వేశ్వరుని కొలిచి, తర్వాత దక్షిణ కాశీలోని ఈ పంపావతి లేక విరూపాక్ష స్వామిని సేవించినట్లు చెప్పబడినది. ప్రస్తుత హంపియే పంపాసరోవర తీరాన్ని ఉండిన పూర్వపు కిష్కింధ అంటారు. హంపిలో ఇప్పటికీ లెక్కలేనన్ని కోతులు కనబడతాయి! హంపిలో పంపాసరోవరము, సీతమ్మ స్నానాలుచేసిన సరోవరము, రామలక్ష్మణుల పాదాలూ, సుగ్రీవ సుమా, సుగ్రీవుడు వారి బారినుండి కాపాడుకొనిన మాతంగ పర్వతమూ ఉన్నాయి. ఈ మాతంగ పర్వతము చైకి వెళ్ళడానికి మెట్లున్నాయి. తుంగభద్ర ఈ పర్వతం చుట్టూ మకుపుతిగి ప్రవహిస్తోంది. ఈ ప్రదేశము నుండి హంపి దృశ్యం చాలా బాగుంటుంది. ఇక్కడికి దగరలోనే సీతా విమోగానంతరం రామలక్ష్మణులు గడివిన మాల్వరంత పర్వతము ఉంది.

మీకు తెలుసుకుంటాను. ఈ మాతంగ పర్వత మహిమల ఇచ్చటి దుర్బల ప్రాణుల సేవా క్రితులు జయించలేరట. అందుకే సుగ్రీవుడు దీన్ని ఆక్రమించాడంటారు. విజయనగర స్థాపనాచార్యులైన విద్యారణ్య స్వామి యీ ప్రదేశంలో కుండేలు కుక్కలను తగుముట కన్నారాచూసి, అక్కడ

క మ ల మం ది రం

ప్రజలకు దానిమహిమ తెలిసికొని అక్కడే హిందూసామ్రాజ్య పునరుద్ధరణార్థం యీ పట్టణాన్ని స్థాపించాడట. ముహూర్తం నిర్ణయించి తనొక ఎత్తుప్రదేశం నుండి గ్రహస్థితిమాత్రా సరిగా ఆ సమయానికి శింఖం పూరిస్తానని వెంటనే పట్టణానికి పునాది వెయ్యమని విద్యారణ్యస్వామి తన శిష్యులకు చెప్పేరట. ఆ సమయంలో ఎవరో జంగం శింఖముపూరిస్తే అదే తమ శురువుగాను చెప్పివదలుకొని శిష్యులు పునాది వేసే శ్రేయ. ఈ పారపాటుకల 8600 ఎండు ఉండవలసిన నగరం 860 ఎండు మాత్రమే నిలువగలదని విద్యారణ్యస్వామి అన్నారు. ఈ విషయం రాయల వాచకము నే గ్రంథంలో వున్నది. ఇదిమన ప్రాచీనాంధ్ర సారస్వతం లోని ఒక్కగానొక్క చారిత్రక వచన గ్రంథము. రాయలవలన మధురకునియమంప బడిన విశ్వనాథ నాయకుని స్థానాపతి, విశ్వనాథునిచే నియోగింపబడి విజయనగరంలో ఉంటూ అక్కడ రాయలకొలుపులో జరిగే విశేషాలనూ, విజయనగర సామ్రాజ్యానికి

సంబంధించిన ఉదంతాలనూ (పెదలవలన తెలిసికొని.) లేఖలరూపంలో వ్రాసి తన అధిపతికి పంపినాడు. ఈ లేఖల సంపుటమే రాయవాచకము. లేఖలు కనుకనే యిది వ్యవహారిక వచన శైలిలో నున్నది. కాని తమాష విమలంపై వీర నరసింహరాయలు కొలుపుదీరి యున్నప్పుడు పుంభౌవసరస్వతి విజయనగర స్థాపనకు సంబంధించిన యీ కథనుచెప్పి "ఈవరకు ఇరవే తొమ్మిదిమంది వ్యవతులకు మున్నూరు యేండ్లాయెను. ఇంక అరవైయేండ్లు పట్టణమున్నూ, సింహాసనమున్నూ నిలిచియుండును" అని విన్నపంజేసి ఈ రాజ్యపట్టణం కృష్ణరాయలవారికి కట్టవలెనని దశానాయకుతోపలుకరించినవి కలను. ఈ వాక్యంనూ సే రాయలకాలానికి విజయనగర సామ్రాజ్యం తీర్చి సరిప మన్నదని ఆ రాజులకు ముందే తెలుసునా అనిపిస్తుంది. ఏమైనప్పటికీ రాయలసమకాలికుడైన విశ్వనాథుని స్థానాపతియైన రదయిత కాలమునకే యీ జనశ్రుతి ఉండివుండాలి. శింఖస్థాపన క. శ. 1127 లేక 1131 1205 లో జరిగిందని రాయవాచకంవల్ల తెలుస్తున్నది.

(మిగతా ప్రేరారం)

నవరణ

ఖలికొటె కాలేజీ లాటరీ, 10-9-58 తాగిన ఆంధ్ర వారపత్రికలో ప్రకటించిన ముగింపు తేదీ 20-10-58 అనుటకు బహుళ 20 9 58 అని పారబాటున తప్పుబడినది. పాఠకులు ముగింపు తేదీ 20-10-58 అని గ్రహింతురు గాక.

కాలేట్ టూత్ పౌడర్

మీకు ఈ మూడింటినిస్తుంది!

- ✓ కమ్మని వాసన!
- ✓ దంతక్షయం తగ్గుదల!
- ✓ తెల్లని పళ్లు!

జెయింట్ నైజ్ కొనండి మరియు డబ్బు ఆదాచేసుకోండి!

TPG/16

స్త్రీలవిద్యకు ప్రయోజనం ఏమిటి ?

“అన్నంరాజు రమణమ్మగారు వ్రాసిన స్త్రీలు - ఉన్నత విద్య” వ్యాసంలో ఉన్నత విద్యయొక్క లక్ష్యము, ఉపయోగాలు చాల చేతుతో, చక్కగా విశదీకరించారు. అయితే, వారు వ్రాసిన కొన్ని అభిప్రాయాలు పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నాయని నాకు అనిపించింది. నాకున్న ఉన్నత విద్యాజ్ఞానంతో (అంటే డిగ్రీలవల కలిగిన జ్ఞానం) నేను కొన్ని విషయాలు విపులీకరిస్తాను.

ఆమె తన అభిప్రాయాలు వ్రాస్తూ, స్త్రీలకు ఉన్నతవిద్య యిప్పటి పరిస్థితుల్లో అవసరమని పరోక్షంగా చెప్పారు. ఆమె చెప్పినట్లు “స్త్రీవిద్య అవసరమా! కాదా!” అనే చర్చ మన సమాజంలో యిప్పుడు లేదు. ఆమె, స్త్రీలకు ‘ఉన్నత విద్య అవసరమా? కాదా?’ అనే చర్చనీ యంతాన్ని యీ వ్యాసంలో లేవదీశారు. కనుక స్త్రీలందరూ పాల్గొనటానికి అభ్యంతరం లేదనుకుంటాను.

మనదేశంలో జీవితపరిమాణము చాల తక్కువ. నిత్యజీవితావసరములు కూడ పొందలేని, మధ్య తరగతివారే, గాక అంత కన్న తక్కువ తరగతివారు కూడ ఉన్నారు. అట్టి సంసారాల్లో అడపిల్లలకు ఉన్నత విద్య గగనకుసుమముగా యుండుట నిర్వివాదాంశము. మన కనకాశీం లేకపోవటం చేత మన కవసరం లేదనుకోవటం సమంజసమా? ఉన్నత విద్య నభ్యసించితే ఆ వ్యక్తి తిప్పక దాని ప్రయోజనాల ననుభవిస్తాడు. అందనిపండ్లు పులుపని నక్క అందని, మనమూ అంటామా?

ఉద్యోగం చేస్తేనే ఉన్నత విద్యకి సార్థకత ఉందనుకోవటం సబబుకొదేమో. ఆమె, డిగ్రీలు పొందిన ఆ నేక మంది స్త్రీలు ఉద్యోగం చేయటం లేదన్నారు. పురుషులకు సంపాదన భారం వదిలి తమ వైద్యుల గృహనిర్వహణ భారం నిర్వర్తించుట స్త్రీల ప్రథమ కర్తవ్యమని ఆమె చెప్పారు. అటువంటప్పుడు స్త్రీలు తమ ఉన్నత విద్యా

జ్ఞానాన్ని సంసారాన్ని సక్రమంగా నిర్వర్తించుటలో వినియోగిస్తూ, అదర్భమైన సతిగా, మతగా యాచించితే, దేశానికి గర్వకారణం కాదా? బాగా చదువుకున్న స్త్రీ గృహనిర్వహణకు పనికిరాదని ఆమె అభిప్రాయం కొదనుకుంటాను.

స్త్రీలు ఉద్యోగం చేయటంవలన కుటుంబ పరిస్థితులు తారుమారువుతాయన్నారు. అటా తారుమారయే పరిస్థితుల్లో స్త్రీ ఉద్యోగం చేయటానికి ఒప్పుకోదు; ఆమె భర్త ఒప్పుకోడు. స్త్రీలు ఉద్యోగం చేయటం, మానటం అనేది వారి, వారి వ్యక్తిగత ధనుస్యాలని బట్టి యుంటుంది. ఆర్థికలోపం వలన కుటుంబ పరిస్థితులు తారుమారయే పరిస్థితులు యేర్పడిన ఆ నేక సంసారాల్లో స్త్రీలు విదారు

జయ శ్రీ సారథి బి. వి.

[బాగులకుంట, హైదరాబాదు]

గురు పిల్లలతో కూడ ఉద్యోగాలు చేస్తూ, యెంతో సుటుగా సద్దుకుపోయేవారున్నారు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆర్థిక పరిస్థితులు కుటుంబాన్ని తారుమారేకొడు నాశనం కూడ చేస్తాయి. అది కొకుండా పిల్లల విషయం చూసుకుంటే, ఉద్యోగం చేసే దంపతులకు యొక్కవతుంది పిల్లలుండకపోవచ్చు. ఒక వేళ ఉన్నా వారి దగ్గర వారి పెన్నయినా పెట్టకొని చెయ్యించటంకూడా కొన్ని కుటుంబాల్లో చూశాను.

మనసంఘం విద్యావంతమైనది, సంస్కారము గలది అయినప్పుడు ఉద్యోగం చేసే స్త్రీలు, విద్యకోసం కాలేజీలకు పోయే స్త్రీలు యెట్టి అవశోషణకు గురికొనకలెను. సంఘం అంటే స్త్రీ పురుషుల సమానమేగదా! స్త్రీలే స్త్రీలని అవహేళ్యం చేస్తారనే విషయం ముఖ్యంగా నేను అనుభవమీద తెలుసుకున్నాను. ఉద్యోగం చేసే రోజుల్లో విద్య అంటే ఒక “పవిత్రమైన కళ” అని, అది అందరి మనోవికాసా

నికి అవశ్యకమనే విషయం స్త్రీ పురుషులు ఆనాటి స్త్రీలు గురువుల వద్దనో, పండితులైన తండ్రులవద్దనో విద్య నభ్యసించిన వా రే ఉన్నతవిద్య గల స్త్రీలు మనపూర్వపు సంప్రదాయాలు, ప్రాచీన జ్ఞానాన్ని యెప్పటికీ విస్మరించరు. ఉన్నతవిద్య నభ్యసించటంవలన మన సంప్రదాయాలు, మన జ్ఞానశ్రేణి మేగాదు, యితర దేశాల జ్ఞానాన్ని, సంప్రదాయాలు కూడ తెలిసి, మనలోని సంకుచితదృష్టి నశించి విశ్వమానవ సాభ్యాత్మత్వం, విశాలదృష్టి మనలో నాటుకుపోతాయి. ఉన్నత విద్య వలన స్త్రీకి ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిగా ప్రాధాన్యం లభిస్తుంది. ఆ నేక రంగాల్లో కృషి చేసి, విద్యావతులైన స్త్రీలు విజయం సంపాదించి, ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిగా తమ ప్రాధాన్యం నిరూపించుకున్నారు. పురుషులకూడ స్త్రీవోక ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిగా గుర్తించాలి. విద్యావంతమైన సమాజంలో విద్యావతులైన స్త్రీల స్వతంత్రం, వ్యక్తిత్వం గుర్తింప బడుతుంది. ప్రాచీన కాలపు భారత స్త్రీలు కూడవిద్యావతులారాండ్రే. గుర్తించి, ఆమెకు గౌరవం స్వాతంత్ర్యం యిస్తున్నారు.

ఇక స్త్రీలేకొడు పురుషులకూడ తమ్ముకరు రక్షించాలని, అదరించాలని, పోషించాలని కొరుతారు. కాస్త్రాల్లో స్త్రీ మూర్ఖులు ఆ నేకులు తమ భర్తలను దిక్షింపలేదా? తప్పలుచేసిన భర్తలను అదరించి, కనికరించలేదా? ఇవ్వదుగూడా పురుషుడు తన ఇంటలేని సమయంలో తన కుటుంబభార్యల సంతా ఆమె భుజస్కంధాలపైగదా ఉంచి ఆసీనుకు పోతాడు. తనపిల్లలను పోషించటంలో నాశ్వరుమంచి అలవాటు చేస్తే కనుక క్షీణలో పెంచడంలో, క్షీణకులక్షణ యెవరు తీసుకుంటారు? ఉదయమంతా ఆసీనులోఉండే, పురుషుడా? ఇబ్బంది పెట్టకునిఉన్న స్త్రీయూ? ప గలం తా, అలసి, సాలసి వచ్చిన పురుషునికి, మందహాసంతో స్వాగతిమిచ్చి, తీయని పబులతో అదరించే స్త్రీ లేని పురుషుని జీవితం యెట్లా ఉంటుందో, ఉండొస్తే, ఆమెలుకలెలిసినట్లుంది.

ఇక, బాహ్య మనోబలంబాలు అదరించి, అనుభవించే స్త్రీలు అన్ని తే గల లో నూ ఉన్నారు. అడంబరం - ఉన్నతవిద్య యీ రెంటిని జత కలపడం సమచితంకాదు. ఉన్నత విద్యావతులైన స్త్రీల సార్థకత తమ ముట్టుగల ప్రపంచాన్ని విద్యావిశేష వంతముగాను. సంస్కార యంతముగాను చేయటంలో ఉండిగాని, అహంకారంలోను, అడంబరంలోను, ఉద్యోగం చేశామనే తృప్తిలోను లేదని నాయొక్క దృఢనమ్మకం దీనితో యెందులు యేజీభిన్నాలో?

పిల్లల కడుపునోప్పులు త్వరలో నివారించును

గైపానీల్
(రైప్ మిక్చర్)

అంతర్జాతీయ ప్రాచీనత

వనితా వాణి

“నా సందేహం”

ఆగస్టు 27 వ తేదీ పత్రికలో “వనితా వాణి” కేంద్ర వి. (ప్రతినిధి) (విజయవాడ) గారు కట్టుల గురించి వ్రాస్తూ “నాకు కట్టుము విమాత్రము అక్కర్లేదు. నేను ఆ అమ్మాయినే చేసుకుంటాను అని వి ఒక్క పెళ్ళికుమారుడూ ముందడుగునేయలేదు” అని వ్రాశారు... ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు మెంటు పెర్లి చేసుకున్న వాళ్ళందరికీ ఏదో వుద్యోగము ముస్తాముని చోవూ ఇచ్చియుండి వట్లయితే “మీకట్టు పిశాచమున్నారే చూశారు” అది బోయేజీమో - కాని గవర్నరు మెంటువారు అలాటివనించి పనిచేయక పెటెమ్మ వరకట్టు ని పెగము పెట్టియున్నారు. కాని ఫలితము : ఆ పిశాచముని యింకా అయిదు సంవత్సరాలు యింటిలోనే వుండమని నలుచోనివ్వడం తగిన చదువున్నా, ఉద్యోగము దొరకని ఈ రోజుల్లో పెళ్ళిచేసుకొని, వటి చేతులతో వచ్చిన భార్యని కూడ తనతో ఏడిపించటం మొదలు! భార్య ఏకాంతా, గొప్పా తీసుకువస్తే, అది తీవ్ర నాకకు మక్కువ అని చెప్పవచ్చు. అంతేగాని పిల్లనిస్తామంటూ బోలే పిల్లిడి తల్లిదండ్రులు కట్టుము ఎంత యిస్తారన్నది ఎవరికోషము చెప్పండి?

ఇంకొక “నాకు కట్టుము విమాత్రము అక్కర్లేదు. నేను ఆ అమ్మాయినే చేసుకుంటాను అని ఒక్క పెళ్ళికుమారుడు ధైర్యంగా ముందడుగునేయటము లేదు అన్నారు, కాని బాగా ఆస్తిఉన్న వాడు, భీషణదైనా బుద్ధిమంతుడైన పిల్లవాడికి ఎందుకు పిల్లనివ్వరు? అలాటివాడినే చేసుకుంటాను అని ఆడపిల్లలు ఎందుకు అనరు?

హెచ్. జగదీశ్వరమూర్తి (చల్లపల్లి),

* * *
ముఖ్యంగా చదువుకున్న యువకులు తమ విజ్ఞానమును పార్థకం చేసుకొని, యితరుల కష్టసుఖములను గ్రహించి, వరకట్టుని విలువను గనుక, తాముక రూపంలో కట్టు

ముకు మించిన మొత్తాన్ని మామగారివ్వరా స్వీకరించా లనుకొకుండా, చదువుని పార్థకం చేసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

ధైర్యము, శక్తి, జ్ఞానము వుంటే తమ జీవితమును, ఒకరిమీద ఆధారపడకుండా నుఖవంతముగా గడుపుకొగలము.

పి. సీతాదేవి, (గుంటూరు)

* * *

‘కట్టు పిశాచి ఫాస్ఫిడెన్’ అనే వ్యాధిని చదివాను. నాకట్టే వచ్చలేదు.

“దీనికంతకూ మూలకారణం పెళ్ళిచేసుకొనే యువకులనే వాక్యంలోని పలుకులు ములుకుల్లా తగిలాయి. కొడుకు తిండిని ఎదిరిస్తే అతని చదువు, భవిష్యత్తు కూడా ధెబ్బుతింటాయి.

అలాంటిరంగా చదువు మానేస్తే అతనికి ఉద్యోగం ఎవరిస్తారు, ఉద్యోగం లేకపోతే, డబ్బెక్కడిది? డబ్బు లేక పోతే పిల్లనెవరిస్తారు?... అంచేత అందుకు మూలం యువకులు అనేదానికి బతులు, పెండిచేయు పెద్దలవటం చాలా సమంజసంగా వుంటుందంటాను. ఎవరు కారకులో, ఎవరు కర్తలో తెలుసుకొకుండా... వ్యాసాలు వ్రాసినా ప్రయోజనం లేదని తెలిసికూడా... యిలా వ్యాసాలు వ్రాయటాన్నే మంటారో...?

కె. రామలింగేశ్వరరావు, (వరుమూరు)

* * *

‘లలితస్క్రందము కృష్ణమూలము’..... గూర్చి వ్రాసింది చాలా బాగుంది. చివరికి వారింటికిగతి కొంత చెర్పావు. అట్లుకాక ఇటీవల చివుట్టలను వివరంగా ప్రతివారం వ్రాస్తే ఎంతో బాగుంటుంది దనుకుంటాను. వారికి నవా కృతజ్ఞులం...

‘ఎవరు బాధ్యులు’ అనే కీర్తిక కేంద్ర కట్టుల సమస్యను చిత్రించారు. ఈ విషయంలో శ్రీ కె. యం. కస్తూరిగారితో ఏకీభవిస్తాను.

తటపర్తి రాజేశ్వరి, (సికిందరాబాదు)

* * *

నేతి వీరకాయలూ

ఈమధ్య థర్మినిహీనల గుడ్డితీమిద అనేక వృధాశ్రమతో ఓపిగా వ్రాస్తున్న వ్యాసాలు చూడంపడింది. అందులోను 18-7-58 ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కె. కృష్ణవేణి గారు వ్రాసిన “సంస్కారముంటే...” అనే వ్యాసం చదివాను. వనితా వాణి కంటా వ్యాసాలు, వ్రాశామంటే వ్రాశాము, మన పేరుకూడా పత్రికలో పడిందంటే పడింది అనే ఈ దృశ్యముతో కాకుండా, కృష్ణవేణి గారి వ్యాసం మాదిరిగా పది మందికి ఎని కొచ్చేదిగాను, చదివి పెడదారులు త్రొక్కకుండా ఉండేట్లుగాను, నిజైతే అనుభవాలను ఆదర్శాలను సత్కర్తవ్రసకు దిద్దుకునేవిగాను ఉండాలి. 28-7-58 పత్రికలోని వనితా వాణిలోని నూరి సీత, నూజివీడు వ్రాసిన విమర్శమాసి ఆశ్చర్యానందాలు పొందాను. మహిళ అయి కూడా ఉర్తిమాళయాలతో ఉన్నది ఉన్నట్లుగా విమర్శించి వందుకు నా ధన్యవాదాలు. ఇకమీదనైనా అక్కయ్యలు, చెల్లిళ్ళు పృథివి మార్పుకొని పత్రికా ముఖానికికట్టించి గనుక, అభ్యుదయ మనే పేరుతో నేతి వీరకాయలాంటి వ్యాసాలు వ్రాయక, పదిమందికీ పనికివచ్చేవిగాను, ఆదర్శ ప్రాయముగాను ఉండేవి వ్రాస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

తోలేటి కామేశ్వరరావు, (గుంతకల్)

* * *
క్యామలాదేవిగారు రాసిన పసుకింకా ఎన్నిరోజులు అన్న వ్యాసముపై క్యామలాదేవిగారికి ఆమెను విమర్శనూ వ్రాసిన యర్రమిల్లి గాయత్రిగారితో ఏకీభవిస్తాను.

సుసర్ల ముఖ్యలక్ష్మి, (వారణాసి)

* * *

“నేను అసలే చదువుకోలేదు” అన్న వ్యాసంలో సంగతులు లాంటివి మన ఇల్లలో చాలామంది పెద్దవాళ్ళు (మామ్మలు) ఆడ పిల్లల చదువునుగూర్చి ముందలినూ వుంటారు. ఇది చాలామందికి అనుభవముంటుంది. అజ్ఞానము అప్పులో చూస్తాము. మన సోదరి మణులంతా వ్యక్తిగతా మధనములపై తీవ్రవిమర్శలు చేయుటకన్న అందరికీ పునయోగపడే శ్రోత్రివిషయాలు తెల్పుటకు ప్రయత్నిస్తూ ఇంకా వనితా వాణి అభివృద్ధికి తేవాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

పి. ఎ. వల్లజేవి, (విశాఖపట్నం) ★

(23 వ పేజీ వరకు)

తన మనసులో. పతిని మరచి బాగా ఆలోచించు మీ ఇద్దరకూ వివిధమైన చెడుసంబంధాలేక పోయినా, మీ ఇద్దరూ కలిసి తిరగడం ఎవరైనా చూచి, శింకరం చూపుతారని, మీ నాన్నతో గాని చెప్పే పెద్ద రాధాంజనేయమంది జాగ్రత్త అన్నాడు. నాకంటే చదువులో చిరుంజీవి విగు, ఆరు సంవత్సరాలు పెద్దవా, మా యిద్దరికీ బాగా చదువు ఉండడం నుంచి అతని మాటలకు నేను ఏమీ బాధపడలేదు. నేను వద్ద వద్దంటున్నా వినకుండా "నాలుగు సినిమాలు చూడరా" అని ఓ సదిగూపాయిలవోటు నాజేబులో పెట్టాను. సీనుకూడా చిరుంజీవితో నే రాజమండ్రి వెళ్ళిపోయాడు. పరిష్కార ఫలితాలు తెలియడానికి కనీసం మరొక నెలదినాలైనా వదులుంది. మా నాన్న గారు ఇంటికి రమ్మని జాబురాసినా, ఆ పత్రం లూరి లో ఏం తోస్తుంది? అంతే ఎక్కడకూ వెళ్ల నిశ్చయించుకోలేదు. రోజులు మామూలుగానే గడచిపోతున్నాయి. నాలుగేసి రోజులకు మాత్రం ఒకసారి వెళ్ళి అననూయను చూసి ఆమె యోగక్షేమాలు కనుక్కంటున్నాం. ఆనాడు శనివారం మధ్యాహ్నం ఇంగ్లీషు మేటివీ వదిలేసరికి మాడు గంటలయింది. ఇంటికి వెళ్ళి మాత్రం చేసేదేమందని, అజంతాలో ఒక కప్పు కాఫీ తాగి అననూయ వద్దకు వెళ్ళా. ఆ దినం, మిగిలిన రూమ్ మెట్లకూ దాసెన్నాడు. మామూలు యోగక్షేమాలు అయినతరువాత, "ఏమండీ మీతో చాలా మాటాడాలి ఆ లా సముద్రపు ఒడ్డుకు పోదామా?" అంది మెల్లగా "సరే" అన్నా.

చాలా దూరం నడచి, ఎవ్వరూ లేని ప్రదేశంలో ఇసుకలో కూర్చున్నాం. కొద్దిసేపయినతరువాత, "ఏమండీ. మీతో పది, పది పాను రోజులనుండి కొన్ని విషయాలు చెప్పానుకుంటున్నా. కానీ చెప్పలేక పోతున్నాండీ" అంది.

"ఫావాలేకు, చెప్పండి" అన్నా.

"మొనటి అంతగా బాధించకపోయినా, ఇప్పుడెప్పుడు ఈ నాటికే ముగిసినది, చాలా కష్టంగా ఉందండీ. ఇలా కుక్కుతూ బతికేంటే చస్తే నయమేమో" అంది బాధగా. "అంటే"

"వెంకటేశం, అనేవారు మీకు తెలుసా?"

"అ, పరిచయం లేకపోయినా, అతన్ని ఒకసారి చూచా"

"అతను నన్ను నిత్యం వేధించుకు తింటున్నాడండీ ఇక రాత్రి దూర్వారాత్రులు అసలు చెప్పే అక్కర్లేలేదు."

"మీరు జాగ్రత్తగా మనలకుంటే సరిపోతుందిగా" అన్నా మామూలు ధోరణిలో.

"ఏం జాగ్రత్తండీ. ఏదో మిచమిచ రావడం, మాట్లాడడం, హాస్యాలు, నవ్వులు మరి దగ్గరగా రావడం, నీసీమాకు రాకుడదా? బీచికి రాకుడదా? అని నిత్యం విద్విష్టున్నాడండీ."

మీరు సతీ అననూయకు తీసిపోరు; మరేం భయపడకండి," అన్నా నవ్వుతూ.

"అంటే కాదండీ, ఆమె ధర్మ ఓనాడు నెట్ డ్యూటీలో ఉండగా ఎవరూ లేకుండా చూసి హాన్ సరన్ ఏవేవో మాట్లాడుతూ, నా చెయ్యిపట్టుకో బోయారండీ" అని విషయ ప్రారంభించింది.

ఇక లాభం లేదనుకుని, "మాడండీ జీవితంలో అందులో వయస్సులో ఉన్న మీలాంటి అమ్మాయిలు ఉద్యోగాలు చేస్తూ మగవాళ్ళతో మనవలసినపుడు ఇలాంటి సమస్యలను ఎన్నో ఎదుర్కోవాలి. తమ స్వార్థంకోసం, మీలాంటివాళ్ళను, ఆటవసువులుగా ఉపయోగించి చూసుకునే పెద్ద మనుష్యులనుండి ఓర్పుగా, నేర్పుగా తప్పించుకుని రోజులు గడపాలి" అన్నా.

"ఎంత దూరంగా ఉందామనుకుంటే అంత దగ్గరగా రావడానికి ప్రయత్నిస్తారు. బిళ్ళి నుండి తప్పించుకోవడమేలా?" అంది.

"నిజమే. ఈ వాతావరణంలో, ఉద్యానం చేస్తూ, కిలాన్ని చెడగొట్టుకోకండా బయటపడడంంటే ఉట్టితో స్వర్గానికి వెళ్ళడమే," అన్నా.

"ఏమోనండీ, ఇవన్నీ చూచాకుంటే పని చూసే ఇంటికి వెళ్లి పోదామనుకుంటున్నా" అంది.

"అన్నట్టు ఒక విషయం, మీతో చెప్పామనుకున్నా నిన్న వృత్తిలో, టిఫిన్ ట్రైనింగ్ కోసం దరఖాస్తులు సంపాదించి ఒక ప్రకటన చూచా, మీరు దానికే ప్రయత్నిస్తే అన్ని వివరాలనుంచి ఎలాగో ఒకలాగు కష్టపడి ఒక సంవత్సరం, ట్రైనింగ్ పూర్తిచేశారంటే, జీవితాన్ని ఇంతకన్నా ప్రకౌంతంగా, నిర్భయంగా గడుపుతామన్నా."

"నిజమే కానీ సీటు దొరకడం చాలా కష్టమేమోనండీ" అంది.

"అభ్యర్థుల ఎన్నిక రాజమండ్రిలో జరుగుతుంది కాబట్టి మీగురించి ప్రయత్నించమని, చిరుంజీవి పేర రాస్తా" అన్నా.

"అయితే ప్రయత్నించండి, అదృష్టమంటే ఈ నరకం నుండి బయటపడతా. చాలా అమ్మ, తమ్ముడూ కూడా నానడే ఉండవచ్చు" అంది అశ్రితంగా.

అతరువాత "అయితే ఈ విషయాలన్నీ మా అమ్మకు రాస్తా. ఆనందమేలే కాపురం బళ్ళారి నుండి రాజమండ్రి మార్చడానికి సిద్ధంగా ఉండమని తెలియజేస్తా" అంది.

"సరే రాయండి" అన్నా, ఆపటికి ఎనిమిది గంటలకు అమ్మను కార్పెంటరు దిగబెట్టి ఇంటికి వెళ్ళిపోయాను.

* * *

ఆమె రాజీ ఆమె అప్లికేషన్ పంపుతూ, వేరే చిరుంజీవి పేర విషయాల వివరాలు ఏమాత్రం అవకాశం ఉన్నా ఆమె సీటు గురించి గట్టి ప్రయత్నం చేయమని జాబు రాశా. వారం దినముల తరువాత జవాబు. రాశాడు. తనకు ప్రాధాన్యత ట్రాన్స్ఫర్ అయిందనీ, మరో పదిదినములలో సర్దుబాటు బంగ వెళ్ళిపోవాలనీ, అయినా ఒక హెడ్ గుమాస్తా తనకు బాల్కనీ హిడవడం నుంచి అతనితో, అననూయ సీటు గురించి గట్టిగా చెప్పేవని, తొందరపాటు సీటు దొరకవచ్చనీ.

ఎలాగయితే నేం అన్నీ సవ్యంగా జరిగాయి. అననూయకు సీటు లభించింది. ఆస్పత్రిలో ఆమె రాజీనామా కూడా చేసి అంగీకరించారు. ఆమె రాజమండ్రి వెళ్ళినాడు, నేను నుకు వెళ్ళి దిగబెట్టా. నా ఎడమ ఒక కాగితం మీద రాసి అప్పడప్పుడు "మీ యోగక్షేమాలు తెలియజేయండి" అని ఇచ్చాను. "తప్పకుండా రాస్తా. మీరు మాత్రం నన్ను మరచిపోకండే" అని కన్నీళ్లు తుడుచుకుంటూ రైల్వేకింది.

పండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

అరుణ

గర్భాశయ ట్రాంక్

Diamond 1898 1958 Jubilee

అయుర్వేదాశ్రమం (ప్రైవేట్) లుబిబెడి, మదరాసు-77.

మరోవారం దినాలకు రాజమండ్రి నుంచి శివ వచ్చాడు. చిరంజీవి కుటుంబంతో సహా హైదరాబాదు వెళ్ళిపోయేదనీ, అనన్యాయ స్కూల్లో ప్రవేశించిందని, వాళ్ళ అమ్మగారు తమ్ముడూ కూడా. కాపురం ఏలేసి బళ్ళారి నుంచి వచ్చారనీ, వాళ్ళకు పది పేను రూపాయలకు ఒక ఇలు చిరంజీవే చూశాడని, ఈ సంగతులు విన్న తరువాత నామనస్సు కొంత లేతక పడింది.

* ఇంటర్ ఫలితాల వచ్చాయ్. శివ పెండుకాసుగా ప్యాసయ్యాడు. నేను ఒక పార్టులో తప్పేను. మా కుటుంబ పరిస్థితులు తరుమరవడం చేత చదువుకు స్వస్తి చెప్పి ఉద్యోగ ప్రయత్నంలో పడ్డాను. అదృష్టవశాత్తూ రైల్వేలో, కురదాకోడీలో దొరికిన సుమాచా గిరికి అతుక్కుపోయా. శివ బి. యస్. సి. లో చేరాడు. తప్పక జాబు రానానన్న అసనూయవద్ద నుంచి ఒక్కజాబైనా లేదు. చిరంజీవివాళ్ళు వెళ్ళి పోవడంచేత రాజమండ్రిలో మరెవరూ బంధువులు లేకపోవడంచేత ఏసందర్భం లోనూ, రాజమండ్రి వెళ్ళవలసిన అవసరం లేకపోయింది. అతిథివాత అసనూయ విషయమే ఏమీ తెలియలేదు.

రెండు సంతర్పాలు దొరికిపోయాయి. ఎడతెలిసేది అఫీసుపనితో విసిగి, దానికి తోడు చిరంజీవి రమ్మని పడేపడ జాబులు రాయడంవల్లా, పదిపేను రోజులు తెలపు పెట్టి, హైదరాబాదు వరకూ పోన్ తీసుకుని బయలుదేరా. విజయవాడ అంతకుముందెప్పడూ చూడకపోవడంచేత ఒకటిరెండు రోజులుండి చూచిపోదామని విజయవాడలో దిగా. హోటల్లో సామాన్యజేసి కాఫీతాగి, ఇంకా ఉదయం తొమ్మిది గంటలకే కావడంచేత వీధిలో పడ్డా. బజారులో ఒక పెద్ద బట్టలమెపులోని షూరూమ్ లోంచి కనపడుతున్న రకరకాల బట్టలు పరీక్షలనగా చూస్తూ నడచిపోతున్నా. ఆ మెపుదాటి పది అడుగులు వేళానో, లేదో

“పార్ మిమ్మల్ని ఇన్ స్పెక్టరుగారు రమ్మంటున్నారని ఒక కానిస్టేబుల్ పిలిచాడు. నా తలపాద పిడుగుపడ్డట్టుంది. చేసేదిలేక, భయపడుతూ “ఎక్కడున్నానీ?” అన్నా. “ఆ బట్టల మెపులో పార్” అన్నాడు. వెనక్కు నాలుగు అడుగులు వేసి మెపు చూస్తున్నదా మెపు గుమ్మంలో ఒక పోలీసు ఇన్ స్పెక్టర్, ఆయనపక్క ఒక ఇరవై సంవత్సరాల అమ్మాయ్, ఆమె చంకలో ఒక పాప!

ఆమెను ఎక్కడో చూచినట్లుండే అనుకుంటూ దగరగా వెళ్ళాను. ఆమెకూడా నన్ను ఆశ్రుతగా చూస్తూ, బాగా దగరకు వెళ్ళినతరువాత “ఏమండీ నేను జ్ఞాపకం ఉన్నానా?” అంది నవ్వుతూ. ఇంకెవరు. అసనూయ! “బాగుంది. జ్ఞాపకం లేనపోవడ మేమిటి!” అన్నా. “మారంనుంచి చూసి, మీ రే నన్ను అనుచూసంతో, ఆయనతో చెప్పి పిలిపించా. ఒక వేళ మీరు కాకపోతే క్షమాపణ చెప్పకోవచ్చువని. ఇంకే ఈ ఊరు ఎప్పుడు వచ్చారు ఎక్కడ దిగారు” అంది.

“హైదరాబాదు వెళ్ళుతూ, ఈ ఉదయం ఇక్కడ దిగేను. హోటల్లో ఉన్నాను,” అన్నాను. “ఏమంటే, ఈయన సామానులు ఇంటికి తెప్పించండి,” అంది ఇన్ స్పెక్టరుగారి నైపులిగి.

అంతవరకూ మానంగావున్న ఇన్ స్పెక్టరుగారు, “ఆ. ఆ. ఏయ్ 407 నువ్వువెళ్ళి ఈయన సామాను తీసుకురా” అన్నారు. చేసేదిమీరేక, హోటలుగది తాళం, ఒక ఐగురూపాయల నోటు తీసి కానిస్టేబులుకు ఇచ్చి, వాళ్ళతో నే పేక్స్ ఎక్కి కూర్చున్నా.

* * * ఇంటికి వెళ్ళిన తరువాత స్నానం వగైరాలు చేసి, వాళ్ళ వంటపాదు ఇచ్చిన కాఫీ తాగి, అసనూయ, నేను, ఇన్ స్పెక్టరుగారు కొంతసేపు మాట్లాడుకున్నాము. తరువాత ఆయనకు పనివుందని స్టేషనుకు వెళ్ళారు. ఇంతలో దేవాలయంనుంచి అసనూయ తల్లిగారు రాగా, “అమ్మా, ఈయనే నే మూర్తిగారు” అని నన్ను పరిచయంచేసింది.

“ఎమెస్కోరమండీ” అన్నా. “బాబూ మీరా. చాలా సంతోషం. మిమ్మల్ని ఇంతవరకూ ఎన్నడూ చూడకపోయా, అనూ, మీగురించి తిరచుచెప్తూనే ఉంటుంది. ఆస్పత్రిలో అనుపనిచేస్తూ వుండగా, మీరు స్వంతచెలిల ఉన్నా హెచ్చుతేమగా చూస్తూ అన్ని విధాలా సహాయపడేవారట. అసలుమీరల్లే

తన కి అన్యాయం పట్టిందని, అంటూంటుంది” అన్నాను. “అబ్బే, నేనుచేసింది ఏమీలేదండీ, దీని కంటికూ ఆమె నుంచినడవడికొ, అన్యాయమే కారణం” అన్నా.

మధ్యాహ్నం భోజనాలయన తరువాత అసనూయ చెప్పింది. గాజమండ్రిలో తాము అడ్డకున్న ఇంటికి ఎదురుగా, ఇన్ స్పెక్టర్ గారు ఉండేవారట కొంతకాలానికి వారిద్దరూ చనువు ఏర్పడి క్రమంగా ప్రేమగా మారిందట.

ఇన్ స్పెక్టరుగారి తల్లిదండ్రులు ఈమె ప్రతి రసమాచి తప్పిస్తేపడబట్టి, మైగా ఒకకుంకొబట్టి అట్టి ఇబ్బందులు లేకుండానే పెన్సిల్ అనుమతితోనే వివాహం జరిగిందట. అంతేత ప్రైవేటుకు సగంలానే స్వస్తి చెప్పానని, తన తమ్ముడుకూడా స్కూల్ డైరెక్టర్ ప్యాసే మచిలీపట్నంలో ఆంధ్రా బ్యాంకులో పనిచేస్తున్నాడని, ఆమె తల్లి అతినివణ్ణి ఉంటున్నా ఆమర్నాడు పాపకు అన్న(పాశన అవడంనుంచి వచ్చిందనీ, మూడు నెలలక్రితమే ఇన్ స్పెక్టరుగారికి ట్రాన్స్ఫర్ కాగా విజయవాడ వచ్చామని చెప్పింది.

అంతా విన్నతరువాత “చాలా సంతోషమండీ, ఇంతకూ మీలో ఉత్తమ ఇల్లాలు అయేలక్షణాలు ఉన్నాయని ఆనాడే అన్నా. జ్ఞాపకం ఉందా” అన్నాను.

ఆమె నవ్వి “ఆయన చాలా ఉదార స్వభావులు. వివాహమైన తరువాత, నా కష్టాన్ని గట్టెక్కి ఏకొరతాలేక పోయినా ఈ విషయం మీకు తెలియజేయలేక పోయానుకదా అని అప్రమదస్వగు బాస పడేదానిరి. మీరురాసిన ఎడైన కాగితం ఎక్కడో పారేసుకోవడంనుంచి. మీకు జాబులు రాయలేకపోయా. అదృష్టవశాత్తు ఈ దినం మీరు అనుకోని విధంగా కలియడంచేత ఇక నాకు ఏకొరతాలేదు” అంది.

ఆమర్నాడు బజారుకువెళ్ళి పదిపేను రూపాయిలుపెట్టి ఒక వెండిగిన్నెకొని పాపకు అన్న(పాశన సమయంలో ఇచ్చాను. నాకుంతం రైలుకు బయలుదేరేముందు “ఏమండీ మీ ఎడను ఇవ్వడం మరచి పోయారు” అంది.

“ఎందుకండీ మళ్ళీ పారేయడానికేనా అంటూ నవ్వుతూ రాసి ఇచ్చాను.

“మీరూ, చిరంజీవిగారు కలిసి తప్పక వస్తారకదూ” అంటూ బిడ్డోలు ఇచ్చింది. వద్దంటున్నా ఇన్ స్పెక్టరుగారు స్టేషన్ వాక్ వచ్చారు. లేలికనడ మనస్సుతో. ఈ విషయాలు చిరంజీవికి ఎంతవేగం చెప్పానా అన్న ఆశ్రుతో హైదరాబాద్ ఎక్స్ ప్రెస్ ఎక్కినా.

కలవరపడు స్త్రీలకు

“కుమార్తీ” మాత్రమే మడవకండి మీ ఆరోగ్యం రక్షించును. వింతఅవసరం వెం (పాద) డ. 3/- (వైసర్) డ. 5/- (ఎక్స్ప్రెస్ వైసర్) 8/- పోస్టేజిపాకింగుచెల్వకం

DEVEE & CO. (A.P.) Calcutta-40.

★ మ ని పి తో మ ని పి ★

(19-వ పేజీ తరువాయి)

రఘు : (సవ్యతూ) మీనా!
మీనాక్షి : ఇంకెప్పుడూ ఇలా చెయ్యి నండీ. బుద్ధోచ్చింది.

(రఘు రుమాలు ముడి విప్పిచూస్తాడు. నాటకం టిక్కెట్లు—సహించించింది— తీస్తాడు.)

రఘు : ఇదేమిటి? నాటకానికి టిక్కెట్లు కొన్నావా? నువ్వొచ్చావా నాటకానికి? మీనాక్షి : (తలవ్రాపుతుంది).

రఘు : ఎందుకు?

మీనాక్షి : మమ్మల్ని వదిలివేళ్ళ దగ్గర్నుంచి మళ్ళీ మీ దగ్గరికి రావాలని ఆ కాటం - నే నొదిలిపెట్టినతర్వాత మీరెలా వున్నారో చూద్దామని కుతూహలం - ఇవా తెలుసుకున్నాను. నన్నొదిలి మీరుండ లేరని తెలుసుకున్నాను. మమ్మల్ని వదిలి నేన పలే వుండలేనని తెలుసుకున్నాను. మీరు వన్ను నిజంగా ప్రేమిస్తున్నారని తెలుసు కున్నాను.

రఘు : నన్ను వదిలేసి లేచిపోయి చూసే గాని నీకా సంగతి తెలియలేదన్నమాట. నీ కోసం నేనెన్ని దారుణాలు చేశానో - ఎన్ని ఘోరాల కొడిగట్టానో తెలుసా?

మీనాక్షి : నాకు తెలుసు, నన్ను రాత్రి కాకుండా పొడిచి పొడిచి చిత్రపథం చేశారు. అన్యాయమన్న ప్రాసవిక్రయం (ప్రాణాలు తీశారు. పోలీసులతో జడ్జిత్ జూరితో కూడా హోరాహోరీ తలపడ్డారు - సైజిమిడి కొనూ కూడా నన్ను మర్చిపోలేక తప్పతా గారు - నాటకం సహంలా ఆపించేశారు -

నాకు నిజంగా ఆనందంగా వుండండి!

రఘు : మీనా!

మీనాక్షి : మీ రెప్పుడూ అంటూంటారు - ఆహుల నిజం! బాబీకి మీకూ పాలి కలేదు. వాణికి వెళ్ళ వాడు - మీరు - మీరు నిజంగానే కలుగు! నా కోసం మీ రమెనా చేస్తారు! ఎంత నా హ స మె నా చెయ్యగలరు! మీరు నన్నెంత గాఢంగా ప్రేమిస్తున్నారో ఇప్పుటికి తెలుసుకోగలిగారు!

[మీనాక్షి రఘు చేతులుపట్టుకుని దగ్గరకు తీసుకుంటుంది. రఘు చిరునవ్వుతో ఆమె కళ్ళలోకి చూస్తున్నాడుగాని ఆలోచన తక్కువ వున్నట్లున్నాయి.]
ఏమిటండీ - ఆలోచిస్తున్నాను?

రఘు : బాబీనిగురించి.

మీనాక్షి : వాడి సంగతెందు కిప్పుడు? మీరేం బాబీకాదు.

రఘు : అవును—నేను బాబీయే.

మీనాక్షి : ఏమిటి?

రఘు : అవున్నాను బాబీనే. ఇప్పటికి అర్థమైందనుకుంటాను. (పరివాదూ— (పరి మానవుడూ ఒక బాబీయే ఓ మోస రుగా చూస్తే (పరివాడికి (పరి విషయం తెలుసు. తాను ప్రేమించబడుతున్నది మోస గించబడుతున్నది (పరివాదూ ఎరుగు. కాని ఎరగవట్టు నటిస్తాడు. నటించి తీరాల్సి లేక పోతే వాడి సాంఘిక సూచనల్ని సమూలంగా కూరిపోతూ? నే మేలుకుని వున్నప్పుడు—ఈ లోకపు వాతావరణం నన్ను క్లిరిక్లిరి చేస్తున్నంతసేపూ నేను అందరిలాగా, బాబీలాంటివాణ్ణి. ఏ అబద్ధమైనా నమ్ముటానికి సిద్ధం. ఏ అర్థం కాకపోయినా అర్థమైనట్టు నటించడానికి సిద్ధం. జీవితం తన గాడిదకొత్తెల్ని బాబీని తన్నినట్టు మొహంమీద తన్నినా వాడిలాగే కిక్కురు మనలేను. కాని నిద్రలో—నా ఏకాంత జీవితంలో—అంతా చేరు! అంతా మారి పోతుంది! అప్పుడు నేను మిగతావారే లాంటివాణ్ణి కాదు. (పరివాదూ కావాలని ఆశించే మనిషిని నేను! భార్యచేత మోస పోయిన ప్రతిభార ఆ భార్యను చంపి ఆవ తలపారెయ్యాలనుకుంటాడు. కాని ఎవడూ చంపలేడు. నువ్వు నన్ను మోసగిస్తే నేను నిద్రలో నిన్ను చంపుతాను. నిన్ను నవన రంగా ఖాన్ చేశానని కారుకూతలు మానిన ఆ ప్రాసవిక్రయల్ని ఖాన్ చేస్తాను. అవసర మైతే జడ్జిని జూరిని అందరినీ ఖాన్ చేస్తాను. నిద్రలోనే నేను కరుకు—నిద్ర పోతున్నప్పుడే నేను.....

మీనాక్షి : దార్లింగ్ — దార్లింగ్ — మీ రిప్పుడు మేలుకు నేవున్నారు. మీరు

కల గంటంలేదు. నేను—మీ మీనాక్షి నండీ—మీ ముందున్నాను! చూడండి— నా వంక చూడండి—నేను! మీనాక్షిని! రఘు : అవును-నిన్ను గుర్తించాను. నువ్వు నా మీనాక్షివి.

[ఆమెను చేతుల్లోకి తీసుకుంటాడు—ఆతని కంఠస్వరం మారింది.]

నీకో సంగతి తెలుసా? నేను ఇంబాక కర్తెక చేయించకపోతే ప్రేమికులు చాలా అపాధారణమైన విషయం చూసేవాళ్ళు! నిజానికి నేనే విష బాబీగాడి (వియురాలు మొదటి అంకంలో లేచిపోతుంది - అఫ్ కోర్స్ - అది మూడో అంకంలో ఎలాగో తిరిగివస్తుందనుకో - అంతా సుఖంతో మే ఆయ్యేది - కాని మూడో అంకం మటుకు వుండేదికాదు. ఎందుకనంటే రెండో అంకం మధ్యలోనే వసుంత బాబీయే విష రఘుపతిగాడి భార్య తిరిగి వస్తుంది కనుక! (ఆమె కళ్ళలోకి చూస్తూ-) కాళ్ళెంతగా?

మీనాక్షి : కాళ్ళెంతగా.

రఘు : ఆ చంద్రతారార్కంగా?

మీనాక్షి : ఆ చంద్రతారార్కంగా.

రఘు : ఐతే మనిద్దరం—

[ఆమెతో చెట్టాపటాలు పట్టుకుని ప్రేమి కుల కళిముఖంగా వస్తూ-]

చెట్టాపటాలేసుకుని.

[ప్రక్కకు తిరిగి, మిగతా బ్రూవు.అంతా అక్కడే వున్నట్లు వాళ్ళ కళివాదంచేసి-]

మీనాక్షి లేడీస్ అండ్ జెంటిల్ మేన్!

రఘు : ఒక్కమనవి! మీరిప్పుడు చూసిన నాటకం మేము రిహార్సలుచేసిన నాటకం కాదు -

మీనాక్షి : కాని ఫైనల్ కర్తెకదాకా వచ్చేకాం.

రఘు : నాటకం అయిపోయింది.

మీనాక్షి : మూలాగే మారంతా కూడా-

రఘు : తొలిగిపోయే ఆశల్ని జడపట్టుకు లాక్కొచ్చి -

మీనాక్షి : (గు ను న్నూ) తొంగిచూచే ఆనందంతో -

రఘు : పొంగిపోయే హృదయాలతో -

మీనాక్షి : చిరకాలం మనండి!

రఘు స్వస్తి ప్రజాభిషిక్తునిమస్తునిత్యమ్-

మీనాక్షి : లోకా స్వమస్తా సుఖినో భవన్ -

రఘు : అస్మి గాః ప్రేమిభిస్సు -

మీనాక్షి : } జీవన్మరణం కలిమి.
రఘు : }

[తర]

—అయిపోయింది]

[ఈ నాటకాన్ని ప్రదర్శించాలంటే, రచయితకు (18/222, రామరావు పేటి, గాంధీనగరం. విజయవాడ) వ్రాసి అనుమతి పొందాలి]

తెల్ల వెంట్రుక లుండవు

(GOVT REGD).

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అది తాత్కాలికము. మా సువాసన "విశ్వకర్మాన్ తెలం" అనేక వనమూలికలతో అయుర్వేద వద్దతిలో తయారైనది. 50 సం॥ల వయస్సువరకు వెండ్రుకలను నల్లగా వుండును. ఇదిగాక మెదడుకు వల్లదనమునిచ్చును ఉన్మాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రానీయదు. "జ్ఞానకక్తి"ని కంటిమాపును పుద్గి చేయును. కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక సీసాదు. 5/- 3 సీసాదురు. 12, నగము నెరసివుంటే ఒక సీసాదు. 6/- 3 సీసాదురు. 15/- పూర్తిగా నెరసివుంటే ఒక సీసాదు. 7/- 3 సీసాదురు. 18/- 4 వని చేయలేదని ఋజువుపర్చిన పూర్తి సొమ్ము వాపసు చేయబడును. కోరినవారికి పూర్తి.

MODERN DRUGS CORPN
(106) P. O. Pakribardwan (Gaya)

★ సంతోషరావు సంసారం ★

(35-వ పేజీ తరువాయి)

మాడు పట్టు కొట్టింది.

‘ఇచ్చేరా పంజీకరావు గారూ!’ అంటూ లోపలికి వెళ్లి పన్నెండేళ్ళ పెద్ద కొడుకుని కాళ్ళపైకించి పరపర ఈడ్చుకువచ్చి ‘ఇప్పుడు చెప్పరా బాబూ! నాకెలాగా తెలుస్తుంది. నాకు నిలువనా చీరేస్తాను. చెప్ప! ఆ పదిహేనేళ్ళకంటే ఎక్కువ అని నీ నీకొడుకేమిటా? కలవా? చెప్పు. ఊ! కక్కరా బాబూ!’ అని గంజుకున్నాడు.

ఆ కుర్రాడికి తొడిమిదాడివంటి ‘అబ్బబ్బ’ తాదాసల బెడరగొట్టింది. జడుసుకుంటే త్రొవ్వించేస్తుంది. నాలో చెప్పా బాబూ! ధర్మశ్రేయ. నువ్వు తియ్యలేదుకదా? మా బాబు నా చెవిలో నిజం చెప్పాడు? అంటూ అతని తండ్రిని తన చెవికి తీసుకుంది.

‘తియ్యలేదుకదా!’ అంటూ బిక్క మొగం పెట్టేడు కుర్రాడు.

‘నోయ్యయ్! నిజం చెప్ప! పంజీకరావు గారూ!’

పంజీకరావు లేచి వారిద్దరికీ వెళ్ళాడు.

అనంతరావు నిమగ్నముగానే కోపంతో గారి ఊడుకున్న బుంగలాగ ఉబ్బిపోతున్నాడు. అతను పట్టుకొనుకుంటుంటే బాటిమధ్య నీసపురవ్వలైవా ను ను ను గ్గయి పోతాయేమో అనిపిస్తుంది.

‘చెప్పరా! దొంగచెప్పరా!’ అని అరిచేడు అనంతరావు.

తూముతలపెత్తగానే తోసుకువచ్చే నీరు లాగ ఒక్కసారిగా ఏడ్చేసేడు ఆ కుర్రాడు. ‘అబ్బబ్బ... ప్లీ ప్లీ ఈ...’ అని పంజీకరావు చెప్పుచూ నాటికొనానాగేడు.

‘ఇచ్చేరా? పంజీకరావు! దివి?’

‘అబ్బబ్బ...’

‘ఊ! ఇంకా దివి? చెప్ప నిజం!’

కుర్రాడు మాటాడలేదు.

కంకుడ మొట్టకొనడం వాడి తల మీద.

‘అబ్బబ్బ, చెప్తున్నాను నాన్నయ్. నన్ను చంపేకు నాన్నయ్! అంతా చెప్తున్నాడు! నిజం చెప్తానీ ఆమ్మా! కిల్లికి నీకొడుకే!’

నారసింహ లేహ్యము
 ంగాదకో చేరినది. మేహము,
 ంగాద, విస్తృతమైన హరించి
 ంము రక్షవృద్ధికి క్రిందిను 20 కు
 ంగాద, 3-4-0 బోన్టీక 1-1-0
 బోన్టీక అంది అయిదేద వహాం
 బోన్టీక (PU) నెలూదట్టా.

‘అపాద్యులు బాబూ! నల్లల్ని నీకొట్టి కిల్లికి తొమ్మిదిపావలా తగలేనావా?’ అంటూనే ఇంట్లోనుండి కొడుకు చెంతమీద కొట్టేడు అనంతరావు.

‘పంతులుగారూ!’ అని అరిచేడు పంజీకరావు ఆ బెబ్బ తీవరికి వాడిపోయి.

అనంతరావు భార్య గబుక్కున కొడుకుని కాగలించుకుని ‘అయ్యో అయ్యో’ చంపిస్తే గంట నాగమృది. ఈ ఇంట్లో ఎందుకు పుట్టేవురా తండ్రి? కూటికిలేకపోయా కడుపులో పెట్టుకు మానీ వాగి ఇంట్లో పడలేక పోయావురా నాయనా! అయ్యో! నీ ఇంట్లోకుపోయేరా నీ తేలికమీద, నన్ను కష్టపెట్టింది!...’ అని గొలపెట్టుకుంటే పంజీకరావు గుండె చెరువయింది.

అనంతరావు భార్య తో పెనలూడుతున్నాడు. ‘నువ్వొస్తులు వాణి! అలా ముడుచేసే వాణిలా మెదులగా తియ్యలేనేవు! వాడులు ముందు?’

పంజీకరావుకి వారిరుండే తోడు నూత్న బుడికాడావుంది. చలువక్కువ ‘పంతులుగారూ! మీరు తిమిస్తానంటే అసలు విషయం నేను చెప్పాను వింటి!’ అన్నాడు.

అనంతరావు తెలవోయి మానేడు.

‘నిన్న నాయంకాలం మారిచ్చి రూపాయిలో పారపాటున ఈ మూడు చెల్లని పావలాలుకూడా వున్నాయి తియ్యలే నేను మీ యింటికివచ్చి, ఇది మీ అబ్బాయికిచ్చి మిక్కిలిమన్నాను. నా బుడిపారపాటునల నీ రహస్యంగా నాకో పదిహేనేళ్ళకంటే పట్టుకు రేమన్నాను. ఒక లోతా రీఖున మీకు తీర్చిదామనితప్ప నాకు తేలే దురుదేశం లేదు. అత్యవసరంగా యీపని చేసేను.’ అని తలదించుకున్నాడు పంజీకరావు.

అనంతరావు మొగం కంధగడలాగయింది. ‘ఎంతపనిచేసేరు! గుంట గాడిది! పెద్దరికం ఇచ్చి దొంగతనం గా అప్పులుచ్చు గున్నారా? ఆ ముచ్చోకా మిషనరీయందుకుని నాకు ఒక లోతా రీఖుల అప్పు తీర్చండి. వెళ్ళండి. ప్రయత్నం చేపండి. ఇకమీద నెప్పడూ నడిపింకండి. ఇలాటి చీకటి చాటు వ్యవహారాలు! అని చీవాలు వేసి విసిరిన తనగదిలోనికి ‘దామిట్! మనం చెల్లని పావలాలు అంటగట్టిపట్టు కని పెట్టేసి మనకే బెబ్బ కొట్టేడు వారిమచ్చు బాబూ!’ అని తిట్టుకున్నాడు.

పంజీకరావు నీగూ ఆ కమా నాల తో సంగోరు చచ్చిపోయేడు. కుర్రవాడిని కూర్చోబెట్టుకుని మోతీమహాలాని కీలు బొమ్మలలాగ నడచుకుని ఏవో రెండు ముక్కలు చెప్పేడు: ‘వారింజకో నా భూమి లాగ గుండంగా వుంది, అంతేలే ఏకైక

నుంచి బయలుదేరిన వాస్తవు లక్కడికి వస్తాయి...’

‘అలా అయితే అప్పలు తెరదమందుకు మేళావా?’ అని ప్రశ్నించేడు పంజీకరావు.

‘మీ అన్నయ్య కాక పెల్ల రవడం మాట ఎలాగున్నా నువ్వు మాత్రం చిత్తరంజన్ బాబు నా తాత వురా! ఆ ముకుటూం చాలునా? గడియారం తొమ్మిది క్కర చూపించే నది! లేచి కొంపకి వెళ్లి, రెండు మెతుకులు ఎంగిలిపడికే చేస్తే రీకే తయారా కున్నాడు.

ఇంతలో ఉమాబాయి అక్కడికి వచ్చి ‘అలా వున్నారే? ఒక్క మెతుకై నా ముట్టకోలేను’ అన్నది బారిగా.

పంజీకరావు పంజీకరావు. అతని తలనువ్వు తూ ‘అదంతా మరిచిపోండి! చాలా నుంచి పని చేసేరు మీరు. అనిజాచ్చి పాపం వూ చాపోయింది. “న మ యా నికి మీ ఆయన నెవ్వరూ అడుకోకపోతే ఆయనా వెళ్లి కోపంలో ఆపివేవాడి దంపిస్తు రమ్య. చెప్పావావావల నల్ల వాడిలాగ తయారైనప్పటికీ కష్టం బిడలని దంపుకో గలవా? తల్లి. ఎన్ని నోవులు నోచి ఇలాటి ఉత్తర బ్రాహ్మణ భార్య కాగిరేవో!” అంటూ తన బాగిడి నిండమకొండి! చూడండి కున్నంత నీతూ సంతోషం పట్టలేక ముక్కు చీదనూ నేవుంది అని నవ్వుతూ అతని దిగరచేరింది అతని జేబులో పది రూపాయల నోటు పెట్టుకొని గుండీలు సరించి ‘ఎన్ని నోవులు నోదగా మా కిలాటి ఆడగుండె గల మగబాబు క్కరి క్కకో గదా!’ అంటూ అతని గుండెలో తల రాచుకోవోయింది.

‘ఏయ్ ఏయ్! నాక్కా జడయిపోతుంది మళ్ళీ చాకలాడొచ్చి చాకో ఇవొక్కటే!’ అంటూ అతని మే పసనతోన బుగ్గ గట్టిగా గిరి నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయేడు.

ఉమాబాయి చచ్చిన పావలా కాసంత మొగం చేసుకుని ‘ఏం మ గారి మృతతి మోటా!’ అప్పుడే కరమని తల్లి ‘రింగి? చేసిన పాపాయి నెత్తుకుని ‘ఏరిరాకాన్నా, నువ్వు మీ నాన్నలాగే తయారావా?’ అని ముద్దుల వాసకురిపించేసింది. ★

శతమూలికాదిలేహ్యము

5 విస్తృతములు 100 మూలికలు చేరినవి
 నెగ నవాం మున్నగు సుఖవ్యాధులు, మేహ
 పాద, మధుర, వృద్ధు ముచ్చి రక్తం
 తులసివరిది రంము నరముల మహత్వం,
 క్రిందిను ప్రీం ఋతువారణ అమిత
 నొచ్చి నవ్వనంతానము నివారింది సంతానం
 క్రిందిను కేలరాగు, సలహా ఉచితము

శ్రీ భుజంగరాజైవ్యశాల
 తాళ్ళకేవు - తూర్పుగోదావరి.

సినిమా

ముడిసిరిం 'కట్'కబ నానాటికి మున్ను
రం అయిపోతున్నందువల్ల, పరి
స్థితులు-మీకు మద్రాసునిర్మాత మాటలలో-
భయంకరంగా తియ్యరవుతున్నాయి. అసలు
కంట్రోలు ఆనేది శాసనాలే యీ పనులకు
ఇలా పెరిగి పెద్దదై పిల్లల్ని పెట్టేకొడవ
కనిపూడా ఒకరు అన్నారు. కాని దిగుతుంది
అనుభవచేసినపుడు వాడకంలో పానువు
చెయ్యడం తప్పనిది జాగ్రత్త. అలా
చెయ్యకపోతే, వెంటనే కోకోపోయినా
కొత్త వెళ్ళుదమిదవైనా సరుకునంతా తమ

అడుపులో ఉంచుకుని (బ్రాక్) మార్కెట్ ని
కంట్రోలు చేయగల పనులకు అన్ని వ్యాపా
రాలలోను ఒకటో ఆ కో ఉంటూనే
ఉంటారు.

కారణాలతో రజాలు

ముడిసిరింకు సంబంధించినంత కరకూ,
నిర్మాతలకు అవసరాలనుబట్టి కోటలు ఇవ్వ
డానికి పరిశ్రమలో వారు ఏర్పాటు చేసు

కున్న బంధం చాలామందికి అవంకృతి
కలిగించినట్లు కనిపిస్తోంది.
ఇలాంటి కృతచారాలలో ఎవరికో ఒకరికి,
ఎక్కడో ఒకచోట అసంక్లిష్ట కలగడం
మామూలే. వర్తమాన పరిస్థితులు చిన్న నిర్మా
తలు చాలమందిమీద దృష్టికాయి. కోట
లకు రూపాయి లెక్కలో అర్థం చెప్పకోవల
సిన ఈ వ్యాపారంలో ఆలస్యాన్ని తీసు
కునే సోమకు, ఆరిమలను ఆ కలకునే
పలుకుబడి ప్రవృత్తులగాలేదని చిన్న నిర్మాత
లకు ముడిసిరిం కోటలతో రెంటులవడడం

వి ఆర్. చోప్రా కొత్త చిత్రం 'సాధనా'లో వైజయంతిమాల

చంద్రికా ఫిలిమ్స్ వారి "ఇందజిత్"లో జగ్గయ్య.

దుర్భరంగా తయారవుతోంది.

* * *
గతవారం కేంద్ర ముడిఫీలింగ్ కోటాలో శంఖం పరిశ్రమ ప్రతినిధులతో సమావేశం చించి, వారు ప్రతిపాదించిన జాబితాను ఆమోదించింది. కోటా లకు ఎవరెవరు అర్హులలో, ఎవరికి మొదట ఇవ్వాలో, ఎవరి తరువాతి ఎవరికి ఇవ్వాలో ఈ జాబితాలో చేశారు. దాదాపు పది తరగతుల అర్హులు తేలాయి. దీని సారాంశం ఒక్క ముక్కలో ఇప్పుడు చాలంటే, చిన్న, కొత్త నిర్మాణాలు ఎక్కవమంది నెలల తరచు పడితే వాటి కోటాలో తమకి రాబోయే జాబాగురించి ఫీలింగ్ చేయడం దగ్గర పట్టకారం తపస్సు చేస్తూవుంటారు. (ఆదివారం విక్రంతి తీసుకోవచ్చు) ఇలాంటి స్థితిలోపడ నిర్మాణాలు చాలామంది ఉన్నారు. పరిశ్రమలో పెదపాటికన్న బిజీ సంఖ్య ఎక్కువ. అందువల్ల వీరు దెబ్బతింటే పరిశ్రమకు క్రేయ పడకలకాదు.

ఇందుకు బాధ్యులెవరు?

వాటాలు తీసేందుకు వైస ఎవరు మాన్యున్నా కాసలూ ఇటుగా ఇదేరకం పరిస్థితులు ఏర్పడితాయి. నిన్ను పరాయణులతో చేకరిం కంటిటలాడినా కాలంకాదు కొబ్బి ఎన్నిరకాల జాబితాలు చేసికా వీడో ఒక వర్గం దెబ్బతింటుంది. చివరికి పరిశ్రమను నమ్మకుని ఉన్న పనివారు చాలామంది దెబ్బతింటారు. ఇలా ఒక దాని కొకటి కారణం అవుతునే ఉంటుంది. ఎక్కడి కక్కడ కొరతలు ఉంటే చిన్నా—పిరికి కోసం ఎందుకు వచ్చింది? వారలా ఎందుకు చేశారు అని వెతుక్కుతూ, ఎప్పటికప్పుడు పరిస్థితులతో రణం సాగినూ, వాటిలో సవరణలు చేస్తూ మాన్యుషం తీరక పర్యవసానాలకు దారితీస్తుంది. అందువల్ల మూల కారణం చూసుకుని దాన్ని నివారించడానికి ప్రయత్నించాలి. ఇది మళ్ళీ అగునెలల నించి విడిపిస్తున్న నివాదం లాగే కనిపిస్తుంది నివాదంలా కనిపిం

చినా, కొన్ని నివాదాల అబద్ధం కాదు; నిజం. వేరే ఎదుర్కొంటున్న ఆర్థిక సమస్యచాలా పెద్దది. అందులో నేనిమా భాగం చాలా చిన్నది. దీనివల్ల ఇప్పటికీ ఒరిగేది లేదు; తరిగేది లేదు. ఆ మాటకొనే రాబడే ఎక్కువ ఉందిని అంతా పెన్నుకుంటున్నారు. అందువల్ల, ఈపరిశ్రమ చివ్రిత స్వభావాన్ని బట్టి, దీని ప్రత్యేక లక్షణాల నుబట్టి, ప్రభుత్వం ఈ వారి ఈ విదాని నాలుగో వాదానికి, పై సూచి లోలిపాదానికి దిగుతు కోటాలు వేసినపుడు ఫీలింగ్ పరిశ్రమకు ముడి ఫీలింగ్ దిగుతు లేదని తలచుండా చేయడం అవసరం.

ఇంద్రజిత్

చంద్రికా ఫిలింస్ వారి పారాజిత్ 'ఇంద్రజిత్' మధుకుగా తయారవుతోంది. ముఖ్యపాత్రను జగయ్య నిర్వహిస్తున్నాడు. ఇతరులు : గుమ్మడి, కౌతారపు, మిక్కిలి నేని, చెలం, జమున, హేమలలి మొదలగు వారు. కూటలు పాటలూ సముద్రాల రాఘవాచార్య వ్రాస్తున్నారు. దర్శకుడు ఎన్. రజనీకాంత్ సంగీతం అశ్వతామ- ఛాయాగ్రహణం పి. వాగేశ్వరరావు.

ఎన్. అండ్. పి. వారి 'వీరసింహ'లో మైరావతి

శ్రీ వేంకటేశ్వరవారి
'నరీ సుకన్య'లో రాజనాల.

వెనిస్ చలన చిత్రోత్సవం

గిన్నెస్ బహుమతి

ఈయేడాది వెనిస్ చలన చిత్రోత్సవం లో, 'రిక్టాహౌస్' అనే బాషగీస్ చిత్రం ప్రథమ బహుమతిని అందుకొంది. మూటిగా, అడంబరం లేకుండా కథను చెప్పిన దర్శకుడి శిల్పాన్ని అందులో ఆయన నిర్వహణ వ్యూహం, భావుకతనూ, కరస్పత సమన్వయంతో సాగిన కళాకౌశల నటననూ, విశదమైన, అవధులు చాలని భావోద్వేగాన్ని ప్రకాశిస్తూ, బహుమతి నిర్దాతక సంఘం ఈ చిత్రానికి 'సువర్ణ సింహా' విగ్రహాన్ని బహూకరించారు. ఈ చిత్రం దర్శకుడి పేరు హిరాక్షి ఇస్ గాకీ.

ఈ ఉత్సవంలో ఉత్తమ నటుడుగా ఆల్ఫ్ గిన్నెస్ అన్ని చేశాడు. ప్రసిద్ధ బ్రిటిష్ దర్శకుడు రోజర్ వీమ్ తీసిన 'ది మార్సెనమాత్' చిత్రంలో గిన్నెస్ నటనకు ఈ బహుమతిని ఇచ్చారు. 'ది బ్లాక్ అర్బిడ్' అనే అమెరికన్ చిత్రంలో నటించిన ఇటాలియన్ నటి హాఫీయాలారెస్ ఉత్తమ నటిగా ఎన్నిక అయింది.

* * *

డి. ఆర్. ఫిలింస్ వారి కొత్త చిత్రం 'సాధనా' మొత్తం విమర్శల ఆయింది. 'నయదార్'లో ముగిసిన యంత్రక కిరీ ఎడిరించి జయించిన మానవుడి కథను చెప్పిన దర్శకు నిర్మాత డి. ఆర్. వో. పా ఇందులో ఒక పరిశిష్ట ప్రసాదధరణ సమన్వయ చిత్రించే ఇతివృత్తాన్ని తీసుకున్నారు. ముఖ్యపాత్రను నిజాయతీమాల ధరించింది. కునీర్ దత్, లీలా చిట్టిన్, రాధాకీషన్, మన్మోహన్ కృష్ణ, నందిని మొదలగువారు పాల్గొన్నారు. కథ, మాటలూ పండిట్ ముఖరాంకిర్రాజుగారు. పాటలు సాహితీ బాధిగా నివ్వ.

సంగీతం దర్శకుడు ఎస్. దత్త.

అబ్బాస్ చిత్రం

ఆంధ్రరాజ్యము ప్లేహానికి రహదారులు పేసి 'సరహా' తీసిన క్యాజ్ ఆహుద అబ్బాస్ ఈసారి, దేశీయ రహదారులకేసి మాసి కొత్త చిత్రం ఆరంభించారు. పేరు "చారీ డిల్ - చార్ రహా."

ఇందులో అబ్బాస్ భూతభవిష్యద్వర్త మానాల రహదారులమీద, తీరసంభం మీదా తనపాత్రలను నడిపిస్తాడు. ఈ

ఎస్. అండ్రే పి. వారి 'వీరసింహా'

చిత్రంలో పండరీబాయి, పాపాయి,

సహస్రనామం.

బాదులమిదసాగే బాటసారులలో దుష్టులు, కిష్టులు, కలవారు, లేనివారు, నకలులు, ఫకీరులు, క్రామికులు. పార్శ్వామికులు, ఇంకా కొత్త చిత్రాల ప్రైజ్ లుకు పనికి వచ్చే హాటలుకీషన్లు, మోటారు మోటర్లు, ఇంకొకరకాల 'వైరా లాగా యి' ఊటారట. ఈ పాత్రలను మిశ్రాకమర్, వనికథూర్, కైరాజ్, డీలారామాని, బల్ రాజ్ హిస్సా, కిషోరీ కుమార్, నిమ్మ మొదలగువారు ధరిస్తారు. మాటలు అబ్బాస్ ప్రాస్తారట.

సంగీత దర్శకుడు అనిల్ (కరణ్) నిర్మాన్.

* * *
'భాభా' చిత్రంతో ఉత్తరాదిన అపూర్వ విజయం సాధించిన ఎ. వి. మెయ్యప్పన్ అఖిలభారత నాయి చిత్రాల నిర్మాణం మీద శ్రద్ధకేంద్రీకరించాడు. విటిలో కొన్ని సంయుక్త నిర్మాణాలు. వీరితో కలసి హిందీ మార్కెట్ లో ప్రవేశించబోతున్న తెలుగు సంస్థ అన్నపూర్ణా పిక్చర్స్. ఈ సంస్థ అధిపతి మధుసూదనరావుగారు, మెయ్యప్పన్ గారు, త్వరలోనే ఒక హిందీ చిత్రం నిర్మాణం ఆరంభించ బోతున్నారు. అన్నపూర్ణా వారి తొలి చిత్రం 'దొంగ రామడు' కథనే వీరు హిందీలో ప్రసరిస్తారు.

సంయుక్త నిర్మాణాలలో, ఎ. వి. ఎం. వారి సరికొత్త ఒప్పందం తెం గానీ నిర్మాత అణంబరీ ముఖర్జీతో. వీరి తొలిచిత్రం తెం గానిలోనే తీస్తారు. రచన దర్శకత్వం అరంభరి భర్త ప్రభాత్ ముఖర్జీ నిర్వహిస్తారు. 'భాభా' లో నటించి ప్రసిద్ధి కెక్కిన పండరీబాయి ఇందులో ప్రముఖ పాత్ర ధరించింది. ఇతరులు కృషి నిర్మాన్, దురాఖోజ్, సహానీ సన్యాల్, జహార్ కే, అనిల్ చటర్జీ, కుక్లొ సేన్ మొదలగువారు.

ప్రస్తుతం ఎం. వి. ఎం. లో రాజా పరంజోషే దర్శకత్వం తయారవుతున్న హిందీ చిత్రం ఒకటి ఉంది. దాని పేరు 'మ కేటీ' కాని, మొత్తం 'బాప్ కేటీ' గా ఫిరాయించారు.

* బాయ్ బెహన్ *

సిక్కి ఫిలింస్ వారు 'బాయ్ బెహన్' అనే చిత్రం తీస్తున్నారు. ఇది అమ్మాయి, అబ్బాయి ప్రేమకథలో జారిపడితే చియగళి గీతాలపాడే తిలకాదికాదు. ఆహాదకరమైన కోటులక ఇతివృత్తితో దర్శకునిర్మాత ఈ చిత్రాన్ని రూపొందిస్తున్నారు. మటుం బంలో రహమాన్, నిషి. బేదివాజ్, డెయిసీ ఇరానీ ఉంటారు. కోకర్ బాని మాకర్

సంగీతం ఎస్. దత్త.

చిన్నిరాజ్ : నమస్కారముండి పద్మిని గారు.

పద్మిని : నమస్కారముండి

చిన్నిరాజ్ : ఆ భిలభారత—కాదు కాదు... ప్రపంచఖ్యాతి వహించిన నాట్య తారయిన మీరు వాయిస్ ఆఫ్ అమెరికాలో ఈ ఇంటర్వ్యూ ఇస్తున్నందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది.

మీరు సినిమాలలో చేరాలనే ఉత్సేహంతో ధరతనాట్యం నేర్చుకొన్నారా?

నాట్య తార పద్మిని

పద్మిని : నా నాట్యం విట నాట్యం నేర్చుకొన్నాను. మేము తిరువాన్కూరు సంస్థానంలో ఉండేవాళ్ళం. ధరతనాట్యం నేర్చుకొనటానికి తగిన ఆసరా మా పెత్తన ఇచ్చింది. అప్పుడు నేను బక్కచిక్కి ఉండేదాన్ని. నాట్యం నేర్చుకొంటే నా కిరీ గూర్తవం పెరుగుతుందని అన్నాను.

ప్రశ్న : నాట్యకళ అభ్యసించడంలో ఎవరెవరు మీకు ప్రోత్సహమిచ్చారో చెప్పగలరా?

జవాబు : మా పెత్తనగారు అందరికంటే

ఎక్కువ ప్రోత్సహమిచ్చారు. మాకు నాట్యం, ఆభరణం నేర్పి ఆ కళలు అభివృద్ధి పరచుకోవటంలో మా కెంతో తోడ్పడింది. మాకు వచ్చిన పేరు ప్రతిష్ఠలకు ఆమె

బాధ్యురాలు. ఆమె తర్వాత చెప్పకోవలసిన వ్యక్తి ఉదయ కంకర. అతని చిత్రం 'కల్పవ' లో మాకు అవకాశం కల్పించారు. అది మా జీవితంలో ప్రప్రథమ చలనచిత్ర నటనానుభవం.

ప్ర : మీరు ప్రముఖ నటీమణి గారూపాందటాని? ధరతనాట్యం కారణమంటారా?

జ : ధరతనాట్యం ఒక్కటేకాదు, ఏ రకం నాట్యమెలా నటనలో రాణించటానికీ అధికంగా తోడ్పడుతుంది. దైత్యులుకు కావలసిన దేమిటో ముఖంగా తెలుసుకోవటంనూ, ప్రాంతలను రసధీరికంగా, భావస్ఫూర్తకంగా చూపించేటందుకూ నాట్యం ఎంతో దోహదమిస్తుంది.

ప్ర : మీరు నాట్యతారలలో అంజనేవిన చెయ్యకదా నృత్య నాటక సమన్వితమైన వర్త చలనచిత్రం ఒకటి మీరే నిర్మించటం గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

జ : నిడియా చాలాగానే ఉందికానీ... నాకు ప్రేమలేదు. ఏమైనా, నుంచి చిత్రం ఒకటి సాగ్లమయినంత త్వరలో నిర్మిస్తామనే ఆశుకొంటున్నాను.

ప్ర : మీరు రంగస్థలంమీదే శ్రద్ధ వర్తించినా అంటే నాటకాల్లోనే నటిస్తూ ఉండిపోతే ప్రస్తుతం ఉన్నంత సామర్థ్యం సంపాదించి ఉండేవారేసంటారా?

జ : అది ఎవరు చెప్పగలను? నాటకాల్లో నటించాలని నాకు అభిలాషఉంది. కానీ కాలం కలిసిరావాలి.

నాతికేటు దూరంలో అమ్మలేని పక్షంలో కోపం, దైత్యం నటించగల భింహిలో, అతిన్నీ చూసుకుని సవ్యాలో ఏడెవలో తేలుకోతక ముందర నవ్వుకుని, దరిమిలా రెండోకార్య క్రమం ఆరంభించిన ఆరాంగి-లతా ఒకేటి కోడలే చిత్రంలో రమణ మూర్తి ప్రభుల.

దుర్గాభిలీన్ వారి 'వతిభక్తి'లో ఎం. ఎన్. రాజం, శివాజీజేతన్.

ప్ర: మీరింతివరకూ చాలా రకాల పాత్రలు ధరించారు కదా! ఇంతవరకు ధరించని, ధరించాలని ఉన్న పాత్ర ఏమైనా ఉందా?

జ: ఉంది. యూగపిలలాగ నటించాలని నా కోరిక. ఆ అవకాశం కోసం ఆశురతతో ఎదురుచూస్తున్నాను.

ప్ర: ఇంతవరకు ఎన్ని హిందీ చిత్రాల్లో నటించారు?

జ: నాలుగైదు ఉంటాయి.

ప్ర: ప్రస్తుతం మీకు బొంబాయి నుంచి ధాన్సులేమెన వస్తున్నాయా?

జ: చాలవస్తున్నాయి. కానీ రాకపోకలే చాలా ఉన్నాయి. అవుతున్నది. అందుచేత ఎక్కువ చిత్రాలలో పనిచేయడానికి ఒప్పుకోలేక పోతున్నాను.

ప్ర: చిరగా, ఆమెరికాల్లో పర్యటించి కావాలని కోన్నా శిక్షిం ఆనకొనేవారట కదా, ఆ ఆలోచన ఎంతవరకు వచ్చింది?

జ: యాడు, ఏళ్ళకు మునుపు అనుకోన్నాం! కానీ కుదరలేదు. ఇంకో రెండేళ్ళలో వెళ్ళివచ్చామనుకుంటున్నాము.

ప్ర: ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తప్పక ఆమెరికా వెళ్ళివస్తారనుకోంటారు.

జ: తప్పకుండా వెళ్ళివస్తామనుకోంటున్నాను.

ప్ర: ఆలా అయితే హాలీవుడ్ కూడా వెళ్ళి కావచ్చు. మరి హాలీవుడ్ చిత్రాలను గురించి మీ అభిప్రాయం కొంచెం చెబుతారా?

జ: హాలీవుడ్ చిత్రాలు సేవవిపరీతిగా వున్నాయి. నటన మొదలైన ఎన్నో విషయాలు వాటినుంచి తెలుసుకోగలుగుతున్నానుకదా.

ప్ర: హాలీవుడ్ తారలలో మీ అభిమానులెవరండి?

జ: నటులలో గ్రెగోరీ పెక్; నటీమణులలో ఆవాగార్ వర్.

ప్ర: నాట్యంలో మిమ్మలను ఉత్తేజపరిచే హాలీవుడ్ నాట్యతార ఎవరయినా ఉన్నారా?

జ: ఉన్నారు. వెరా ఎల్ లెన్. ఆమె నటించిన నాట్య చిత్రాలన్నీ తప్పకుండా చూస్తుంటాను.

ప్ర: బాబుండి...తెమిల్ చిత్రరంగంలో మీ అభిమానతార ఎవరు?

జ: శేనెలా చెప్పాలను? శేను చాలా మందిలో నటించాను. కానీ తన పాత్ర అర్థం చేసుకొని రసభరితంగా నటించగల శివాజీజేతన్ అంటే నాకు ఇప్పటికీ చెప్పవచ్చునేమో.

ప్ర: రెండు మూడేళ్ళకు పూర్వం చలనచిత్ర రంగం నుంచి మీరు తప్పుకొని విశ్రాంతి తీసుకొంటారనే వదిలి ఉండేది అది నిజమేనా?

జ: అటువంటి వధరి ఉన్న మాట నిజమే. అప్పుడో మేము 30 చిత్రాలకు పైగా నటించవలసి ఉంది. ఆ సీతలో మరి కొంత మంది నిర్మాతలు వారి చిత్రాలలో నటించమని ఒత్తిడి పెడుతుండేవారు. మేము వారి కోరిక నిరాకరించవలసి వచ్చింది. అందువలన మేము విరమించుకొంటున్నామన్న వదిలి వుండింది. అది ఉద్దిష్టకారినీ నేను చెప్పవచ్చులేదనుకొంటాను.

ప్ర: అయితే మీ నటనలో మీ అభి

మాన ప్రేమకులను చాలాకాలం సంపాదించేటట్లుగలరని మేము ఆశించవచ్చుగా?

జ: ఓ!

ప్ర: మీ అక్కగారు (క్రిమతి లలిత) పెళ్ళిచేసుకొని పిలకలికూడా అయింది. మరి మీరు ఎప్పుడు చేసుకోవాలనుకొంటున్నారో అడగవచ్చాండి?

జ: (నవ్వుతూ) నేనా విషయమై ఇంతవరకు ఆలోచించలేదు; ఆలోచించేటేమూలేదు.

ప్ర: ఎప్పుడో ఒకరోజున మీకు ఆయాదుముఖం పడితాయి.

జ: వా! వా! అవును...అత్యవకాశ పూర్వం (నవ్వు.)

ప్ర: మీ కలాంటి ధర్మకావాలని కోరుకుంటున్నాను!

జ: నేనా విషయాన్ని గురించికూడా ఇంకా ఆలోచించలేదు.

ప్ర: సాధారణంగా ఇద్దరు అక్కలెల్ల కంటే ఎక్కువమంది ఉంటే చిల్లరకజ్జలు తెగవస్తుంటాయి కద. మీ ముగ్గురి మధ్యా అలాంటి వేమీ రావా?

జ: అందరి ఇల్లల్లో వందగిలికజ్జలూ నేనా ఇంట్లో వెయ్యి కనాయి. కానీ మనకు ఊరి వాటినిగతి మరి చివరకు కలిపి పోతుంటాము.

ప్ర: నాట్యశిల్లో మీరు అందచేసిన వెయ్యి; మరి స్త్రీలకు సహజమైన పాక శిల్లోకూడా మీ కేమిపాత్ర వేళిం ఉందా?

జ: ఉంది. ప్రతి ఆదివారం నా ఇంట్లో పాకకాస్త్ర ప్రయోగాలు చేస్తుంటాము. నే నివ్వడప్పుడే వంటచేయకొంటున్నాను. ఒకమోదనగా చెయ్యగలను కూడా.

ప్ర: వండటమే కాదు తినడం కూడా ఒక చక్కని కళే. మీకే ఏ పదార్థాలంటే ఇష్టమో చెబితే మామమీకాశోరిలో ప్రత్యేకంగా సంతోషిస్తారు.

జ: ఊరగాయలు.....ఆనకాయంటే నాకు ఎంతోపిరి. ఆ తర్వాతి అవియిత... నాకు అన్నీ ఇష్టమే.

ప్ర: మీరు నటించకుండా ఉన్నప్పుడు అంటే మీ విరామసమయాల్లో ఏం చేస్తుంటారు?

జ: విరామమే! సాధారణంగా నాకది ఆనడమారం. అయినా దొరికినప్పుడల్లా ఫోటోలు తీసుంటాను; చుట్టే—కాకే, టేబుల్ టెన్నిస్ ఆడుతుంటాను.

ప్ర: చల్లచిత్ర సీమలో పేరుపరిచి ను సంతోషించాలన్న మీ అభిలాష స్పష్టమైంది. ఆలాంటిది ఇంకేమయినా కోరికలు ఉన్నాయా?

జ: ఎవరికులేవు? కావలసినన్ని. (నవ్వుతూ) ఒక కొద్దికోరిక వున్నాను— ప్రపంచ పర్యటన చేసివదామనీ, పాకాల నిర్మిద్దామనీ. ఆలా ఎన్నో అభీష్టలు, అభి

విడుదల అయిన చలనచిత్రాల గురించి ప్రచారం చేయడానికి పోస్టర్లు వేసే విషయంలో ఆమెరికన్ల కన్న యూరప్ నేకాల వారికి పైచేయ్యి అని ఆ నేకాల్లో పర్యటించి వచ్చిన ఆమెరికన్ ఆర్ డై రెక్షన్ (యూనివర్సల్ ఇంటర్ నేషనల్) మూవీ కారిస్ ఆనే ఆయన చెప్పారు. యూరప్ లో చలనచిత్ర ప్రచార కార్యక్రమంలో పోస్టర్ కే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం అనీ, పరిమాణాన్ని బట్టి ప్రమాణాన్ని బట్టి కూడా ఇక్కడి (న్యూయార్క్) కన్న అక్కడి పోస్టర్ బాగుంటాయనీ ఆయన చెప్పారు. ఆమెరికన్, యూనియన్ ఫక్టీలలో కొట్లాట్టినటు కలబడే లేదా ఒకటి ఉంది. యూరప్ లోని పోస్టర్ తెలిపిగా కుర్థిగా నిర్మలంగా, అందంగా ఉంటాయి. ఆమెరి

లామలు ఉన్నాయి.
చిన్న రాజ్ : ఈ ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చినందుకు హృదయపూర్వకాభి వందనలు. నమస్కారమండీ.
పద్మిని : నమస్కారమండీ.
(‘వాయిస్ ఆఫ్ ఆమెరికా’లో ప్రసారితమైన గొప్పి.)

స్టార్ పోస్టర్ లు

కన్ పోస్టర్లు ఆడింబరంగా, కొండోకచో గలిజుగా కూడా ఉంటాయని పేరిజు వేసిన కారిస్ తేల్చారు. ఆమెరికన్ పోస్టర్ గలిజుగా, ఇరుగా ఉండడానికి ఒక కారణం, స్టాంపుల పేర్ల పట్టింపు. ఆయా కళాకారులతో చేతుకున్న ఒప్పందాలనుబట్టి పోస్టరు మీద అందరి చేయా చేసి తీరార్చి వస్తూ ఉంటుంది. కంపెనీ, డిస్ట్రిబ్యూషన్ కంపెనీ, నిర్మాణ, నిర్వాహకుడు నటులు ఒక్కొక్కసారి దర్శకుడు, కొండోకచో రచయిత ఇందరి పేర్లు, నెక్స్టిక్ బొమ్మలూ ఇవన్నీ పట్టించాలి. అటువంటి పురు, పోస్టరు డిజైన్ చేసేవాడు ఎంతసమర్థుడైనా అది ఉండలేనివంత తీరుగా వస్తుందిగా ఉండబోవచ్చు అని ఆయన తేల్చర్యం.

మెరియా మాంటెజ్ కథ
మెరియంలో స్టార్లకి పట్టింపు లెక్క కంటారు. పదిహేనేర్లినాడు డిగ్లస్ ఫెయర్

బాంక్స్ జూనియర్ ‘ఎగ్జయ్ట్’ అనే చిత్రం తీశాడు. అందులో ఆతడు, మెరియా మాంటెజ్ ముఖ్యనటులు. అతడు పోస్టర్లు వేయించినపుడు తన పేగా మొదట వేసుకుని, తరువాత హీరోయిను పేరు వేశాడు. ఆమె అందుకు కొంపించి తన పరుపు పోయింది చాలా తగిలించి పరిపూరంగా పదిలమై చాలా డబ్బుకీ, తన పేరు పైన వేయించడానికి వావా వేసి గల్పించి. పెయిర్ బాంక్ సినిమాలో లాగే తీరితిం లో కూడా సామానీ, అవిడకి ఇవ్వార్చిన డబ్బు ఇచ్చేవాడు. కొత్త పోస్టర్లు వేయించాడు. అయితే ఈసారి ‘ఫెయర్ బాంక్స్ (వెజంట్స్) మెరియా మాంటెజ్ ఇన్’ అనేది పోస్టర్ల పైన చిన్న అక్షరాలలో, భూతద్దంలోంచి నుటుకీ కనబడే స్థలాలో వేసి ఆ తరువాత చిత్రం పేరు ‘ఎగ్జయ్ట్’ అనేది కొంచెం పెద్ద అక్షరాలలో వేశాడు. తరువాత ‘విత్’ డిగ్లస్ ఫెయర్ బాంక్స్ జూనియర్ అని తన పేరును ఒక్కొక్క అక్షరం ఒక్కొక్క చదరపు అడుగు పరిమాణంలో ఈ మూలనించి ఆ చివరవాక వేయించుకున్నాడు... ఈ పేర్ల పట్టింపులో మనంకూడా తీసి

‘టెట్లెట్’ చిత్రంలో అశోక్ కుమార్, కామిని కాశర్.

నూత్రధారుల ప్రభావం అన్ని కాలాలలో వ్యాపించింది. అన్నిటికీ అది పరమావధి అయింది. ఒక వేళ చిత్రకారులు పోస్టరు కథా వసువునుబట్టి రూపొందించబోయినా, బాక్సఫీన్ ప్రభావంవల్ల దానికి అలాటి వైద్యమే జరుగుతుంది. జారీల తీర్పుకు ప్రాముఖ్యం ఇచ్చే వ్యాయ పరిపాలన వ్యవస్థనే సవాలుచేసే కథా వసువుతో కరుణ, వ్యాయంకోసం ఆ క్రోకింగ్ చెప్పాలతో ఉత్తమ శ్రేణి కథన శిల్పంతో, వటస తో రూపొందిన 'ట్రైల్స్ యంగ్ మెన్' అనే చిత్రానికి హాల్వుడ్ వెయించిన పోస్టర్ చూస్తే అశ్రద్ధాగాంగ్ నర్ చిత్రం అనిపించేలా కనిపిస్తుంది. ఇలాటివి, ఆల్బెక్ గిసెన్ వంటి వటులుండగా, విలియంహోల్టర్ వంటి వారి (ఈయనకూ ఆకాడమీ అవార్డువచ్చిన మాట నిజమే) పేరు ప్రచారానికి బాధుకొవడంలాంటివి ఎక్కువ కనిపిస్తాయి. వీటికి కారణం బాక్సఫీన్ ప్రభావమే బరేకొందరు ఆమెరికన్ ప్రవీణులే ఒప్పకూర్చుకున్న ప్రజ్ఞతంబే వీటి ఆడురావు ఇందుకు పేన్, హైమన్, సెయింట్ జోన్ వంటి చిత్రాల పోస్టర్లు నిదర్శనం

సంప్రదాయ బద్ధకం - కజం

మన దేశంలో పోస్టరు పేనే కళమీద ఇంకా ఇలాటి గుచ్చభావాలు పడలేదు కాని, వీటిలో అక్షరాల, బొమ్మల అమరిక ఇంకా చెప్పకోతగ్గస్తాయికి (మొత్తంమీద చూస్తే) వచ్చిందని చెప్పకోలేము, ఇటీవలగా మన చిత్రకారులు కొంత కొంత ప్రమాణాలను అంగకొంటున్నది. పత్రికలలో వేసే లేబోల్స్ విషయంలో. దక్షిణాదికన్న, బొంబాయి చిత్రకారులు గత ఏడాదిలో చాలా అందమైన, భావస్ఫూర్తిక మైన లేబోల్స్ వేశారు. దక్షిణభారతంలో వారు మటుకు, 'సంప్రదాయబద్ధకం' ఇప్పట్లో విప్పి, కొత్తపద్ధతులు అవలంబించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు కనిపించటంలేదు. పోస్టర్ల కోసాండి మరేదీకానాండి ఒక పెద్ద తలకాయ, దాని పక్కన రీ చిన్నబొమ్మలూ, అడుగుప పన్నెండు చిన్నతలకాయలూ పెర్చస్తారు. మహా అయితే కొత్త దశంకోసం 11 వస్తారు. కొత్త ప్రయోగాలూ, ప్రయత్నాలూ లేకుండా ఇలా 'సంప్రదాయ బద్ధకానికి' లొంగిఉండడం ఆరోగ్యకరంకాదు. ★

* కిషోర్ కుమార్ సాంత్ చిత్రం "వర్తీకా వాంగడి" చురుకుగా తయారవుతోంది. ఇందులో అన్నదమ్ములు ముగ్గురూ, అశోక్, కిశోర్, అనూప్ ఉన్నారు. రుషుడు కె. ఎన్. సింగ్. అమ్మాయి మధుబాల.

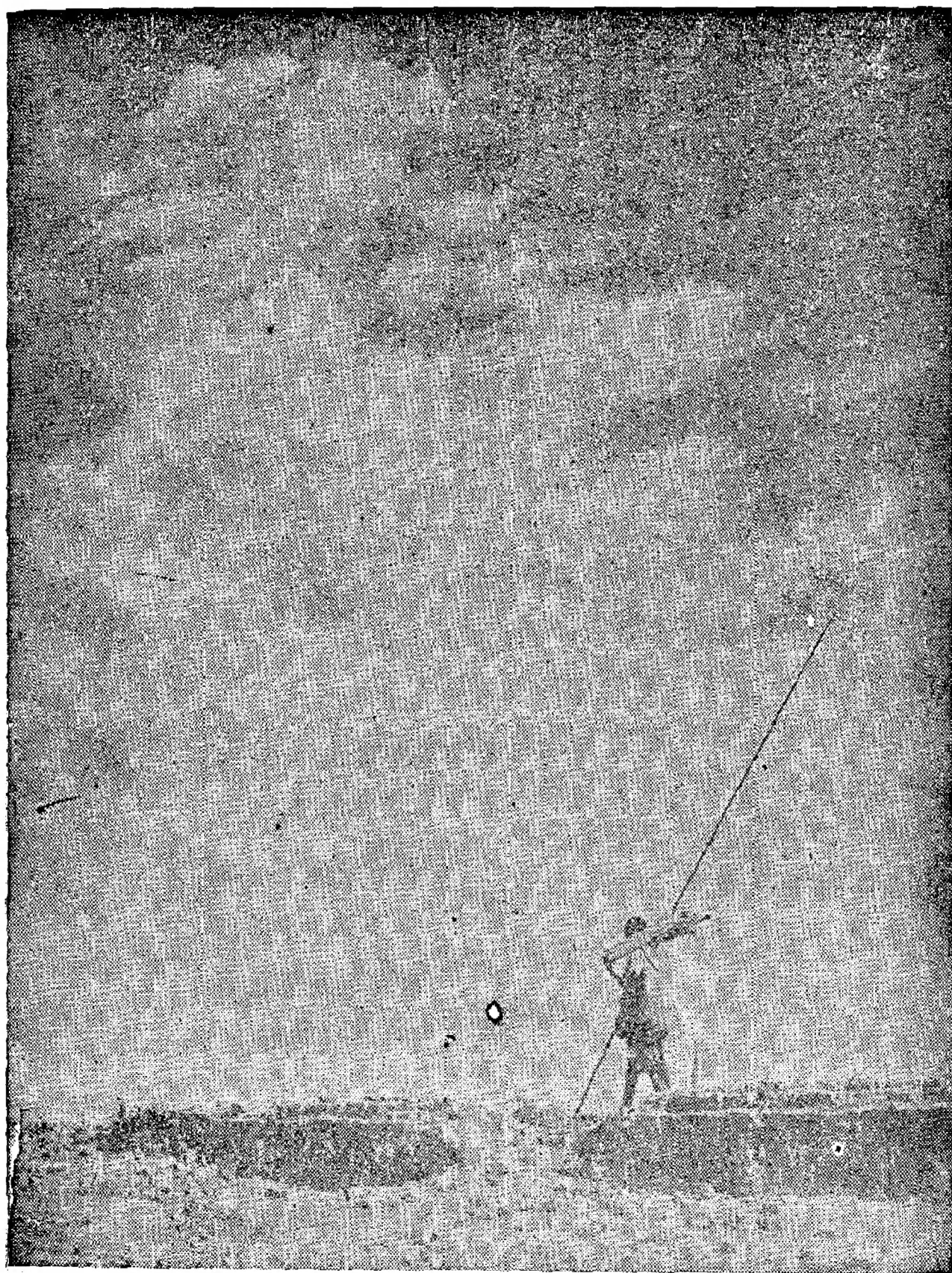
* ఈ చిత్రానికి సచిన్ దేవబర్మన్ సంగీతం సమకూర్చుకున్నారు

తాగిరంపాలాడడం అనే సామెతను, పోకుమిళాయించి మరీ అమలు జరుపుతున్న ఆల్లడూ కూతురూ-చూసేవారొందరికీ చూడ ముచ్చటగా ఉక్వా నూర్యకొంతానికి నూత్రం కన్నుల విందుగా ఉండిఉండదు. 'అల్ల ఒకింటి కొడలే' చిత్రంలో తిందవా లాడుతున్న అల్లుడుగా జగయ్య, తిందాపాడుతున్న బోడుగా గిరిజ, (బహుశా చూడ లేకబోట్ ఫీల్డ్ లోకి తప్పకున్న నూర్యకొంతం)

పోము. (అయితే మన పోస్టర్లు అమాఘంగా ఉండక పోవడానికి ఇదిమటుకు కారణం కాదు.) ఒక దక్షిణ భారత చిత్రంలో ఇద్దరు పెద్దలపేర్లు ఢికోన్నాయి. ఎవరిపేరు ముందర వెయ్యాలనేది తెగని సమస్య అయిపోయి చివరికి, ఎ. ఓ. వెయ్యకుండా నిర్మాత తప్పించుకోవడం జరిగింది!

బాక్సఫీన్ వైద్యం

ఇంతకీ, అమెరికన్ పోస్టరు, యూరోపియన్ పోస్టర్లంత తేలిగా, ముందరగా ఉండకపోవడానికి అమెరికన్ ప్రవీణుడు చెప్పినట్లు పేర్ల రద్దీ ఒక్కటే కారణం అంటే నమ్మ బుద్ధికాదు. బాక్సఫీన్

వి కృ తి

—ఫోటో : జి. రామమూర్తి]

అమృతాంజనము

AL 58 IE TEL

అమృతాంజనము
లాగి
వేస్తుంది

అమృతాంజనము రీస సం॥ పైగా
పేరొందినది. తలనొప్పి, దాదలు, కీళ్ళ
నొప్పులు, బెణుకులు, పళ్లనొప్పి
మొదలైన వాటికి అమోఘంగా
వని చేస్తుంది. బాధగా ఉండేచోట
మాత్రం వాడటంవల్ల
మీకేమాత్రం హాని కలిగించదు.

మీరే వాడి చూడండి.
కొంచెం అమృతాంజనం అరచేతిలో వేసి
బాధగా ఉన్నచోట పుర్కన చేయండి.
నిమిషాలలో నొప్పి చూయచూతుంది.
అమృతాంజనమునే వాడి
చూడండి. 9 లో 7 రకాల
బాధలను లాగి వేస్తుంది.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్
మద్రాసు-4
బొంబాయి 1 కలకత్తా 1

అమృతాంజన్ ఇన్ హేలర్ ఓపిరి మార్గములను కుద్రపరుస్తుంది